

Obsah

IV *Informácie*

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2022/C 399/01	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov – Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rozpočtový rok 2021	1
2022/C 399/02	Vyhlásenie EDA o vierohodnosti predkladané Európskemu parlamentu a Rade – správa nezávislého audítora	240

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU AUDÍTOROV

Konsolidovaná ročná účtovná zvierka Európskej únie za rozpočtový rok 2021

(2022/C 399/01)

OBSAH

	<i>Strana</i>
PREDSLOV	2
HLAVNÉ FINANČNÉ UDALOSTI ROKA	3
VYHLÁSENIE KU KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE	31
KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY A VYSVETLUJÚCE POZNÁMKY	32
SÚVAHA	33
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV	34
VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV	35
VÝKAZ ZMIEN V ČISTÝCH AKTÍVACH	37
POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM	38
SPRÁVY O PLNENÍ ROZPOČTU A VYSVETLIVKY	146
GLOSÁR	232
ZOZNAM SKRATIEK	236

PREDSLOV

V roku 2021 Európa vzdorovala prebiehajúcej pandémie. Na zvládnutie výzvy spojenej s pandemiou Covid-19 a zmiernenie jej hospodárskeho a sociálneho vplyvu bola najdôležitejšia solidarita. Z európskeho rozpočtu sa mobilizovali všetky dostupné prostriedky na podporu občanov, podnikov a členských štátov a na prípravu Európy na budúcnosť: aby bola zeleňšia, digitálnejšia a odolnejšia.

Európska únia začala používať osobitný **nástroj obnovy NextGenerationEU** na podporu obnovy Európy a riešenie súčasných a budúcich výziev. Rozpočet EÚ sa vďaka mimoriadne vysokým objemom finančných prostriedkov získaných na finančných trhoch od júna 2021 opäť raz ukázal ako dôležitý nástroj, ktorý má Únia k dispozícii pri riešení krízových situácií a zabezpečovaní jednoznačnej pridanej hodnoty pre život ľudí.

Zároveň sa naďalej poskytovala podpora členským štátom z programu SURE (**podpora na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii**) na zachovanie zamestnanosti a pomoc zameranú na pracovné miesta postihnuté pandemiou.

Európska únia riešila krízu rýchlymi reakciami a neustálym prispôbovaním sa politickej a finančnej situácii, pričom dodržala aj svoj sľub a **plnila svoje politické ciele**. Čo najlepšie teda využila rozpočet na rok 2021, ktorý je prvým rokom súčasného viacročného finančného rámca, pričom plnenie rozpočtu dosiahlo výšku 268,3 mld. EUR v prijatých záväzkoch.

S potešením predstavujem ročnú účtovnú závierku Európskej únie za rok 2021. Obsahuje celkový prehľad financií EÚ a plnenia rozpočtu EÚ za minulý rok, čo zahŕňa aj informácie o podmienených záväzkoch, finančných záväzkoch a iných povinnostiach Únie. Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie je súčasťou **integrovaného balíka finančného výkazníctva Komisie** a neoddeliteľnou súčasťou vysokorozvinutého systému fiškálnej transparentnosti a zodpovednosti.

Johannes HAHN

komisár pre rozpočet a ľudské zdroje

HLAVNÉ FINANČNÉ UDALOSTI ROKA

Cieľom tohto oddielu týkajúceho sa hlavných finančných udalostí, ktorý bol vypracovaný podľa zásad uvedených v usmernení Rady pre medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (IPSASB) k odporúčaným postupom č. 2 „Diskusia o finančných výkazoch a ich analýza“, je pomôcť čitateľom pochopiť, ako sa prevádzkové, finančné a investičné činnosti EÚ odzrkadľujú v rôznych prvkoch konsolidovaných finančných výkazov EÚ. Informácie uvedené v tomto oddiele neboli auditované.

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

OBSAH

	Strana
1. KLÚČOVÉ ÚDAJE A HLAVNÉ UDALOSTI ROKA	4
2. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 A NextGenerationEU	6
2.1. VFR na roky 2021 – 2027 a NextGenerationEU – kľúčové údaje	6
2.2. NextGenerationEU – prehľad	7
2.3. Finančná situácia NGEU k 31. decembru 2021	8
3. SÚHRN PLNENIA ROZPOČTU	13
3.1. Príjmy	13
3.2. Výdavky	15
4. FINANČNÉ NÁSTROJE A ROZPOČTOVÉ ZÁRUKY	16
4.1. Finančné nástroje financované z rozpočtu EÚ	16
4.2. Rozpočtové záruky: finančné aktíva držané v záručných fondoch	17
4.3. Úvery a súvisiace pôžičky na programy finančnej pomoci	17
4.4. Rozpočtové podmienené záväzky pre programy finančnej pomoci	21
5. ANALÝZA FINANČNÝCH VÝKAZOV	21
5.1. PRÍJMY	21
5.2. VÝDAVKY	23
5.3. AKTÍVA	23
5.4. ZÁVÄZKY	26
6. POLITICKÝ A FINANČNÝ RÁMEC, RIADENIE A ZODPOVEDNOSŤ EÚ	27
6.1. POLITICKÝ A FINANČNÝ RÁMEC	27
6.2. RIADENIE A ZODPOVEDNOSŤ	29

1. KLÚČOVÉ ÚDAJE A HLAVNÉ UDALOSTI ROKA

Konsolidované finančné výkazy

Konsolidované finančné výkazy EÚ sa týkajú viac ako 50 subjektov (vrátane Európskeho parlamentu, Rady, Komisie a agentúr EÚ) a vypracúvajú sa podľa najprísnejších existujúcich noriem, konkrétne medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS).

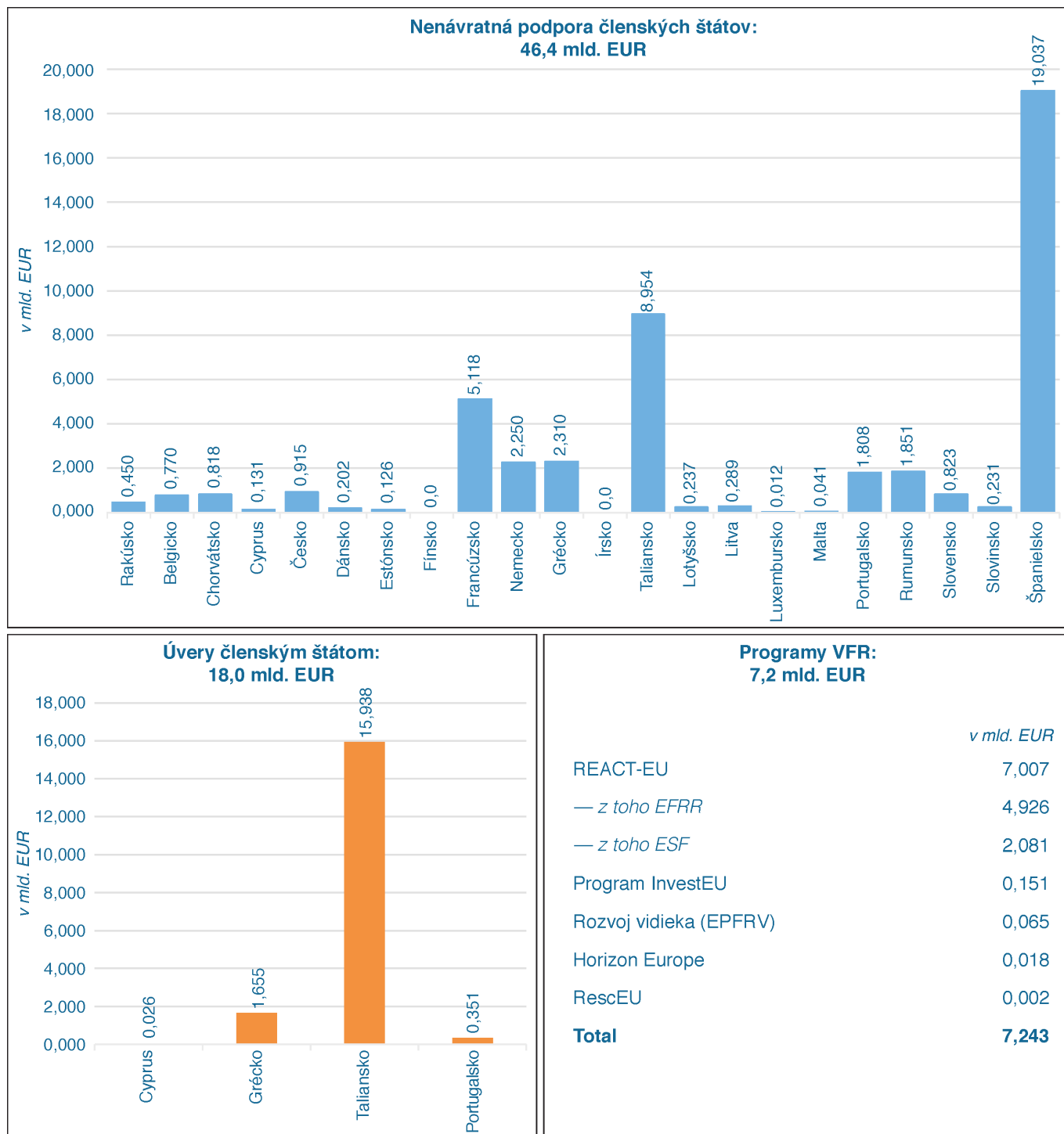
Rok 2021, ktorý bol prvým rokom VFR EÚ na roky 2021 – 2027, bol v mnohých ohľadoch výnimočný. Ako to vyplýva zo súvahy uvedenej ďalej v texte a ako sa podrobnejšie uvádza v analýze finančných výkazov (oddiel 5), na konsolidované finančné výkazy EÚ za rok 2021 mali vplyv najmä úspešné začatie používania nástroja NextGenerationEU v roku 2021 (71,6 mld. EUR vyplatených členským štátom) a ďalšie činnosti vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci nástroja SURE (50 mld. EUR):

	<i>v mld. EUR</i>	
	2021	2020
AKTÍVA		
Finančné aktíva	188,6	113,1
Predbežné financovanie	93,4	62,7
Pohľadávky	72,4	74,5
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	44,9	16,7
Nehnutelnosti, stroje a zariadenia a iné aktíva	14,7	13,0
Spolu	414,1	280,0
ZÁVÄZKY		
Požitky po ukončení zamestnania	122,5	116,0
Finančné záväzky	246,1	95,0
Splatné záväzky	46,4	32,4
Časovo rozlíšené náklady	78,1	64,6
Ostatné záväzky	3,3	5,4
Spolu	496,4	313,5
ČISTÉ AKTÍVA		
Rezervy	1,3	5,1
Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov	(83,6)	(38,5)
Spolu	(82,3)	(33,4)

⇒ pozri analýzu finančných výkazov, oddiel 5

Úspešné začatie používania nástroja NextGenerationEU

Úhrady z nástroja NextGenerationEU – 71,6 mld. EUR, rozdelené takto:

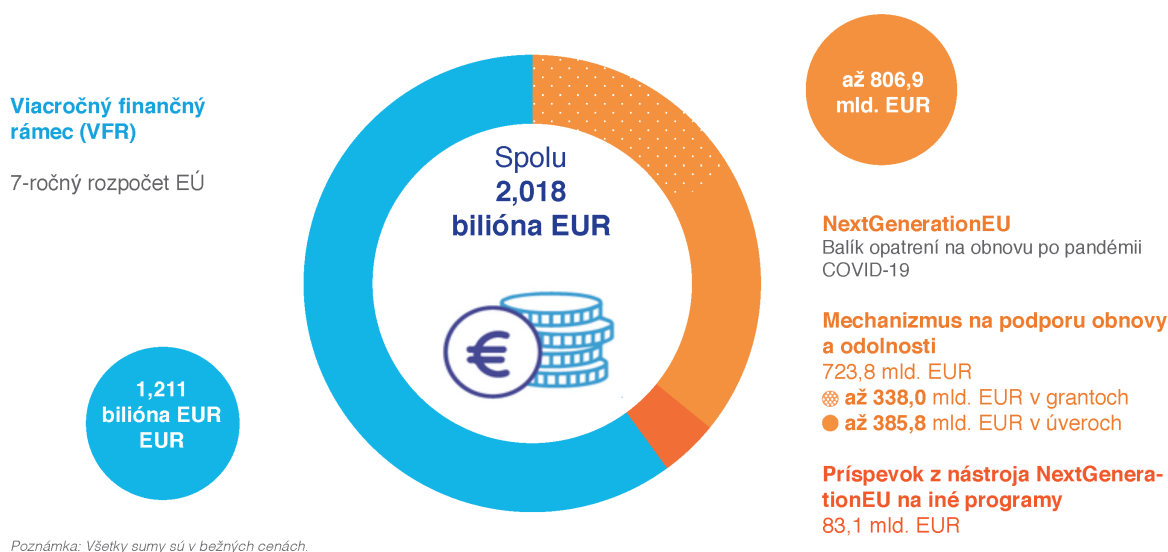
⇒ pozri finančnú situáciu NGEU k 31. decembru 2021, oddiel 2.3

2. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 A NextGenerationEU

2.1. VFR NA ROKY 2021 – 2027 A NextGenerationEU – KĽÚČOVÉ ÚDAJE

Dlhodobý rozpočet EÚ na roky 2021 – 2027 dosahuje spolu s nástrojom obnovy NextGenerationEU (ďalej len „NGEU“) výšku 2,018 biliónov EUR v bežných cenách (1,8 bilióna EUR v cenách roku 2018). Táto bezprecedentná finančná reakcia na krízu prispieje k náprave hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandémiou koronavírusu a k podpore prechodu na zelenšiu, digitálnejšiu a udržateľnejšiu Európu.

Balík pozostáva z dlhodobého rozpočtu a viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027 vo výške 1,211 biliónov EUR v bežných cenách (1,074 biliónov EUR v cenách roku 2018) skombinovaného s dočasným nástrojom obnovy NGEU vo výške 806,9 mld. EUR v bežných cenách (750 mld. EUR v cenách roku 2018).

Ide vskutku o modernizovaný rozpočet:

- viac ako 50 % celkovej výšky nasledujúceho dlhodobého rozpočtu a NGEU sa použije na podporu modernizácie Európskej únie prostredníctvom činností výskumu a inovácie, spravodlivej klimatickej a digitálnej transformácie, pripravenosti, ako aj obnovy a odolnosti,
- 30 % rozpočtu EÚ sa vynaloží na boj proti zmene klímy, čo je najväčší podiel z dosiaľ najväčšieho rozpočtu EÚ,
- 20 % prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý tvorí 90 % nástroja NGEU, sa investuje do digitálnej transformácie,
- 10 % ročných výdavkov z dlhodobého rozpočtu bude v rokoch 2026 a 2027 predstavovať príspevok k zastaveniu a zvráteniu poklesu biodiverzity a
- vôbec prvýkrát majú nové a posilnené priority najvyšší podiel na dlhodobom rozpočte, a to až 32 %.

Politické priority tvoriace základ VFR na roky 2021 – 2027

Politické priority Komisie sa vymedzujú v politických usmerneniach stanovených predsedom Komisie. Pod vedením predsedníčky von der Leyenovej sa Komisia, ktorá sa ujala úradu 1. decembra 2019, zameriava na týchto šesť hlavných ambícií:

ŠEŠŤ HLAVNÝCH AMBÍCIÍ

Európska zelená dohoda

- Snaha stať sa prvým klimaticky neutrálnym kontinentom

Európa pripravená na digitálny vek

- Posilnenie postavenia ľudí vďaka novej generácii technológií

Hospodárstvo, ktoré pracuje v prospech ľudí

- Úsilie o sociálnu spravodlivosť a prosperitu

Silnejšia Európa vo svete

- Európa, ktorá ambicióznejšie posilňuje našu jedinečnú značku zodpovedného globálneho líderstva

Podpora európskeho spôsobu života

- Budovanie Únie rovnosti, v ktorej máme všetci rovnaký prístup k príležitostiam

Nový impulz pre európsku demokraciu

- Pestovanie, ochrana a posilňovanie našej demokracie

2.2. NextGenerationEU – PREHLAD

NGEU má rozpočet vo výške 806,9 mld. EUR a jeho úlohou je prispievať k náprave bezprostredných hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandémiou koronavírusu, a tým budovať Európu po pandémii COVID-19, ktorá bude zelenšia, digitálnejšia, odolnejšia a lepšie pripravená na súčasné aj budúce výzvy.

Časť finančných prostriedkov, až 338,0 mld. EUR, sa poskytuje vo forme nenávratnej podpory alebo grantov. Ďalšiu časť, až 385,8 mld. EUR, využíva Únia na poskytovanie úverov jednotlivým členským štátom. Tieto úvery s predĺženou splatnosťou začnú príslušné členské štáty splácať až po skončení súčasného obdobia VFR, pričom súčasné úvery majú napríklad splatnosť až v roku 2051 (pozri oddiel 2.3.3).

Okrem toho sa z NGEU posilňuje viacero existujúcich programov a politík EÚ:

- politika súdržnosti v rámci Pomoci pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe (REACT-EU) s cieľom riešiť hospodárske dôsledky pandémie COVID-19 v prvých rokoch obnovy,
- Fond na spravodlivú transformáciu, aby sa zabezpečil prínos prechodu ku klimatickej neutralite pre všetkých,
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka na ďalšiu podporu poľnohospodárov,
- InvestEU, na podporu investičného úsilia našich podnikov,
- Horizont Európa, na zabezpečenie kapacity EÚ v oblasti financovania lepšej excelentnosti výskumu, a
- rescEU zabezpečuje reakčnú kapacitu mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany na núdzové situácie veľkého rozsahu.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

723,8 mld. EUR

● až 338,0 mld. EUR v grantoch

● až 385,8 mld. EUR v úveroch

NAŠTARTUJME

Čisté technológie a obnoviteľné zdroje

RENOVUJME

Energetická efektívnosť budov

DOBÍJAJME A DOTANKUJME

Udržateľná doprava a nabíjacie stanice

PRIPOJME SA

Zavádzanie rýchlych širokopásmových služieb

MODERNIZUJME

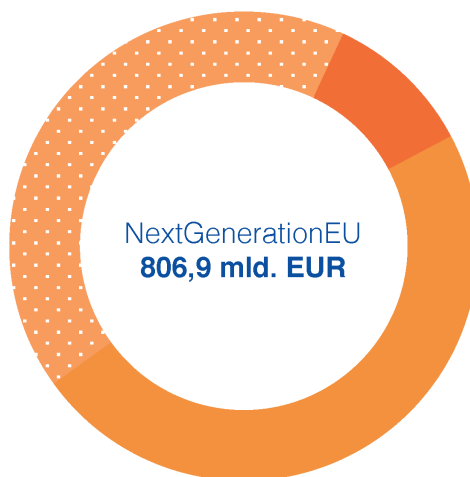
Digitalizácia verejnej správy

ROZŠIRUJME SA

Dátový cloud a udržateľné procesory

REKVALIFIKUJME A ZLEPŠUJME ZRUČNOSTI

Vzdelávanie a odborná príprava na podporu digitálnych zručností

Príspevok z nástroja NextGenerationEU na iné programy

83,1 mld. EUR

REACT-EU (EFRR/ESF)

50,6

FOND NA SPRAVODLIVÚ TRANSFORMÁCIU

10,9

ROZVOJ VIDIEKA (EPFRV)

8,1

PROGRAM INVESTEU

6,1

HORIZONT EURÓPA

5,4

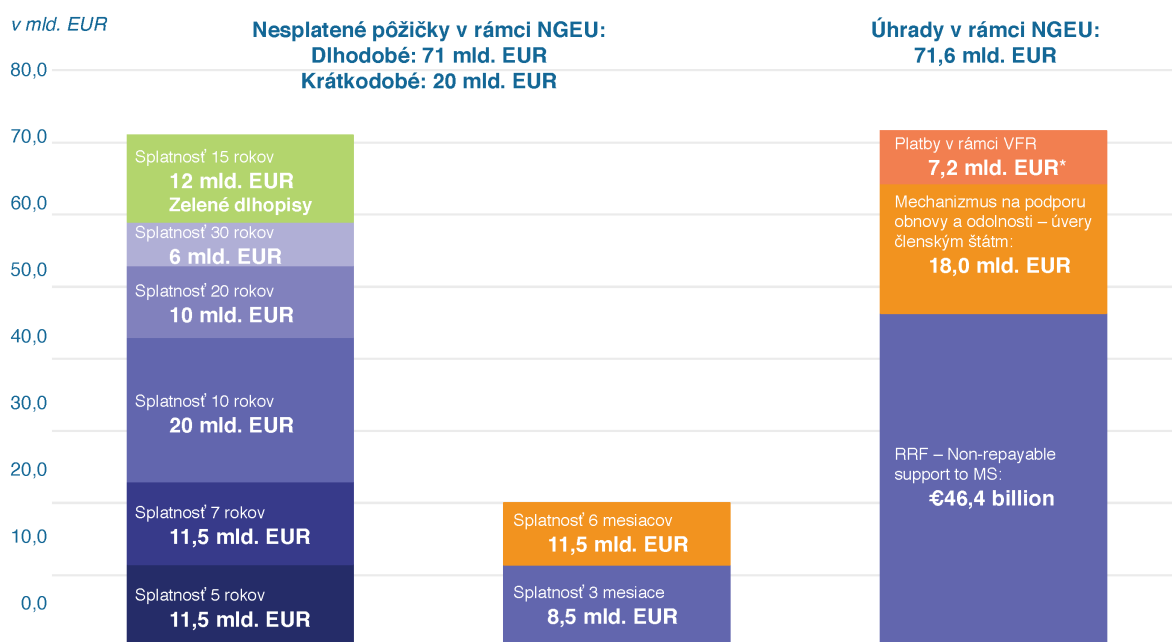
RESCEU

2,0

2.3. FINANČNÁ SITUÁCIA NGEU K 31. DECEMBRU 2021**2.3.1. Prehľad**

Komisia od začatia vykonávania operácií financovania v rámci NGEU 15. júna 2021 až do konca roka 2021 získala 71,0 mld. EUR dlhodobých financií, a to najmä emitovaním dlhopisov v syndikovaných transakciách. Okrem toho mala Komisia k decembru 2021 nesplatené krátkodobé pokladničné poukážky EÚ v hodnote 20 mld. EUR. Do konca roka 2021 Komisia vyplatila finančnú podporu v celkovej výške 71,6 mld. EUR. Väčšina tejto sumy, teda 64,3 mld. EUR, bola vyplatená 20 členským štátom v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (z toho 46,4 mld. EUR ako nenávratná podpora a 18,0 mld. EUR ako úvery). Ďalších 7,2 mld. EUR bolo vyplatených ako platby VFR v rámci existujúcich programov. Zostávajúca likvidita vo výške 19,4 mld. EUR sa drží na bankovom účte NGEU v ECB a na účte centrálnej pokladnice Komisie a čaká na úhradu do rozpočtu na programy VFR.

NGEU – nesplatené pôžičky a úhrady k 31. decembru 2021

* Ďalšie finančné prostriedky vo výške 1,4 mld. EUR sa držia na účte centrálnej pokladnice Komisie a čakali na úhradu do rozpočtu na programy VFR.

2.3.2. Pôžičky

Na splnenie potrieb NGEU v oblasti financovania emituje Komisia cenné papiere na medzinárodných kapitálových trhoch. Na základe diverzifikovanej stratégie financovania Komisia kombinuje využívanie rôznych nástrojov a techník financovania s otvorenou a transparentnou komunikáciou s účastníkmi trhu.

V roku 2021 sa v ročnom rozhodnutí o vypožičaní si finančných prostriedkov⁽¹⁾ umožnili Komisii emisie do výšky najviac 125 mld. EUR v rámci dlhodobého financovania a do maximálnej nesplatennej výšky 60 mld. EUR v rámci krátkodobého financovania.

Dlhodobé financovanie – syndikované transakcie a aukcie dlhopisov EÚ

K 31. decembru 2021 si Komisia požičala 66,0 mld. EUR prostredníctvom piatich emisií dlhopisov v rámci syndikovaných transakcií (vrátane jednej transakcie s dvomi tranžami), ako aj 5,0 mld. EUR prostredníctvom aukcií dlhopisov EÚ:

v mld. EUR

Transakcie dlhodobého financovania (vrátane navýšení)	Splatnosť	Emitované/získané	Spolu splatených na konci roka	Nesplatených na konci roka
NGEU#1	4.7.2031	20,0	0,0	20,0
NGEU#2a (vrátane navýšení)	6.7.2026	11,5	0,0	11,5
NGEU#2b	6.7.2051	6,0	0,0	6,0
NGEU#3	4.7.2041	10,0	0,0	10,0
NGEU#4 (vrátane navýšení)	4.10.2028	11,5	0,0	11,5
Zelený dlhopis NGEU #1	4.2.2037	12,0	0,0	12,0
Spolu		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2021) 3991 final.

Z prvej syndikovanej transakcie v júni 2021 sa získalo 20,0 mld. EUR. Išlo o historicky najväčšiu emisiu inštitucionálnych dlhopisov v Európe, vôbec najväčšiu inštitucionálnu transakciu s jednou tranžou a najväčšiu sumu, ktorú kedy EÚ získala v rámci jedinej transakcie.

V októbri 2021 vydala Komisia prvý zelený dlhopis NGEU, vďaka čomu získala 12,0 mld. EUR. Tieto prostriedky sa použijú výlučne na zelené a udržateľné investície v celej EÚ. Touto emisiou, ktorá je zatiaľ najväčšou emisiou zelených dlhopisov na svete, sa zabezpečila viditeľnosť zelených politík financovaných zelenými dlhopismi a podporila Európska zelená dohoda a zelená transformácia. Emitovanie zelených dlhopisov si vyžaduje vykazovanie presného využitia príjmov zo zelených dlhopisov a vplyvu investícií, ktoré sa financujú prostredníctvom zelených dlhopisov.

Krátkodobé financovanie – aukcie pokladničných poukážok EÚ

K 31. decembru 2021 dosahovalo nesplatené krátkodobé financovanie získané prostredníctvom aukcií pokladničných poukážok EÚ so splatnosťou tri alebo šesť mesiacov výšku 20,0 mld. EUR:

<i>v mld. EUR</i>	
Aukcie pokladničných poukážok EÚ	Nesplatené ku koncu roka
Splatnosť 3 mesiace	8,5
Splatnosť 6 mesiacov	11,5
Spolu	20,0

Hoci syndikované transakcie budú naďalej oporou emisného programu NGEU, a to aspoň v prvotných fázach, kapacita na rýchle a lacné získanie peňazí prostredníctvom aukcií významne posilňuje schopnosť Komisie plniť platobné potreby NGEU za najvýhodnejších podmienok pre rozpočet Únie a/alebo prijímajúce členské štáty.

Ďalšie krátkodobé financovanie vo výške 16 mld. EUR sa získalo prostredníctvom transakcií na peňažnom trhu, pričom sa do konca roka splatilo v plnej výške.

2.3.3. Úhrady

Do konca roka 2021 Komisia prijala plány obnovy a odolnosti 26 členských štátov, z ktorých 22 Rada pozitívne posúdila a následne schválila (Belgicko, Chorvátsko, Cyprus, Česko, Dánsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Portugalsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Lotyšsko, Luxembursko, Rakúsko, Slovensko, Litva, Malta, Slovinsko, Rumunsko, Estónsko a Fínsko). Štyri ďalšie členské štáty (Bulharsko, Maďarsko, Poľsko a Švédsko) predložili plány, ktorých posudzovanie ešte na konci roka prebiehalo. Na predloženie jedného ďalšieho plánu (Holandsko) sa stále čakalo. Celková výška schválenej finančnej podpory v rámci 22 schválených plánov predstavovala 291,2 mld. EUR vo forme nenávratnej podpory (z čoho sa 195,4 mld. EUR týkalo dohôd o financovaní podpísaných do konca roka) a 153,9 mld. EUR vo forme úverovej podpory (z čoho sa 153,2 mld. EUR týkalo zmlúv o úvere podpísaných do konca roka).

Nenávratná podpora

V roku 2021 Komisia vyplatila celkom 46,4 mld. EUR nenávratnej podpory 20 z 22 členských štátov s predloženými a schválenými plánmi obnovy a odolnosti. Z tejto sumy sa 36,4 mld. EUR vyplatilo ako predbežné financovanie. Po dosiahnutí čiastkových cieľov Španielskom bolo do konca roka vyplatených ďalších 10 mld. EUR, pričom pôvodné predbežné financovanie vo výške 1,5 mld. EUR sa zúčtovalo. Ďalšie predbežné financovanie vo výške 0,3 mld. EUR, ktoré sa týkalo nenávratnej podpory pre Fínsko, nebolo do konca roka vyplatené. V prípade Írska bola schválená nenávratná podpora vo výške 1,0 mld. EUR, do konca roka však nebola podpísaná dohoda o financovaní.

<i>v mld. EUR</i>				
Členský štát	Maximálna výška nenávratnej podpory ⁽¹⁾	Spolu podpísaných k 31. 12. 2021	Rozpočtové záväzky v roku 2021	Spolu vyplatené k 31. 12. 2021
Rakúsko	3,5	2,2	1,1	0,4
Belgicko	5,9	3,6	1,8	0,8

v mld. EUR

Členský štát	Maximálna výška nenávratnej podpory ⁽¹⁾	Spolu podpísaných k 31. 12. 2021	Rozpočtové záväzky v roku 2021	Spolu vyplatené k 31. 12. 2021
Chorvátsko	6,3	4,6	2,3	0,8
Cyprus	1,0	0,8	0,4	0,1
Česko	7,0	3,5	1,8	0,9
Dánsko	1,6	1,3	0,6	0,2
Estónsko	1,0	0,8	0,4	0,1
Fínsko	2,1	— ⁽¹⁾	0,8	— ⁽¹⁾
Francúzsko	39,4	24,3	12,0	5,1
Nemecko	25,6	16,3	8,1	2,3
Grécko	17,8	13,5	6,7	2,3
Írsko	1,0	— ⁽²⁾	0,5	—
Taliansko	68,9	47,9	23,7	9,0
Lotyšsko	1,8	1,6	0,8	0,2
Litva	2,2	2,1	1,0	0,3
Luxembursko	0,1	0,1	0,0	0,0
Malta	0,3	0,2	0,1	0,0
Portugalsko	13,9	9,8	4,8	1,8
Rumunsko	14,2	10,2	5,1	1,9
Slovensko	6,3	4,6	2,3	0,8
Slovinsko	1,8	1,3	0,6	0,2
Španielsko	69,5	46,6	23,1	19,0
Schválené	291,2	195,4	98,0	46,4
Bulharsko	6,3	—	—	—
Maďarsko	7,2	—	—	—
Holandsko	6,0	—	—	—
Poľsko	23,9	—	—	—
Švédsko	3,3	—	—	—
Zatiaľ neschválené	46,6	—	—	—
Spolu	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Členské štáty so schválenými plánmi: finančné prostriedky pridelené na všetky schválené plány obnovy a odolnosti. Členské štáty bez schválených plánov: maximálna výška pridelených finančných prostriedkov v grantoch podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Uvedené sumy podliehajú aktualizácii podľa článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, ktorá sa plánuje na 30. júna 2022.

⁽²⁾ Fínsko: podpísané a vyplatené až v roku 2022 (0,3 mld. EUR).

⁽³⁾ Írsko: nepodpísané do dátumu podpisu tejto závierky. Írsko nepožiadalo o predbežné financovanie nenávratnej podpory.

Úvery

V roku 2021 Komisia vyplatila celkom 18,0 mld. EUR vo forme predbežného financovania štyrom členským štátom (Cyprus, Grécko, Taliansko a Portugalsko), čo sa rovná 13 % ich príslušných pridelených prostriedkov na úvery. Ďalšie predbežné financovanie vo výške 1,9 mld. EUR, ktoré sa týkalo finančnej úverovej podpory pre Rumunsko, nebolo do konca roka vyplatené. V prípade Slovinska bola schválená finančná úverová podpora vo výške 0,7 mld. EUR, do konca roka však nebola podpísaná zmluva o úvere:

v mld. EUR

Členský štát	Maximálna výška finančnej úverovej podpory	Spolu podpísané k 31. 12. 2021	Spolu vyplatené k 31. 12. 2021	Spolu splatené k 31. 12. 2021	Spolu nesplatené k 31. 12. 2021
Cyprus	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Grécko	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Taliansko	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Portugalsko	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Rumunsko	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Slovinsko	0,7	— ⁽²⁾	—	—	—
Schválené	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Rezerva	231,9	—	—	—	—
Spolu	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Rumunsko: vyplatené až v roku 2022 (1,9 mld. EUR).

⁽²⁾ Slovinsko: podpísané až v roku 2022. Slovinsko nepožiadalo o predbežné financovanie úveru.

Podľa zmlúv o úvere členské štáty každoročne splatia 5 % vyplatených súm, pričom splácanie sa začne desať rokov od dátumu vyplatenia. Portugalsko, Grécko, Taliansko a Cyprus teda začnú splácať úvery od roku 2032, pričom ich úvery sú splatné v roku 2051. Splátkový kalendár pre nominálne sumy nesplatené na konci roka je takýto:

v mil. EUR

Členský štát	Obdobie splácania	Ročné splátky	Spolu splátky
Cyprus	2032 – 2051	1	26
Grécko	2032 – 2051	83	1 655
Taliansko	2032 – 2051	797	15 938
Portugalsko	2032 – 2051	18	351
Spolu		899	17 970

Príspevok z NGEU na iné programy v rámci rozpočtu EÚ

Ku koncu roka 2021 Komisia vyplatila celkom 7,2 mld. EUR v platbách na iné programy v rámci VFR, a to najmä na iniciatívu REACT-EU, z ktorej sa financuje Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Európsky sociálny fond (ESF):

v mld. EUR

Program VFR	Spolu schválené príspevky VFR	Rozpočtové záväzky v roku 2021	Spolu vyplatené k 31. 12. 2021
REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— z toho EFRR	31,5	24,0	4,9
— z toho ESF	19,2	15,4	2,1
Fond na spravodlivú transformáciu	10,9	0,0	0,0
Rozvoj vidieka (EPFRV)	8,1	2,4	0,1
InvestEU	6,1	1,7	0,2
Horizont Európa	5,4	1,8	0,0
RescEU	2,1	0,1	0,0
Spolu	83,1	45,5	7,2

2.3.4. Likvidita

Na úvery poskytnuté z NGEU sa nevzťahuje prísna zásada nadväznosti iných nástrojov finančnej pomoci. Namiesto toho bola pre NGEU vypracovaná diverzifikovaná a združená stratégia financovania, v rámci ktorej sa vyžaduje vykonávanie efektívneho riadenia likvidity. Cieľom riadenia likvidity NGEU je zabezpečiť, aby sumy uložené na bankovom účte NGEU postačovali na uspokojenie všetkých nadchádzajúcich potrieb v oblasti úhrad, zachovať stanovenú bezpečnostnú rezervu a zároveň zabrániť akýmkoľvek prebytkom. Na riadenie likvidity vyvinula Komisia IT nástroj, ktorý umožňuje každodenné monitorovanie účtu NGEU. Ku koncu roka 2021 dosahovali celkové finančné prostriedky na mimorozpočtovom účte NGEU výšku 18,0 mld. EUR. Okrem toho sa finančné prostriedky vo výške 1,4 mld. EUR držali na účte centrálnej pokladnice Komisie a čakali na úhradu do rozpočtu na programy VFR.

3. SÚHRN PLNENIA ROZPOČTU

3.1. PRÍJMY

Celková výška platobných rozpočtových prostriedkov na rok 2021 v pôvodne schválenom rozpočte EÚ, ktorý podpísal predseda Európskeho parlamentu 18. decembra 2020, bola stanovená na 166 060 mil. EUR a celková suma, ktorá sa má financovať z vlastných zdrojov, bola stanovená na 156 867 mil. EUR. Odhady príjmov a výdavkov uvedené v pôvodnom rozpočte sú zvyčajne počas rozpočtového roka predmetom úprav prostredníctvom opravných rozpočtov. Úpravou výšky vlastných zdrojov založených na HND sa zabezpečí, aby rozpočtované príjmy presne zodpovedali rozpočtovaným výdavkom. Tým sa dodržiava zásada vyrovnanosti rozpočtu a zabezpečuje, aby sa rozpočtové príjmy rovnali rozpočtovým výdavkom (platobné rozpočtové prostriedky).

Počas roka 2021 bolo prijatých šesť opravných rozpočtov. Po ich zohľadnení predstavovali konečné príjmy schválené na rok 2021 sumu 168 011 mil. EUR a celková suma, ktorá sa mala financovať z vlastných zdrojov, bola 156 993 mil. EUR. Príspevky členských štátov v roku 2021 boli stabilné. Zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov (1 950 mil. EUR) sa financovalo najmä z prebytku z predchádzajúceho roka.

Príjmy pochádzajú zo šiestich zdrojov (hláv):

Hlava 1: Vlastné zdroje

Výber tradičných vlastných zdrojov (158 632 mil. EUR) o 1,0 % presahoval sumy v rozpočte (156 993 mil. EUR). Bolo to tak najmä preto, že v prvých dvoch mesiacoch roka sa vyzbierala vyššia suma, ako sa očakávalo.

Konečné platby členských štátov založené na odpade z plastových obalov, DPH a HND zodpovedali konečnému rozpočtovému odhadu. Rozdiel medzi odhadovanými a skutočne uhradenými sumami je spôsobený rozdielom medzi kurzom eura, ktorý bol použitý na rozpočtové účely, a kurzom platným v čase, keď členské štáty, ktoré nie sú členmi eurozóny, skutočne realizovali platby.

Hlava 2: Prebytky, zostatky a úpravy

Prebytok z predchádzajúceho účtovného roka dosiahol výšku 1 769 mil. EUR. Táto suma bola pripísaná do rozpočtu na rok 2021 prostredníctvom opravného rozpočtu a príspevok členských štátov do vlastných zdrojov bol zodpovedajúcim spôsobom znížený.

Pokiaľ ide o zostatky DPH a HND, pravidlá sú stanovené v článku 10b nariadenia o sprístupňovaní vlastných zdrojov [nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014] ⁽²⁾. Podľa týchto pravidiel sa celkový súčet zostatkov vypočíta tak, aby bol vplyv na rozpočet EÚ nulový („systém vzájomného započítavania“) a tento postup nemal za následok opravný rozpočet. Komisia preto priamo žiada členské štáty o úhradu čistých súm.

Hlava 3: Administratívne príjmy

Túto hlavu tvoria príjmy z daní a odvodov z odmeňovania zamestnancov vo výške 2 230 mil. EUR.

Hlava 4: Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty

V hlave 4 sa rozdiel medzi rozpočtovanou sumou (515 mil. EUR) a plnením (1 633 mil. EUR) týka najmä pokút v oblasti hospodárskej súťaže.

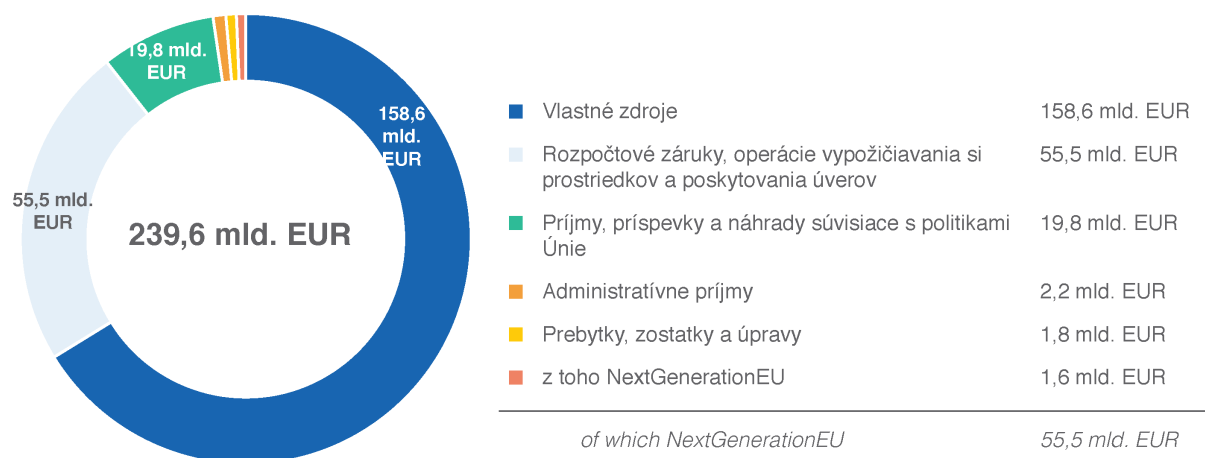
Hlava 5: Rozpočtové záruky, operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov

Táto hlava bola pred začatím používania NGEU výrazne zvýšená. Finančné prostriedky NGEU v rámci tejto hlavy tvoria pripísané príjmy. Hlavu 5 tvoria príjmy zo záruk a úrokov a splátky poskytnutých úverov. Takisto sa v nej presmerúvajú finančné prostriedky (na nenávratnú podporu z NGEU v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a na posilnenie programov VFR) z účelovo viazaných príjmov, ktoré členské štáty získavajú v rámci Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI). Komplexný prehľad NGEU sa uvádza v oddieloch 2.2 a 2.3 časti Hlavné finančné udalosti roka.

Hlava 6: Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie

Táto hlava sa týka najmä príjmov z finančných opráv štrukturálnych a poľnohospodárskych fondov (EŠIF, EPZF a EPFRV). Patrí do nej aj účasť tretích krajín na výskumných programoch, zúčtovanie v poľnohospodárskych fondoch a ďalšie príspevky a náhrady týkajúce sa programov/činností EÚ. Podstatnú časť tejto celkovej sumy tvoria pripísané príjmy, čo je dôvodom na zahrnutie dodatočných rozpočtových prostriedkov na strane výdavkov.

Celkové príjmy rozpočtu na rok 2021 dosiahli výšku 239 596 mil. EUR

⁽²⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 z 26. mája 2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 39).

3.2. VÝDAVKY

3.2.1. Plnenie rozpočtu

V roku 2021, v prvom roku nového VFR na roky 2021 – 2027, dosiahol konečný schválený rozpočet výšku 166,8 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov a 168,0 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov. Z NGEU sa posilnili hlavné programy o ďalších 421,1 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov a 55,5 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov pripísaných do rozpočtu EÚ ako vonkajšie pripísané príjmy⁽³⁾.

Na plnenie rozpočtu na rok 2021 mali výrazný vplyv oneskorenia pri prijímaní nových právnych základov a nových pravidiel pre štrukturálne fondy. Väčšina viazaných rozpočtových prostriedkov pre štrukturálne fondy na rok 2021 (s čistou hodnotou 49 mld. EUR) bola preprogramovaná na roky 2022 – 2025 podľa článku 7 nariadenia o VFR. V prípadoch, v ktorých sa to umožňuje podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách a/alebo nových právnych základov, sa nevyčerpané rozpočtové prostriedky preniesli do roku 2022: 4,1 mld. EUR viazaných a 4,2 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov. V roku 2021 bola v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI – Globálna Európa)⁽⁴⁾,⁽⁵⁾ prvýkrát využitá možnosť preniesť nevyužitú rozpočtovú prostriedky do nasledujúceho roka. Podobné ustanovenia sa uplatňujú a boli použité aj v prípade pobrexítvej adaptačnej rezervy a rezervy na solidaritu a núdzovú pomoc (SEAR).

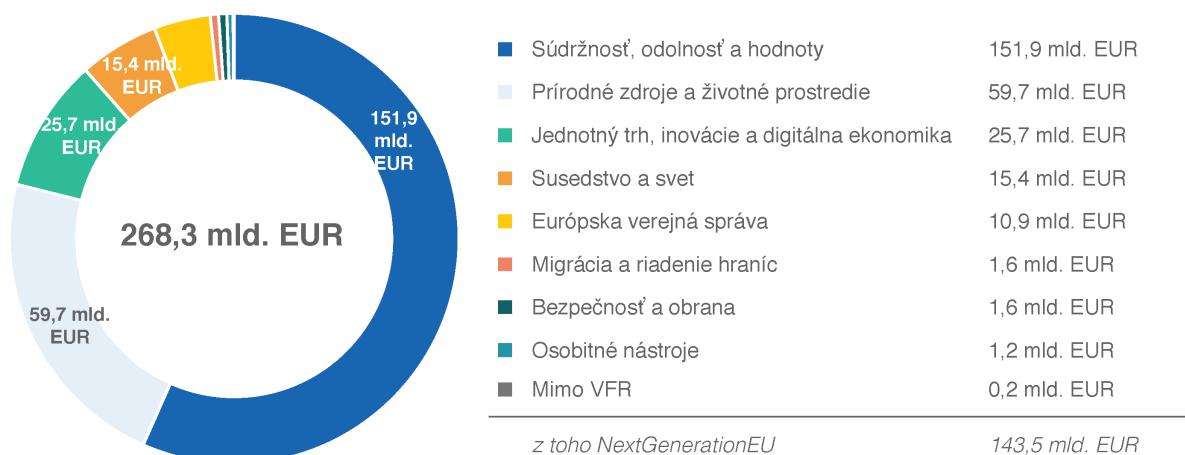
Plnenie celkových viazaných rozpočtových prostriedkov v roku 2021 dosiahlo celkovú výšku 268,3 mld. EUR:

- 113,4 mld. EUR z konečného schváleného rozpočtu,
- 0,6 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov prenesených z roku 2020,
- 154,3 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z pripísaných príjmov,
 - z toho 143,5 mld. EUR z NGEU.

Celkové platby uskutočnené v roku 2021 dosiahli výšku 228,0 mld. EUR:

- 163,6 mld. EUR z konečného schváleného rozpočtu,
- 1,8 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov prenesených z roku 2020,
- 62,6 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z pripísaných príjmov,
 - z toho 53,6 mld. EUR z NGEU.

Celkové plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2021 podľa politických cieľov EÚ

⁽³⁾ Komplexný prehľad NGEU sa uvádza v oddieloch 2.2 a 2.3 časti Hlavné finančné udalosti roka.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1 – 78).

⁽⁵⁾ Ustanovenie o automatickom prenesení nevyužitých viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov sa uplatňuje aj na iné programy v okruhu 6: Európsky nástroj pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti jadrovej bezpečnosti, zámorské krajiny a územia, Nástroj predstupovej pomoci (IPA III), a to prostredníctvom odkazu v ich príslušných právnych základoch na rezervy NDICI-GE.

Plnenie všetkých typov rozpočtových prostriedkov v roku 2021 (rozpočet, prenosy z predchádzajúceho roku a pripísané príjmy) bolo na úrovni 44 % v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a na úrovni 92 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov. Z mier plnenia v roku 2021 po odpočítaní pripísaných príjmov vyplynulo, že viazané rozpočtové prostriedky boli vyčerpané na 68 % a platobné rozpočtové prostriedky na 97 %. Významná časť platieb uskutočnených v roku 2021 sa týkala dokončenia VFR na roky 2014 – 2020.

Po započítaní prenesení a záväzkov v rámci zdieľaného riadenia, ktoré boli preprogramované v súlade s článkom 7 nariadenia o VFR, by plnenie schváleného rozpočtu dosiahlo takmer 100 % v prípade viazaných aj platobných rozpočtových prostriedkov.

Plnenie rozpočtových prostriedkov NGEU dosiahlo 34 % v prípade celkových viazaných a 97 % v prípade celkových platobných rozpočtových prostriedkov pripísaných do rozpočtu EÚ. Viazaná suma z NGEU tvorila 87 % sumy schválenej⁽⁶⁾ na viazanie prostriedkov v roku 2021, ktorá predstavovala 164,6 mld. EUR.

3.2.2. Nesplatené záväzky

Nesplatené záväzky (bežne označované aj ako RAL – „reste à liquider“), ktoré predstavujú viazané sumy, ešte nesplatené, tvorili na konci roka 2021 sumu 341,6 mld. EUR. Nesplatené záväzky boli vyššie ako v roku 2020 (o 38,4 mld. EUR), toto zvýšenie však nedosiahlo pôvodne prognózovanú úroveň, keďže väčšina záväzkov pre programy v rámci zdieľaného riadenia (s čistou hodnotou 49 mld. EUR) plánovaných na rok 2021 bola odložená na rok 2022 a nasledujúce roky v súlade s článkom 7 nariadenia o VFR. Preprogramovaním plnenia v rámci zdieľaného riadenia sa prispeje k ďalšiemu zvýšeniu nesplatených záväzkov v nadchádzajúcich rokoch.

Hlavným stimulom zvýšenia nesplatených záväzkov v roku 2021 bolo začatie plnenia NGEU (jeho nenávratnej časti), čím sa k celkovým nesplateným záväzkom na konci roka 2021 prispelo sumou 89,9 mld. EUR (26 %). Pripísané príjmy NGEU budú viesť k zvýšeniu nesplatených záväzkov v nadchádzajúcich rokoch, keďže všetky záväzky sa príjmu do 31. decembra 2023 a budú splnené do 31. decembra 2026 v súlade s článkom 3 ods. 4 a článkom 3 ods. 9 nariadenia o EURI⁽⁷⁾.

3.2.3. Rozpočtový výsledok

Rozpočtový výsledok (prebytok) sa zvýšil z 1,8 mld. EUR v roku 2020 na 3,2 mld. EUR v roku 2021 v dôsledku vyššieho ako očakávaného príjmu z ciel a pokút.

4. FINANČNÉ NÁSTROJE A ROZPOČTOVÉ ZÁRUKY

4.1. FINANČNÉ NÁSTROJE FINANCOVANÉ Z ROZPOČTU EÚ

Finančné nástroje financované z rozpočtu EÚ existujú vo forme záručných nástrojov, kapitálových nástrojov a úverových nástrojov. Očakáva sa, že vo VFR na roky 2021 – 2027 by sa malo v porovnaní s využívaním finančných nástrojov plne financovaných alebo zabezpečených z rozpočtu EÚ využívanie rozpočtových záruk zintenzívniť. Konkrétne sa z programu InvestEU poskytne 26,2 mld. EUR v zárukách EÚ skupine EIB a ďalším finančným inštitúciám na podporu rôznych cieľov politik Únie prostredníctvom operácií financovania a investičných operácií. Na rozdiel od tradičnej metódy plnenia rozpočtu prostredníctvom udeľovania grantov a dotácií spočíva základná myšlienka tohto prístupu v tom, že vďaka každému euru vynaloženému z rozpočtu prostredníctvom finančných nástrojov dostane konečný prijímateľ v dôsledku pákového efektu viac než 1 EUR ako finančnú podporu.

Pri tomto type plnenia rozpočtu sa finančné prostriedky buď už vyplatili na zverenecké účty spravované poverenými subjektmi a zostávajú dostupné (ako peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty, dlhové cenné papiere alebo investície do fondov peňažného trhu či združených portfólií aktív), aby pokrývali budúce výzvy na uplatnenie záruky, alebo sa investovali do kapitálu. Význam a objem finančných nástrojov financovaných z rozpočtu EÚ v rámci priameho a nepriameho riadenia sa v posledných rokoch zvyšoval.

⁽⁶⁾ Suma schválená pre NGEU na rok 2021 sa týka podpory na rok 2021 vo forme nenávratnej podpory pre členské štáty v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Pomoci pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe (REACT-EU) a ďalších peňažných prostriedkov na iné európske programy alebo fondy (rozvoj vidieka, Fond InvestEU, Fond na spravodlivú transformáciu, Horizont Európa a rescEU). V nariadení o EURI sa uvádzajú zákonné lehoty týkajúce sa právnych záväzkov, pričom distribúcia programovania sa stanovuje na základe plánovaného harmonogramu ročných záväzkov konkrétne uvádzaných v jednotlivých právnych základoch dotknutých programov.

⁽⁷⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

4.2. ROZPOČTOVÉ ZÁRUKY: FINANČNÉ AKTÍVA DRŽANÉ V ZÁRUČNÝCH FONDOCH

Pri tomto type plnenia rozpočtu EÚ poskytuje záruky protistranám, pre ktoré je financovanie len čiastočne zabezpečené zo záručných fondov, ktoré zriadila Komisia, čím sa vytvárajú podmienené záväzky rozpočtu EÚ v prípade, ak zabezpečenie nie je dostatočné na krytie výziev. EÚ ručí za úvery poskytnuté mimo EÚ (tzv. mandát EIB na poskytovanie vonkajších úverov) a za dlhové a kapitálové operácie kryté zárukou EFSI skupine EIB, ako aj za operácie kryté zárukou EFSI a zárukou pre vonkajšiu činnosť NDICI skupine EIB a ďalším finančným inštitúciám.

Od roku 2021 sa rezervy vytvorené prostredníctvom záručných fondov ukladajú do spoločného rezervného fondu (SRF). SRF sa zriaďuje v nariadení o rozpočtových pravidlách⁽⁸⁾ na účely uloženia vytvorených rezerv (t. j. držaných finančných prostriedkov) na krytie finančných záväzkov vyplývajúcich z finančných nástrojov, rozpočtových záruk a úverov finančnej pomoci počnúc VFR na roky 2021 – 2027. Obsahuje aj niektoré aktíva tvorby rezerv na krytie finančných záväzkov z predchádzajúcich VFR.

SRF je vytvorený a funguje ako jednotné portfólio, v ktorom sa v súčasnosti kombinujú rezervy na rôzne rozpočtové záruky a programy finančnej pomoci EÚ. Zdroje sa z fondu SRF prideľujú do zložiek na účely sledovania súm týkajúcich sa rôznych nástrojov, na ktoré sa prispieva z fondu SRF (rozpočtových záruk a programov finančnej pomoci).

Po nadobudnutí účinnosti VFR na roky 2021 – 2027 sa čisté aktíva záručného fondu EFSI k 1. januáru 2021 previedli do SRF. Čisté aktíva záručného fondu EFSI a Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia sa previedli do SRF v priebehu roka 2021.

K 31. decembru 2021 drží Komisia v SRF finančné aktíva pre tieto zložky:

- Garančný fond pre vonkajšie opatrenia vo výške 2,7 mld. EUR,
- záručný fond EFSI vo výške 8,5 mld. EUR,
- záručný fond EFSI vo výške 0,8 mld. EUR a
- záručný fond InvestEU vo výške 0,3 mld. EUR.

Okrem toho je 92 mil. EUR uložených v centrálnej pokladnici Komisie ako vankúš likvidity na krytie bezprostredných výziev na uplatnenie záruky.

4.3. ÚVERY A SÚVISIACE PÔŽIČKY NA PROGRAMY FINANČNEJ POMOCI

Činnosti vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov EÚ na finančnú pomoc sú mimorozpočtové operácie. Vo všeobecnosti a s výnimkou NGEU sa vypožičané prostriedky následne poskytujú prijímajúcej krajine vo forme úveru za rovnakých podmienok, t. j. s rovnakým kupónom a splatnosťou a v rovnakej výške (tzv. naväzná operácia, „back-to-back“). Bez ohľadu na naväzný charakter operácií je dlhová služba v prípade nástrojov financovania právnym záväzkom EÚ, ktorá zabezpečí, že všetky dlžné sumy budú splatené včas a v plnom rozsahu. Komisia musí zaviesť postupy, aby sa zabezpečilo splatenie vypožičaných prostriedkov aj v prípade nesplácania úveru.

Komisia na základe rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady poskytuje finančnú podporu členským štátom a tretím krajinám vo forme bilaterálnych úverov financovaných z kapitálových trhov so zárukou rozpočtu EÚ. V roku 2021 Komisia v mene EÚ spravovala päť hlavných programov, v rámci ktorých môže poskytovať úvery na:

- podporu platobnej bilancie (BOP),
- podporu z Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM),
- makrofinančnú pomoc (MFA),

⁽⁸⁾ Článok 212 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EU a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

- pomoc z nástroja SURE a
- NGEU – ďalšie informácie o NGEU sú uvedené v oddiele 2.

K 31. decembru 2021 nominálna hodnota úverov poskytnutých na finančnú pomoc (okrem NGEU) (pozri oddiel 2) predstavovala:

v mld. EUR

	Spolu poskytnutých	Spolu prerozdelených na konci roka	Spolu splatených na konci roka	Nesplatených na konci roka
SURE				
Belgicko	8,2	8,2	—	8,2
Bulharsko	0,5	0,5	—	0,5
Chorvátsko	1,0	1,0	—	1,0
Cyprus	0,6	0,6	—	0,6
Česko	2,0	2,0	—	2,0
Estónsko	0,2	0,2	—	0,2
Grécko	5,3	5,3	—	5,3
Maďarsko	0,5	0,5	—	0,5
Írsko	2,5	2,5	—	2,5
Taliansko	27,4	27,4	—	27,4
Lotyšsko	0,3	0,3	—	0,3
Litva	1,0	1,0	—	1,0
Malta	0,4	0,4	—	0,4
Poľsko	11,2	8,2	—	8,2
Portugalsko	5,9	5,4	—	5,4
Rumunsko	4,1	3,0	—	3,0
Slovensko	0,6	0,6	—	0,6
Slovinsko	1,1	1,1	—	1,1
Španielsko	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
EFSM				
Írsko	22,5	22,5	—	22,5
Portugalsko	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
MFA				
Ukrajina	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Tunisko	1,4	1,1	—	1,1
Jordánsko	1,1	0,9	—	0,9

v mld. EUR

	Spolu poskytnutých	Spolu prerozdelených na konci roka	Spolu splatených na konci roka	Nesplatených na konci roka
Iné	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
BOP				
Lotyšsko	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Spolu	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Splátkový kalendár pre nesplatené sumy na konci roka je takýto:

v mld. EUR

	SURE	EFSM	MFA	BOP	SPOLU
2022	—	2,7	—	—	2,7
2023	—	3,5	0,1	—	3,6
2024	—	2,6	0,6	—	3,2
2025	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027	—	3,0	0,2	—	3,2
2028	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030	10,0	—	0,1	—	10,1
2031	—	7,3	1,2	—	8,5
2032	—	3,0	0,1	—	3,1
2033	—	2,1	0,5	—	2,6
2034	—	—	0,1	—	0,1
2035	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037	—	—	—	—	—
2038	—	1,8	—	—	1,8
2039	—	—	—	—	—
2040	7,0	—	—	—	7,0
2041	—	—	—	—	—
2042	—	3,0	—	—	3,0
2043	—	—	—	—	—
2044	—	—	—	—	—
2045	—	—	—	—	—

	<i>v mld. EUR</i>				
	SURE	EFSM	MFA	BOP	SPOLU
2046	5,0				5,0
2047	6,0				6,0
2048					—
2049					—
2050	10,0		—		10,0
2051	—				—
Spolu	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

SURE

Nástroj SURE bol zavedený v roku 2020 na poskytovanie finančnej pomoci členským štátom, ktoré zasiahol závažný hospodársky otras v dôsledku pandémie COVID-19 na ich území alebo ktoré sú takýmto otrasom ohrozené. Týmto nástrojom sa dopĺňajú vnútroštátne opatrenia prijímané dotknutými členskými štátmi. Maximálna suma finančnej pomoci nesmie prekročiť 100 mld. EUR pre všetky členské štáty.

Na konci roka 2021 členské štáty podpísali dohody o úverovom mechanizme vo výške 94,3 mld. EUR, pričom sa z tejto sumy do konca roka 2021 už vyplatilo 89,6 mld. EUR. Výška nových úverov vyplatených v roku 2021 dosiahla 50,1 mld. EUR. Úvery majú splatnosť 5, 10, 15, 20 a 30 rokov.

Európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM)

EFSM sa vytvoril na poskytovanie finančnej pomoci všetkým členským štátom, ktoré zasiahol závažný hospodársky finančný otras spôsobený výnimočnými udalosťami mimo ich kontroly alebo ktoré sú takýmto otrasom ohrozené. Z EFSM sa poskytla finančná pomoc Írsku a Portugalsku v rokoch 2011 – 2014 pod podmienkou vykonávania reforiem. Tomuto programu vypršala platnosť a nie je možné čerpať ďalšie úvery, hoci sa ešte zachováva na osobitné úlohy, ako napr. predĺženie splatnosti úverov Írsku a Portugalsku a poskytnutie preklenovacích úverov. V roku 2021 bola splatnosť sumy 9,8 mld. EUR, pôvodne splatnej počas roka, predĺžená do roku 2036 (3 mld. EUR pre Írsko a 1,8 mld. EUR pre Portugalsko) a do roku 2031 (5 mld. EUR pre Portugalsko).

Suma poskytnutá Portugalsku bola znížená z 26 mld. EUR na 24,3 mld. EUR, keďže uplynula platnosť sumy 1,7 mld. EUR a neboli možné žiadne ďalšie úhrady. V decembri 2021 Portugalsko požiadalo o predĺženie splatnosti 2,2 mld. EUR z celkovej sumy 2,7 mld. EUR úveru splatného v apríli 2022. Vo februári 2022 si Komisia požičala 2,2 mld. EUR na predĺženie splatnosti úveru o 4,5 roka.

MFA

Program makrofinančnej pomoci je forma finančnej pomoci, ktorú EÚ rozšírila na partnerské krajiny mimo EÚ, ktoré zaznamenali krízu platobnej bilancie (vrátane 4,4 mld. EUR neuhradených Ukrajine). Má podobu strednodobých/dlhodobých úverov alebo grantov, príp. ich kombinácie a je dostupná len pre krajiny, ktoré využívajú vyplácanie prostriedkov programu Medzinárodného menového fondu (MMF).

V roku 2020 Komisia prijala návrh balíka makrofinančnej pomoci vo výške 3 mld. EUR pre desať partnerov zapojených do procesu rozširovania a partnerov európskeho susedstva s cieľom pomôcť im obmedziť hospodárske dôsledky pandémie koronavírusu. Rozhodnutie bolo prijaté Európskym parlamentom a Radou 25. mája 2020. Na základe tohto rozhodnutia Komisia v roku 2021 vyplatila 10 nových úverov v celkovej nominálnej hodnote 1,7 mld. EUR 9 príjemcom makrofinančnej pomoci. Splatnosť týchto nových úverov je 10 až 15 rokov.

BOP

Podpora platobnej bilancie (BOP) je program podpory navrhnutý pre krajiny mimo eurozóny, ktoré majú alebo im hrozia ťažkosti v súvislosti s ich platobnou bilanciou. Podpora platobnej bilancie prebieha formou strednodobých úverov, ktoré sú podmienené vykonávaním politík určených na riešenie príslušných hospodárskych problémov. Podporu platobnej bilancie zvyčajne ponúka EÚ v spolupráci s MMF a ďalšími medzinárodnými inštitúciami alebo krajinami.

Suma poskytnutá Lotyšsku v rámci podpory platobnej bilancie bola znížená z 3,1 mld. EUR na 2,9 mld. EUR, keďže platnosť dostupnej sumy 0,2 mld. EUR uplynula a nebolo možné ju už vyplatiť. V roku 2021 sa neuskutočnili žiadne nové operácie ani splátky úverov.

4.4. ROZPOČTOVÉ PODMIENENÉ ZÁVÄZKY PRE PROGRAMY FINANČNEJ POMOCI

Úvery EÚ predstavujú priame a nepodmienené záväzky EÚ, za ktoré ručia členské štáty EÚ (rozpočtové podmienené záväzky). Vypožičané prostriedky určené na financovanie úverov poskytovaným krajinám mimo EÚ sú kryté Garančným fondom pre vonkajšie opatrenia. V prípade, že prijímajúci členský štát nespláca, náklady na dlhovú službu budú v rámci možností pokryté z dostupného pokladničného zostatku Komisie. Ak to v danom čase nie je možné, vyžiada si Komisia nevyhnutné finančné prostriedky od členských štátov. Na základe právnych predpisov týkajúcich sa systému vlastných zdrojov EÚ [článok 14 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014] sú členské štáty EÚ povinné poskytnúť dostatočné finančné zdroje na plnenie záväzkov EÚ. Z tohto dôvodu sú investori vystavení len kreditnému riziku EÚ, a nie kreditnému riziku prijímateľa financovaného úveru. Nadväzný charakter operácií prijímania a poskytovania úverov („back-to-back“) zabezpečuje, že rozpočet EÚ nie je vystavený žiadnemu úrokovému ani devízovému riziku.

Úvery poskytované členským štátom z nástroja SURE sa opierajú o systém dobrovoľných záruk členských štátov vo výške 25 % maximálnej sumy finančnej pomoci. Príspevok každého členského štátu k celkovej sume záruky zodpovedá jeho podielu na celkovom hrubom národnom dôchodku (HND) Európskej únie na základe rozpočtu EÚ na rok 2020.

V prípade každého úverového balíka poskytnutého jednotlivým krajinám sa celková výška poskytnutého úveru, počet splátok, ktoré sa majú vyplatiť, a maximálna (priemerná) doba splatnosti úveru stanovia na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu, Rady a Komisie. Následne Komisia a dotknutý členský štát odsúhlasia parametre úveru/financovania, najmä splatnosť splátok. Vyplácanie jednotlivých splátok, s výnimkou prvej, je navyše podmienené splnením politických podmienok, a to v kontexte spoločnej finančnej pomoci EÚ/MMF. To je ďalší z faktorov vplývajúcich na načasovanie operácií financovania. Z uvedeného vyplýva, že načasovanie a splatnosť emisie závisia od súvisiacich úverových operácií EÚ. Financovanie je denominované výlučne v eurách a splatnosť je od 3 do 30 rokov.

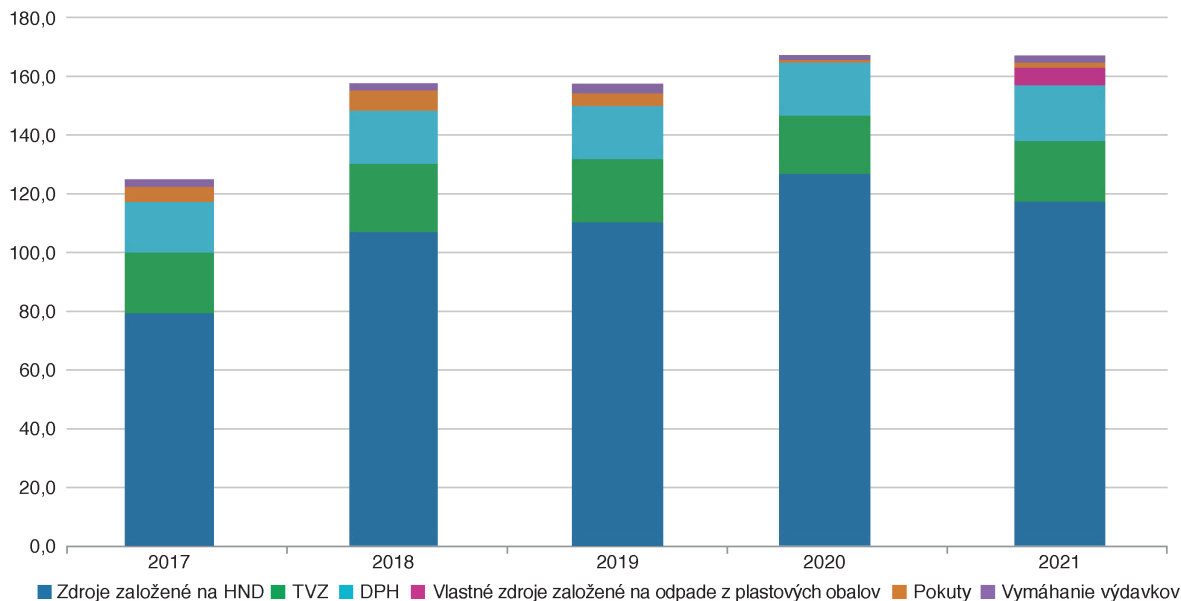
5. ANALÝZA FINANČNÝCH VÝKAZOV

5.1. PRÍJMY

Konsolidované príjmy EÚ zahŕňajú sumy, ktoré súvisia s výmennými a nevýmennými transakciami, pričom nevýmenné transakcie patria medzi najvýznamnejšie. Päťročný trend príjmov z hlavných nevýmenných kategórií (zahŕňajúcich zdroje založené na HND, tradičné vlastné zdroje, zdroje založené na DPH, nové vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov, pokuty a vymožené výdavky) je takýto:

Päťročný trend príjmov z hlavných nevýmenných transakcií⁽¹⁾

v mld. EUR

⁽¹⁾ Údaje za roky 2020 a 2021: okrem príjmov súvisiacich s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ.

Keďže rozpočtové príjmy by sa mali rovnať rozpočtovým výdavkom (alebo ich prevyšovať), hlavnú úlohu v uvedenom trende príjmov zohrávajú platby vykonané každý rok.

Konsolidované príjmy – hlavný vývoj v roku 2021

V roku 2021 dosiahli konsolidované príjmy zahŕňajúce všetky príjmové kategórie výšku 178,9 mld. EUR, pričom v predchádzajúcom roku to bolo 224,0 mld. EUR. Hlavným dôvodom zníženia o 45,1 mld. EUR alebo 20,1 % bol klesajúci vplyv vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie, v dôsledku ktorého sa príjmy za rok 2020 zvýšili o 47,5 mld. EUR, zatiaľ čo príjmy za rok 2021 iba o 1,1 mld. EUR. Bez tohto konkrétneho príjmu dosahujú konsolidované príjmy za rok 2021 výšku 177,8 mld. EUR, čo je porovnateľné s upravenými konsolidovanými príjmami za predchádzajúci rok (176,5 mld. EUR).

Pokiaľ ide o zvyšné kategórie príjmov, hlavnou zmenou bolo zavedenie nových vlastných zdrojov založených na odpade z plastových obalov, zvýšenie príjmov z pokút a zníženie príjmov z HND:

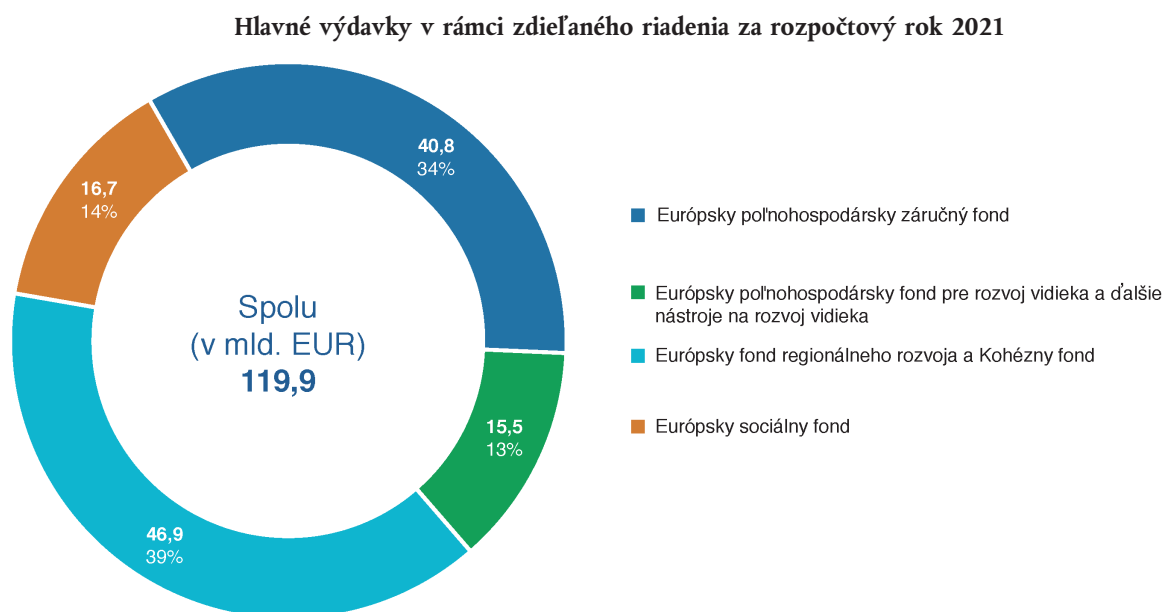
- Príjmy z nových vlastných zdrojov založených na odpade z plastových obalov, ktoré boli zavedené v roku 2021 po nadobudnutí účinnosti nového rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053⁽⁹⁾ o vlastných zdrojoch, dosiahli výšku 5,8 mld. EUR. Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,80 EUR/kg sa uplatňuje na hmotnosť nerecyklovaného odpadu z plastových obalov vytvoreného v jednotlivých členských štátoch. Odpad z plastových obalov, ktorý sa v danom roku nerecykluje, sa vypočíta ako rozdiel medzi vytvoreným odpadom z plastových obalov a recyklovaným odpadom z plastových obalov v danom roku v členskom štáte. Na osobitné ročné zníženia paušálnych súm svojich príslušných príspevkov na vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov majú nárok Bulharsko, Česko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovensko.
- Príjmy z pokút sa zvýšili zo sumy 0,5 mld. EUR v roku 2020 na 2,0 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 1,5 mld. EUR je dôsledkom vyššieho počtu a vyšších súm pokút uložených v roku 2021. V roku 2021 boli uložené tieto hlavné pokuty: 875 mil. EUR spoločnostiam BMW a Volkswagen Group (Volkswagen, Audi a Porsche) za uzavretie tajnej dohody týkajúcej sa technického rozvoja v oblasti čistenia oxidov dusíka a 371 mil. EUR spoločnostiam Nomura, UBS a UniCredit za účasť skupiny obchodníkov v karteli na primárnom a sekundárnom trhu európskych štátnych dlhopisov.

⁽⁹⁾ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

- Príjmy z HND (hrubého národného dôchodku), ktoré tvoria hlavný prvok operačných príjmov EÚ, sa znížili zo 125,4 mld. EUR v roku 2020 na 116,0 mld. EUR v roku 2021. Pokles o 9,4 mld. EUR alebo 7,5 % súvisí so zvýšením príjmov v iných kategóriách (a príjmov z nových vlastných zdrojov založených na odpade z plastových obalov), keďže z príjmov z HND sa financuje časť rozpočtu, ktorá nie je krytá inými zdrojmi príjmov.

5.2. VÝDAVKY

Hlavnou zložkou výdavkov vykázaných v konsolidovaných finančných výkazoch sú výdavky v rámci zdieľaného riadenia, ktoré zahŕňajú tieto fondy: i) Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF), ii) Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka, iii) Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézny fond (KF), iv) Európsky sociálny fond (ESF). Tieto fondy predstavovali 119,9 mld. EUR alebo 54,3 % celkových výdavkov zo 221,0 mld. EUR získaných v roku 2021 (2020: 109,7 mld. EUR, 65,9 %, celkových výdavkov). Rozdelenie výdavkov v rámci zdieľaného riadenia a ich relatívnych váh sa uvádza ďalej:

Zvýšenie výdavkov v rámci zdieľaného riadenia je najmä dôsledkom zvýšených výdavkov v súvislosti s EFRR a Kohéznym fondom (5,8 mld. EUR) a ESF (3,0 mld. EUR). Odzrkadľuje sa v ňom intenzívnejšie plnenie ku koncu programového obdobia VFR na roky 2014 – 2020, ako aj dočasné zvýšenie miery spolufinancovania po vykonaní opatrení CRII+. Výdavky súvisiace s EPFRV a inými nástrojmi rozvoja vidieka a EPZF sa zvýšili o 1,0 mld. EUR a 0,3 mld. EUR.

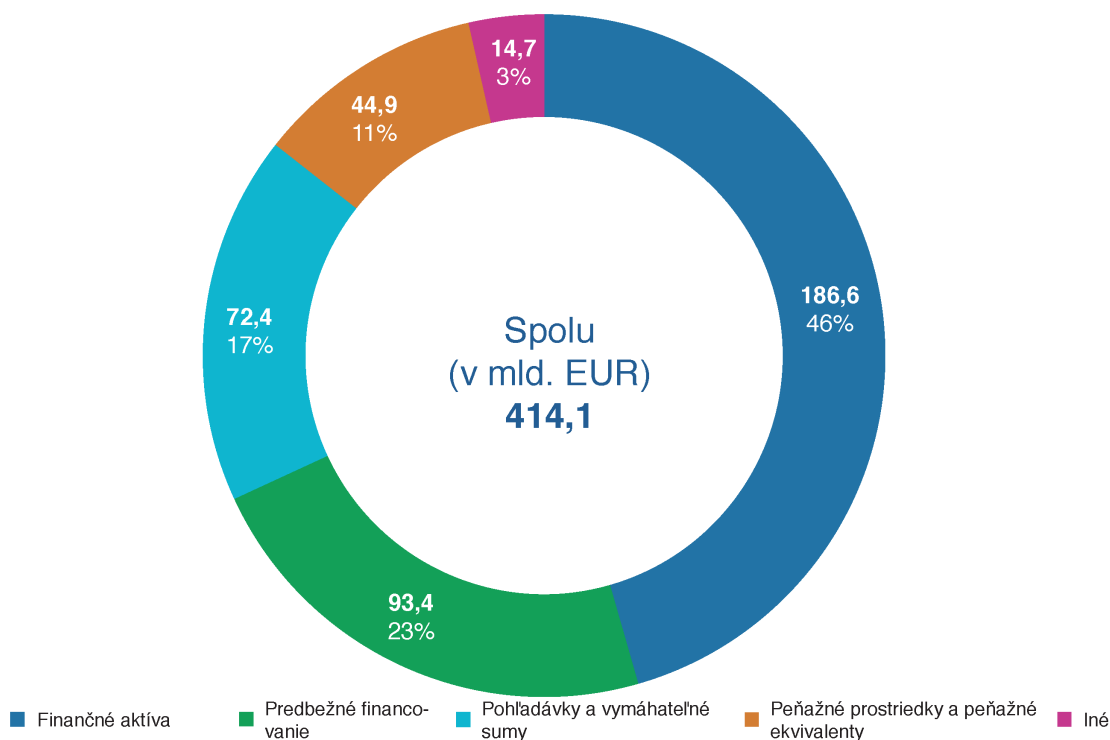
Po úspešnom začatí používania NGEU (pozri oddiel 2) sa výdavky v rámci priameho riadenia, ktoré predstavujú plnenie rozpočtu Komisiou, výkonnými agentúrami a trustovými fondmi, zvýšili z 22,1 mld. EUR v roku 2020 na 63,0 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 40,9 mld. EUR je najmä dôsledkom nenávratnej podpory poskytnutej z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v rámci NGEU, ktorá dosiahla výšku 42,9 mld. EUR. Výdavky v rámci priameho riadenia týkajúce sa programov očkovania proti ochoreniu COVID-19 sa znížili zo sumy 1,6 mld. EUR v roku 2020 na 0,7 mld. EUR v roku 2021.

Výdavky v rámci nepriameho riadenia predstavujú plnenie rozpočtu agentúrami EÚ, orgánmi EÚ, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami a inými subjektmi. V roku 2021 dosiahli výdavky v rámci nepriameho riadenia výšku 10,9 mld. EUR, podobnú ako v prechádzajúcom roku, keď dosiahli 11,0 mld. EUR.

5.3. AKTÍVA

K 31. decembru 2021 dosiahli celkové aktíva výšku 414,1 mld. EUR (2020: 280,0 mld. EUR) – toto výrazné zvýšenie je dôsledkom ďalších poskytnutých pôžičiek z nástroja SURE a poskytnutých pôžičiek a vyplatených preddavkov z nového nástroja NGEU. Najvýznamnejšími položkami boli finančné aktíva iné ako peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (188,6 mld. EUR), predbežné financovanie (93,4 mld. EUR), pohľadávky a vymáhateľné sumy (72,4 mld. EUR) a peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (44,9 mld. EUR). Ostatné aktíva dosahujúce výšku 14,7 mld. EUR tvorili najmä nehnuteľnosti, stroje a zariadenia, ako aj nehmotné aktíva.

Zloženie aktív k 31. decembru 2021

Výrazné zvýšenie celkových aktív o 134,0 mld. EUR alebo 47,9 % oproti predchádzajúcemu roku bolo najmä dôsledkom týchto vplyvov:

- Nesplatené úvery sa zvýšili zo sumy 93,3 mld. EUR v roku 2020 na 163,6 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 70,3 mld. EUR alebo o 75,3 % je najmä dôsledkom emitovania ďalších úverov na finančnú pomoc z nástroja SURE (50,1 mld. EUR) a emitovania úverov z nového Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (18,0 mld. EUR).
- Celková výška predbežného financovania sa zvýšila zo sumy 62,7 mld. EUR v roku 2020 na 93,4 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 30,7 mld. EUR alebo o 49,0 % je dôsledkom poskytnutia nenávratnej finančnej podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (30,8 mld. EUR).
- Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sa zvýšili zo 16,7 mld. EUR v roku 2020 na 44,9 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 28,2 mld. EUR je najmä dôsledkom likvidity NGEU (18,0 mld. EUR na účte NGEU a 1,4 mld. EUR finančných prostriedkov na účte centrálnej pokladnice Komisie, ktoré čakajú na úhradu do rozpočtu na programy VFR). Zostávajúce zvýšenie bolo spôsobené vyššou sumou nevyčerpaných platobných rozpočtových prostriedkov v roku 2021, pokutami, ktoré boli vyhlásené za konečné až na konci roka, a dodatočnými tradičnými vlastnými zdrojmi, ktoré boli ku koncu roka pripísané, ale ešte neboli rozpočtované.

Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ

Spojené kráľovstvo 31. januára 2020 vystúpilo z Európskej únie. Podmienky jeho odchodu sa vymedzujú v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, známej aj ako „dohoda o vystúpení“. V tejto dohode Spojené kráľovstvo súhlasilo s tým, že kým bude členom EÚ, dodrží všetky svoje finančné povinnosti. Dohoda nadobudla platnosť 31. januára 2020. Spojené kráľovstvo bude naďalej prispievať do rozpočtu EÚ a využívať programy a výdavky EÚ na obdobie do roku 2021, ako keby bolo členským štátom. Spojené kráľovstvo takisto získa naspäť určité stanovené finančné prostriedky, ktoré zaplatilo do rozpočtu EÚ, alebo finančné prostriedky prijaté do rozpočtu EÚ počas obdobia svojho členstva. EÚ bude dvakrát ročne vykazovať Spojenému kráľovstvu splatné sumy a Spojené kráľovstvo ich bude mesačne uhrádzať. Vykazovanie sa každoročne aktualizuje na základe aktuálnych údajov.

Povinnosti podľa dohody o vystúpení predstavujú pre EÚ záväzky a pohľadávky, ktoré je potrebné vypočítať a zohľadniť v ročnej závierke EÚ a ktoré sa týkajú najmä týchto oblastí:

- vlastné zdroje (článok 136),

- nesplatené záväzky (článok 140),
- pokuty za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže (článok 141),
- záväzky Únie (článok 142),
- podmienené finančné záväzky a finančné nástroje (články 143 a 144),
- čisté aktíva Európskeho spoločenstva uhlia a ocele (článok 145),
- investície EÚ v EIF (článok 146),
- podmienené záväzky súvisiace s právnymi spormi (článok 147).

v mil. EUR

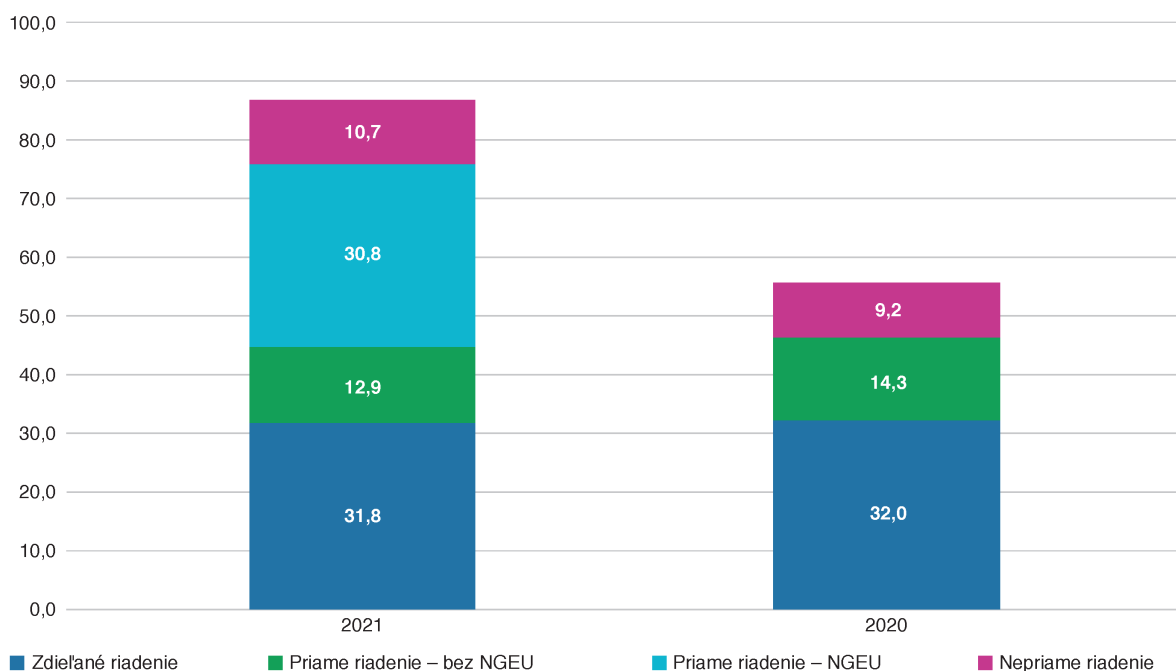
	Článok 140	Článok 142	Iné	31.12.2021	31.12.2020
Splatné Spojeným kráľovstvom	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Splatné Spojenému kráľovstvu	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Spolu	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Dlhodobé	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Krátkodobé	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Predbežné financovanie

V roku 2021 dosiahla výška predbežného financovania okrem iných preddavkov vyplatených členským štátom a príspevkov do trustových fondov Bêkou a Afrika 86,2 mld. EUR (2020: 55,5 mld. EUR), pričom takmer celé predbežné financovanie sa týkalo činnosti Komisie. Zvýšenie o 30,7 mld. EUR alebo o 55,3 % takmer celé súvisí s nenávratnou podporou poskytutou z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorá mala za následok zvýšenie predbežného financovania v rámci priameho riadenia zo 14,3 mld. EUR v roku 2020 na 43,7 mld. EUR v roku 2021:

Predbežné financovanie zo strany Komisie podľa spôsobov riadenia

v mld. EUR

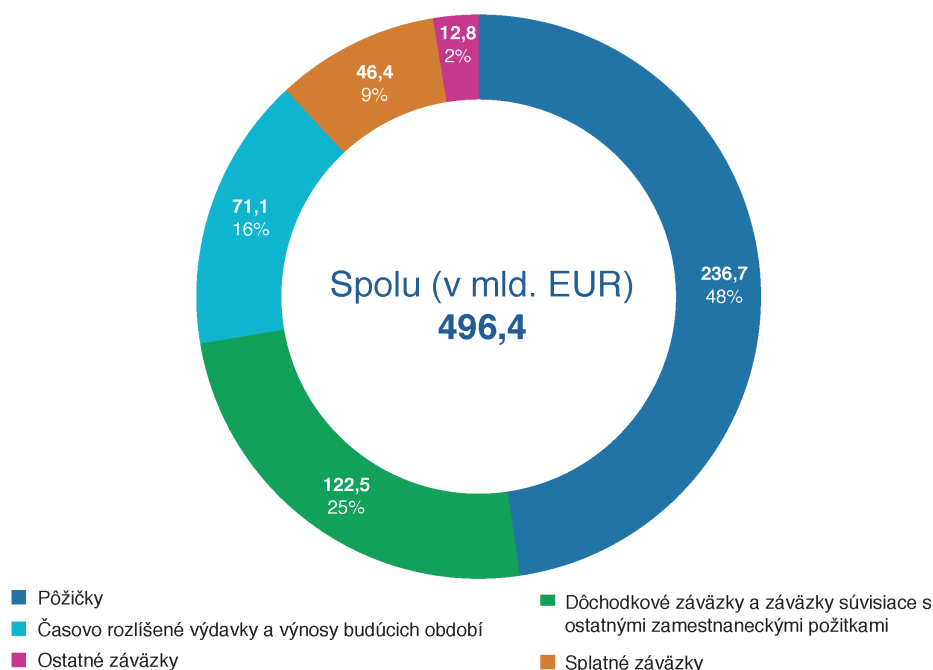

Úroveň predbežného financovania poskytnutého v rámci programov VFR je výrazne ovplyvnená príslušným cyklom VFR – napríklad na začiatku obdobia VFR možno očakávať, že sa členskými štátmi v rámci politiky súdržnosti vyplatia vysoké preddavky a tieto sumy zostanú členskými štátmi k dispozícii až do ukončenia programov. Vypláca sa aj ročné predbežné financovanie, ktoré sa musí použiť v rámci daného roka alebo sa v nasledujúcom roku vymáha ako súčasť cyklu ročnej účtovnej závierky. Komisia vynakladá maximálne úsilie na zabezpečenie toho, aby predbežné financovanie bolo udržiavané na zodpovedajúcej úrovni. Je potrebné nájsť rovnováhu medzi zabezpečením dostatočných finančných prostriedkov na projekty a včasným vykázáním výdavkov.

5.4. ZÁVÄZKY

K 31. decembru 2021 dosiahli celkové záväzky výšku 496,4 mld. EUR (2020: 313,5 mld. EUR) – toto enormné zvýšenie je dôsledkom pôžičiek prijatých v roku 2021 v rámci nástrojov SURE a NGEU. Najvýznamnejšími položkami boli pôžičky na NGEU a finančnú pomoc (236,7 mld. EUR), dôchodkové záväzky a záväzky súvisiace s ostatnými požitkami po ukončení zamestnania (122,5 mld. EUR), časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období (78,1 mld. EUR) a splatné záväzky voči tretím stranám (46,4 mld. EUR):

Zloženie záväzkov k 31. decembru 2021

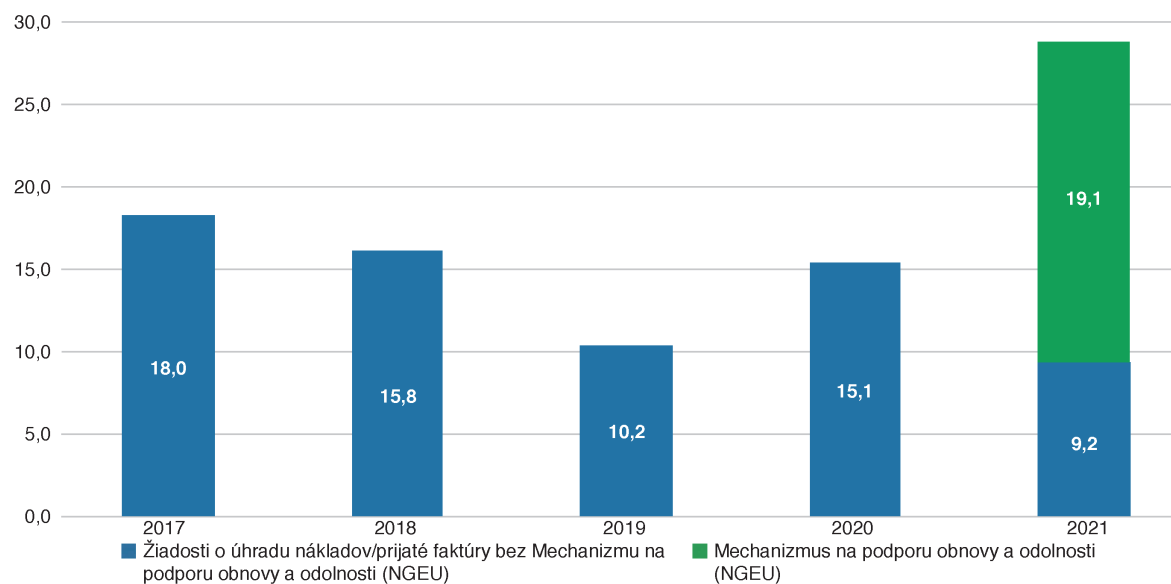

Výrazné zvýšenie vo výške 82,9 mld. EUR alebo 58,3 % oproti predchádzajúcemu roku bolo najmä dôsledkom týchto vplyvov:

- Pôžičky sa zvýšili zo sumy 93,2 mld. EUR v roku 2020 na 236,7 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 143,5 mld. EUR sa týka najmä Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (91,0 mld. EUR) a dodatočných pôžičiek v rámci nástroja SURE (50,1 mld. EUR).
- Časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období sa zvýšili zo 64,6 mld. EUR v roku 2020 na 78,1 mld. EUR v roku 2021. Toto zvýšenie o 13,5 mld. EUR alebo o 20,9 % sa týka najmä nového Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (8,2 mld. EUR) a plnenia VFR na roky 2014 – 2020 v rámci EFRR a Kohézneho fondu (1,9 mld. EUR).
- Splatné záväzky sa zvýšili zo sumy 32,4 mld. EUR v roku 2020 na 46,4 mld. EUR v roku 2021. Zvýšenie o 14,0 mld. EUR alebo 43,2 % je najmä dôsledkom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (19,1 mld. EUR) a zníženia súm splatných v oblasti súdržnosti, pri ktorom je suma žiadostí o úhradu nákladov prijatých do konca roka nižšia ako v predchádzajúcom roku (5,3 mld. EUR).

Celková suma žiadostí o úhradu nákladov a faktúr prijatých a vykázaných v rámci okruhu splatných záväzkov súvahy

v mld. EUR

Čisté aktíva

Prebytok záväzkov nad aktívami k 31. decembru 2021 dosiahol výšku 82,3 mld. EUR (2020: 33,4 mld. EUR). Výrazné zvýšenie o 48,9 mld. EUR je najmä dôsledkom pôžičiek na nenávratnú podporu z NGEU v roku 2021 (čo malo za následok zvýšenie výdavkov v rámci priameho riadenia o 42,9 mld. EUR). Treba poznamenať, že prebytok záväzkov nad aktívami neznamená, že inštitúcie a orgány EÚ sú vo finančných ťažkostiach, ale znamená to skôr, že určité záväzky budú financované z budúcich ročných rozpočtov. Na základe pravidiel aktuálneho účtovníctva sa mnohé výdavky vykazujú v bežnom roku, hoci k ich skutočnej úhrade môže dôjsť v nasledujúcich rokoch a môžu byť uhradené z budúcich rozpočtov. Súvisiace príjmy budú účtované iba v budúcich obdobiach. Okrem pôžičiek na NGEU, ktoré sa majú splatiť v období od roku 2028 do roku 2051, a záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, ktoré sa majú splatiť v priebehu niekoľkých desaťročí, patria k najvýznamnejším sumám, na ktoré treba upriamiť pozornosť, činnosti v rámci EPZF, z ktorých väčšina sa zvyčajne uhrádza za prvom štvrťroku nasledujúceho roka.

6. POLITICKÝ A FINANČNÝ RÁMEC, RIADENIE A ZODPOVEDNOSŤ EÚ

Európska únia (EÚ) je úniou, ktorej členské štáty zverujú kompetencie na dosahovanie spoločných cieľov. Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.

6.1. POLITICKÝ A FINANČNÝ RÁMEC

Zmluvy EÚ

Všeobecné ciele a zásady, ktorými sa riadia Únia a európske inštitúcie, sa vymedzujú v zmluvách. Únia a inštitúcie EÚ môžu konať iba v rámci právomocí zverených zmluvami a na ich základe dosahovať ciele stanovené v zmluvách, pričom musia dodržiavať zásady⁽¹⁰⁾ subsidiarity a proporcionality. Na dosahovanie cieľov a vykonávanie politik si Únia zabezpečuje potrebné finančné prostriedky. Za presadzovanie všeobecného záujmu Únie vrátane plnenia rozpočtu a riadenia programov v spolupráci s členskými štátmi a podľa zásady správneho finančného riadenia zodpovedá Komisia.

⁽¹⁰⁾ Podľa zásady subsidiarity Únia koná len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Podľa zásady proporcionality neprekračuje obsah a forma činnosti Únie rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv (pozri článok 5 ZEÚ).

EÚ presadzuje ciele stanovené v zmluve prostredníctvom viacerých nástrojov, ku ktorým patrí aj rozpočet EÚ. Ďalšími sú napríklad spoločný legislatívny rámec alebo spoločné politické stratégie.

Viacročný finančný rámec a výdavkové programy

Politiky podporované z rozpočtu EÚ sa vykonávajú v súlade s viacročným finančným rámcom (VFR) a so zodpovedajúcimi sektorovými právnymi predpismi, ktoré vymedzujú výdavkové programy a nástroje. V nich sa politické priority EÚ premietajú do finančných podmienok počas dostatočne dlhého obdobia na to, aby boli účinné a mohli poskytovať súdržnú dlhodobú perspektívu pre prijímateľov finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátne orgány, ktoré sa podieľajú na spolufinancovaní. Stanovené sú maximálne ročné sumy (stropy) pre výdavky EÚ ako celok a pre hlavné kategórie výdavkov (okruhy). Súčet stropov všetkých okruhov tvorí celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov. VFR prijíma Rada jednomyselným súhlasom všetkých členských štátov so súhlasom Európskeho parlamentu. Súčasný viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 bol prijatý 17. decembra 2020. Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 je doplnený o dočasný nástroj obnovy NextGenerationEU.

Ročný rozpočet

Ročný rozpočet vypracúva Komisia. Európsky parlament a Rada rozpočet na nasledujúci rok schvália (zvyčajne do polovice decembra) na základe postupu z článku 314 ZFEÚ. Podľa zásady vyrovnanosti rozpočtu sa celkové príjmy musia rovnať celkovým výdavkom (platobným rozpočtovým prostriedkom) za daný rozpočtový rok.

Hlavnými zdrojmi financovania EÚ sú príjmy z vlastných zdrojov, doplnené o ďalšie príjmy. Existujú štyri druhy vlastných zdrojov: tradičné vlastné zdroje (najmä clá), vlastný zdroj založený na dani z pridanej hodnoty (DPH), vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov (zavedený v roku 2021) a vlastný zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND). Iné príjmy plynúce z činností EÚ (napr. pokuty za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže) predstavujú zvyčajne menej ako 10 % celkových príjmov.

Spôsoby riadenia

Rozpočet EÚ sa plní tromi spôsobmi riadenia, ktoré určujú spôsob vyplácania finančných prostriedkov a ich riadenia:

- Zdieľané riadenie: Veľkú časť (približne 3/4) rozpočtu riadi Komisia v rámci systému zdieľaného riadenia v spolupráci s členskými štátmi, a to najmä v oblastiach štrukturálnych fondov a poľnohospodárstva.
- Priame riadenie: Komisia sama riadi aj programy a môže delegovať vykonávanie osobitných programov na výkonné agentúry.
- Nepriame riadenie: Rozhodnutia súvisiace s výdavkami možno riadiť aj nepriamo prostredníctvom iných orgánov v EÚ alebo mimo nej. Nariadenie o rozpočtových pravidlách a/alebo dohody o príspevkoch vymedzujú potrebné mechanizmy kontroly a vykazovania pre tieto účtovné jednotky, ako aj dohľad zo strany Komisie v prípadoch, keď sú úlohy súvisiace s plnením rozpočtu zverené národným agentúram, skupine Európskej investičnej banky, tretím krajinám, medzinárodným organizáciám (napr. Svetovej banke alebo Organizácii Spojených národov) a iným účtovným jednotkám (napr. decentralizovaným agentúram EÚ, spoločným podnikom).

Nariadenie o rozpočtových pravidlách

Nariadenie o rozpočtových pravidlách (NRP) ⁽¹⁾, ktoré sa uplatňuje na všeobecný rozpočet, je základným aktom v rámci regulačnej architektúry financií EÚ. Podrobne sa v ňom vymedzujú rozpočtové pravidlá, ktoré sa vzťahujú na plnenie rozpočtu EÚ, a úlohy rôznych účastníkov, ktorí majú zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky používali zodpovedne a stanovené ciele boli dosiahnuté.

⁽¹⁾ Nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046.

6.2. RIADENIE A ZODPOVEDNOSŤ

6.2.1. Inštitucionálna štruktúra

EÚ má k dispozícii inštitucionálny rámec, ktorého účelom je podporovať jej hodnoty, sledovať jej ciele, slúžiť jej záujmom, záujmom jej občanov a členských štátov, ako aj zabezpečovať konzistentnosť, efektívnosť a kontinuitu jej politik a činností. Organizačnú štruktúru tvoria inštitúcie, agentúry a ďalšie orgány EÚ. V nariadení o rozpočtových pravidlách a uplatniteľných účtovných pravidlách sa vymedzuje, ktoré z týchto subjektov sú zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky EÚ (zoznam subjektov zahrnutých do rozsahu pôsobnosti konsolidácie sa nachádza v poznámke 9 konsolidovanej ročnej závierky EÚ).

Európsky parlament spoločne s Radou vykonáva legislatívne a rozpočtové funkcie. Komisia sa politicky zodpovedá Európskemu parlamentu. V rámci všeobecného politického smerovania a priorit Únie, ktoré stanovuje Európska rada, má Rada za úlohu aj tvorbu politik a koordináciu.

Európska komisia je výkonným orgánom Európskej únie. Podporuje všeobecný záujem Únie a realizuje vhodné iniciatívy v tomto smere. Zabezpečuje uplatňovanie zmlúv a dozerá na uplatňovanie právnych predpisov Únie členskými štátmi pod dohľadom Súdneho dvora Európskej únie. Vykonáva koordináciu, výkonné a riadiace funkcie, plní rozpočet a riadi programy.

Komisia plní rozpočet, z väčšej časti v spolupráci s členskými štátmi⁽¹²⁾. Spoločne zaistujú, aby sa rozpočtové prostriedky využívali v súlade so zásadami správneho finančného riadenia. V nariadeniach sa stanovujú povinnosti kontroly a auditu členských štátov, keď sa podieľajú na plnení rozpočtu a z toho vyplývajúcej zodpovednosti. Ustanovuje sa v nich aj zodpovednosť a podrobné pravidlá, podľa ktorých každá inštitúcia EÚ postupuje pri vynakladaní svojich vlastných výdavkov.

6.2.2. Riadiaca štruktúra Komisie

Mechanizmy riadenia Komisie a ako sa nimi zabezpečuje fungovanie Komisie ako modernej, zodpovednej inštitúcie orientovanej na výsledky, sa uvádzajú v oznámení⁽¹³⁾ o riadení v Európskej komisii.

Komisia vykonáva svoje funkcie pod vedením kolégia komisárov, ktoré stanovuje priority a preberá celkovú politickú zodpovednosť za prácu Komisie. Ako kolégium pôsobí Komisia na základe politických usmernení svojho predsedu, ktorý v podobe politických usmernení predstaví v rámci nominácie Európskemu parlamentu ciele, ktoré zamýšľa presadzovať. Predseda rozhoduje o vnútornej organizácii Komisie, pričom zaistuje, aby konala konzistentne, efektívne a ako kolektívny orgán.

Kolégium deleguje operačné plnenie rozpočtu a finančné riadenie na generálnych riaditeľov a vedúcich útvarov, ktorí riadia administratívnu štruktúru Komisie. Tento decentralizovaný prístup vytvára administratívnu kultúru, ktorá motivuje zamestnancov verejnej správy k prebratiu zodpovednosti za činnosti, nad ktorými majú kontrolu, a vyžaduje od nich spoľahlivosť, pokiaľ ide o aktivity, za ktoré sú zodpovední.

Pod dohľadom predsedu a v úzkej spolupráci s členom Komisie zodpovedným za rozpočet, ľudské zdroje a administratívu, ako aj so zapojením služieb predsedníctva a ústredných služieb, vykonáva správna rada organizácie koordináciu, dohľad, poradenstvo a strategické smerovanie.

Vnútorne mechanizmy predstavujú ucelený systém kontroly a prepracovaných riadiacich nástrojov, vďaka ktorým môže kolégium komisárov prevziať politickú zodpovednosť za prácu Komisie⁽¹⁴⁾.

6.2.3. Finančné riadenie Komisie

V Komisii sú úlohy a zodpovednosť v oblasti finančného riadenia jednoznačne vymedzené (napr. v nariadení o rozpočtových pravidlách a interných pravidlách⁽¹⁵⁾) a zodpovedajúcim spôsobom sa uplatňujú. Generálni riaditelia a vedúci útvarov Komisie ako povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním zodpovedajú za správne finančné riadenie zdrojov EÚ, dodržiavanie ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách, riadenie rizík a stanovenie vhodného rámca vnútornej kontroly.

⁽¹²⁾ Pozri článok 317 ZFEÚ.

⁽¹³⁾ C(2020) 4240 final z 24. júna 2020.

⁽¹⁴⁾ Preto sa pojmom „Európska komisia“ označuje inštitúcia (kolégium), ktorú tvoria členovia Komisie, ako aj jej administratíva riadená generálnymi riaditeľmi jednotlivých oddelení (a vedúcimi ďalších administratívnych štruktúr, ako sú útvary, kancelárie a výkonné agentúry).

⁽¹⁵⁾ Od polovice roku 2019 (podľa revidovaného článku 12 interných pravidiel) je riadením Európskeho rozvojového fondu (ERF) spoločne poverených päť oddelení [INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA a JRC].

Zodpovednosť povolujúcich úradníkov sa vzťahuje na celý proces riadenia, a to od stanovenia toho, čo je potrebné urobiť v záujme dosiahnutia politických cieľov vymedzených inštitúciou, až po riadenie činností z operačného hľadiska, ako aj z hľadiska správneho finančného riadenia. Úlohy môžu byť ďalej delegované na riaditeľov, vedúcich oddelení a ďalších pracovníkov, ktorí sa tak stávajú povolujúcimi úradníkmi vymenovanými subdelegovaním. Každý povolujúci úradník vymenovaný delegovaním môže byť podporovaný jedným alebo dvomi riaditeľmi zodpovednými za riadenie rizika a vnútornú kontrolu v záujme dohliadania nad vykonávaním systémov vnútornej kontroly a ich monitorovania.

Ústredné útvary Komisie poskytujú usmernenia a poradenstvo a podporujú najlepšie postupy, a to aj prostredníctvom práce správnej rady organizácie.

V nariadení o rozpočtových pravidlách sa vyžaduje, aby každý povolujúci úradník vypracoval výročnú správu o činnosti s informáciami o tom, čo sa dosiahlo, a o činnostiach vnútornej kontroly a finančného riadenia počas roka. Výročná správa o činnosti obsahuje vyhlásenie, že zdroje boli použité na základe zásad správneho finančného riadenia a že sú zavedené kontrolné postupy, ktorými sa zabezpečujú potrebné záruky, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príslušných transakcií. Výročná správa o riadení a výkonnosti rozpočtu EÚ⁽¹⁶⁾ je hlavným nástrojom, **prostredníctvom ktorého kolégium komisárov preberá politickú zodpovednosť za finančné riadenie rozpočtu EÚ.**

Účtovník Komisie je hlavnou osobou zodpovednou za správu pokladnice, postupy vymáhania, stanovenie pravidiel účtovania na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS) a metód pre verejný sektor, overovanie účtov a vypracovanie konsolidovanej ročnej účtovnej závierky Komisie a EÚ. Okrem toho sa od účtovníka požaduje, aby podpísal účtovnú závierku spolu s vyhlásením, že poskytuje pravdivý a skutočný obraz o finančnej situácii, o výsledkoch operácií a peňažných tokoch Únie zo všetkých podstatných hľadísk. Ročnú účtovnú závierku prijíma kolégium komisárov. Účtovník je nezávislá funkcia s hlavnou zodpovednosťou za finančné správy Komisie.

Vnútorný audítora Komisie je podobne centralizovaná a nezávislá funkcia, ktorá zahŕňa poskytovanie nezávislého poradenstva, stanovísk a odporúčaní ku kvalite a k fungovaniu systémov vnútornej kontroly v rámci Komisie, agentúr EÚ a iných nezávislých orgánov.

Výbor pre pokrok v oblasti auditu zabezpečuje nezávislosť vnútorného audítora a monitoruje kvalitu práce v oblasti vnútorného auditu, ako aj následné opatrenia prijaté útvarmi Komisie v súvislosti s odporúčaniami vnútorného a externého auditu aj zisteniami a odporúčaniami Európskeho dvora audítora, ktoré sa týkajú udelenia absolutória a spoľahlivosti konsolidovanej ročnej účtovnej závierky EÚ. Poradná úloha výboru prispieva k celkovému ďalšiemu zvyšovaniu účinnosti a efektívnosti Komisie pri dosahovaní jej cieľov a uľahčuje vykonávanie dohľadu kolégia nad správou, riadením rizík a vnútornými kontrolnými postupmi Komisie.

6.2.4. Externý audit a postup udelenia absolutória

V súlade so zásadami správneho finančného riadenia musia byť finančné prostriedky spravované účinne, efektívne a hospodárne. Na zabezpečenie primeraného uistenia, že finančné prostriedky EÚ sa vynakladajú riadne, existuje rámec zodpovednosti založený na komplexnom podávaní správ, vonkajšom audite a politickej kontrole.

Európsky parlament po odporúčaní **Rady** rozhoduje o tom, či spôsobu, akým Komisia plnila rozpočet EÚ v danom roku, poskytne alebo neposkytne svoje konečné schválenie, ktoré sa nazýva „udelenie absolutória“. Ročný postup udelenia absolutória zabezpečuje, že Komisia nesie politickú zodpovednosť za plnenie rozpočtu EÚ.

Európsky dvor audítora každý rok preskúma spoľahlivosť vedenia účtov, či boli všetky príjmy prijaté a všetky výdavky vynaložené zákonne a riadne a či bolo rozpočtovanie správne z hľadiska aspektov finančného riadenia a kvalitatívnych aspektov vrátane výkonnostného rozmeru. Uverejnenie výročnej správy Európskeho dvora audítora je východiskovým bodom postupu udelenia absolutória. Audítori pripravujú aj osobitné správy o osobitných výdavkoch alebo oblastiach politiky alebo rozpočtových otázkach či otázkach riadenia.

Rozhodnutie o udelení absolutória je založené aj na integrovanom podávaní finančných správ a správ o zodpovednosti, ktoré predkladá Komisia, na vypočutiach komisárov v Európskom parlamente a na odpovediach, ktoré sa predložia v súvislosti s otázkami na písomné zodpovedanie určenými Komisiou.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_sk.

VYHLÁSENIE KU KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

Konsolidovaná ročná účtovná zvierka Európskej únie za rok 2021 bola zostavená na základe údajov predložených inštitúciami a orgánmi podľa článku 246 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskej únie. Týmto vyhlasujem, že bola zostavená v súlade s hlavou XIII nariadenia o rozpočtových pravidlách a v súlade s účtovnými zásadami, pravidlami a metódami uvedenými v poznámkach k finančným výkazom.

Účtovníci týchto inštitúcií a orgánov predložili všetky údaje potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá poskytuje prehľad o aktívach a záväzkoch Európskej únie a o plnení rozpočtu, a zároveň potvrdili hodnovernosť týchto údajov.

Týmto potvrdzujem, že na základe uvedených údajov a kontrol, ktoré som považovala za nevyhnutné na to, aby som účtovnú zvierku Európskej komisie mohla podpísať, mám primeranú istotu, že účtovná zvierka poskytuje pravdivý a skutočný obraz o finančnej situácii, o výsledkoch operácií a peňažných tokoch Európskej únie zo všetkých podstatných hľadísk.

Rosa ALDEA BUSQUETS

účtovníčka Komisie

17. júna 2022

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY A VYSVETLJUJÚCE POZNÁMKY ⁽¹⁷⁾

OBSAH

	<i>Strana</i>
SÚVAHA	33
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV	34
VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV	35
VÝKAZ ZMIEN V ČISTÝCH AKTÍVACH	37
POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM	38
1. Hlavné účtovné postupy	38
2. Poznámky k súvahe	57
3. Poznámky k výkazu finančných výsledkov	99
4. Podmienené záväzky a aktíva	109
5. Rozpočtové a právne záväzky	116
6. Riadenie finančného rizika	120
7. Informácie o spriaznených osobách	141
8. Udalosti po dátume zostavenia súvahy	143
9. Rozsah konsolidácie	143

⁽¹⁷⁾ Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

SÚVAHA

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Nehmotné aktíva	2.1	769	620
Nehnutelnosti, stroje a zariadenia	2.2	12 669	11 682
Investície účtované s použitím metódy vlastného imania	2.3	1 192	588
Finančné aktíva	2.4	181 874	99 214
Predbežné financovanie	2.5	60 792	34 519
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	2.4	6 744	13 881
Predbežné financovanie	2.5	32 656	28 229
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.6	31 796	28 681
Zásoby	2.7	84	80
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
AKTÍVA SPOLU		414 078	280 047
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Dôchodky a ostatné zamestnanecké požitky	2.9	(122 466)	(116 020)
Rezervy	2.10	(2 950)	(3 878)
Finančné záväzky	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Rezervy	2.10	(398)	(1 527)
Finančné záväzky	2.11	(31 149)	(10 649)
Splatné záväzky	2.12	(46 372)	(32 408)
Časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
ZÁVÄZKY SPOLU		(496 377)	(313 464)
ČISTÉ AKTÍVA			
Rezervy	2.14	1 325	5 062
Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
ČISTÉ AKTÍVA		(82 299)	(33 418)

⁽¹⁾ Európsky parlament prijal 24. novembra 2021 rozpočet, v ktorom sa stanovuje, že krátkodobé záväzky Únie budú uhradené z vlastných zdrojov, ktoré sa vyberú alebo vyžadujú od členských štátov v roku 2021. Okrem toho podľa článku 83 služobného poriadku [nariadenie (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1) z 29. februára 1968 v znení zmien] členské štáty spoločne ručia za dôchodkové záväzky.

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

v mil. EUR

	Poznámka	2021	2020
PRÍJMY			
Príjmy z nevýmenných transakcií			
Zdroje založené na HND	3.1	115 955	125 393
Tradičné vlastné zdroje	3.2	20 590	19 559
Zdroje založené na DPH	3.3	18 340	17 858
Vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov	3.4	5 831	—
Pokuty	3.5	1 990	452
Vymáhanie výdavkov	3.6	1 794	1 355
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	3.7	1 122	47 456
Iné	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Príjmy z výmenných transakcií			
Finančné príjmy	3.9	5 092	3 434
Iné	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
	Príjmy spolu	178 946	224 028
VÝDAVKY			
Vynaložené členskými štátmi	3.11		
Európsky poľnohospodársky záručný fond		(40 829)	(40 461)
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka		(15 451)	(14 467)
Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond		(46 932)	(41 118)
Európsky sociálny fond		(16 727)	(13 677)
Iné		(4 835)	(2 701)
Vynaložené Komisiou, výkonnými agentúrami a trustovými fondmi	3.12	(63 000)	(22 094)
Vynaložené inými agentúrami a orgánmi EÚ	3.13	(3 154)	(3 530)
Vynaložené tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami	3.13	(4 512)	(4 178)
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	3.13	(3 225)	(3 257)
Náklady na zamestnancov a dôchodky	3.14	(12 417)	(11 995)
Náklady financovania	3.15	(4 201)	(2 188)
Ostatné výdavky	3.16	(5 762)	(6 946)
	Výdavky spolu	(221 046)	(166 612)
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		(42 100)	57 416

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

v mil. EUR

	2021	2020
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	(42 100)	57 416
Operačné činnosti		
Amortizácia	116	113
Odpisy	1 054	1 047
(Zrušenie) straty zo zníženia hodnoty investícií	—	—
(Zvýšenie)/zníženie úverov	(70 259)	(40 624)
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	(30 699)	(11 301)
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	2 055	(50 519)
(Zvýšenie)/zníženie zásob	(4)	(12)
(Zvýšenie)/zníženie dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov	6 447	18 360
Zvýšenie/(zníženie) rezerv	(2 057)	581
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov (iných ako pôžičiek v rámci NGEU)	60 075	40 531
Zvýšenie/(zníženie) splatných záväzkov	13 964	5 166
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a výnosov budúcich období	13 484	(2 645)
Rozpočtový prebytok za predchádzajúci rok zapísaný ako nepeňažný príjem	(1 769)	(3 218)
Precenenie záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami (nepeňažné zmeny nie sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov)	(3 257)	(15 155)
Ostatné nepeňažné zmeny	(1 757)	63
Investičné činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení	(2 307)	(1 566)
(Zvýšenie)/zníženie investícií účtovaných s použitím metódy vlastného imania	(604)	3
(Zvýšenie)/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
(Zvýšenie)/zníženie derivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	(629)	(62)
Finančné činnosti		
Zvýšenie/(zníženie) pôžičiek v súvislosti s NGEU	91 000	
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	28 118	(3 004)
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	28 118	(3 004)
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	16 742	19 745

v mil. EUR

	2021	2020
<i>Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka</i>	44 860	16 742

⁽¹⁾ Údaj za rok 2020 sa týka (zvýšenia)/zníženia finančných aktív k dispozícii na predaj.

VÝKAZ ZMIEN V ČISTÝCH AKTÍVACH

v mil. EUR

	Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov – akumulovaný prebytok/(deficit)	Ostatné rezervy	Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou	Čisté aktíva
ZOSTATOK K 31. 12. 2019	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Zmeny v rezerve Garančného fondu	(173)	173	—	—
Zmeny reálnej hodnoty	—	—	105	105
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	(15 155)	—	—	(15 155)
Iné	210	(252)	—	(42)
Rozpočtový výsledok za rok 2019 pripísaný členským štátom	(3 218)	—	—	(3 218)
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	57 416	—	—	57 416
ZOSTATOK K 31. 12. 2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Vplyv revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 (pozri poznámku 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
ZOSTATOK K 1. 1. 2021	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Zmeny v rezerve Garančného fondu	—	—	—	—
Zmeny reálnej hodnoty	—	—	—	—
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	(3 257)	—	—	(3 257)
Iné	262	(198)	—	63
Rozpočtový výsledok za rok 2020 pripísaný členským štátom	(1 769)	—	—	(1 769)
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	(42 100)	—	—	(42 100)
ZOSTATOK K 31. 12. 2021	(83 624)	1 325	—	(82 299)

POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM

Treba uviesť, že v nasledujúcich tabuľkách sa v súvislosti s VFR do konca roka 2020 stále pod hlavičkou členských štátov uvádzajú aj sumy za Spojené kráľovstvo, ktoré síce k 1. februáru 2020 v súlade s dohodou o vystúpení vystúpilo z Únie, ale počas týchto období si naďalej zachovávalo finančný vzťah s Úniou rovnocenný so vzťahom členského štátu.

1. HLAVNÉ ÚČTOVNÉ POSTUPY**1.1. PRÁVNÝ ZÁKLAD A ÚČTOVNÉ PRAVIDLÁ**

Účtovníctvo EÚ sa vedie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1), ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“.

V súlade s článkom 80 nariadenia o rozpočtových pravidlách Európska únia zostavuje svoje finančné výkazy na základe pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe, ktoré vychádzajú z medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS). Tieto pravidlá účtovania prijaté účtovníkom Komisie musia uplatňovať všetky inštitúcie a orgány EÚ, ktoré podliehajú konsolidácii, a to v záujme zabezpečenia vnútornej jednotnosti konsolidovanej účtovnej závierky EÚ.

Uplatňovanie nových a zmenených účtovných pravidiel EÚ

Nové prijaté účtovné pravidlá EÚ, ktoré k 31. decembru 2021 ešte nenadobudli účinnosť

Nie sú prijaté žiadne nové účtovné pravidlá EÚ, ktoré k 31. decembru 2021 ešte nenadobudli účinnosť.

Revidované účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2021 alebo neskôr

Účtovník Komisie prijal 17. decembra 2020 revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 Finančné nástroje, ktorým sa stanovujú zásady finančného výkazníctva pre finančné aktíva a finančné záväzky a ktoré vychádza z nového štandardu IPSAS 41 Finančné nástroje, zo zmeneného štandardu IPSAS 28 Finančné nástroje: prezentácia a zmeneného štandardu IPSAS 30 Finančné nástroje: zverejňovanie (vydaného v auguste 2018).

Revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 je povinne účinné od 1. januára 2021 so všetkými zmenami oproti pôvodnému uplatňovaniu zúčtovanými k uvedenému dátumu, preto si nevyžaduje prehodnotenie súm za predchádzajúce obdobie. V dôsledku toho boli finančné aktíva, finančné záväzky, pohľadávky z výmenných transakcií a úrokové výnosy/náklady, ktoré boli k 31. decembru 2020 uvedené v tejto závierke, zaúčtované v súlade s účtovnými politikami uvedenými v účtovnej závierke EÚ za rok 2020 v poznámkach **1.5.5**, **1.5.8** (len v prípade výmenných transakcií), **1.5.12** a **1.6.1** (len v prípade výmenných transakcií).

Hlavné zmeny a ich vplyvy na účtovnú závierku EÚ za rok 2021 sú tieto:

Nová klasifikácia a zásady oceňovania finančných aktív

V revidovanom účtovnom pravidle EÚ č. 11 sa zavádza prístup ku klasifikácii finančných aktív založený na zásadách a vyžaduje sa využívanie dvoch kritérií: model účtovnej jednotky uplatňovaný na riadenie svojich finančných aktív a vlastnosti zmluvných peňažných tokov týchto aktív. Podľa týchto kritérií sa finančné aktíva klasifikujú do týchto kategórií: „finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote“, „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie“ alebo „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“.

Dňa 1. januára 2021 viedlo uplatnenie nových kritérií k preklasifikovaniu všetkých kapitálových investícií a dlhových cenných papierov z kategórie „k dispozícii na predaj“ na „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“. Súvisiaci oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou bol preklasifikovaný v rámci čistých aktív na akumulovaný prebytok alebo deficit.

Nový model zníženia hodnoty

Zatiaľ čo predchádzajúci model zníženia hodnoty vychádzal zo vzniknutých strát, v revidovanom účtovnom pravidle EÚ č. 11 sa zaviedol výhľadový model zníženia hodnoty vychádzajúci z očakávaných úverových strát počas celej životnosti finančného aktíva. Pri očakávaných úverových stratách sa prihliada na možné prípady zlyhania a vývoj úverovej kvality finančných aktív. Nový model zníženia hodnoty sa uplatňuje na všetky finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote alebo finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie, ako aj na úverové prísluby a zmluvy o finančnej záruke.

Konkrétne viedlo 1. januára 2021 uplatňovanie nového modelu zníženia hodnoty finančných aktív klasifikovaných ako finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote k vykázaniu zníženia hodnoty úverov na finančnú pomoc poskytovanú partnerským krajinám v rámci makrofinančnej pomoci a programov Euratomu.

Účtovanie finančných záruk

Podľa predchádzajúceho účtovného pravidla EÚ č. 11 sa väčšina finančných záruk, a to predovšetkým tých, ktoré sa poskytujú za nulovú alebo nominálnu protihodnotu, účtovala v súlade so zásadami účtovného pravidla EÚ č. 10 „Rezervy, podmienené záväzky a podmienený majetok“, a teda sa v závislosti od pravdepodobnosti straty vykazovala ako rezervy alebo podmienené záväzky.

V revidovanom účtovnom pravidle EÚ č. 11 sa vyžaduje uplatňovanie požiadaviek na účtovanie finančných záruk v prípade všetkých zmlúv o finančnej záruke. Ocenenie záväzku z finančnej záruky vychádza z reálnej hodnoty záruky pri prvotnom vykázaní a vývoja očakávaných úverových strát z portfólia zaručených dlhov. Pozri poznámku **1.5.12**.

V dôsledku toho sa 1. januára 2021 existujúce zmluvy o finančnej záruke preklasifikovali z finančných rezerv na kategóriu záväzkov z finančnej záruky a precenili v súlade s požiadavkami revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11. Táto zmena viedla k zvýšeniu finančných záväzkov, a to najmä v súvislosti so zárukami poskytovanými skupine EIB v rámci mandátu na poskytovanie vonkajších úverov. Po zmene postupu účtovania a vykázaní záväzku zo zmluvy o finančnej záruke pre mandát na poskytovanie vonkajších úverov bola rezerva pre Garančný fond pre vonkajšie opatrenia – v čistých aktívach do 31. decembra 2020 – uvoľnená do akumulovaného prebytku alebo deficitu.

V nasledujúcej tabuľke sa zobrazujú pôvodné kategórie ocenenia podľa revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11, ako sa uplatňujú na finančné výkazy EÚ za rok 2020, a nové kategórie ocenenia podľa revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 pre finančné aktíva a záväzky Európskej únie k 1. januáru 2021:

v mil. EUR				
	Kategória ocenenia pred uplatnením revidovaného účtovného pravidla č. 11	Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2020	Kategória ocenenia revidované účtovné pravidlo č. 11	Čistá účtovná hodnota k 1. 1. 2021
Finančné aktíva				
Úvery	Úvery a pohľadávky	93 309	Amortizovaná hodnota	93 575
			Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	2
Dlhy a kapitálové investície	K dispozícii na predaj	19 587	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	19 587
Derivátové aktíva	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	199	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	199
Pohľadávky	Úvery a pohľadávky	3 450	Amortizovaná hodnota	3 485
			Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	3 482
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	K dispozícii na predaj	16 742	Amortizovaná hodnota	16 742

v mil. EUR

	Katégoria ocenenia pred uplatnením revidovaného účtovného pravidla č. 11	Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2020	Katégoria ocenenia revidované účtovné pravidlo č. 11	Čistá účtovná hodnota k 1. 1. 2021
Finančné záväzky				
Finančné záruky	Záväzok z finančnej záruky	(90)	Záväzok z finančnej záruky	(7 889)
	Rezervy (revidované účtovné pravidlo č. 10)	(2 523)		
Pôžičky	Amortizovaná hodnota	(93 192)	Amortizovaná hodnota	(93 521)
Ostatné finančné záväzky	Amortizovaná hodnota	(1 761)	Amortizovaná hodnota	(1 761)
Derivátové záväzky	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	(4)	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit	(4)
Splatné záväzky	Amortizovaná hodnota	(32 408)	Amortizovaná hodnota	(32 408)

V nasledujúcej tabuľke sa analyzuje vplyv prechodu na revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 na finančné aktíva, pohľadávky, finančné rezervy a finančné záväzky Európskej únie. Zosúhlasujú sa v nej účtovné hodnoty z predchádzajúcej kategórie ocenenia podľa revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11, ako sa uplatňuje na finančné výkazy EÚ za rok 2020, na nové kategórie ocenenia po prechode na revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 od 1. januára 2021:

v mil. EUR

	Zostatok k 31. 12. 2020	Preklasifikovanie	Precenenie	Zostatok k 1. 1. 2021
Finančné aktíva k dispozícii na predaj				
Prenesený počiatočný zostatok	19 587			
Presun z kategórie K dispozícii na predaj do kategórie Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit		(19 587)		
Upravený počiatočný zostatok				—
Finančné aktíva vykazované vo FVSD				
Prenesený počiatočný zostatok	199			
Presun z kategórie K dispozícii na predaj do kategórie Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit		19 587		
Presun z úverov do kategórie Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit		2		
Upravený počiatočný zostatok				19 788
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote (v závierke za rok 2020: úvery)				
Prenesený počiatočný zostatok	93 309			
Precenenie: Efektívna úroková miera			329	

v mil. EUR

	Zostatok k 31. 12. 2020	Preklasifikovanie	Precenenie	Zostatok k 1. 1. 2021
<i>Precenenie: očakávané úverové straty</i>			(60)	
<i>Preklasifikovanie na reálnu hodnotu vykazovanú cez prebytok alebo deficit</i>		(2)		
Upravený počiatočný zostatok				93 575
Finančné aktíva spolu (poznámka 2.4)	113 095	—	269	113 363
Pohľadávky				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	3 450			
<i>Precenenie: očakávané úverové straty</i>			33	
<i>Zmluva o finančnej záruke – pohľadávková časť: precenenie</i>			3 484	
Upravený počiatočný zostatok				6 967
Pohľadávky spolu (poznámka 2.6.2)	3 450	—	3 517	6 967
Finančné rezervy				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	(2 523)			
<i>Prechod na záväzky z finančnej záruky</i>		2 522		
Upravený počiatočný zostatok				(1)
Finančné rezervy spolu (poznámka 2.10)	(2 523)	2 522	—	(1)
Záväzky z finančnej záruky				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	(90)			
<i>Prechod z finančných rezerv</i>		(2 522)		
<i>Zmluva o finančnej záruke – časť týkajúca sa splatných súm: precenenie</i>			(5 277)	
Upravený počiatočný zostatok				(7 889)
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	(94 954)			
<i>Precenenie: Efektívna úroková miera</i>			(329)	
Upravený počiatočný zostatok				(95 283)

v mil. EUR

	Zostatok k 31. 12. 2020	Preklasifikovanie	Precenenie	Zostatok k 1. 1. 2021
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	(4)			
Upravený počiatočný zostatok				(4)
Finančné záväzky spolu (poznámka 2.11)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
Celkový vplyv revízie účtovného pravidla EÚ č. 11			(1 820)	

V nasledujúcej tabuľke sa analyzuje vplyv prechodu na revidované účtovné pravidlo č. 11 na čisté aktíva Európskej únie k 1. januáru 2021:

v mil. EUR

	Zostatok k 31. 12. 2020	Uvoľnenie rezerv	Ďalšie vplyvy na čisté aktíva	Zostatok k 1. 1. 2021
Rezervy				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	5 062			
<i>Uvoľnenie rezervy na oceňovanie reálnou cenou</i>		(496)		
<i>Uvoľnenie rezervy Garančného fondu</i>		(3 043)		
Upravený počiatočný zostatok				1 523
Akumulovaný prebytok/(deficit)				
<i>Prenesený počiatočný zostatok</i>	(38 480)			
<i>Uvoľnenie rezervy na oceňovanie reálnou cenou</i>		496		
<i>Uvoľnenie rezervy Garančného fondu</i>		3 043		
<i>Precenenie aktív a záväzkov</i>			(1 820)	
Upravený počiatočný zostatok				(36 761)
Čisté aktíva spolu	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

V nasledujúcej tabuľke sa zosúhlasujú konečná opravná položka z predchádzajúceho obdobia na krytie zníženia hodnoty ocenená podľa revidovaného účtovného pravidla č. 11, ako sa uplatňuje na finančné výkazy EÚ za rok 2020, a finančné rezervy ocenené podľa revidovaného účtovného pravidla č. 10 s novou opravnou položkou zníženia hodnoty ocenenou podľa revidovaného účtovného pravidla č. 11 k 1. januáru 2021:

v mil. EUR

	31.12.2020	1.1.2021		
	Opravná položka zníženia hodnoty/ finančné rezervy	12-mesačné očakávané úverové straty	Očakávané úverové straty počas životnosti	Opravná položka zníženia hodnoty celkom
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote, z toho:	(739)	(49)	(25)	(73)
Postúpené úvery ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
Iné úvery	(13)	(49)	(25)	(73)
Pohľadávky	(190)		(156)	(156)
Zmluvy o finančnej záruke	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ Do roku 2020 sa postúpené úvery (nesplatené úvery, pre ktoré skupina EIB vydala výzvu na uplatnenie záruky EÚ) prvotne vykazovali v sume vyplatenej na vyrovnanie plnenia zo záruky a boli ihneď znížené o sumu úverových strát, ktorá už v čase postúpenia existovala, čo viedlo k nulovej čistej účtovnej hodnote v súvahe. Úroky, ktoré vznikli po prvotnom vykázaní, boli takisto v plnej miere znížené. Podľa revidovaného účtovného pravidla č. 11 sa už postúpené úvery klasifikujú ako úvery, ktoré boli kúpené alebo vznikli ako úverovo znehodnotených („POCI“), preto sa opravná položka zníženia hodnoty týka iba zmien očakávaných úverových strát po prvotnom vykázaní. Okrem toho podľa revidovaného účtovného pravidla č. 11 úroky v prípade kúpených alebo vzniknutých úverovo znehodnotených („POCI“) úverov vznikajú len z čistej účtovnej hodnoty. Preto bola opravná položka zníženia hodnoty vykázaná na konci roka 2020 v prípade postúpených úverov odpísaná 1. januára 2021 z hrubej účtovnej hodnoty postúpených úverov bez akéhokoľvek vplyvu na účtovnú hodnotu týchto úverov v súvahe.

1.2. ÚČTOVNÉ ZÁSADY

Cieľom finančných výkazov je poskytovať informácie o finančnej situácii, výsledkoch a peňažných tokoch účtovnej jednotky, ktoré sú užitočné pre širokú škálu používateľov. V prípade EÚ, ktorá má charakter účtovnej jednotky verejného sektora, slúžia finančné výkazy predovšetkým na poskytovanie informácií, ktoré sú dôležité z hľadiska procesu rozhodovania, ako aj na preukázanie zodpovednosti tejto účtovnej jednotky, pokiaľ ide o zdroje, ktoré jej boli zverené. Tento dokument bol vypracovaný v zmysle uvedených cieľov.

Všeobecné princípy (resp. účtovné zásady), ktoré je pri zostavovaní finančných výkazov potrebné dodržiavať, stanovuje účtovné pravidlo EÚ č. 1 Finančné výkazy, pričom sú totožné s princípmi uvedenými v štandarde IPSAS 1: reálne vykazovanie, akruálny princíp, nepretržitosť činnosti, jednotné vykazovanie, významnosť, agregácia, zákaz vzájomného započítavania a porovnateľné údaje.

Kvalitatívnymi charakteristikami finančného výkazníctva sú relevantnosť, pravdivý obraz (spoľahlivosť), zrozumiteľnosť, včasnosť, porovnateľnosť a overiteľnosť.

1.3. KONSOLIDÁCIA

Rozsah konsolidácie

Konsolidované finančné výkazy EÚ zahŕňajú všetky významné kontrolované účtovné jednotky, spoločné dohody a pridružené podniky. Úplný zoznam účtovných jednotiek patriacich do rozsahu konsolidácie, ktorý už obsahuje 55 kontrolovaných účtovných jednotiek a jeden pridružený podnik (2020: 52 kontrolovaných účtovných jednotiek a jeden pridružený podnik) sa nachádza v poznámke 9. Medzi kontrolované účtovné jednotky patria inštitúcie EÚ (vrátane Komisie, ale nie Európska centrálna banka) a agentúry EÚ (okrem tých, ktoré sú súčasťou spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky). Za kontrolovanú účtovnú jednotku sa považuje aj Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii (ESUO v I.). Jediným pridruženým podnikom EÚ je Európsky investičný fond (EIF).

Účtovné jednotky, ktoré patria do rozsahu konsolidácie, ale pre konsolidované finančné výkazy EÚ nie sú ako celok významné, sa nemusia konsolidovať ani účtovať s použitím metódy vlastného imania, ak by to predstavovalo zbytočnú časovú alebo nákladovú záťaž pre EÚ. Tieto účtovné jednotky sa označujú ako „malé účtovné jednotky“ a uvádzajú sa samostatne v poznámke 9. V roku 2021 bolo ako takéto malé účtovné jednotky klasifikovaných 8 účtovných jednotiek (2020: 8 účtovných jednotiek).

Kontrolované účtovné jednotky

Na určenie rozsahu konsolidácie sa uplatňuje princíp kontroly. Kontrolované účtovné jednotky sú účtovné jednotky, v prípade ktorých môže EÚ využívať alebo má právo na rôzne úžitky vyplývajúce z jej účasti a zároveň je schopná vplývať na povahu a výšku týchto úžitkov prostredníctvom svojej právomoci nad účtovnou jednotkou. Táto právomoc musí byť v súčasnosti vykonávateľná a musí sa týkať príslušných činností účtovnej jednotky. Kontrolované účtovné jednotky sú plne zahrnuté do konsolidácie. Konsolidácia začína dňom získania kontroly nad danou účtovnou jednotkou a končí zánikom tejto kontroly.

K najbežnejším ukazovateľom kontroly v rámci EÚ patrí: zriadenie účtovnej jednotky prostredníctvom zakladajúcich zmlúv alebo sekundárnych právnych predpisov, financovanie účtovnej jednotky z rozpočtu EÚ, existencia hlasovacích práv v riadiacich orgánoch, audit zo strany Európskeho dvora audítorov a absolútorium udelené Európskym parlamentom. O tom, či na vykonanie kontroly postačuje splnenie jedného alebo všetkých uvedených kritérií, sa rozhodne na základe individuálneho posúdenia uskutočneného priamo na úrovni účtovnej jednotky.

Všetky významné transakcie a zostatky v rámci vzťahov medzi kontrolovanými účtovnými jednotkami EÚ boli eliminované, zatiaľ čo nerealizované zisky a straty z takýchto transakcií nie sú významné, a preto neboli eliminované.

Spoločné dohody

Spoločná dohoda je dohoda, ktorá podlieha spoločnej kontrole zo strany EÚ a jednej alebo viacerých strán. Spoločná kontrola je dohodnuté podieľanie sa na kontrole dohody formou záväznej dohody, ktorá sa vykonáva len v prípade, keď rozhodnutia o relevantných činnostiach vyžadujú jednomyseľný súhlas strán, ktoré sa na tejto spoločnej kontrole podieľajú. Spoločné dohody môžu byť buď spoločné podniky, alebo spoločné prevádzky. Spoločný podnik je spoločná dohoda, ktorá je štruktúrovaná prostredníctvom samostatného subjektu a v ktorej majú strany, ktoré majú nad dohodou spoločnú kontrolu, práva na čisté aktíva súvisiace s dohodou. Podiely v spoločných podnikoch sa účtujú s použitím metódy vlastného imania (pozri poznámku 1.5.4). Spoločná prevádzka je spoločná dohoda, pri ktorej strany, ktoré majú nad dohodami spoločnú kontrolu, majú práva na aktíva a povinnosti spojené s pasívami súvisiacimi s dohodou. Podiely v spoločných prevádzkach sa účtujú tak, že sa vo finančných výkazoch EÚ vykazujú ich aktíva a pasíva, príjmy a výdavky, ako aj ich podiel na aktívach, pasívach, príjmoch a výdavkoch, ktoré sú spoločne držané alebo spoločne vznikli.

Pridružené podniky

Pridružené podniky sú subjekty, v ktorých má EÚ priamy alebo nepriamy podstatný vplyv, ale nie výlučnú alebo spoločnú kontrolu. Za podstatný vplyv sa považuje, keď EÚ priamo alebo nepriamo vlastní minimálne 20 % hlasovacích práv. Podiely v pridružených podnikoch sa účtujú s použitím metódy vlastného imania (pozri poznámku 1.5.4).

Účtovné jednotky, ktoré nie sú súčasťou konsolidácie a ktorých finančné prostriedky spravuje Komisia

Finančné prostriedky spoločného systému zdravotného poistenia zamestnancov EÚ, Európskeho rozvojového fondu a účastníckeho záručného fondu spravuje Komisia v mene týchto účtovných jednotiek. Keďže však tieto účtovné jednotky EÚ nekontroluje, nie sú konsolidované v jej finančných výkazoch.

1.4. ZÁKLAD PRE ZOSTAVENIE

Finančné výkazy sa predkladajú raz ročne v súlade s článkom 243 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Účtovný rok sa začína 1. januára a končí sa 31. decembra.

1.4.1. Mena a základ pre konverziu

Funkčná mena a mena vykazovania

Finančné výkazy sú vedené v miliónoch EUR, ak nie je uvedené inak, pričom euro je funkčnou menou EÚ.

Transakcie a zostatky

Transakcie v cudzej mene sa prepočítavajú na eurá na základe výmenných kurzov platných v deň uskutočnenia transakcie. Kurzové zisky a straty vyplývajúce zo zúčtovania transakcií v cudzej mene, ako aj z opätovného prepočtu peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene na základe výmenného kurzu platného ku koncu roka sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov.

Rozdielne metódy konverzie sa uplatňujú na nehnuteľnosti, stroje a zariadenia a nehmotné aktíva, ktoré si udržiavajú svoju hodnotu v eurách podľa kurzu platného v deň ich nákupu.

Zostatky peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene ku koncu roka sa prepočítajú na eurá na základe výmenného kurzu Európskej centrálnej banky (ECB) platného k 31. decembru:

EURO – výmenné kurzy

Mena	31.12.2021	31.12.2020	Mena	31.12.2021	31.12.2020
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,5969	4,5597
CZK	24,8580	26,2420	RON	4,949	4,8683
DKK	7,4364	7,4409	SEK	10,2503	10,0343
GBP	0,8403	0,8990	CHF	1,0331	1,0802
HRK	7,5156	7,5519	JPY	130,3800	126,4900
HUF	369,1900	363,8900	USD	1,1326	1,2271

1.4.2. Využívanie odhadov

V súlade so štandardmi IPSAS a so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami sa vo finančných výkazoch nevyhnutne uvádzajú sumy založené na odhadoch a predpokladoch vypracovaných vedením, ktoré vychádzajú z najspoľahlivejších dostupných informácií. K podstatným odhadom okrem iného patria: výška záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, finančné riziko týkajúce sa pohľadávok a sumy uvedené v poznámkach týkajúcich sa finančných nástrojov, opravná položka zníženia hodnoty finančných aktív vykazovaných v amortizovanej hodnote a záväzkov zo zmluvy o finančnej záruke, časovo rozlíšené príjmy a výdavky, rezervy, stupeň zníženia hodnoty nehmotných aktív a nehmuteľností, strojov a zariadení, čistá realizovateľná hodnota zásob, podmienené aktíva a záväzky. Skutočné výsledky sa môžu od týchto odhadov líšiť. Zmeny v odhadoch sa zohľadňujú v období, v ktorom sú zistené, ak sa zmena týka iba daného obdobia, alebo v danom období a v budúcich obdobiach, ak sa zmena týka oboch.

1.5. SÚVAHA

1.5.1. Nehmotné aktíva

Nehmotný majetok je identifikovateľný nepeňažný majetok bez fyzickej podstaty. Majetok je identifikovateľný, ak je buď oddeliteľný (t. j. je možné ho oddeliť od účtovnej jednotky alebo rozdeliť, napr. formou predaja, prevodu, udelenia licencie, prenájmu alebo výmeny, buď samostatne alebo spolu so súvisiacou zmluvou, identifikovateľným majetkom alebo záväzkom, bez ohľadu na to, či to účtovná jednotka zamýšľa urobiť), alebo vyplynie zo záväzných dohôd (vrátane práv zo zmlúv alebo iných vymáhateľných práv), bez ohľadu na to, či sú tieto práva prevoditeľné alebo oddeliteľné od účtovnej jednotky alebo od iných práv a záväzkov.

Nadobudnutý nehmotný majetok sa vykazuje v historickej cene zníženej o oprávky a straty zo zníženia hodnoty. Nehmotné aktíva vytvorené vlastnou činnosťou sa kapitalizujú po splnení príslušných účtovných pravidiel EÚ a výdavky súvisia výhradne s fázou vývoja aktíva. Kapitalizovateľné náklady zahŕňajú všetky náklady, ktoré sa dajú priamo priradiť a sú nevyhnutné na vytvorenie, výrobu a prípravu aktíva na prevádzkyschopnosť v súlade so zámermi vedenia. Náklady spojené s výskumnou činnosťou, nekapitalizovateľné náklady na vývoj a náklady na údržbu sa vykazujú ako vzniknuté výdavky.

Nehmotný majetok sa odpisuje na lineárnom základe počas celej predpokladanej životnosti (3 až 11 rokov). Predpokladaná životnosť nehmotných aktív závisí od ich osobitej ekonomickej životnosti alebo od právnej životnosti stanovenej dohodou.

1.5.2. Nehmoteľnosti, stroje a zariadenia

Všetky nehmuteľnosti, stroje a zariadenia sa vykazujú v historickej cene zníženej o oprávky a straty zo zníženia hodnoty. Cena zahŕňa výdavky, ktoré priamo súvisia s obstaraním, výstavbou alebo prevodom daného aktíva.

Následné náklady sú zahrnuté do účtovnej hodnoty aktíva, prípadne sú vykázané ako samostatné aktívum, ak je pravdepodobné, že EÚ budú v súvislosti s uvedenou položkou plynúť budúce ekonomické úžitky alebo potenciálny prínos a že výdavky možno spoľahlivo stanoviť. Náklady na opravy a údržbu sa účtujú do výkazu finančných výsledkov počas rozpočtového obdobia, v ktorom vznikli.

Pozemky sa neodpisujú, pretože sa považujú za položky s nekonečnou životnosťou. Nedokončené aktíva sa neodpisujú, pretože ešte nie sú určené na používanie. Odpisy iných aktív sa vypočítajú na základe lineárnej metódy tak, že od ich obstarávacej ceny sa počas predpokladanej životnosti odpočíta ich zostatková hodnota, a to takýmto spôsobom:

Druh aktíva	Sadzba lineárneho odpisu
Budovy	4 % až 10 %
Kozmické prostriedky	8 % až 25 %
Stroje a zariadenia	10 % až 25 %
Nábytok a dopravné prostriedky	10 % až 25 %
Počítačový hardvér	25 % až 33 %
Iné	10 % až 33 %

Zisky a straty z likvidácie sa určujú porovnaním výnosov znížených o náklady na predaj s účtovnou hodnotou likvidovaného aktíva a sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov.

Prenájom

Lízing je zmluva, prostredníctvom ktorej prenajímateľ prevádza na nájomcu právo používať majetok na dohodnuté časové obdobie výmenou za platbu alebo sériu platieb. Lízingy sa členia na finančné lízingy a operatívne lízingy.

Finančné lízingy sú tie, v ktorých sú všetky riziká a všetky výhody plynúce z vlastníctva prenesené na nájomcu. Pri vzniku finančného lízingu sa na strane nájomcu majetok nadobudnutý formou finančného lízingu vykazuje ako aktíva a príslušné záväzky vyplývajúce z lízingu ako pasíva od začiatku obdobia prenájmu. Tieto aktíva a pasíva sa vykazujú ako sumy rovnajúce sa reálnej hodnote prenajatého majetku alebo, ak je nižšia, súčasnej hodnote minimálnych lízingových platieb určených vždy pri vzniku lízingu. Počas obdobia trvania lízingu sa majetok držaný na základe finančného lízingu odpisuje po dobu jeho životnosti alebo po dobu trvania lízingu, podľa toho, ktoré obdobie je kratšie. Minimálne lízingové platby sú rozdelené na finančné náklady (úroková zložka) a zníženie nesplateného záväzku (kapitálová zložka). Finančné náklady sa priradujú ku každému obdobiu počas doby trvania lízingu tak, aby sa dosiahlo konštantné periodické úročenie zostatkovej hodnoty záväzku, ktorý sa vedie príslušným spôsobom ako krátkodobý/dlhodobý. Premennivé nájomné sa účtuje ako náklad v obdobiach, v ktorých vznikne.

Operatívny lízing je iný ako finančný lízing, t. j. ide o lízing, v ktorom v podstate všetky riziká a všetky výhody plynúce z vlastníctva majetku zostávajú na strane prenajímateľa. Pri vzniku operatívneho lízingu sa na strane nájomcu platby z operatívneho lízingu vykazujú lineárne ako výdavky vo výkaze finančných výsledkov počas trvania lízingu, pričom sa ani majetok, ktorý je predmetom lízingu, ani záväzok z lízingu nevedú vo výkaze finančnej pozície.

1.5.3. Zníženie hodnoty nefinančných aktív

Zníženie hodnoty predstavuje stratu budúcich ekonomických úžitkov alebo potenciálneho prínosu majetku nad rámec systematického vykazovania straty budúcich ekonomických úžitkov alebo možných služieb majetku formou amortizácie alebo odpisov (podľa vhodnosti). Aktíva s neobmedzenou životnosťou nepodliehajú amortizácii/odpisovaniu, avšak každoročne sa posudzujú z hľadiska zníženia hodnoty. Aktíva, ktoré amortizácii/odpisovaniu podliehajú, sa posudzujú z hľadiska zníženia hodnoty v prípade, že v deň vykazovania existuje náznak zníženia hodnoty aktíva. Strata zo zníženia hodnoty sa vykazuje vo výške, o ktorú účtovná hodnota aktív prevyšuje ich spätné získateľnú hodnotu. Spätné získateľná hodnota je buď reálna hodnota aktíva znížená o náklady na predaj alebo úžitková hodnota podľa toho, ktorá hodnota je vyššia.

Zostatkové hodnoty a životnosť nehmotných aktív a nehmuteľností, strojov a zariadení sa revidujú, resp. upravujú aspoň raz ročne. Ak dôvody zníženia hodnoty uznané v predchádzajúcich rokoch pominuli, straty zo zníženia hodnoty sa zodpovedajúcim spôsobom odúčtujú.

1.5.4. Investície účtované s použitím metódy vlastného imania

Podiely v pridružených a spoločných podnikoch

Investície účtované s použitím metódy vlastného imania sa prvotne vykazujú ako náklady a následne sa prvotná účtovná hodnota zvýši alebo zníži v záujme vykázania ďalších vkladov, podielu EÚ na prebytku alebo deficite subjektu, do ktorého sa investovalo, akéhokoľvek zníženia hodnoty a dividend. Súčet počiatočných nákladov a všetkých zmien predstavuje účtovnú hodnotu investície vykázanej vo finančných výkazoch k dátumu zostavenia súvahy. Podiel EÚ na prebytku alebo deficite subjektu, do ktorého sa investovalo, sa vyказuje vo výkaze finančných výsledkov, a jej podiel na pohyboch imania subjektu, do ktorého sa investovalo, sa vyказuje v rezervách v rámci čistých aktív. Rozdelenie zisku z investície formou dividend znižuje účtovnú hodnotu aktív.

Ak sa podiel EÚ na deficitoch investície účtovanej s použitím metódy vlastného imania rovná jej podielu na investícii alebo ak ho prekročí, EÚ prestane vykazovať svoj podiel na ďalších stratách („nevykázané straty“). Po znížení podielu EÚ na nulu sú ďalšie straty zabezpečené a záväzok sa vyказuje iba v takom rozsahu, v akom EÚ vznikol právny alebo nepriamy záväzok, alebo boli vykonané platby v mene účtovnej jednotky.

V prípade náznakov zníženia hodnoty je potrebné odpísanie na nižšiu znovuzískateľnú hodnotu. Znovuzískateľná hodnota sa určuje podľa postupu uvedeného v poznámke 1.5.3. Ak dôvody zníženia hodnoty neskôr pominú, strata zo zníženia hodnoty sa opätovne zaúčtuje v tej účtovnej hodnote, ktorá by bola stanovená, ak by sa žiadna strata zo zníženia hodnoty nevykázala.

V prípadoch, keď EÚ drží minimálne 20 % investičného kapitálového fondu, nepokúša sa uplatňovať podstatný vplyv. K takýmto fondom sa preto pristupuje ako k finančným nástrojom, ktoré sú kategorizované ako finančné aktíva vyказované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Pridružené a spoločné podniky považované za malé účtovné jednotky (pozri poznámku 1.3) sa neúčtujú použitím metódy vlastného imania. Príspevky EÚ do týchto účtovných jednotiek sa účtujú ako výdavky daného obdobia.

1.5.5. Finančné aktíva

Klasifikácia pri prvotnom vykázaní

Klasifikácia sa odvíja od dvoch kritérií:

- Model riadenia finančných aktív. Vyžaduje si posúdenie toho, ako EÚ riadi finančné aktíva s cieľom vytvárať peňažné toky a dosahovať ciele a ako hodnotí výkonnosť finančných aktív.
- Vlastnosti dohodnutých peňažných tokov aktív. Vyžaduje si posúdenie toho, či sú dohodnutými peňažnými tokmi iba platby istiny a úrokov zo zostatkovej hodnoty istiny. Úrok je odplatom za časovú hodnotu peňazí, kreditné riziko a ďalšie základné riziká a náklady na poskytovanie úverov.

Po posúdení na základe týchto kritérií možno finančné aktíva klasifikovať do troch kategórií: „finančné aktíva vyказované v amortizovanej hodnote“, „finančné aktíva vyказované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie“ alebo „finančné aktíva vyказované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“.

Finančné aktíva s dohodnutými peňažnými tokmi, ktoré predstavujú len istinu a úroky, sa klasifikujú v závislosti od modelu riadenia účtovnej jednotky. Ak je cieľom modelu riadenia držať finančné aktíva na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov, finančné aktíva sa klasifikujú v amortizovanej hodnote. Ak je cieľom modelu riadenia držať finančné aktíva na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov aj predaja finančných aktív, klasifikujú sa v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie. Ak sa model riadenia líši od uvedených dvoch modelov (napr. finančné aktíva sa držia na účely obchodovania alebo sa držia v portfóliu, ktoré sa riadi a vyhodnocuje na základe reálnej hodnoty), finančné aktíva sa klasifikujú v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Finančné aktíva s dohodnutými peňažnými tokmi, ktoré nepredstavujú len istinu a úroky, ale zavádzajú aj expozíciu voči rizikám a volatilitu inú, ako sa uvádza v základnej dohode o poskytovaní pôžičiek (napr. zmeny v cenách vlastného imania), sa klasifikujú v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit bez ohľadu na model riadenia.

Pri prvotnom vykázaní EÚ klasifikuje finančné aktíva takto:

i) *Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote*

Do tejto kategórie EÚ zaraďuje:

- peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty,
- úvery (vrátane termínovaných vkladov s pôvodnou splatnosťou nad tri mesiace),
- pohľadávky z výmenných transakcií okrem pohľadávkovej časti zmlúv o finančných zárukách, ktorá sa klasifikuje ako finančné aktívum vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Tieto nederivátové finančné aktíva spĺňajú dve podmienky: Cieľom modelu riadenia EÚ je držať ich na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov. Ďalej sa v určených dňoch uskutočňujú dohodnuté peňažné toky, ktoré predstavujú iba istinu a úroky zo zostatkovej hodnoty istiny.

Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote sú súčasťou krátkodobého majetku okrem tých, ktoré majú splatnosť dlhšiu ako 12 mesiacov od dátumu vykázania.

ii) *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie*

Tieto nederivátové finančné aktíva majú dohodnuté peňažné toky, ktoré predstavujú iba istinu a úroky zo zostatkovej hodnoty istiny. Okrem toho je cieľom modelu riadenia držať finančné aktíva na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov aj predaja finančných aktív.

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobý majetok, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykázania.

EÚ k 31. decembru 2021 takéto aktíva nedržala.

iii) *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit*

EÚ klasifikuje tieto finančné aktíva ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pretože dohodnuté peňažné toky nepredstavujú iba istinu a úroky z istiny:

- deriváty,
- kapitálové investície a investície do fondov peňažného trhu či fondov združených portfólií,
- ďalšie investície kapitálového typu (napr. operácie s rizikovým kapitálom).

Okrem toho EÚ klasifikuje dlhové cenné papiere, ktoré drží, ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pretože portfóliá dlhových cenných papierov sa spravujú a hodnotia na základe reálnej hodnoty portfólia (napr. spoločný rezervný fond podľa článku 212 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobý majetok, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Prvotné vykazovanie a oceňovanie

Nákup finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie a v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa vykazuje k ich obchodnému dňu, teda ku dňu, ku ktorému sa EÚ zaviazá aktíva kúpiť. Peňažné ekvivalenty a úvery sa vykazujú vtedy, keď sa peňažné prostriedky vložia do finančnej inštitúcie alebo poskytnú dlžníkom.

Finančné aktíva sa prvotne ocenia v reálnej hodnote. V prípade všetkých finančných aktív, ktoré nie sú vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, sú transakčné náklady pripočítané k reálnej hodnote pri prvotnom vykazovaní. V prípade finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa transakčné náklady vykazujú ako výdavky vo výkaze finančných výsledkov.

Reálna hodnota finančného aktíva pri prvotnom vykázaní je zvyčajne transakčná cena, ak sa transakcia neoceníla nezávislou trhovou cenou, t. j. za nulovú alebo nominálnu protihodnotu na účely verejnej politiky. V tomto prípade tvorí rozdiel medzi reálnou hodnotou finančného nástroja a transakčnou cenou nevýmenný prvok, ktorý sa vo výkaze finančných výsledkov vykazuje ako výdavok. V tomto prípade sa reálna hodnota finančného aktíva odvodzuje z bežných trhových operácií týkajúcich sa priamo rovnocenného nástroja. Ak pre daný nástroj neexistuje aktívny trh, reálna hodnota sa odvodzuje z techniky oceňovania, pri ktorej sa používajú dostupné zistiteľné trhové údaje.

Pri dlhodobom bezúročnom úvere alebo úvere úročenom pod hranicou trhových podmienok sa jeho reálna hodnota môže odhadnúť ako súčasná hodnota všetkých budúcich peňažných príjmov diskontovaných na základe úrokovej sadzby prevažujúcej na trhu pre podobný nástroj s obdobným úverovým ratingom.

Úvery poskytnuté z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a úvery na finančnú pomoc sa prvotne ocenia v nominálnej hodnote, pričom transakčná cena sa považuje za reálnu hodnotu úveru. Dôvodom sú tieto skutočnosti:

- „Trhové prostredie“ poskytovania úverov EÚ je veľmi špecifické a odlišuje sa od kapitálového trhu, na ktorom sa emitujú podnikové alebo štátne dlhové cenné papiere. Keďže poskytovatelia úverov na týchto trhoch majú príležitosť vybrať si alternatívne spôsoby investovania, táto príležitosť sa vyjadruje v trhových cenách. Takáto príležitosť alternatívne investovať však neexistuje v prípade EÚ, ktorá nemôže investovať na kapitálových trhoch; finančné prostriedky si požičiava iba na účely poskytovania úverov. To znamená, že EÚ nemá alternatívnu úverovú alebo investičnú možnosť pre vypožičané sumy. Neexistujú teda alternatívne náklady a ani základ pre porovnanie s trhovými sadzbami. Úverové operácie EÚ v podstate samy predstavujú trh. Keďže sa neuplatňuje zásada alternatívnych nákladov, trhová cena neodráža skutočnú podstatu úverových transakcií EÚ. Preto nie je vhodné vymedzovať reálnu hodnotu úverových transakcií EÚ vo vzťahu k podnikovým alebo štátnym dlhopisom.
- Keďže okrem toho neexistuje aktívny trh alebo porovnateľné transakcie, mala by sa účtovať tá úroková sadzba, ktorú EÚ použije na reálne ohodnotenie svojich úverových operácií.

Následné oceňovanie

Finančné aktíva vykázané v amortizovanej hodnote sa následne ocenia v amortizovanej hodnote pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Finančné aktíva vykázané v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie sa následne ocenia v reálnej hodnote. Zisky a straty zo zmien v reálnej hodnote sa vykazujú v oceňovacom rozdieli vyplývajúcom z oceňovania reálnou cenou, s výnimkou rozdielov z prepočtu cudzích mien pri peňažných aktívach, ktoré sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov.

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa následne oceňujú v reálnej hodnote. Zisky a straty zo zmien v reálnej hodnote (vrátane tých, ktoré vyplývajú z prepočtu cudzích mien a akýchkoľvek získaných úrokov) sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov v období, v ktorom vznikli.

Reálna hodnota pri nasledujúcom oceňovaní

Reálne hodnoty investícií kótovaných na aktívnych trhoch sú založené na aktuálnych ponukových cenách. V prípade, že trh pre finančné aktíva nie je aktívny (a v prípade nekótovaných cenných papierov a OTC derivátov), EÚ stanoví reálnu hodnotu prostredníctvom techník oceňovania. Tieto techniky zahŕňajú využitie nedávnych transakcií na princípe nezávislého vzťahu, odkaz na iné – v zásade rovnaké nástroje, analýzu diskontovaných peňažných tokov, modely oceňovania opcií a iné techniky oceňovania bežne používané účastníkmi trhu.

Investície do fondov rizikového kapitálu, ktoré nemajú na aktívnom trhu kótovanú trhovú cenu, sa oceňujú na základe zodpovedajúcej čistej hodnoty aktív, ktorá sa považuje za ekvivalent ich reálnej hodnoty.

Zníženie hodnoty finančných aktív

EÚ oceňuje a vykazuje stratu zo zníženia hodnoty pre očakávané úverové straty finančných aktív, ktoré sú ocenené v amortizovanej hodnote a v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie.

Očakávané úverové straty predstavujú súčasnú hodnotu rozdielu medzi dohodnutými peňažnými tokmi a peňažnými tokmi, ktorých prijatie EÚ očakáva. Očakávané úverové straty zahŕňajú primerané a preukázateľné informácie, ktoré sú k dispozícii k dátumu vykázania bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprímerané náklady alebo úsilie.

Očakávané úverové straty sa oceňujú pomocou trojfázového modelu, v ktorom sa prihliada na pravdepodobnosťou vážené prípady zlyhania počas životnosti finančného aktíva a vývoj kreditného rizika od vzniku finančného aktíva. V prípade úverov sa za vznik považuje dátum neodvolateľného úverového príslubu.

Ak nenastane výrazné zvýšenie kreditného rizika od vzniku úveru (fáza 1), za stratu zo zníženia hodnoty sa považujú očakávané úverové straty z možných prípadov zlyhania v nasledujúcich 12 mesiacoch od dátumu vykázania (12-mesačné očakávané úverové straty). Ak nastane výrazné zvýšenie kreditného rizika od vzniku úveru (fáza 2) alebo ak existujú objektívne dôkazy o úverovom znehodnotení (fáza 3), strata zo zníženia hodnoty sa rovná očakávaným úverovým stratám z možných prípadov zlyhania počas celej životnosti finančného aktíva (očakávané úverové straty počas celej životnosti) (pozri poznámku 6.5).

V prípade aktív v amortizovanej hodnote sa účtovná hodnota aktív zníži o sumu straty zo zníženia hodnoty, ktorá sa vykáže vo výkaze finančných výsledkov. V prípade aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie sa opravná položka na stratu vykáže v čistých aktívach/vlastnom imaní a neznižuje sa o ňu účtovná hodnota finančného aktíva vo výkaze finančnej pozície. Ak sa v nasledujúcom období výška straty zo zníženia hodnoty zníži, predtým vykázaná strata zo zníženia hodnoty sa odúčtuje prostredníctvom výkazu finančných výsledkov.

a) Úvery štátom

EÚ pri svojom posudzovaní vychádza zo zníženia hodnoty úverov v súvislosti s povahou financovania EÚ a jej jedinečným inštitucionálnym postavením.

V prípade zníženia hodnoty úverov poskytnutých nečlenským štátom EÚ vypočíta očakávané úverové straty pomocou externých údajov o úverovej kvalite, ale s prihliadnutím na svoje postavenie prednostného veriteľa, ktorým sa znižuje kreditné riziko. V prípade výpočtu súčasnej hodnoty je diskontná sadzba pôvodnou efektívnou úrokovou mierou úveru. Ak má úver pohyblivú úrokovú mieru, diskontnou sadzbou je súčasná efektívna úroková miera stanovená v zmluve.

V prípade úverov poskytnutých členským štátom EÚ nikdy nevznikli žiadne straty zo zníženia hodnoty, ani nedošlo k nesplácaniu. Pri týchto úveroch EÚ okrem postavenia prednostného veriteľa prihliada na vzťahy so svojimi členskými štátmi. Týmto dvoma prvkami sa v zásade zaručuje úplné vymoženie úverov poskytnutých členským štátom k dátumu ich splatnosti. Preto EÚ považuje očakávané úverové straty z úverov poskytnutých členským štátom za zanedbateľné a štatistický prístup k výpočtu očakávaných úverových strát v ich prípade za neprimeraný. Z tohto dôvodu sa vo výkaze finančných výsledkov nevykazujú žiadne očakávané úverové straty v prípade úverov poskytovaných členským štátom.

b) Pohľadávky

EÚ vykazuje straty zo zníženia hodnoty vo výške očakávaných úverových strát počas celej životnosti pomocou praktických pomôcok (napr. matice rezerv).

c) Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

EÚ má uložené peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na bežných bankových účtoch a termínovaných vkladoch na maximálne tri mesiace. Peňažné prostriedky sú uložené v bankách s veľmi vysokými úverovými ratingmi (pozri poznámku 6.5), takže majú veľmi nízku pravdepodobnosť zlyhania. Vzhľadom na krátke trvanie a nízku pravdepodobnosť zlyhania sú očakávané úverové straty z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov zanedbateľné. V dôsledku toho sa v prípade peňažných ekvivalentov nevykazuje žiadna opravná položka zníženia hodnoty.

Ukončenie vykazovania

Finančné nástroje sa odúčtujú, keď zaniknú práva na príjem peňažných tokov z investícií alebo keď EÚ prenesie v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva na inú stranu. Predaj finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie a cez prebytok alebo deficit sa vykazuje k ich obchodnému dňu.

1.5.6. Zásoby

Zásoby sa vykazujú buď v obstarávacej cene, alebo v čistej realizovateľnej hodnote, podľa toho, ktorá je nižšia. Obstarávacia cena sa stanoví metódou FIFO (prvý do skladu, prvý zo skladu). Obstarávacia cena hotových výrobkov a nedokončenej výroby zahŕňa náklady na suroviny, priame mzdové náklady a ostatné priame náklady a príslušnú réžiu (pri bežnej prevádzkovej kapacite). Čistá realizovateľná hodnota predstavuje odhad predajnej ceny za bežných obchodných podmienok, zníženej o náklady na realizáciu a predaj. Ak sa zásoby držia na distribúciu bezplatne alebo za nominálny poplatok, oceňujú sa na základe obstarávacej ceny alebo bežnej reprodukčnej ceny, podľa toho, ktorá je nižšia. Bežná reprodukčná cena zodpovedá nákladom, ktoré by EÚ musela znášať pri nadobudnutí aktív k dátumu vykazovania.

1.5.7. Predbežné financovanie

Predbežné financovanie je platba, ktorej účelom je poskytnúť prijímateľovi preddavok v hotovosti, t. j. počiatočnú hotovosť. V súlade so zásadou správneho finančného riadenia môže byť rozdelené na niekoľko platieb počas obdobia stanoveného v príslušnej zmluve, rozhodnutí, dohode alebo základnom akte. Počiatočná hotovosť alebo preddavok sa počas obdobia stanoveného v dohode buď použijú na účely, na ktoré boli poskytnuté, alebo sa vrátia. V prípade, že prijímateľovi nevznikli oprávnené výdavky, je povinný toto predbežné financovanie vrátiť EÚ. Keďže EÚ si ponecháva kontrolu nad predbežným financovaním a má nárok na vrátenie neoprávnenej časti, táto suma sa vedie ako aktívum.

Predbežné financovanie sa prvotne vykazuje v súvahe pri prevode peňažných prostriedkov príjemcovi. Oceňuje sa množstvom poskytnutej protihodnoty. V nasledujúcich obdobiach sa predbežné financovanie oceňuje vo výške prvotne vykázanéj v súvahe zníženej o oprávnené výdavky (v prípade potreby vrátane odhadovanej sumy), ktoré vznikli v priebehu daného obdobia.

Úrok z predbežného financovania sa vykazuje v čase jeho vzniku v súlade s ustanoveniami príslušnej dohody. Odhad vzniknutých výnosov z úrokov, ktorý je založený na najspoľahlivejších údajoch, sa vykonáva ku koncu roka a zahŕňa sa do súvahy.

Iné preddavky vyplatené členským štátom, ktoré vyplývajú z úhrady nákladov zo strany EÚ, ktoré členské štáty vyplátili vo forme preddavkov svojim prijímateľom (vrátane „finančných nástrojov vykonávaných v rámci zdieľaného riadenia“), sa vykazujú ako aktíva a uvádzajú sa v rámci okruhu „Predbežné financovanie“. Iné preddavky vyplatené členským štátom sa následne vykazujú vo výške prvotne vykázanéj v súvahe zníženej o najlepší odhad oprávnených výdavkov vynaložených konečnými prijímateľmi, vypočítaných na základe primeraných a preukázateľných predpokladov.

Príspevky do trustových fondov EÚ (zriadených podľa článku 234 nariadenia o rozpočtových pravidlách) nekonsolidovaných v Európskej komisii alebo do iných nekonsolidovaných účtovných jednotiek sú klasifikované ako sumy predbežného financovania, pretože ich cieľom je poskytnúť finančné prostriedky trustovému fondu, aby sa z neho mohli financovať konkrétne opatrenia vymedzené v cieľoch trustového fondu. Príspevky EÚ do trustových fondov sa vykazujú v prvotnej výške sumy príspevku EÚ zníženej o oprávnené náklady v prípade potreby vrátane odhadovaných súm, ktoré vznikli trustovému fondu v priebehu vykazovaného obdobia a ktoré boli pridelené k príspevku EÚ v súlade s príslušnou dohodou.

1.5.8. Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií

Účtovné pravidlá EÚ vyžadujú oddelené vedenie výmenných a nevýmenných transakcií. Na účely rozlišovania medzi týmito kategóriami je pojem „pohľadávky“ vyhradený pre výmenné transakcie, zatiaľ čo pre „nevýmenné transakcie“, t. j. keď EÚ získa hodnotu od inej účtovnej jednotky bez toho, aby výmenou priamo poskytla približne rovnakú hodnotu, sa používa pojem „vymáhateľné sumy“ (napríklad sumy vymáhateľné od členských štátov súvisiace s vlastnými zdrojmi).

Pohľadávky z výmenných transakcií sú finančnými aktívami ocenenými v amortizovanej hodnote, okrem niektorých hodnôt pohľadávkovej časti zmlúv o finančných zárukách, ktoré sa klasifikujú ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku 1.5.5).

Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií sa účtujú v reálnej hodnote ku dňu nadobudnutia zníženej o opravnú položku na zohľadnenie zníženia hodnoty. Opravná položka na zohľadnenie zníženia hodnoty vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií vzniká vtedy, ak existujú objektívne dôkazy, že EÚ nebude schopná vymôcť všetky splatné sumy v súlade s pôvodnými podmienkami týkajúcimi sa vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií. Výška opravnej položky predstavuje rozdiel medzi účtovnou hodnotou aktíva a jeho znovuzískateľnou hodnotou. Výška opravnej položky sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov. Na základe minulých skúseností sa vykazuje aj všeobecná opravná položka pre nevybavené príkazy na vymáhanie, na ktoré sa ešte nevzťahuje osobitná opravná položka. Pozri poznámku 1.5.14, ktorá sa týka časovo rozlíšených príjmov vykazovaných ku koncu roka. Sumy vykázané a zaznamenané ako vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií nie sú finančnými nástrojmi, pretože nevyplývajú zo zmluvy, ktorá by mohla viesť k finančnému záväzku alebo ku kapitálovému nástroju. V náležitých prípadoch sú však v poznámkach k finančným výkazom vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií zaznamenané spoločne s pohľadávkami z výmenných transakcií.

1.5.9. Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote a zahŕňajú peňažnú hotovosť, bankové vklady splatné na požiadanie alebo v skrátenej lehote a ostatné krátkodobé vysokoliquidné investície s pôvodnou splatnosťou do troch mesiacov.

1.5.10. Zamestnanecké požitky

EÚ poskytuje zamestnancom súbor požitkov (funkčné požitky a sociálne zabezpečenie). Na účely účtovníctva sa tieto požitky musia klasifikovať ako krátkodobé požitky a požitky po ukončení zamestnania.

Krátkodobé zamestnanecké požitky

Krátkodobé zamestnanecké požitky sú požitky, ktoré sa majú vyrovnáť do dvanástich mesiacov od konca vykazovaného obdobia, počas ktorého zamestnanci vykonávali službu, ako napríklad platy, ročná dovolenka a platené pracovné voľno zo zdravotných dôvodov a ďalšie krátkodobé príspevky. Krátkodobé zamestnanecké požitky sa vykazujú ako výdavky pri poskytovaní príslušnej služby. Závazok sa vykazuje vo výške očakávanej sumy, ktorá sa má vyplatiť, ak EÚ vznikol právny alebo nepriamy záväzok vyplývajúci z rokov odpracovaných v minulosti, a výšku záväzku možno spoľahlivo odhadnúť.

Požitky po ukončení zamestnania

Európska únia poskytuje zamestnancom súbor požitkov po ukončení zamestnania, ktorý zahŕňa starobný, invalidný a vdovský/vdovecký dôchodok poskytované v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov (PSEO), ako aj zdravotné poistenie poskytované v rámci spoločného systému zdravotného poistenia (JSIS) (pozri poznámku 2.9). Tieto požitky sa poskytujú v rámci jednotného plánu – avšak rozdelené do dvoch systémov – a musí sa s nimi zaobchádzať podobne, aby poskytovali reálny obraz o situácii a odrážali hospodársku realitu:

- i) Dôchodkový systém európskych úradníkov (PSEO): Požitky poskytované v rámci tohto fiktívne financovaného⁽¹⁸⁾ systému sa týkajú starobného, invalidného a vdovského/vdoveckého dôchodku, ako aj rodinných prídavkov, smrti pred odchodom do dôchodku pre zamestnancov, ktorí pracujú alebo pracovali v inštitúciách, agentúrach EÚ a iných orgánoch EÚ, alebo pre pozostalých zosnulých úradníkov alebo dôchodcov. Zamestnanci odvádzajú tretinu očakávaných nákladov na tieto požitky zo svojich plátov.
- ii) Spoločný systém zdravotného poistenia (JSIS): V rámci tohto systému EÚ poskytuje zdravotné poistenie zamestnancom Európskej komisie, inštitúcií, agentúr a iných orgánov EÚ formou úhrady liečebných nákladov. Príspevky poskytované „neaktívnym osobám“ (t. j. dôchodcom, sirotám atď.) sa klasifikujú ako zamestnanecké požitky po ukončení zamestnania.

EÚ poskytuje členom a bývalým členom inštitúcií EÚ zamestnanecké požitky po ukončení zamestnania aj prostredníctvom samostatného dôchodkového systému. Uvádzajú sa v rámci okruhu „Iné systémy dôchodkových dávok“. V rámci týchto systémov EÚ poskytuje dôchodkové dávky členom Komisie, Európskeho súdneho dvora, Dvora audítorov, Rady, Európskeho parlamentu, európskemu ombudsmanovi a dozornému úradníkovi pre ochranu údajov. EÚ poskytuje zdravotnú starostlivosť členom inštitúcií EÚ prostredníctvom systému JSIS.

Uvedené požitky po ukončení zamestnania sa považujú za záväzky súvisiace so stanovenými požitkami EÚ a vypočítavajú sa ku každému dátumu vykazovania odhadom výšky budúcich dávok, na ktoré zamestnanci majú nárok za súčasné obdobie a predchádzajúce obdobia, pričom sa táto výška dávok diskontuje a odpočíta sa reálna hodnota akýchkoľvek aktív plánu. Výpočet záväzku súvisiaceho so stanovenými požitkami sa vykonáva raz ročne použitím metódy plánovaného zhodnotenia požitkov. Súčasná hodnota záväzkov súvisiacich so stanovenými požitkami sa vypočíta diskontovaním odhadovaných budúcich výdavkov peňažných prostriedkov s použitím úrokových sadzieb štátnych dlhopisov, ktoré sú vyjadrené v mene, v ktorej budú plnenia vyplácané a ktorých splatnosť sa blíži k trvaniu príslušného dôchodkového záväzku.

Požitky po ukončení zamestnania poskytované zamestnancom EÚ sú začlenené do jednotného plánu, v ktorom je zahrnutý dôchodkový systém (PSEO), ako aj systém zdravotného poistenia (JSIS), pričom nárok na starostlivosť v rámci systému JSIS závisí od získania nároku na starostlivosť v rámci systému PSEO. Podľa podmienok tohto jednotného plánu, ako sa stanovuje v služobnom poriadku, sa po 10 rokoch služby nadobúdajú určité nároky, ako napríklad nárok na odložený a znížený dôchodok v rámci systému PSEO. Nároky, ktoré v rámci jednotného plánu nadobudne zamestnanec ďalšou službou, sú významne vyššie než počiatočné nároky premietnuté prostredníctvom následných ročne vzniknutých nárokov na dôchodok.

⁽¹⁸⁾ PSEO je fiktívny (virtuálny) fond so stanovenými požitkami, v rámci ktorého sa budúce dôchodky financujú z príspevkov zamestnancov. Aj keď neexistuje skutočný investičný fond, suma, ktorá by sa do tohto fondu vybrala, sa považuje za sumu investovanú do dlhodobých dlhopisov členských štátov a odzrkadľuje sa v dôchodkovom záväzku, ktorý sa vykazuje v ročnej účtovnej závierke Európskej únie. Členské štáty spoločne ručia za úhradu požitkov v súlade s článkom 83 služobného poriadku a s článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii [pre podrobný opis systému pozri COM(2018) 829].

Preto s cieľom zobraziť ekonomickú podstatu príslušnej transakcie požadovanú na účely poskytnutia pravdivého obrazu a kvalitatívnych charakteristík finančného výkazníctva, ako sa uvádza v účtovnom pravidle EÚ č. 1, ako aj v koncepčnom rámci IPSAS, vzniknuté náklady týkajúce sa služby sa časovo rozlišujú lineárne počas odhadovaného obdobia aktívnej služby zamestnancov, t. j. obdobie od dátumu, keď v rámci plánu viedla zamestnancova služba prvý raz k vzniku pozitívov (bez ohľadu na to, či sú pozitívky podmienené ďalšou službou) až do dátumu, keď ďalšia zamestnancova služba nevedie v rámci plánu k ďalším pozitívom iným ako zvyšovanie platu. Tento prístup sa dôsledne uplatňuje na pozitívky poskytované v rámci jednotného plánu.

Precenenia čistých záväzkov zo stanovených pozitívov zahŕňajú poistno-matematické zisky a straty a výnosy z aktív plánu a okamžite sa vykazujú v čistých aktívach.

EÚ vykazuje čisté úrokové náklady (príjem) a ďalšie náklady súvisiace s plánmi stanovených pozitívov vo výkaze finančných výsledkov v rámci okruhu „Náklady na zamestnancov a dôchodky“.

V prípade zmien alebo krátenia poskytovaných pozitívov sa vyplývajúca zmena v pozitívoch týkajúca sa rokov odpracovaných v minulosti alebo zisk či strata z krátenia okamžite vykazuje vo výkaze finančných výsledkov. Zisky a straty z vyrovnania sa vykazujú, keď dôjde k vyrovnaniu. Náklady na minulé služby sa okamžite vykazujú vo výkaze finančných výsledkov, pokiaľ zmeny nie sú podmienené zotrvaním zamestnanca v pracovnom pomere na určité obdobie.

1.5.11. Rezervy

Rezervy sa vykazujú vtedy, keď má EÚ súčasné právne alebo nepriame záväzky voči tretím stranám v dôsledku minulých udalostí, keď je pravdepodobné, že na vyrovnanie týchto záväzkov bude potrebné vynaložiť zdroje, a keď je zároveň možné spoľahlivo odhadnúť sumu záväzkov. Na budúce prevádzkové straty sa rezervy netvoria. Výška rezerv zodpovedá najlepšiemu odhadu očakávaných výdavkov potrebných na vyrovnanie súčasných záväzkov k dátumu vykazovania. V prípade, že rezervy zahŕňajú viacero položiek, záväzkov sa odhadne na základe váženia všetkých možných výsledkov na základe stupňa ich pravdepodobnosti (metóda „očakávanej hodnoty“).

Rezervy na jednostranne nevýhodné zmluvy sa vykazujú v súčasnej hodnote nižšieho z očakávaných nákladov na odstúpenie od zmluvy a očakávaných čistých nákladov na pokračovanie v zmluve.

1.5.12. Finančné záväzky

Finančné záväzky sú klasifikované ako finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, ako finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote alebo ako záväzky zo zmluvy o finančnej záruke.

Pôžičky pozostávajú z pôžičiek od úverových inštitúcií a z dlhových certifikátov (dlhopisov EÚ, vkladov EÚ a pokladničných poukážok EÚ). Prvotne sa vykazujú v reálnej hodnote, teda vo výške výnosov z emisie (reálna hodnota prijatej protihodnoty) zníženej o transakčné náklady a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote metódou efektívnej úrokovej miery. Rozdiel medzi výnosmi zníženými o transakčné náklady a sumou umorenia sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov počas trvania pôžičky metódou efektívnej úrokovej miery. Transakčné náklady, ktoré vznikajú EÚ a následne sú účtované prijímateľovi úveru, nie sú významné a vykazujú sa priamo vo výkaze finančných výsledkov.

Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit zahŕňajú deriváty, ktorých reálna hodnota je záporná. Účtujú sa na základe rovnakej metódy ako finančné aktíva v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit; pozri poznámku 1.5.5.

EÚ vykáže záväzkov zo zmluvy o finančnej záruke pri uzavretí zmluvy, v ktorej sa od EÚ vyžaduje uskutočniť určené platby s cieľom nahradiť držiteľovi záruky stratu vzniknutú v dôsledku toho, že určitý dlžník neuskutočnil platbu do lehoty splatnosti v súlade s pôvodnými alebo upravenými podmienkami dlhového nástroja. Ak sa v zmluve o záruke vyžaduje, aby EÚ uskutočnila platby v reakcii na cenové zmeny finančných nástrojov alebo zmeny iných podkladových aktív, zmluva o záruke je derivátom, t. j. finančným záväzkom vykazovaným v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit. Všetky ostatné zmluvy o zárukách sa považujú za finančné rezervy.

Záväzky zo zmluvy o finančnej záruke sa prvotne vykazujú v reálnej hodnote. Tá sa rovná čistej súčasnej hodnote pohľadávky z poplatku, ak je v súlade s trhovými podmienkami. Ak sa neúčtuje žiadny poplatok za záruku alebo úhrada nie je určená v reálnej hodnote, reálna hodnota sa určí na základe kótovaných cien na aktívnom trhu so zmluvami o finančnej záruke, ktoré sú priamo rovnocenné danému záväzku z finančnej záruky, ak je k dispozícii, alebo na základe techniky oceňovania. Ak nie je možné spoľahlivo určiť reálnu hodnotu na základe priameho pozorovania aktívneho trhu alebo inej techniky oceňovania, záväzkov zo zmluvy o finančnej záruke sa prvotne oceňuje v hodnote očakávaných úverových strát počas celej životnosti.

Následné oceňovanie závisí od vývoja expozície finančnej záruky voči kreditnému riziku. Ak nenastane významný nárast kreditného rizika (fáza 1), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na hodnotu 12-mesačných očakávaných úverových strát, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby zníženú o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia. Ak nastane významný nárast kreditného rizika (fáza 2), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na očakávané úverové straty počas celej životnosti, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby zníženej o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia (pozri poznámku 6.5).

Finančné záväzky sa klasifikujú ako dlhodobé záväzky, s výnimkou záväzkov so splatnosťou kratšou ako 12 mesiacov od dátumu zostavenia súvahy. Zmluvy o finančnej záruke sa klasifikujú ako krátkodobé záväzky okrem prípadov, keď má EÚ bezvýhradné právo odložiť splnenie záväzku aspoň na dvanásť mesiacov od dátumu vykázania.

Trustové fondy EÚ, ktoré sa považujú za súčasť prevádzkových činností Komisie (t. j. trustový fond Madad a trustový fond pre Kolumbiu), sa účtujú na účtoch Komisie a ďalej sa konsolidujú v ročnej účtovnej závierke EÚ. Príspevky do trustových fondov EÚ od iných darcov preto spĺňajú kritériá príjmov z nevýmenných transakcií za určitých podmienok a sú prezentované ako finančné záväzky, pokiaľ sa nespĺnia podmienky súvisiace s prevedenými príspevkami, t. j. oprávnené náklady nebudú vynaložené trustovým fondom. Trustový fond je povinný financovať konkrétne projekty a vrátiť zostávajúce prostriedky v čase likvidácie. Záväzky z nesplatených príspevkov sa k dátumu zostavenia súvahy vykazujú v rámci prijatých príspevkov po odpočítaní nákladov, ktoré vznikli trustovému fondu, v prípade potreby vrátane odhadovanej sumy. Na účely vykazovania sa čisté výdavky pridelia príspevkom iných darcov úmerne k čistým príspevkom zaplateným k 31. decembru. Toto pridelenie príspevkov je iba orientačné. Keď sa trustový fond zlikviduje, o skutočnom rozdelení zostávajúcich prostriedkov rozhodne správna rada trustového fondu.

1.5.13. Splatné záväzky

Značná časť splatných záväzkov EÚ predstavuje nevyplatené žiadosti o úhradu nákladov predložené prijímateľmi grantov či iných finančných prostriedkov EÚ (nevýmenné transakcie). Po prijatí žiadosti o úhradu nákladov sa vykazujú ako splatné záväzky na požadovanú sumu. Po overení a prijatí oprávnených nákladov sa splatné záväzky oceňujú v oprávnenej hodnote.

Splatné záväzky vyplývajúce z nákupu tovaru a služieb sa vykazujú po prijatí faktúry v pôvodnej hodnote a zodpovedajúce oprávnené výdavky sa zaúčtujú po doručení tovaru alebo poskytnutí služieb a ich schválení EÚ.

1.5.14. Časovo rozlíšené a odložené príjmy a výdavky

Transakcie a udalosti sa vykazujú vo finančných výkazoch v období, s ktorým súvisia. Ak nie je na konci roka ešte vystavená faktúra, ale EÚ poskytla služby alebo doručila tovar, alebo ak existuje zmluvná dohoda (napr. odkazom na zmluvu), vo finančných výkazoch sa vykážu časovo rozlíšené príjmy. Ak bola faktúra na konci roka vystavená, ale služby ešte neboli poskytnuté alebo tovar nebol ešte dodaný, príjmy budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

Výdavky sa tiež účtujú v rámci obdobia, s ktorým súvisia. Na konci účtovného obdobia sa časovo rozlíšené výdavky vykazujú na základe odhadovanej výšky prenesených záväzkov za dané obdobie. Výpočet časovo rozlíšených výdavkov sa vykoná v súlade s podrobnými operatívnymi a praktickými pokynmi vydanými Komisiou, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby finančné výkazy poskytovali pravdivý obraz o hospodárskych a iných udalostiach, ktoré majú zachytávať. Analogicky platí, že ak sa zrealizovala platba za služby alebo tovary, ktoré ešte neboli prijaté, výdavky budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

1.6. VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

1.6.1. Príjmy

PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Prevažná väčšina príjmov EÚ sa týka týchto nevýmenných transakcií:

Zdroje založené na HND, DPH a vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov

Príjmy sa vykazujú v období, v ktorom Komisia zašle členským štátom výzvu so žiadosťou o poskytnutie ich príspevkov. Príjmy sa oceňujú vo výške „vyžiadanej sumy“. Keďže zdroje založené na DPH, HND a vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov vychádzajú z odhadov údajov za príslušný rozpočtový rok, možno ich v prípade zmien upravovať až dovtedy, kým členské štáty nepredložia konečné údaje. Vplyv zmeny v odhade sa zohľadní pri stanovovaní čistého prebytku alebo deficitu za obdobie, v ktorom došlo k zmene.

Tradičné vlastné zdroje

Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií a súvisiace príjmy sa vykazujú po tom, ako členské štáty predložia príslušné mesačné výkazy „A“ (zahŕňajúce vybraté clá a splatné zaručené sumy, voči ktorým neboli vznesené námietky). K dátumu vykazovania sa odhadujú príjmy vybraté členskými štátmi za dané obdobie, ktoré ale ešte neboli vyplatené Komisii, a vykazujú sa ako časovo rozlíšené príjmy. Štvrťročné výkazy „B“ (zahŕňajúce nevybraté a nezaručené clá a zaručené sumy spochybnené dlžníkom) predložené členskými štátmi sa vykazujú ako príjmy znížené o náklady na výber, na ktoré majú členské štáty nárok. Navyše sa vykáže zníženie hodnoty vo výške odhadovaných nevyčerpaných prostriedkov.

Pokuty

Príjmy z pokút sa vykazujú po tom, ako EÚ prijme rozhodnutie o uložení pokuty, a po úradnom oznámení tohto rozhodnutia adresátovi. Po rozhodnutí o uložení pokuty majú účtovné jednotky, ktorým boli uložené pokuty, odo dňa oznámenia dva mesiace na to, aby:

- a) rozhodnutie prijali; v takom prípade musia zaplatiť pokutu v stanovenej lehote a uvedenú sumu s definitívnou platnosťou získa EÚ, alebo
- b) rozhodnutie neprijali a namietať proti nemu v súlade s právom EÚ.

Aj v prípade podania odvolania sa pokuta musí uhradiť v stanovenej trojmesačnej lehote, pretože odvolanie nemá odkladný účinok (článok 278 ZFEÚ). Prijaté peňažné prostriedky sa použijú na zúčtovanie vymáhateľnej sumy. Na základe dohody s účtovníkom Komisie však môže podnik namiesto toho predložiť na danú sumu bankovú záruku. V takom prípade sa pokuta ďalej vyказuje ako vymáhateľná suma. Ak podnik neposkytne peňažné prostriedky ani bankovú záruku a existujú pochybnosti o jeho platobnej schopnosti, vykáže sa zníženie hodnoty nároku.

Ak sa podnik proti rozhodnutiu odvolá, pričom pokutu už predbežne uhradil, suma sa vykáže ako podmienený záväzok alebo, ak je pravdepodobné, že Všeobecný súd nerozhodne v prospech EÚ, na pokrytie tohto rizika sa vytvorí rezerva. Ak bola namiesto toho poskytnutá záruka, nesplatená vymáhateľná suma sa odpíše.

Kumulatívny úrok, ktorý Komisii plynie z bankových účtov, na ktorých boli uložené platby, sa vykáže ako príjem a všetky podmienené záväzky sa zodpovedajúcim spôsobom zvýšia.

Predbežne uhradené pokuty spravuje od roku 2010 Komisia v rámci osobitne vytvoreného fondu (BUFI) a investuje ich do finančných nástrojov.

PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Príjmy z predaja tovaru a služieb sa vykazujú vtedy, keď značná časť rizika a výhod plynúcich z vlastníctva tovaru prechádza na kupujúceho. Príjmy súvisiace s transakciou zahŕňajúcou poskytovanie služieb sa vykazujú na základe stupňa dokončenia transakcie k dátumu vykazovania.

Úrokové príjmy a náklady

Úrokové príjmy a náklady sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov metódou efektívnej úrokovej miery. Ide o metódu výpočtu amortizovanej hodnoty finančných aktív alebo finančných záväzkov a rozdelenia úrokových príjmov a nákladov v rámci príslušného obdobia. Pri výpočte efektívnej úrokovej miery EÚ odhaduje peňažné toky s prihliadnutím na všetky zmluvné podmienky finančného nástroja (napr. možnosť predčasného splatenia), neberie však do úvahy budúce úverové straty. Výpočet zahŕňa všetky poplatky a základné body zaplatené alebo prijaté medzi zmluvnými stranami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou efektívnej úrokovej miery, transakčné náklady a všetky ostatné prémie alebo diskonty.

Keď sa finančné aktívum alebo skupina podobných finančných aktív začnú považovať za úverovo znehodnotené (fáza 3), úrokové príjmy sa vykazujú na základe úrokovej sadzby použitej na diskontovanie budúcich peňažných tokov na účely ocenenia straty zo zníženia hodnoty.

Príjmy z dividend

Príjmy z dividend a podobných rozdelení sa vykazujú, keď vznikne nárok na ich výplatu.

Príjmy a výdavky týkajúce sa finančných aktív vykazovaných cez prebytok alebo deficit

Ide o zisky (príjmy) v reálnej hodnote a straty (výdavky) v reálnej hodnote plynúce z týchto finančných aktív, ako aj z prepočtu cudzích mien. V prípade úročených finančných aktív zahŕňajú aj úroky. Pozri aj poznámku 3.9.

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke (poplatok za záruku) sa vykazujú počas obdobia, v ktorom je EÚ pripravená kompenzovať držiteľa zmluvy o finančných zárukách za úverovú stratu, ktorá sa môže vyskytnúť. V použitom pláne amortizácie sa zohľadňuje postupujúci čas a objem zaručenej expozície. Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke obsahujú aj amortizáciu záväzku zo zmlúv o finančnej záruke v prípadoch, keď bola záruka poskytnutá za nulovú alebo nominálnu protihodnotu.

1.6.2. Výdavky

Výdavky na nevýmenné transakcie predstavujú väčšinu výdavkov EÚ. Súvisia s prevodmi prostriedkov v prospech prijímateľov a možno ich rozdeliť na tri skupiny: i) nároky; ii) prevody na základe dohody a diskrečné granty; ako aj iii) príspevky a dary.

Prevody sa vykazujú ako výdavky v období, počas ktorého nastali udalosti vedúce k prevodu, a to za predpokladu, že povaha prevodu zodpovedá ustanoveniam právneho predpisu (nariadenie o rozpočtových pravidlách, služobný poriadok alebo iný právny predpis) alebo bola podpísaná dohoda, ktorá prevod oprávňuje, že prijímateľ splnil všetky podmienky oprávnenosti a že je možné sumu primeraným spôsobom odhadnúť.

Po prijatí žiadosti o platbu alebo žiadosti o úhradu nákladov, ktoré spĺňajú kritériá vykazovania, sa vykazujú ako výdavky vo výške oprávnenej sumy. Ku koncu roka sa vzniknuté oprávnené výdavky, na ktoré už prijímateľovi nárok vznikol, ale ešte neboli oznámené, odhadujú a vykazujú ako časovo rozlíšené výdavky.

Výdavky na výmenné transakcie súvisiace s nákupom tovaru a služieb sa vykazujú po doručení, resp. poskytnutí a ich prijatí EÚ. Oceňujú sa v pôvodnej fakturovanej cene. Okrem toho sa k dátumu zostavenia súvahy vo výkaze finančných výsledkov odhadujú a vykazujú výdavky súvisiace so službou poskytnutou počas obdobia, za ktoré faktúra nebola zatiaľ prijatá alebo uznaná.

1.7. PODMIENENÉ AKTÍVA A ZÁVÄZKY

1.7.1. Podmienené aktíva

Podmienené aktíva predstavujú možné aktíva, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od EÚ. Podmienené aktíva sa vykazujú vtedy, ak je pravdepodobný prílev zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos.

1.7.2. Podmienené záväzky

Podmienené záväzky predstavujú možné záväzky, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od EÚ, alebo ide o súčasný záväzok, ktorý je dôsledkom minulých udalostí, ale nevykazuje sa buď preto, že nie je pravdepodobné, že na vyrovnanie záväzkov bude potrebný úbytok zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos, alebo preto, že v niektorých mimoriadnych prípadoch nie je možné výšku záväzkov dostatočne spoľahlivo stanoviť. Údaje o podmienených záväzkoch sa uvádzajú, ak pravdepodobnosť úbytku zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos nie je malá.

1.8. VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

Informácie o peňažných tokoch slúžia ako základ pre posúdenie schopnosti EÚ vytvárať peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty a jej potreby využívať tieto peňažné toky.

Výkaz peňažných tokov je zostavený nepriamou metódou. To znamená, že hospodársky výsledok za rozpočtový rok je upravený o účinky nepeňažných transakcií, o prípadné časové rozlíšenie operačných hotovostných príjmov alebo platieb v minulosti alebo budúcnosti a o položky príjmov alebo výdavkov súvisiacich s peňažnými tokmi z investičnej činnosti.

Peňažné toky vznikajúce z transakcií v cudzej mene sú zaznamenané v mene EÚ, v ktorej sa transakcie vykazujú (euro), a to tak, že sa na sumu v cudzej mene uplatní výmenný kurz medzi eurom a príslušnou cudzou menou platný ku dňu uskutočnenia peňažného toku.

Výkaz peňažných tokov poskytuje informácie o peňažných tokoch počas obdobia v členení na operačné, investičné a finančné činnosti.

Operačné činnosti sú tie činnosti EÚ, ktoré nie sú investičnými alebo finančnými činnosťami. Predstavujú väčšinu realizovaných činností.

Investičnými činnosťami sú nadobúdanie a odpredaj nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení a iných investícií, ktoré nie sú zahrnuté v peňažných ekvivalentoch. Investičné činnosti neobsahujú úvery poskytované prijímateľom, keďže patria do všeobecných cieľov, a teda do každodenných činností EÚ. Cieľom je ukázať reálne investície EÚ.

Finančné činnosti sú činnosti, ktoré majú za následok zmeny v objeme a zložení pôžičiek iných ako poskytnutých prijímateľom na základe zásady nadväznosti alebo na nadobudnutie nehnuteľností, strojov a zariadení (ktoré sú začlenené do prevádzkových činností).

2. POZNÁMKY K SÚVAHE

AKTÍVA

2.1. NEHMOTNÉ AKTÍVA

	v mil. EUR
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2020	1 409
Prírastky	276
Úbytky	(32)
Presun medzi kategóriami aktív	0
Iné zmeny	(18)
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2021	1 636
Oprávky k 31. 12. 2020	(789)
Odpisy za rok	(119)
Zrušenie amortizácie	3
Úbytky	36
Presun medzi kategóriami aktív	0
Iné zmeny	3
Oprávky k 31. 12. 2021	(867)
Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2021	769
Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2020	620

Uvedené sumy sa týkajú predovšetkým počítačového softvéru.

2.2. NEHNUTEĽNOSTI, STROJE A ZARIADENIA

Do kategórie kozmických prostriedkov patrí operačný dlhodobý majetok súvisiaci s dvomi vesmírnymi programami EÚ: globálne navigačné satelitné systémy (GNSS), t. j. so systémom Galileo a Európskou prekryvnou službou geostacionárnej navigácie (EGNOS), a s európskym programom pozorovania Zeme Copernicus. Aktíva kozmických systémov, ktoré zatiaľ nie sú operačné, sú zahrnuté v okruhu „Nedokončené aktíva“. Aktíva súvisiace s vesmírnymi programami EÚ sa budujú s pomocou Európskej vesmírnej agentúry (ESA).

V prípade systému Galileo boli v decembri 2021 vypustené dva satelity. Ich uvedenie do prevádzky sa očakáva v prvom polroku 2022. Zároveň bola úspešne zavedená aj nová generácia 1.7 pozemnej infraštruktúry. Konštelácia v súčasnosti obsahuje 26 satelitov. Po dokončení bude mať konštelácia programu Galileo 30 satelitov (vrátane 6 náhradných satelitov). Operačný dlhodobý majetok systému Galileo, ktorý sa vzťahuje tak na satelity, ako aj na pozemné zariadenia, k 31. decembru 2021 predstavoval 3 413 mil. EUR po odpočítaní oprávok (2020: 2 145 mil. EUR). Celková výška zostávajúcich nedokončených aktív predstavuje 1 344 mil. EUR (2020: 1 872 mil. EUR).

Pokiaľ ide o Copernicus, v júni 2021 bol uvedený do prevádzky satelit 6A. Celková hodnota operačného dlhodobého majetku programu Copernicus je 937 mil. EUR (2020: 877 mil. EUR) po odpočítaní oprávok. Ďalšia suma vo výške 2 115 mil. EUR súvisiaca so satelitmi Copernicus sa vykazuje ako nedokončené aktíva (2020: 1 894 mil. EUR).

Dlhodobý majetok týkajúci sa pozemnej infraštruktúry EGNOS vo výške 130 mil. EUR (2020: 24 mil. EUR) je takisto začlenený do okruhu „Kozmické prostriedky“. Okrem toho nedokončené aktíva služby EGNOS dosahujú výšku 189 mil. EUR (2020: 273 mil. EUR).

NEHNUTEĽNOSTI, STROJE A ZARIADENIA

v mil. EUR

	Pozemky a budovy	Vesmírne prostriedky	Stroje a zariadenia	Nábytok a dopravné prostriedky	Počítačový hardvér	Iné	Finančný prenájom	Nedokončené aktíva	Spolu
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2020	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
Prírastky	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
Úbytky	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
Presun medzi kategóriami aktív	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
Iné zmeny	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2021	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
Oprávky k 31. 12. 2020	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
Odpisy za rok	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
Zrušenie odpisov	5	—	0	0	6	0	—		10
Úbytky	12	—	24	11	55	7	7		116
Presun medzi kategóriami aktív	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
Iné zmeny	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Oprávky k 31. 12. 2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
ČISTÁ ÚČTOVNÁ HODNOTA K 31. 12. 2021	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
ČISTÁ ÚČTOVNÁ HODNOTA K 31. 12. 2020	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3. INVESTÍCIE ÚČTOVANÉ S POUŽITÍM METÓDY VLASTNÉHO IMANIA

K podielu EÚ, ktorú zastupuje Komisia, v Európskom investičnom fonde (EIF) sa pristupuje ako k podielu v pridruženom podniku s použitím metódy vlastného imania. Európsky investičný fond (EIF) je finančnou inštitúciou EÚ, ktorá sa špecializuje na poskytovanie rizikového kapitálu a záruk malým a stredným podnikom (MSP). EIF má sídlo v Luxemburgu a pôsobí ako verejno-súkromné partnerstvo, ktorého členmi sú Európska investičná banka (EIB), EÚ a skupina finančných inštitúcií.

V roku 2021 akcionári EIF schválili navýšenie kapitálu zo 4,5 mld. EUR na 7,4 mld. EUR. Upísané základné imanie k 31. decembru 2021 je 7,3 mld. EUR (pričom ďalších 70 mil. EUR je schválených, ale zatiaľ neupísaných). Toto navýšenie umožní EIF zohrávať kľúčovú úlohu pri zavádzaní InvestEU, investičného programu EÚ na roky 2021 – 2027 (pozri poznámku 4.1.1). Takisto sa ním prispeje k reakcii na krízu spôsobenú pandémiou COVID-19, v súvislosti s ktorou EIF zavádza aj významné balíky podpory malých podnikov v celej Európe. EÚ sa podieľala na navýšení kapitálu sumou 372 mil. EUR. K 31. decembru 2021 mala v EIF vlastnícky podiel 30 % (2020: 29,7 %) a 30 % hlasovacích práv (2020: 29,7 %). V súlade so svojimi stanovami musí EIF vyčleniť minimálne 20 % svojho ročného čistého zisku do štatutárnej rezervy, kým agregovaný rezervný fond nedosiahne 10 % upísaného základného imania. Tento rezervný fond sa nerozdeľuje.

v mil. EUR

	Európsky investičný fond
Podiel k 31. 12. 2020	588
Príspevky	372
Prijaté dividendy	—
Podiel na čistom výsledku	169
Podiel na čistých aktívach	63
Podiel k 31. 12. 2021	1 192

EÚ možno na základe jej percentuálneho podielu priradiť tieto účtovné hodnoty:

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
	Celková výška EIF	Celková výška EIF
Aktíva	5 187	3 256
Závazky	(1 213)	(1 277)
Príjmy	781	322
Výdavky	(217)	(194)
Prebytok/(deficit)	564	129

Zosúhlasenie uvedeného zhrnutia finančných informácií k účtovnej hodnote podielu v EIF tvorí:

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Čisté aktíva pridružených podnikov	3 974	1 979
Vlastnícky podiel EK v EIF	30,0 %	29,7 %
Účtovná hodnota	1 192	588

Európska únia, ktorú zastupuje Komisia, uhradila 20 % upísaného základného imania v kapitáli EIF k 31. decembru 2021, pričom nevyžiadanú sumu tvorí:

v mil. EUR

	Celkový kapitál EIF	Podiel upísaný EÚ
Celkové základné imanie	7 300	2 190
Splatené	(1 460)	(438)
Nevyžiadané	5 840	1 752

2.4. FINANČNÉ AKTÍVA

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé			
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote	2.4.1	160 214	82 887
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Krátkodobé			
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote	2.4.1	3 353	10 422
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Spolu		188 618	113 095

⁽¹⁾ Údaje za rok 2020 zahŕňajú 16 134 mil. EUR klasifikovaných ako dlhodobé finančné aktíva k dispozícii na predaj a 3 453 mil. EUR klasifikovaných ako krátkodobé finančné aktíva k dispozícii na predaj v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2020.

2.4.1. Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) a finančnej pomoci	2.4.1.1	163 392	93 193
Iné úvery	2.4.1.2	176	116
Spolu		163 568	93 309
Dlhodobé		160 214	82 887
Krátkodobé		3 353	10 422

2.4.1.1. Úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) a finančnej pomoci

v mil. EUR

	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	SURE	EFSM	BOP	MFA	Euratom	Spolu
Spolu k 31. 12. 2020	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
Revízia účtovného pravidla EÚ č. 11	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Nové úvery (v nominálnej hodnote)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Splátky	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Zmeny účtovnej hodnoty	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Zmeny v znížení hodnoty	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Spolu k 31. 12. 2021	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Dlhodobé	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Krátkodobé	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Nominálna hodnota úverov k 31. decembru 2021 je 162 394 mil. EUR, z toho 144 424 mil. EUR sa týka úverov na finančnú pomoc (2020: 92 565 mil. EUR) a 17 970 mil. EUR na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (2020: žiadne prostriedky). Toto výrazné zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku je dôsledkom ďalších úverov poskytnutých v rámci nástroja SURE a začatia používania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) v roku 2021.

Riadok Revízia účtovného pravidla EÚ č. 11 zobrazuje vplyv revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 na výšky úverov k 1. januáru 2021. V prípade nástrojov SURE, EFSM a BOP sa vplyv týka uplatňovania metódy efektívnej úrokovej miery. V prípade makrofinančnej pomoci a Euratomu sa vplyv týka uplatňovania efektívnej úrokovej miery a opravnej položky zníženia hodnoty k 1. januáru 2021.

— Vplyv efektívnej úrokovej miery: uvedené programy okrem Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) fungujú na základe zásady nadväznosti. Znamená to, že prémie, diskonty, úroky a transakčné náklady, ktoré vzniknú EÚ za pôžičky, sú účtované prijímateľovi úveru. Efektívna úroková miera úveru je preto efektívnou úrokovou mierou príslušnej pôžičky, z ktorej sa financuje úver. Prémie alebo diskonty týkajúce sa transakcií vypožičiavania si a ich účtovanie prijímateľovi úveru boli predtým bezprostredne vykázané ako výdavky vo výkaze finančných výsledkov. Na základe uplatnenia metódy efektívnej úrokovej miery boli k 1. januáru 2021 neamortizované prémie a diskonty pripočítané k nesplateným pôžičkám a úverom. Čistý vplyv na akumulované výsledky je nulový. Neamortizované prémie a diskonty sa už budú amortizovať až do splatnosti.

— Vplyv opravnej položky zníženia hodnoty: vypočítava sa pomocou modelu očakávaných úverových strát pri uplatnení politik na zníženie hodnoty úverov (pozri poznámku 6.5). Komisia preto vykázala opravnú položku zníženia hodnoty očakávaných úverových strát v prípade úverov na makrofinančnú pomoc a Euratom k 1. januáru 2021.

Riadok „zmeny v znížení hodnoty“ zodpovedá preceneniu očakávaných úverových strán k 31. decembru 2021.

Riadok „zmeny účtovnej hodnoty“ zodpovedá zmene vzniknutých úrokov a zmene prémie/diskontov (nové prémie/diskonty a amortizácia).

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

V roku 2021 EÚ zaviedla Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ako dočasný nástroj pomoci na obnovu hospodárstiev členských štátov po pandémie koronavírusu a získanie odolnosti pri zelenej a digitálnej transformácii. V rámci Nástroja EÚ na obnovu (NGEU) si Komisia vypožičiava finančné prostriedky, ktoré sa z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti používajú na financovanie reforiem a investícií členských štátov. Musia byť v súlade s prioritami EÚ

a musia sa nimi riešiť výzvy identifikované v odporúčaní pre jednotlivé krajiny ako súčasť rámca európskeho semestra pre koordináciu hospodárskej a sociálnej politiky. Financovať sa môžu buď formou úveru (vratnej podpory), alebo grantu (nenávratnej podpory, pozri poznámku 2.5). Členské štáty môžu získať finančné prostriedky až do výšky už schválených pridelených finančných prostriedkov na úvery a granty. Členské štáty môžu túto podporu využiť na základe predloženia národných plánov obnovy a odolnosti Európskej komisii. V každom pláne sa stanovujú reformy a investície, ktoré sa majú realizovať do konca roka 2026, a vymedzujú jednoznačné čiastkové ciele a zámery, ktoré zanalyzuje Európska komisia a schváli Európska rada. Úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti možno vyplatiť do 31. decembra 2026 až po dosiahnutí dohodnutých čiastkových cieľov a zámerov. Do 31. decembra 2021 však Komisia mohla poskytnúť preddavok do výšky 13 % schválených úverov, aby podnietila hospodársku obnovu.

K 31. decembru 2021 boli podpísané zmluvy o úvere vo výške 153,2 mld. EUR. Z nich Komisia vyplatila 18 mld. EUR. Medzi úvermi v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a pôžičkami v rámci NGEU neexistuje žiadny vzťah nadväznosti (pozri poznámku 2.11).

Európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE)

SURE je európsky nástroj, ktorý prispieva k zachovaniu zamestnanosti a pracovných miest ohrozených pandémiou koronavírusu. Tento nástroj umožňuje členským štátom požiadať o finančnú pomoc EÚ, ktorá má pomôcť financovať náhle a prudké zvýšenie vnútroštátnych verejných výdavkov, ktoré súvisí s vnútroštátnymi režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami vrátane opatrení pre samostatne zárobkovo činné osoby alebo s niektorými opatreniami súvisiacimi so zdravím, najmä na pracovisku, v reakcii na krízu. Dotknutým členským štátom sa z neho môže poskytnúť finančná pomoc až do výšky 100 mld. EUR vo forme úverov. Tento nástroj sa opiera o sumu 25 mld. EUR v zárukách, ktoré členské štáty poskytli Komisii na splatenie súvisiacich pôžičiek. V súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/672⁽¹⁹⁾ môže Komisia uzavrieť zmluvu o úvere s členským štátom len na základe vykonávacieho rozhodnutia o finančnej pomoci z nástroja SURE, ktoré navrhla Komisia a schválila Rada.

K 31. decembru 2021 Rada schválila a Komisia podpísala zmluvy o úveroch na finančnú pomoc vo výške 94,3 mld. EUR. Z nich Komisia vyplatila členským štátom 89,6 mld. EUR (v nominálnej hodnote). Zostávajúce sumy z podpísaných zmlúv o úveroch sa vyplatia v roku 2022.

Európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM)

Európsky finančný stabilizačný mechanizmus umožnil poskytnúť finančnú pomoc členskému štátu, ktorý má alebo ktorému hrozia závažné ťažkosti spôsobené výnimočnými udalosťami, ktoré sú mimo jeho kontroly. Pomoc môže mať formu úveru alebo úverovej linky. V záveroch Rady pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN) z 9. mája 2010 sa celkový strop nástroja obmedzuje na 60 mld. EUR, ale právne obmedzenie obmedzuje nesplatenú sumu úverov alebo úverových línií rezervou dostupnou v rámci stropu vlastných zdrojov. Nepredpokladá sa, že EFSM sa bude zapájať do nových programov financovania alebo sa v rámci neho budú uzatvárať nové dohody o mechanizme pôžičiek. Podpísané zmluvy o úveroch nemajú žiadne nevyčerpané objemy.

Platobná bilancia (BOP)

Ide o finančný nástroj určený na vykonávanie politík, v rámci ktorého sa poskytuje strednodobá finančná pomoc členským štátom, ktoré neprijali euro. Prostredníctvom tohto nástroja je možné poskytovať úvery členským štátom, ktoré zaznamenali problémy v súvislosti s platobnou bilanciou alebo zmenami v kapitále, alebo ktorým takéto problémy vážne hrozia. Maximálna nesplatená výška úverov poskytnutých v rámci nástroja je obmedzená na 50 mld. EUR. Podpísané zmluvy o úveroch nemajú žiadne nevyčerpané objemy.

Makrofinančná pomoc (MFA)

Makrofinančná pomoc je forma finančnej pomoci, ktorú EÚ poskytuje partnerským krajinám, ktoré zaznamenali krízu platobnej bilancie. Má podobu strednodobých alebo dlhodobých úverov alebo grantov alebo ich vhodnej kombinácie a vo všeobecnosti je doplnením financovania poskytnutého v rámci stabilizačného a reformného programu podporovaného z MMF. Za pôžičky na tieto úvery ručí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia a potom rozpočet EÚ.

V roku 2021 sa vyplatili ďalšie úvery vo výške 1,7 mld. EUR vrátane 0,6 mld. EUR Ukrajine. Podpísané zmluvy o úveroch majú podmienené nevyčerpané objemy vo výške 0,6 mld. EUR.

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1).

K 31. decembru 2021 tvorila opravná položka zníženia hodnoty úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci 293 mil. EUR, z čoho 197 mil. EUR sa týka úverov pre Ukrajinu [v celkovej výške 4,4 mld. EUR (v nominálnej hodnote) na konci roka]. V súlade s účtovnými pravidlami EÚ (a IPSAS) sa pri tejto opravnej položke zníženia hodnoty nezohľadňujú udalosti súvisiace s vojnou na Ukrajine v roku 2022, ktoré nastali po vypracovaní súvahy a ktoré si nevyžadujú úpravu (pozri poznámku 8), len na konci roka 2021 sa zaznamenalo výrazné zvýšenie rizika.

Úvery Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom)

Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (Euratom, zastúpené Komisiou) požičiava finančné prostriedky členským i nečlenským štátom a ich subjektom na financovanie projektov týkajúcich sa energetických zariadení. Zo všetkých úverov Euratomu nesplatených k 31. decembru 2021 sa 300 mil. EUR (v nominálnej hodnote) týka úverov pre Ukrajinu, pre ktoré bola vykázaná opravná položka zníženia hodnoty vo výške 13 mil. EUR. K 31. decembru 2021 Komisia prijala záruky od tretích strán vo výške 350 mil. EUR (2020: 279 mil. EUR) na pokrytie úverov Euratomu. Podpísané zmluvy o úveroch nemajú žiadne nevyčerpané objemy.

Efektívne úrokové miery (vyjadrené ako rozpätie úrokových mier)

	31.12.2021	31.12.2020
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	0,11 % – 0,12 %	—
SURE	(0,48) % – 0,77 %	0,00 % – 0,30 %
EFSM	(0,03) % – 3,79 %	0,50 % – 3,75 %
BOP	2,95 %	2,88 %
MFA	(0,14) % – 3,70 %	0,00 % – 3,69 %
Euratom	(0,08) % – 1,66 %	0,00 % – 5,76 %

Údaje za rok 2020 sa týkajú nominálnych úrokových mier, zatiaľ čo údaje za rok 2021 sa týkajú efektívnych úrokových mier v súlade s revidovaným účtovným pravidlom EÚ č. 11.

2.4.1.2. Iné úvery

Ide o tri druhy úverov:

- úvery vo výške 74 mil. EUR k 31. decembru 2021 (2020: 75 mil. EUR) poskytnuté z rozpočtových programov EÚ (napr. z programu MEDA euro-stredoziemského partnerstva a programu EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie);
- nesplatené úvery pôvodne poskytnuté implementujúcim partnerom, v rámci ktorých Komisia vyplatila výzvu na uplatnenie záruky a v súčasnosti vlastní práva na ich vymoženie (postúpené úvery). K 31. decembru 2021 Komisia vlastní práva na vymoženie takýchto úverov v hodnote 855 mil. EUR (vrátane vzniknutých úrokov). Po zohľadnení očakávaných úverových strát je však účtovná hodnota vykázaná v súvahe 48 mil. EUR. Tieto úvery boli poskytnuté Európskej investičnej banke a zaručené programami EFSI a mandátu na poskytovanie vonkajších úverov.
- Termínované vklady vo výške 54 mil. EUR so splatnosťou od troch mesiacov, ktoré nespĺňajú vymedzenie peňažných ekvivalentov.

2.4.2. Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – nederivátové ⁽¹⁾	2.4.2.1	24 223	19 587
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – derivátové	2.4.2.2	828	199

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Spolu		25 051	19 786
Dlhodobé		21 660	16 327
Krátkodobé		3 391	3 459

(¹) Údaje za rok 2020 sa týkajú súm, ktoré už boli v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2020 klasifikované ako finančné aktíva k dispozícii na predaj.

2.4.2.1. Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – nederivátové

Nederivátové finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit podľa typu

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Dlhové cenné papiere	19 326	14 862
Fondy peňažného trhu a investície do združených portfólií	2 513	3 038
Iné kapitálové investície	2 384	1 686
Spolu	24 223	19 587
Dlhodobé	20 834	16 134
Krátkodobé	3 390	3 453

Údaje za rok 2020 sa týkajú súm, ktoré už boli v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2020 klasifikované ako aktíva k dispozícii na predaj.

Dlhovými cennými papiermi sú najmä štátne a podnikové dlhopisy. Tieto investície sú uložené vo fondoch (portfóliách) riadených Komisiou alebo Európskou investičnou bankou v mene EÚ a týkajú sa najmä SRF, H2020, BUFI a Inovačného fondu (pozri ďalej). Výkonnosť portfólia aktív sa hodnotí na základe reálnej hodnoty (trhovej hodnoty).

Fondy peňažného trhu sú podielové fondy, z ktorých sa investuje do krátkodobých dlhových cenných papierov (napr. fond Unitary Fund EIB). Investície do združených portfólií sú finančné prostriedky EÚ z programov NPE a H2020 združené s finančnými prostriedkami členských štátov z programu NER 300. Používajú sa na poskytovanie záruk na operácie financovania a investičné operácie EIB.

Iné kapitálové investície sa týkajú najmä investovania prostriedkov z rozpočtu EÚ prostredníctvom implementujúcich partnerov do rizikového kapitálu alebo iných druhov investičných fondov na plnenie politických cieľov EÚ. Napríklad na zlepšenie prístupu začínajúcich MSP k financovaniu, na výskum a inováciu, ako aj na infraštruktúru v EÚ aj mimo nej.

Nederivátové finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit podľa programu

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Inovačný fond	4 195	—
Investície BUFI	1 257	1 598
ESUO v likvidácii	1 382	1 445

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Európska banka pre obnovu a rozvoj	188	188
Dôchodkový systém miestnych zamestnancov ESVČ	69	73
	7 091	3 304
Rozpočtové záručné fondy:		
Spoločný rezervný fond	11 272	—
Záručný fond EFSI	—	7 526
Garančný fond pre vonkajšie opatrenia	—	2 794
Záručný fond EFSD	—	692
	11 272	11 012
Finančné nástroje financované z rozpočtu EÚ:		
Horizont 2020	3 342	3 097
Nástroj na prepájanie Európy	762	764
Kapitálové nástroje MSP EÚ	684	533
Európsky fond pre juhovýchodnú Európu	213	163
Fond pre zelený rast	146	143
Finančný nástroj pre energetickú efektívnosť	107	104
Iné	606	467
	5 861	5 271
Spolu	24 223	19 587
Dlhodobé	20 834	16 134
Krátkodobé	3 390	3 453

Údaje za rok 2020 sa týkajú súm, ktoré už boli v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2020 klasifikované ako aktíva k dispozícii na predaj.

Inovačný fond (IF)

Inovačný fond bol zriadený smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410⁽²⁰⁾, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Únie. Podporuje inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií a procesov v určitých hospodárskych sektoroch. Do Inovačného fondu sa začlenia príjmy z postupného speňažovania príspevkov v hodnote 450 miliónov a aj nepoužité prostriedky z príspevkov vo výške 300 miliónov, ktoré sú k dispozícii pre program NER300 (pozri poznámku 3.8). Inovačný fond začal svoju činnosť v roku 2020, ale jeho prostriedky boli držané v hotovosti. Od roku 2021 EIB riadi finančné prostriedky Inovačného fondu tým, že ich investuje do dlhopisov.

⁽²⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410 zo 14. marca 2018, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 3).

Investície BUFI

Komisia zriadila fond rozpočtových pokút (ďalej len „BUFI“) na riadenie finančných prostriedkov, ktoré predbežne získava za porušovania pravidiel hospodárskej súťaže, v prípade ktorých prebieha odvolanie. Až do konečného rozhodnutia súdu Komisia investuje tieto finančné prostriedky do dlhových nástrojov.

ESUO v likvidácii

Platnosť Zmluvy o ESUO skončila 23. júla 2002 a všetky aktíva ESUO boli prenesené na Európsku úniu a vyčlenené na výskum v sektoroch súvisiacich s odvetvami uhlia a ocele. Komisia riadi portfólio a investuje do dlhových cenných papierov denominovaných v EUR a kótovaných na aktívnom trhu.

Európska banka pre obnovu a rozvoj

Európska únia má v držbe finančnú investíciu v kapitáli Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR), v ktorom mala k 31. decembru 2021 v držbe 90 044 akcií (2020: 90 044 akcií), čo predstavuje 3 % celkového upísaného základného imania. EÚ upísala celkovú sumu 900 mil. EUR základného imania, z čoho je v súčasnosti nevyžiadaných 713 mil. EUR. Podľa dohody o založení EBOR majú akcionári určité zmluvné obmedzenia, ako napríklad skutočnosť, že akcie nie sú prevoditeľné a ich splatenie je obmedzené maximálne do výšky pôvodných obstarávacích nákladov. EÚ oceňuje svoje investície v EBOR v reálnej hodnote. Pôvodné obstarávacie náklady sa považujú za najlepší odhad reálnej hodnoty, najmä z dôvodu uvedených zmluvných obmedzení. Hoci akcie EBOR nie sú kótované na žiadnej burze cenných papierov, nedávne transakcie subjektu, do ktorého sa investovalo (poistenie kapitálu v menovitej hodnote), naznačujú, že náklady predstavujú najlepší odhad reálnej hodnoty v tejto situácii.

Spoločný rezervný fond (SRF)

EÚ ručí za kapitálové investície a úvery, ktoré implementujúci partneri poskytujú štátom a podnikom. Na účely úhrady pohľadávok zo zlyhaní alebo iných strát sa z rozpočtu EÚ v súlade s právnymi aktmi postupne vyčleňujú finančné prostriedky na vytváranie kapitálového vankúša, t. j. SRF. Zo SRF sa kryjú aj pôžičky poskytované Komisiou na financovanie makrofinančnej pomoci a úvery Euratomu poskytované nečlenským štátom.

Do roku 2020 mala každá rozpočtová záruka vlastný fond (záručný fond EFSI, záručný fond EFSF, Garančný fond pre vonkajšie opatrenia – aj na krytie úverov finančnej pomoci poskytovaných tretím krajinám v rámci makrofinančnej pomoci a Euratomu).

S platnosťou od 1. januára 2021 Komisia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách zriadila SRF na riadenie kapitálového vankúša („tvorbu rezerv“) pre všetky rozpočtové záruky a úvery v rámci finančnej pomoci poskytované tretím krajinám v jednom spoločnom portfóliu. Okrem prostriedkov z rozpočtu EÚ prijíma SRF pohľadávky vymožené zo zlyhaných operácií, prostriedky plynúce z návratnosti investícií a príjmy zo splatňovania rozpočtových záruk EÚ. SRF môže prijímať aj dobrovoľné príspevky od členských štátov a ďalších prispievateľov, ktorí takto zvyšujú dostupné rozpočtové záruky EÚ.

SRF prideliuje prichádzajúce príspevky do zložiek, pričom každá zložka sa týka jedného prispievajúceho programu. K 31. decembru 2021 pozostával SRF zo štyroch zložiek. Tri z nich sa týkali starších nástrojov zriadených v rámci predchádzajúcich VFR (EFSI, EFSF a mandátu na poskytovanie vonkajších úverov). Tieto tri prispievajúce programy preniesli svoje existujúce prostriedky k dátumu začlenenia do SRF. Okrem toho existuje zložka pre InvestEU, nový nástroj zriadený v rámci súčasného VFR. V právnych aktoch k týmto nástrojom sa stanovujú potrebné rezervy pre poskytované záruky. V rozpočte EÚ sa združujú jednotlivé rezervy v SRF a optimalizuje sa správa aktív.

K 31. decembru 2021 mali aktíva SRF výšku 12,3 mld. EUR, z čoho 11,3 mld. EUR sa investovalo do nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (dlhových cenných papierov).

Horizont 2020

Podľa nariadenia EÚ o zriadení programu Horizont 2020 – rámcového programu pre výskum a inováciu (2014 – 2020) sa zaviedli nové finančné nástroje s cieľom zlepšiť prístup k financovaniu pre subjekty zapojené do výskumu a inovácií. Medzi tieto nástroje patria:

- služba InnovFin pre poskytovanie úverov a záruk na výskum a inováciu, v rámci ktorej sa Komisia delí o finančné riziko spojené s portfóliom nových finančných operácií, do ktorých vstupuje EIB,
- záruka InnovFin pre MSP a Nástroj pre neobmedzené záruky v rámci iniciatívy MSP (SIUGI) – záručné prostriedky, ktoré spravuje EIF, na poskytovanie záruk a protizáruk finančným sprostredkovateľom pre nové portfólia úverov (v rámci SIUGI sa Komisia delí o finančné riziko spojené s poskytnutou zárukou s členskými štátmi, EIF a EIB),
- kapitálový nástroj InnovFin pre výskum a inovácie, ktorý poskytuje investície do fondov rizikového kapitálu a ktorý je spravovaný EIF, a
- fond EIC (Fond Európskej rady pre inováciu), z ktorého sa poskytuje kapitálové financovanie na zrýchlenie inovácie a na akcie trhového nasadenia. Fond EIC sa bude financovať prevažne z VFR na roky 2021 – 2027 z rámcového programu Horizont Európa. K dnešnému dňu Komisia využila zdroje dostupné v rámci programu H2020.

Nástroj na prepájanie Európy

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013⁽²¹⁾ sa dlhový Nástroj na prepájanie Európy (NPE) zaviedol s cieľom uľahčiť prístup projektov infraštruktúry k financovaniu v sektoroch dopravy, telekomunikácií a energetiky. Spravuje ho EIB na základe dohody s EÚ. Umožňuje rozdelenie rizika pri dlhovom financovaní vo forme nadriadeného a podriadeného dlhu alebo záruky, ako aj podporu projektových dlhopisov zaručených EÚ.

Kapitálové nástroje MSP EÚ

Ide o kapitálové nástroje financované v rámci COSME, CIP a viacročného programu pre podniky a podnikanie a iniciatívy na podporu rastu a zamestnanosti pod správou EIF, ktoré podporujú zakladanie a financovanie MSP v EÚ v ich počiatkových štádiách (startup) a v štádiách rastu prostredníctvom investovania do vhodných špecializovaných fondov rizikového kapitálu.

Hierarchia reálnej hodnoty nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (v roku 2020 klasifikovaných ako aktíva k dispozícii na predaj)

Druh finančného aktíva	v mil. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Úroveň 1: Kótované ceny na aktívnych trhoch	19 336	15 383
Úroveň 2: Zistiteľné vstupy iné ako kótované ceny	2 698	2 706
Úroveň 3: Techniky oceňovania a vstupy, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch	2 190	1 498
Spolu	24 223	19 587

V danom období sa medzi úrovňami 1 a 2 hierarchie reálnej hodnoty neuskutočnili žiadne prenosi.

Zosúhlasenie nederivátových finančných aktív oceňovaných s použitím techník oceňovania so vstupmi, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch (úroveň 3):

v mil. EUR	
Zmeny reálnej hodnoty	
Počiatkový zostatok k 1. 1. 2021	1 498

⁽²¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129).

v mil. EUR

Zmeny reálnej hodnoty	
Revízia účtovného pravidla EÚ č. 11	2
Investície počas daného obdobia	505
Splatenie istiny	(111)
Zúčtované príjmy	(30)
Zisky alebo straty za dané obdobie vykázané v prebytku alebo deficite	326
Presuny do úrovne 3	—
Presuny z úrovne 3	—
Iné	—
Konečný zostatok k 31. 12. 2021	2 190

Čisté zisky z nederivátových aktív úrovne 3 držaných ku koncu roka 2021 boli 295 mil. EUR. Sú zahrnuté medzi finančné príjmy v časti „zisky z nederivátových finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“ (pozri poznámku 3.9) a medzi finančné náklady v časti „straty z nederivátových finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“ (pozri poznámku 3.15).

2.4.2.2. Finančné aktíva a záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – derivátové

Derivátové finančné aktíva a záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit podľa typu

v mil. EUR

Typ derivátu	31.12.2021			31.12.2020		
	Pomyselná hodnota	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote	Pomyselná hodnota	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote
Forward v cudzej mene	646	2	—	417	6	—
Záruka na akciové portfólio	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
Záruky na devízové riziko	28	—	(4)	14	—	(4)
Spolu	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Dlhodobé		826	(5)		193	(4)
Krátkodobé		2	—		6	(0)

Forward v cudzej mene

EÚ uzatvára forwardy v cudzej mene s cieľom zabezpečiť kurzové riziko v cudzej mene súvisiace s dlhovými cennými papiermi denominovanými v USD, ktoré má v držbe záručný fond EFSI. Na základe forwardov v cudzej mene EÚ pri dátume splatnosti poskytuje zmluvne dohodnuté pomyselné hodnoty v cudzej mene (platobná časť), ako sa uvádza v uvedenej tabuľke, a prijíma pomyselné hodnoty v EUR (príjmová časť). Takéto zmluvy o derivátoch sa oceňujú v reálnej hodnote k dátumu zostavenia súvahy a klasifikujú sa buď ako finančné aktíva, alebo ako finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit v závislosti od toho, či je ich reálna hodnota kladná alebo záporná.

Záruky na akciové portfóliá

Okruh „záruka na akciové portfólio“ zahŕňa záruky, ktoré EÚ poskytla finančným inštitúciám na portfóliá kapitálových investícií. Tieto záruky sa klasifikujú ako derivátové finančné nástroje a zaraďujú sa k finančným aktívam alebo finančným záväzkom vykazovaným v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pretože nezodpovedajú vymedzeniu záväzku z finančnej záruky – pozri poznámku 1.5.12. Finančný záväzok EÚ sa oceňuje na základe hodnoty základných investícií.

Celková suma predstavuje najmä záruku EFSI, ktorú EÚ poskytla skupine EIB, pričom základné kapitálové investície vyplatené zo strany EIB a EIF dosiahli sumu 3 068 mil. EUR (2020: 2 223 mil. EUR). Reálna hodnota záruky EÚ na akciové portfóliá EFSI dosiahla sumu celkovo 763 mil. EUR (2019: 164 mil. EUR).

Záruka na devízové riziko

EÚ ručí za devízové riziko v rámci záruky EFSI, v rámci čoho ručí za swapové a forwardové zmluvy, ktorých cieľom je zabezpečenie proti devízovým rizikám v prípade investičných operácií na rozvíjajúcich sa trhoch. EÚ ručí aj za devalváciu cudzej meny súvisiacu s úvermi poskytnutými finančnými inštitúciami mikropodnikom, malým a stredným podnikom na Ukrajine z finančného nástroja pre MSP v rámci Východného partnerstva.

Hierarchia reálnej hodnoty derivátových finančných aktív a záväzkov

v mil. EUR

Typ derivátu	31.12.2021		31.12.2020	
	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote
Úroveň 1: Kótované ceny na aktívnych trhoch	—	—	—	—
Úroveň 2: Zistiteľné vstupy iné ako kótované ceny	2	(2)	6	(4)
Úroveň 3: Techniky oceňovania a vstupy, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch	826	(2)	193	(1)
Spolu	828	(5)	199	(4)

V danom období sa medzi úrovňami 1 a 2 neuskutočnili žiadne presuny. K derivátom vykazovaným v reálnej hodnote na úrovni 3 patria najmä záruky na akciové portfóliá.

Zosúhlasenie derivátových finančných aktív a záväzkov oceňovaných s použitím techník oceňovania so vstupmi, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch (úroveň 3):

v mil. EUR

Zmeny reálnej hodnoty	
Aktívum/(záväzok) počiatočného zostatku k 1. 1. 2021	192
Vyplatené pohľadávky v rámci výzvy na uplatnenie záruky	5
Vrátené výzvy na uplatnenie záruky	(1)
Zúčtované príjmy zo záruky	(160)
Zisky alebo straty za dané obdobie vykázané v prebytku alebo deficite	788
Presuny do úrovne 3	—

v mil. EUR

Zmeny reálnej hodnoty	
Presuny z úrovne 3	—
Iné	—
Konečný zostatok k 31. 12. 2021	824

Čisté zisky z derivátových aktív úrovne 3 držaných ku koncu roka 2021 dosiahli 777 mil. EUR. Táto suma sa uvádza ako finančný príjem a je zahrnutá do časti „zisky z derivátových finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“ (pozri poznámku 3.9).

2.5. PREDBEŽNÉ FINANCOVANIE

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé			
Predbežné financovanie	2.5.1	57 764	30 574
Iné preddavky vyplatené členským štátom	2.5.2	2 901	3 825
Príspevok do trustových fondov		126	119
		60 792	34 519
Krátkodobé			
Predbežné financovanie	2.5.1	28 427	24 902
Iné preddavky vyplatené členským štátom	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Spolu		93 447	62 748

Úroveň predbežného financovania rozličných programov musí byť dostatočná, aby bolo možné pre prijímateľa zabezpečiť financovanie potrebné na začatie a rozbehnutie projektu a zároveň ochrániť finančné záujmy EÚ. Pritom je potrebné zohľadniť rôzne obmedzenia právnej a operačnej povahy či obmedzenia týkajúce sa efektívnosti nákladov.

Výrazné zvýšenie oproti predchádzajúcemu roku je najmä dôsledkom začatia používania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) v roku 2021, v ktorom bolo najprv vyplatené predbežné financovanie vo výške 36,4 mld. EUR.

2.5.1. Predbežné financovanie

v mil. EUR

	Hrubá suma	Zúčtované na základe časového rozlíšenia	Čistá suma k 31.12.2021	Hrubá suma	Zúčtované na základe časového rozlíšenia	Čistá suma k 31.12.2020
Zdieľané riadenie						
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
EFRR + KF	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

v mil. EUR

	Hrubá suma	Zúčtované na základe časového rozlíšenia	Čistá suma k 31.12.2021	Hrubá suma	Zúčtované na základe časového rozlíšenia	Čistá suma k 31.12.2020
ESF	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Iné	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Priame riadene						
<i>Vynaložené:</i>						
Komisiou	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
z toho z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
Výkonnými agentúrami EÚ	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Trustovými fondmi	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Nepriame riadenie						
<i>Vynaložené:</i>						
Inými agentúrami a orgánmi EÚ	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Tretími krajinami	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Medzinárodnými organizáciami	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Inými účtovnými jednotkami	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Spolu	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
Dlhodobé	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
Krátkodobé	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Predbežné financovanie predstavuje vyplatené peniaze, a teda plnenie platobných rozpočtových prostriedkov. Ako sa vysvetľuje v poznámke 1.5.7, ide o preddavky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady. Predbežným financovaním sa teda znižujú nesplatené záväzky (RAL) (pozri poznámku 5.1), pričom predstavuje výdavky, ktoré sa ešte musia schváliť a vykazať vo výkaze finančných výsledkov.

V prípade zdieľaného riadenia sa takmer celé predbežné financovanie vzťahuje na programové obdobie 2014 – 2020. Pôvodné predbežné financovanie nebude zúčtované (t. j. vykázané vo výkaze finančných výsledkov) pred ukončením programového obdobia a vykazuje sa ako dlhodobé predbežné financovanie.

V oblasti súdržnosti sa ročné predbežné financovanie zúčtuje každoročne a vykáže sa ako krátkodobé predbežné financovanie. Nové platby predbežného financovania v oblasti súdržnosti zahŕňajú ročné predbežné financovanie na rok 2021 (7,3 mld. EUR), ale aj platby z Fondu solidarity EÚ (0,8 mld. EUR). Nové platby boli vyvážené zúčtovaním približne podobných hodnôt, preto je úroveň neuhradených súm predbežného financovania v tejto oblasti naďalej celkovo stabilná.

V prípade priameho riadenia sú najvyššími sumami predbežného financovania tie, ktoré sa týkajú nenávratnej podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý sa začal využívať v roku 2021, a to v čistom 30,8 mld. EUR na konci roka. Ďalšiu významnú sumu tvorí 8,5 mld. EUR (2020: 9,3 mld. EUR) pre oblasť výskumu (najmä z programu Horizont 2020 a Horizont Európa, z ktorých čerpali výkonné agentúry EÚ a Komisia).

V prípade nepriameho riadenia sa predbežné financovanie týka najmä programov vnútorných politík ako Galileo a EGNOS (vesmírne programy), ale aj nástrojov súvisiacich s nástrojom Globálna Európa (vrátane nástrojov susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce). Najvýznamnejší nárast predbežného financovania v rámci tohto okruhu sa týka vesmírnych programov.

Záruky prijaté v súvislosti s predbežným financovaním

Ide o záruky, ktoré Komisia vyžaduje v určitých prípadoch od prijímateľov, ktorí nie sú členskými štátmi, pri vyplácaní preddavkových platieb (predbežné financovanie). Pri tomto type záruk sa vykazujú dve hodnoty: „nominálna“ a „priebežná“ hodnota. V prípade nominálnej hodnoty sa rozhodujúca udalosť viaže na existenciu záruky. V prípade priebežnej hodnoty je rozhodujúcou udalosťou platba predbežného financovania uskutočnená oproti záruke, neskôr znížená o následné zúčtovanie. K 31. decembru 2021 dosiahla nominálna hodnota záruk zložených v súvislosti s predbežným financovaním výšku 433 mil. EUR a priebežná hodnota týchto záruk dosiahla výšku 383 mil. EUR (2020: 466 mil. EUR a 402 mil. EUR).

Účinné krytie niektorých súm predbežného financovania vyplatených v rámci 7. rámcového programu v oblasti výskumu a technického rozvoja (RP7) a programov Horizont 2020 a Horizont Európa zabezpečuje vzájomný poisťovací mechanizmus, v minulosti známy ako účastnícky záručný fond. Vzájomný poisťovací mechanizmus je nástroj vzájomného zaistenia zriadený na krytie rizík neuhradenia súm prijímateľmi počas realizácie nepriamych akcií v rámci týchto programov. Všetci účastníci nepriamych akcií prijímajúci grant z EÚ prispievajú 5 % maximálnej výšky príspevku EÚ do kapitálu vzájomného poisťovacieho mechanizmu, ktorý Komisia investuje na finančných trhoch s cieľom získať úroky. Úroky sa môžu využiť na splatenie dlhov nesplatených účastníkom, ktorý si nesplnil povinnosti voči Únii. Na konci nepriamej akcie sa príspevky vyplatia naspäť účastníkom. EÚ (zastúpená Komisiou) vystupuje ako výkonný zástupca účastníkov vzájomného poisťovacieho mechanizmu, fond však vlastní účastníci. Vzájomný poisťovací mechanizmus je teda samostatná účtovná jednotka, ktorá nie je konsolidovaná v tejto ročnej závierke EÚ.

K 31. decembru 2021 dosahovali sumy predbežného financovania kryté vzájomným poisťovacím mechanizmom výšku 2,4 mld. EUR (2020: 2,3 mld. EUR). Celkové aktíva vzájomného poisťovacieho mechanizmu vrátane finančných aktív riadených Komisiou dosiahli výšku 2,5 mld. EUR (2020: 2,4 mld. EUR).

2.5.2. Iné preddavky vyplatené členskými štátom

	v mil. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Preddavky pre členské štáty na finančné nástroje v rámci zdieľaného riadenia	3 647	3 520
Schémy pomoci	3 483	3 633
Spolu	7 130	7 153
Dlhodobé	2 901	3 825
Krátkodobé	4 229	3 327

Preddavky pre členské štáty na finančné nástroje v rámci zdieľaného riadenia

V rámci programov európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je možné uskutočniť preddavkové platby z rozpočtu EÚ v prospech členských štátov tak, aby mohli prispievať na finančné nástroje (t. j. úvery, kapitálové investície alebo záruky). Tieto finančné nástroje zriadili a spravujú členské štáty, a nie Komisia. Peňažné prostriedky, ktoré zostanú v rámci týchto nástrojov ku koncu roka nevyužitú, sú však majetkom EÚ (ako v prípade každého predbežného financovania) a v súvahe EÚ sa teda vykazujú ako aktíva.

Obdobie 2014 – 2020:

V rámci politiky súdržnosti bolo z vyplatených 14 692 mil. EUR k 31. decembru 2021 podľa odhadov nevyužitých 3 547 mil. EUR. Patria sem príspevky členských štátov na iniciatívu podpory MSP, nástroja zameraného na stimulovanie poskytovania ďalších úverov z bankového sektora pre MSP (zaplatených 1 326 mil. EUR bez platieb, ktoré sú stále vo fáze predbežného financovania, z toho odhadom 366 mil. EUR nevyužitých).

V prípade rozvoja vidieka zostalo ku koncu roka nevyužitých 97 mil. EUR.

Obdobie 2007 – 2013:

Všetky sumy súvisiace s politikou súdržnosti sa považujú za vyčerpané alebo opätovne pridelené na iné opatrenia, preto k 31. decembru 2021 v súvahe nezostávajú žiadne aktíva. Treba poznamenať, že skutočné plnenie v rámci jednotlivých nástrojov bude preskúmané v budúcich rokoch počas ukončovania programov.

Schémy pomoci

Podobne sa zaplatené sumy preddavkov, ktoré uhradili členské štáty v súvislosti s rozličnými schémami pomoci (štátna pomoc, trhové opatrenia EPŽF alebo investičné opatrenia EPFRV) a ktoré sa ku koncu roka nepoužili, zaznamenajú ako aktíva (preddavky) v súvahe EÚ. Komisia na základe informácií, ktoré poskytli členské štáty, odhadla hodnotu týchto preddavkov. Výsledné sumy sú v tabuľke vyššie zahrnuté do podokruhu týkajúceho sa schém pomoci.

Obdobie 2014 – 2020:

Nevyužité sumy ku koncu roka sa odhadli na 1 768 mil. EUR v oblasti politiky súdržnosti a 1 649 mil. EUR v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka.

Obdobie 2007 – 2013:

Odhaduje sa, že 66 mil. EUR vyplatených v rámci politiky rozvoja vidieka zostalo na konci roka 2021 nevyužitých.

2.6. POHLADÁVKY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ A VYMÁHATELNÉ SUMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé			
Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.6.1	34 892	44 128
Pohľadávky z výmenných transakcií	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Krátkodobé			
Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	2.6.1	29 473	26 915
Pohľadávky z výmenných transakcií	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
Spolu		72 438	74 493

2.6.1. Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé			
Členské štáty	2.6.1.1	2 497	2 237
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	2.6.1.2	30 839	40 629
Časovo rozlíšené príjmy a odložené výdavky	2.6.1.4	1 556	1 261
Ostatné vymáhateľné sumy		—	1
		34 892	44 128
Krátkodobé			
Členské štáty	2.6.1.1	5 682	7 213
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	2.6.1.2	10 913	6 827
Pokuty za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže	2.6.1.3	11 698	11 295
Časovo rozlíšené príjmy a odložené výdavky	2.6.1.4	1 097	787
Ostatné vymáhateľné sumy	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Spolu		64 365	71 043

2.6.1.1. Sumy vymáhateľné od členských štátov

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
TVZ na účtoch A	6 137	5 297
TVZ na osobitných účtoch	1 405	1 460
Vlastné zdroje, ktoré sa majú prijať	15	2 188
Zníženie hodnoty	(875)	(892)
Iné	—	—
Vymáhateľné sumy vlastných zdrojov	6 683	8 053
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)	1 525	1 378
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	668	720
Zníženie hodnoty	(843)	(837)
Vymáhateľné sumy týkajúce sa EPZF a rozvoja vidieka	1 350	1 260
Vymožené sumy predbežného financovania	26	53
Uhradená a vymáhateľná DPH	45	35

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Ostatné sumy vymáhateľné od členských štátov	73	49
Spolu	8 178	9 450
<i>Dlhodobé</i>	2 497	2 237
<i>Krátkodobé</i>	5 682	7 213

Najväčšia suma zahrnutá medzi dlhodobé sa týka dlžných súm od členských štátov, a najmä 2,1 mld. EUR vo veci porušenia pravidiel zo strany Spojeného kráľovstva (vysvetlené ďalej). Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch sú medzi dlhodobé zahrnuté sumy týkajúce sa nevykonaných rozhodnutí o overení súladu v prípade Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF), ako aj Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Sumy súvisiace s týmito rozhodnutiami sa vymáhajú v ročných splátkach.

Vymáhateľné sumy vlastných zdrojov

Účty A sú mesačné výkazy, v ktorých členské štáty oznamujú stanovené nároky na tradičné vlastné zdroje (TVZ). V tabuľke sa uvádzajú sumy účtov A, ktoré ešte neboli vyplatené Komisii. TVZ tvoria najmä clá vyberané členskými štátmi v mene Komisie.

Účty A zvykli mať ku koncu roka úroveň v rozsahu 3 až 3,5 mld. EUR. V posledných dvoch rokoch, 2020 a 2021, však celková výška zahŕňala dodatočné sumy TVZ súvisiace s konaním vo veci porušenia pravidiel zo strany Spojeného kráľovstva (pozri ďalej) a s ďalšími správami z inšpekcií TVZ. Keďže sa uplatňuje úrok z omeškania vo výške 2,2 mld. EUR (2020: 1,7 mld. EUR), uvedené sumy sa takisto vykazujú v ročnej účtovnej závierke (pozri poznámky **2.6.2** a **3.9**).

Pokiaľ ide o konanie vo veci porušenia pravidiel zo strany Spojeného kráľovstva, Komisia 8. marca 2018 poslala Spojenému kráľovstvu formálnu výzvu týkajúcu sa porušenia pravidiel (2018/2008) z dôvodu neuhradenia správnej sumy tradičných vlastných zdrojov do rozpočtu EÚ. Keďže Spojené kráľovstvo neposkytlo uspokojivú odpoveď ani na formálnu výzvu, ani na odôvodnené stanovisko zaslané 24. septembra 2018, Komisia rozhodla postúpiť vec týkajúcu sa porušenia pravidiel Súdnemu dvoru EÚ a podala svoju žiadosť 7. marca 2019. Vec sa začala riešiť na základe správy úradu OLAF z roku 2017, z ktorej vyplynulo, že dovozcovia v Spojenom kráľovstve sa vyhýbali vysokým sumám ciel používaním fiktívnych a falošných faktúr a na základe nepresných vyhlásení o colnej hodnote pri dovoze. Na základe metodiky vypracovanej úradom OLAF a centrom JRC a dostupných informácií Komisia odhadla, že porušením pravidiel Spojené kráľovstvo v období od novembra 2011 do októbra 2017 spôsobilo rozpočtu EÚ straty vo výške 2,1 mld. EUR (čistej sumy, t. j. po odpočítaní nákladov na výber, ktoré si ponecháva Spojené kráľovstvo, z hrubej sumy 2,7 mld. EUR). Súdny dvor vydal 8. marca 2022 príslušný rozsudok, v ktorom potvrdil, že Spojené kráľovstvo porušilo svoje povinnosti v oblasti ochrany rozpočtu Únie. Komisiu však požiadal o prepočítanie nárokovanej sumy. Komisia posúdi tento rozsudok, a najmä pripomienky Súdneho dvora týkajúce sa stanovenia predmetných súm. V súčasnosti sa preto vykonáva podrobná právna a operačná analýza, ktorej závery ešte nie sú k dispozícii. Z toho dôvodu sa istina vo výške 2,1 mld. EUR a odhadované úroky z omeškania vo výške 2,1 mld. EUR, ktoré vznikli do konca roka 2021 (v porovnaní s úrokmi 1,6 mld. EUR, ktoré vznikli a boli vykázané do konca roka 2020), na základe najlepšieho možného odhadu klasifikujú ako dlhodobé aktíva.

Tento rok vymáhateľné sumy k 31. decembru 2021 zahŕňajú aj sumu 0,4 mld. EUR odhadovaných strát TVZ, ktorú majú niektoré členské štáty zaplatiť v dôsledku dovozu textilu a obuvi z Číny za významne podhodnotenú hodnotu. Tieto odhady budú revidované, a to najmä po vynesení rozsudku Súdneho dvora vo veci porušenia pravidiel zo strany Spojeného kráľovstva.

Komisia okrem toho na základe najnovších dostupných informácií zahrnula do vyúčtovania vymeraných ciel a úroku z omeškania aj pohľadávku vo výške 0,17 mld. EUR.

Na osobitné účty sa zaznamenávajú stanovené nároky, ktoré neboli začlenené do účtov A, pretože ich členské štáty nevy mohli a nebola na ne poskytnutá žiadna záruka (t. j. ručenie) (alebo bola poskytnutá záruka, ale voči sumám boli vznesené námietky). Tieto nároky sú predmetom zníženia hodnoty na základe informácií, ktoré každý rok poskytujú členské štáty. Ako vyplýva z tabuľky, tieto sumy zníženia hodnoty sú vo všeobecnosti na konci každého roka na podobnej úrovni.

„Vlastné zdroje, ktoré sa majú prijať“, predstavujú v roku 2021 vymáhateľné sumy vyplývajúce z opravného rozpočtu č. 6/2021 prijatého 24. novembra 2021. Tieto sumy uhradili členské štáty v prvý pracovný deň januára 2022.

Vymáhateľné sumy týkajúce sa EPZF a rozvoja vidieka

Táto položka zahŕňa predovšetkým sumy, ktoré členské štáty dlhovali k 31. decembru 2021, nahlásené a potvrdené členskými štátmi k 15. októbru 2021. Bol vykonaný odhad vymáhateľných súm, ktoré vznikli od nahlásenia týchto súm až do 31. decembra 2021. Komisia robí zároveň aj odhad opravných položiek pre dlžné sumy od prijímateľov, ktorých vymoženie je nepravdepodobné. Vykonanie tejto úpravy však neznamená, že Komisia sa vzdáva nároku na vymoženie týchto súm. Do tejto úpravy je zahrnuté aj zníženie vo výške 20 %, čo zodpovedá sume, ktorú si členské štáty môžu ponechať na pokrytie administratívnych nákladov.

2.6.1.2. Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva

V Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ref. 2019/C 384 I/01) (ďalej len „dohoda o vystúpení“) podpísanej medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom sa obom zmluvným stranám stanovujú rôzne finančné povinnosti. K 31. decembru 2021 dosiahli čisté pohľadávky voči Spojenému kráľovstvu na základe týchto povinností výšku 41 753 mil. EUR (2020: 47 456 mil. EUR), z čoho 10 913 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania (2020: 6 827 mil. EUR).

	v mil. EUR				
	Článok 140	Článok 142	Iné	31.12.2021	31.12.2020
Splatné Spojeným kráľovstvom	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Splatné Spojenému kráľovstvu	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Spolu	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Dlhodobé	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Krátkodobé	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Úprava podielu Spojeného kráľovstva (článok 139)

Podľa článku 139 bude podiel Spojeného kráľovstva na finančných povinnostiach vyplývajúcich z dohody o vystúpení tvoriť percentuálnu hodnotu vypočítanú ako pomer medzi vlastnými zdrojmi sprístupnenými Spojeným kráľovstvom v rokoch 2014 až 2020 a vlastnými zdrojmi sprístupnenými počas toho istého obdobia všetkými členskými štátmi a Spojeným kráľovstvom. Táto hodnota bola v marci 2021 vypočítaná na úrovni 12,358072326018200 %. V súlade s článkom 139 sa však tento podiel musí upraviť o výšku zostatkov DPH a HND (2014 – 2020) oznámených členským štátom do 1. februára 2022. Preto sa konečný podiel Spojeného kráľovstva vypočítal na úrovni 12,431681219587700 %. Po úprave podielu Spojeného kráľovstva na základe výpočtov súm, ktoré už boli fakturované Spojenému kráľovstvu v roku 2021, bola v apríli 2022 fakturovaná Spojenému kráľovstvu dodatočná suma 67 mil. EUR.

Platby podľa dohody o vystúpení

Platobný mechanizmus, ktorý sa má uplatniť na povinnosti stanovené pre obe strany, sa uvádza v článku 148. Stručne povedané, EÚ v apríli a septembri každého roka vyfakturuje čisté sumy, ktoré má Spojené kráľovstvo zaplatiť, a Spojené kráľovstvo ich mesačne uhrádza. Sumy vykázané v apríli daného roka sa majú uhradiť v štyroch rovnakých mesačných splátkach od júna do septembra daného roka. Sumy vykázané v septembri sa majú uhradiť v ôsmich rovnakých mesačných splátkach od októbra daného roka do mája nasledujúceho roka. Keďže niektoré vykázané sumy nevyhnutne vychádzajú z prognóz a odhadov, vykazovanie sa každoročne aktualizuje na základe skutočných údajov.

V roku 2021 dosiahla celková suma vykázaná Spojenému kráľovstvu podľa článku 136 a článkov 140 až 147 výšku 11 930 mil. EUR, z čoho 3 763 mil. EUR bolo vykázaných v apríli 2021 a 8 166 mil. EUR v septembri 2021. Celkové platby získané v roku 2021 dosiahli výšku 6 826 mil. EUR, z čoho 3 763 mil. EUR sa týkalo správy z apríla (sumy boli vyplatené v štyroch rovnakých mesačných splátkach v období od júna do septembra 2021) a 3 062 mil. EUR sa týkalo správy zo septembra (sumy boli vyplatené v troch rovnakých splátkach v období od októbra do decembra 2021):

v mil. EUR

	Správa z apríla 2021 (splatné a zaplatené od júna do septembra 2021)	Správa zo septembra 2021 (splatné a zaplatené od októbra do decembra 2021)	Spolu
Článok 140	3 696	3 054	6 750
Článok 142	—	11	11
Článok 136	230	18	247
Článok 147	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
Článok 141	—	(20)	(20)
Článok 143	(93)	—	(93)
Článok 144	(46)	—	(46)
Článok 145	(37)	—	(37)
Článok 146	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Spolu	3 763	3 062	6 826

Zostatková hodnota faktúry zo septembra 2021 ku koncu roka vo výške 5 104 mil. EUR bola vyplatená v piatich rovnakých mesačných splátkach v období od januára do mája 2022.

Článok 140 – Nesplatené záväzky

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo zaplatiť EÚ svoj podiel na nezaplatených rozpočtových záväzkoch k 31. decembru 2020 (tzv. „brexitové nesplatené záväzky“), upravený o požiadavky článku 140. K 31. decembru 2021 dosiahla celková vykázaná suma pohľadávok výšku 28 620 mil. EUR (2020: 34 966 mil. EUR), z čoho 11 556 mil. EUR je splatných do 12 mesiacov od konca roka. V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú hlavné pohyby medzi celkovou vykázanou sumou pohľadávok k 31. decembru 2020 (vypočítanou na základe neupraveného podielu Spojeného kráľovstva) a celkovou vykázanou sumou pohľadávok k 31. decembru 2021:

v mil. EUR

Suma dlžná Spojeným kráľovstvom k 31. 12. 2020 (na základe neupraveného podielu Spojeného kráľovstva)	34 966
Úprava podielu Spojeného kráľovstva	208
Suma dlžná Spojeným kráľovstvom k 31. 12. 2020 (na základe upraveného podielu Spojeného kráľovstva)	35 174
Čisté finančné opravy týkajúce sa rokov 2014 – 2020 alebo predchádzajúcich programových období (vrátane úpravy o odpočty za rok 2020)	(58)
TVZ týkajúce sa roka 2020 a sprístupnené Únii v roku 2021 (vrátane úpravy o odpočty za rok 2020)	(82)
Čisté platby prijaté od Spojeného kráľovstva v roku 2021	(6 750)

	<i>v mil. EUR</i>
Úprava o odhadované neplnenie	337
Spolu	28 620
<i>Dlhodobé</i>	<i>17 064</i>
<i>Krátkodobé</i>	<i>11 556</i>

Medziročné zníženie celkovej sumy vykázananej ako pohľadávka dosiahlo 6 346 mil. EUR a bolo najmä dôsledkom platieb prijatých od Spojeného kráľovstva v roku 2021 (6 750 mil. EUR).

Úprava sumy dlžnej Spojeným kráľovstvom k 31. decembru 2020, ktorá viedla k zvýšeniu o 208 mil. EUR, je dôsledkom úpravy podielu Spojeného kráľovstva o upravené rozpočtové záväzky k 31. decembru 2020, na ktoré sa vzťahuje podiel Spojeného kráľovstva (216,7 mil. EUR). Zahrnuté sú aj úpravy o odpočty uvedené v ročnej závierke EÚ za rok 2020, ktoré sa týkajú čistých finančných opráv za roky 2014 – 2020 alebo predchádzajúce programové obdobia alebo TVZ za rok 2020 sprístupnených Únii v roku 2021 (2,4 mil. EUR), ako aj úpravy o odpočty, ktoré sa týkajú odhadovaného neplnenia (6,0 mil. EUR).

Celkový odpočet čistých finančných opráv za roky 2014 – 2020 alebo predchádzajúce programové obdobia vo výške 58,5 mil. EUR pozostáva zo súm fakturovaných v septembri 2021, ktoré ešte neboli zahrnuté do ročnej závierky za rok 2020 (34,8 mil. EUR, z čoho 12,8 mil. EUR uhradilo Spojené kráľovstvo v období od októbra do decembra 2021 a 22,0 mil. EUR od januára do mája 2022), úprav podielu Spojeného kráľovstva na týchto sumách (0,2 mil. EUR) a súm, ktoré sa majú fakturovať v septembri 2022 a splatiť v období od októbra do decembra 2022 (23,5 mil. EUR).

Celkový odpočet TVZ za rok 2020 a sprístupnených Únii v roku 2021 vo výške 82,0 mil. EUR pozostáva zo súm fakturovaných v septembri 2021, ktoré ešte neboli zahrnuté do ročnej závierky za rok 2020 (16,7 mil. EUR, z čoho 6,3 mil. EUR uhradilo Spojené kráľovstvo v období od októbra do decembra 2021 a 10,4 mil. EUR od januára do mája 2022), úprav podielu Spojeného kráľovstva na týchto sumách (0,1 mil. EUR) a súm vyfakturovaných v apríli 2022 (65,2 mil. EUR).

Suma, ktorá sa má uhradiť do 12 mesiacov od dátumu vykážania (11 556 mil. EUR), pozostáva zo zostatkovej hodnoty faktúry zo septembra 2021 (5 090 mil. EUR), sumy fakturovanej v apríli 2022 (4 029 mil. EUR) a sumy, ktorá sa má fakturovať v septembri 2022 a uhradiť v období od októbra do decembra 2022 (2 437 mil. EUR). Suma fakturovaná v apríli 2022 pozostáva z podielu Spojeného kráľovstva na odhadovanom plnení nesplatených záväzkoch v roku 2022 vo výške 3 280 mil. EUR, odpočtov za TVZ vo výške 65,2 mil. EUR, úpravy podielu Spojeného kráľovstva na sumách fakturovaných v roku 2021 o 70,5 mil. EUR a úpravy podielu Spojeného kráľovstva na nesplatených záväzkoch v dôsledku plnenia v roku 2021 vo výške 743,6 mil. EUR. Suma, ktorá sa má fakturovať v septembri 2022 a splatiť v období od októbra do decembra 2022, pozostáva z podielu Spojeného kráľovstva na odhadovanom plnení nesplatených záväzkoch v roku 2022 vo výške 2 460 mil. EUR a z odpočtov čistých finančných opráv vo výške 23,5 mil. EUR.

Po aktualizácii oficiálnej predpovede Komisie týkajúcej sa zrušenia viazanosti celého súboru nesplatených záväzkov k 31. decembru 2020 sa suma dlžná Spojeným kráľovstvom zvýšila o 337 mil. EUR v dôsledku aktualizácie odhadovaného neplnenia.

Článok 142 – Záväzky Únie na konci roka 2020

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo uhradiť EÚ svoj podiel na záväzkoch Únie na konci roka 2020 s výnimkou týchto záväzkov: a) týkajúcich sa príslušných aktív a b) týkajúcich sa činnosti rozpočtu a riadenia vlastných zdrojov (vrátane súm, ktoré sú už kryté nesplatenými záväzkami, pozri článok 140). Hlavná suma sa v tomto prípade týka pozitívov EÚ po ukončení zamestnania (dôchodkov a nemocenského poistenia), ktoré existovali k 31. decembru 2020.

Nesplatené záväzky za rok 2020 podľa článku 142 ods. 6

v mil. EUR

	Dôchodkový systém európskych úradníkov	Spoločný systém zdravotného poistenia	31.12.2021	31.12.2020
Nesplatené záväzky za rok 2020	104 832	9 675	114 507	113 676
Podiel Spojeného kráľovstva	13 032	1 203	14 235	14 048
Príspevky na dôchodkový systém európskych úradníkov/spoločný systém zdravotného poistenia	227	8	236	0
Spolu	13 260	1 211	14 471	14 048
Dlhodobé	13 032	1 203	14 235	14 048
Krátkodobé	227	8	236	0

Na základe predvoleného spôsobu platby stanoveného v článku 142 ods. 6 Spojené kráľovstvo každoročne prispieva k čistým platbám uhradeným z rozpočtu Únie za predchádzajúci rok všetkým prijímateľom v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov a do súvisiacich príspevkov z rozpočtu Únie na spoločný systém zdravotného poistenia pre všetkých prijímateľov alebo osoby využívajúce tento systém prostredníctvom prijímateľa. Začiatok platenia týchto ročných príspevkov je naplánovaný na jún 2022 (pričom každá ročná splátka je splatná v štyroch mesačných splátkach od júna do septembra príslušného roka).

Upravený podiel Spojeného kráľovstva na čistých platbách vyplatených z rozpočtu Únie v roku 2021 prijímateľom v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov a spoločného systému zdravotného poistenia dosiahol výšku 227 mil. EUR a 8 mil. EUR. Tieto sumy boli oznámené Spojenému kráľovstvu na faktúre z apríla 2022 (čiže sú splatné v štyroch rovnakých mesačných splátkach v období od júna do septembra 2022).

Okrem toho k 31. decembru 2021 dosiahla výška nesplatených záväzkov Spojeného kráľovstva za rok 2020 podľa článku 142 ods. 6 v súvislosti s dôchodkovým systémom európskych úradníkov a spoločným systémom zdravotného poistenia výšku 13 032 mil. EUR a 1 203 mil. EUR (2020: 12 450 mil. EUR a 1 599 mil. EUR). Toto zvýšenie v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov bolo najmä dôsledkom poistno-matematickej straty zo zmien vo finančných predpokladoch – ďalšie podrobnosti pozri v poznámke 2.9. Treba uviesť, že hoci poistno-matematická strata zo zmien vo finančných predpokladoch ovplyvňuje súčasnú hodnotu nesplatených záväzkov za rok 2020 vypočítanú na základe štandardu IPSAS 39/účtovného pravidla EÚ č. 12, v jej dôsledku sa nemení ani suma dávok, ktoré bude musieť v skutočnosti zaplatiť EÚ, a nepriamo ani príspevky Spojeného kráľovstva k týmto platbám, ktoré sú splatné na základe predvoleného mechanizmu úhrad podľa článku 142 ods. 6.

Do 31. decembra 2021 Spojené kráľovstvo nevyužilo možnosť skoršej úhrady poskytnutú na platbu nesplatených záväzkov za rok 2020 v súvislosti s dôchodkovým systémom európskych úradníkov a spoločným systémom zdravotného poistenia vypočítanú na základe poistno-matematického ocenenia vypracovaného podľa štandardu IPSAS 39/účtovného pravidla EÚ č. 12, ktorá by sa uskutočnila v piatich rovnakých splátkach na základe postupu stanoveného v článku 142 ods. 6 poslednom pododseku.

Nesplatené záväzky za rok 2020 podľa článku 142 ods. 5

Podľa článku 142 ods. 5 Spojené kráľovstvo prispieva k záväzkom týkajúcim sa ostatných dôchodkových systémov, ako boli zaznamenané v konsolidovanej účtovnej závierke Únie za rozpočtový rok 2020 v 10 splátkach začínajúc od 31. októbra 2021 (pričom každá ročná splátka je splatná v ôsmich mesačných splátkach od októbra do mája nasledujúceho roka). Tieto záväzky v konsolidovanej účtovnej závierke Únie za rozpočtový rok 2020 dosiahli výšku 2 344 mld. EUR, čo malo za následok upravený podiel Spojeného kráľovstva k 31. decembru 2020 vo výške 291 mil. EUR. Vzhľadom na sumy prijaté od Spojeného kráľovstva počas roka 2021 v celkovej výške 11 mil. EUR sa nesplatený podiel Spojeného kráľovstva na ostatných dôchodkových systémoch znížil k 31. decembru 2021 na 281 mil. EUR, z čoho 29 mil. EUR sa má vyplatiť do 12 mesiacov od konca roka.

Ďalšie informácie týkajúce sa systémov zamestnaneckých požitkov sa uvádzajú v poznámkach 1.5.10 a 2.9.

Ostatné výrobky

	v mil. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Splatné Spojeným kráľovstvom:		
Článok 136	557	230
Článok 147	53	46
	610	275
Splatné Spojenému kráľovstvu:		
Článok 141	(1 818)	(1 766)
Článok 143	(163)	(93)
Článok 144	(73)	(46)
Článok 145	(148)	(183)
Článok 146	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Spolu	(1 618)	(1 847)
Dlhodobé	(711)	(1 894)
Krátkodobé	(908)	47

Článok 136 – Ustanovenia, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s vlastnými zdrojmi

V článku 136 sa stanovujú ustanovenia, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s vlastnými zdrojmi po 31. decembri 2020. Spojené kráľovstvo má nárok získať, prípadne má povinnosť uhradiť, svoj podiel z dostupných vlastných zdrojov súvisiacich s rozpočtovými rokmi až do roka 2020, ktorý bol opravený alebo upravený po 31. decembri 2020. Okrem toho získa za rok 2020 svoj podiel z úprav vyplývajúcich z jeho neúčasti. Takisto sa naň vzťahujú aj všetky úpravy vlastných zdrojov DPH a HND, ktoré sa týkajú rozpočtových rokov až do roka 2020. Tieto úpravy DPH a HND sa budú vypočítavať každoročne až do 31. decembra 2028. Zohľadnia sa aj aktualizácie korekcie pre Spojené kráľovstvo na roky 2018 – 2019.

Spojené kráľovstvo musí uhradiť tradičné vlastné zdroje, ktoré získalo po 28. februári 2021, ale ktoré sa vzťahujú na obdobie do roka 2020. Z tejto sumy sa potom odpočíta jeho podiel na celkovom sprístupnenom objeme. Samostatný účet pre tradičné vlastné zdroje bude úplne zlikvidovaný k 31. decembru 2025.

Čistá dlžná suma Spojeného kráľovstva k 31. decembru 2021 je 557 mil. EUR, z čoho 544 mil. EUR bude musieť Spojené kráľovstvo uhradiť do 12 mesiacov od konca roka a 1 101 mil. EUR potom:

	v mil. EUR
Dlžná suma Spojeného kráľovstva k 31. 12. 2020	230
Úprava podielu Spojeného kráľovstva	(2)
Suma fakturovaná Spojenému kráľovstvu v septembri 2021	47
Platby prijaté v roku 2021	(247)
Korekcia pre Spojené kráľovstvo	(497)
Neúčast	(105)

	v mil. EUR
Úpravy DPH a HND (až do roku 2020)	1 101
Čisté tradičné vlastné zdroje Spojeného kráľovstva po 28. februári 2021	31
Dlžná suma Spojeného kráľovstva k 31. 12. 2021	557
Dlhodobé	1 101
Krátkodobé	(544)

Článok 141 – Pokuty

Spojené kráľovstvo má nárok na svoj podiel na pokutách, o ktorých sa rozhodlo do 31. decembra 2020, ako aj na tých, o ktorých rozhodla Únia po 31. decembri 2020 podľa postupu uvedeného v článku 92 ods. 1, keď sú pokuty vyhlásené za konečné. Príslušný podiel Spojeného kráľovstva na pokutách nesplatených k 31. decembru 2021 dosahuje výšku 13,8 mld. EUR (2020: 14,3 mld. EUR). Toto zníženie o 0,5 mld. EUR je najmä dôsledkom väčšieho zníženia hodnoty pokút o 0,9 mld. EUR, vyváženého čistým zvýšením pokút o 0,3 mld. EUR (pokuty vo výške 1,7 mld. EUR uložené v roku 2021 mínus pokuty potvrdené a zaplatené, znížené alebo súdnymi rozhodnutiami zrušené v roku 2021 vo výške 1,4 mld. EUR). Upravený podiel Spojeného kráľovstva na týchto pokutách nesplatených k 31. decembru 2021 tvorí 1,7 mld. EUR [2020 (neupravený podiel): 1,8 mld. EUR], z čoho bude suma 80,8 mil. EUR zahrnutá do faktúry zo septembra 2022 a splatená Spojenému kráľovstvu v období od októbra 2022 do mája 2023. Okrem toho má Spojené kráľovstvo nárok na upravený podiel Spojeného kráľovstva na právoplatných pokutách, ktoré ešte neboli fakturované (69,2 mil. EUR, ktoré budú zahrnuté aj do faktúry zo septembra 2022 a splatené Spojenému kráľovstvu v období od októbra 2022 do mája 2023), neupravený podiel Spojeného kráľovstva na právoplatných pokutách, ktorý bol vyfakturovaný v septembri 2021, ale ku koncu roka ešte nebol splatený (33,6 mil. EUR, splatené Spojenému kráľovstvu v období od januára do mája 2022) a úpravu podielu Spojeného kráľovstva na pokutách vyfakturovaného v septembri 2021 (0,3 mil. EUR zahrnutých do faktúry z apríla 2022 a splatných Spojenému kráľovstvu v období od júna do septembra 2022). Celkový podiel Spojeného kráľovstva na pokutách teda dosahuje výšku 1,8 mld. EUR (2020: 1,8 mld. EUR), z čoho 90,2 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania [2020 (neupravený podiel): 20 mil. EUR].

Článok 143 – Podmienené finančné záväzky: úvery na finančnú pomoc, EFSI, EFSF a mandát na poskytovanie vonkajších úverov

Podľa tohto článku má Spojené kráľovstvo nárok na financovanie svojho podielu na podmienených záväzkoch EÚ, ktoré sa týkajú činností vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov a záručných činností, ak sa prejaví a nebudú uhradené z existujúcich záručných fondov – súvisiace podmienené záväzky pozri v poznámke 4.1. EÚ vráti Spojenému kráľovstvu sumy, ktorými Spojené kráľovstvo prispelo do záručných fondov a ktoré už nie sú potrebné. Spojené kráľovstvo má právo aj na spätné toky z operácií, za ktoré je spoluzodpovedné. K 31. decembru 2021 dosiahla suma, ktorá sa má vyplatiť Spojenému kráľovstvu do 12 mesiacov, výšku 163 mil. EUR [2020 (neupravený podiel): 93 mil. EUR].

Článok 144 – Finančné nástroje

V tomto článku sa EÚ zaväzuje vrátiť Spojenému kráľovstvu jeho podiel na spätných tokoch plynúcich z finančných operácií schválených do dátumu vystúpenia, ako aj jeho podiel na platbách v rámci finančných operácií schválených po dátume vystúpenia. K 31. decembru 2021 dosiahla suma, ktorá sa má vyplatiť Spojenému kráľovstvu do 12 mesiacov, výšku 73 mil. EUR [2020 (neupravený podiel): 46 mil. EUR].

Článok 145 – Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii (ESUO v I.)

Spojené kráľovstvo má nárok na svoj podiel na čistých aktívach ESUO v likvidácii k 31. decembru 2020, ktorý sa má vyplatiť v piatich splátkach 30. júna každý rok od roku 2021. Čisté aktíva ESUO v likvidácii k 31. decembru 2020 dosiahli výšku 1,5 mld. EUR, pričom upravený podiel Spojeného kráľovstva tvorí 184 mil. EUR [2020 (neupravený podiel): 183 mil. EUR]. Po zaplatení prvej splátky vo výške 37 mil. EUR v roku 2021 má nesplatená suma k 31. decembru 2021 výšku 148 mil. EUR, z čoho 37 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Článok 146 – Investície EÚ v Európskom investičnom fonde (EIF)

Spojené kráľovstvo má nárok na svoj podiel na investíciách EÚ do splateného základného kapitálu EIF k 31. decembru 2020, ktorý sa má vyplatiť v piatich splátkach 30. júna každý rok od roku 2021. Investície EÚ do splateného základného kapitálu EIF k 31. decembru 2020 dosiahli výšku 267 mil. EUR, z čoho upravený podiel Spojeného kráľovstva tvorí 33 mil. EUR [2020 (neupravený podiel): 33 mil. EUR]. Po zaplatení prvej splátky vo výške 7 mil. EUR má nesplatená suma k 31. decembru 2021 výšku 27 mil. EUR, z čoho 7 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Článok 147 – Právne spory

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo prispievať svojim podielom na splatné platby EÚ vyplývajúce z právnych sporov týkajúcich sa finančných záujmov Únie, ak ku skutočnostiam, ktoré tvoria predmet týchto sporov, došlo pred 31. decembrom 2020. Po zohľadnení rezerv a časovo rozlíšených nákladov na konci roka, ako aj skutočných platieb, ktoré EÚ uhradila za právne spory v roku 2021 (okrem platieb už vykázaných a zaplatených Spojeným kráľovstvom v roku 2021), dosahuje odhadovaná suma, ktorú bude musieť Spojené kráľovstvo zaplatiť, výšku 53 mil. EUR [2020 (neupravený podiel): 46 mil. EUR], z čoho 6 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania.

2.6.1.3. Vymáhateľné sumy z pokút za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže

	<i>v mil. EUR</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Vymáhateľná suma z pokút v hrubej sume	14 922	14 503
Predbežné platby	(2 100)	(3 023)
Zníženie hodnoty	(1 125)	(186)
Spolu	11 698	11 295
Dlhodobé	—	—
Krátkodobé	11 698	11 295

Pokutované spoločnosti, ktoré podali alebo plánujú podať odvolanie, môžu vykonať predbežné platby alebo poskytnúť Komisii bankovú záruku. Z celkových nesplatených pokút na konci roka bolo v podobe predbežných platieb prijatých 2 100 mil. EUR (2020: 3 023 mil. EUR) a v podobe záruk 11 067 mil. EUR (2020: 11 004 mil. EUR).

V sumách odpísaných v dôsledku zníženia hodnoty sa zohľadňujú individuálne posúdenia pokút Komisiou, ktoré neboli uhradené alebo kryté zárukou a ktorých vymoženie Komisia neočakáva.

Pre prípad nutnosti vrátenia predbežne zaplatených súm pokutovaným spoločnostiam sa vykazuje podmienený záväzok (pozri poznámku 4.2.1).

2.6.1.4. Časovo rozlíšené príjmy a odložené výdavky

	<i>v mil. EUR</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Časovo rozlíšené príjmy	2 313	1 755
Odložené výdavky týkajúce sa nevýmenných transakcií	340	293
Spolu	2 653	2 048

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Dlhodobé</i>	1 556	1 261
<i>Krátkodobé</i>	1 097	787

Časovo rozlíšené príjmy zahŕňajú 2 mld. EUR (2020: 1,7 mld. EUR), ktoré chce Komisia vymôcť v oblasti súdržnosti v dôsledku preskúmania a schválenia ročných závierok predložených členskými štátmi. Najväčšia časť tejto sumy (1,2 mld. EUR) by sa mala vymôcť až pri ukončení základných programov (v dôsledku opatrení investičných iniciatív v reakcii na koronavírus), a preto sa klasifikuje ako dlhodobá. Zahŕňa aj 0,3 mld. EUR, ktoré sa týkajú konania vo veci podhodnotenia uvedeného v poznámke **2.6.1.1**, konkrétne odhadov, ktoré ešte členské štáty predbežne nezaplatili.

2.6.1.5. Ostatné vymáhateľné sumy

V roku 2021 bolo vymožených 744 mil. EUR vyplývajúcich z prevodu nevyužitých finančných prostriedkov NER300 do Inovačného fondu, ktoré ešte na konci roka 2020 neboli vymožené od EIB a boli zahrnuté do ostatných vymáhateľných súm – pozri poznámku **2.4.2.1**.

2.6.2. Pohľadávky z výmenných transakcií

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé		
<i>Pohľadávková časť finančných záruk</i>	2 630	—
<i>Úroky z omeškania</i>	3 052	1 641
<i>Iné pohľadávky</i>	68	44
	5 750	1 685
Krátkodobé		
<i>Pohľadávková časť finančných záruk</i>	485	—
<i>Zákazníci</i>	302	324
<i>Zníženie hodnoty pohľadávok od zákazníkov</i>	(172)	(188)
<i>Odložené výdavky týkajúce sa výmenných transakcií</i>	236	345
<i>Úroky z omeškania</i>	1 127	1 085
<i>Iné</i>	345	200
	2 323	1 766
Spolu	8 073	3 450

Dlhodobé úroky z omeškania sa týkajú konania vo veci podhodnotenia uvedeného v poznámke **2.6.1.1** (1,8 mld. EUR sa týka Spojeného kráľovstva a zostávajúca suma 1,3 mld. EUR sa týka ostatných členských štátov) a krátkodobé úroky z omeškania sa týkajú najmä časovo rozlíšených príjmov vyplývajúcich zo správ z inšpekcií TVZ a vzniknutých úrokov zo záruk poskytovaných pokutovanými spoločnosťami.

Pohľadávková časť zmlúv o finančných zárukách predstavuje súčasnú hodnotu poplatkov, ktoré sa majú získať ako odmena za záruky poskytnuté Európskou úniou. Väčšina záruk EÚ je nespoplatnených alebo subvencovaných. Pohľadávka je preto podstatne nižšia ako záväzok zo zmluvy o finančnej záruke (pozri poznámku **2.11.2**). Výnimku z tohto pravidla tvoria záruka EFSI, ktorá v roku 2021 predstavovala 94 % pohľadávkovej časti zmlúv o finančných zárukách, ako aj mandát na poskytovanie úverov súkromnému sektoru, ktorý je súčasťou záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších

úverov EIB (mandát na poskytovanie vonkajších úverov), ktorý v roku 2021 predstavoval 106 mil. EUR, a program Horizont 2020 so sumou 59 mil. EUR. Z celkovej sumy 3 115 mil. EUR pohľadávkovej časti zmlúv o finančných zárukách k 31. decembru 2021 sa 3 113 mil. EUR klasifikuje ako finančné aktíva ocenené v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (reálna hodnota úrovne 3). V porovnaní s počiatočným zostatkom k 1. januáru 2021 vo výške 3 484 mil. EUR sa pohľadávková časť znížila o 357 mil. EUR v dôsledku úhrad v roku 2021 a o ďalších 12 mil. EUR z dôvodu nižších budúcich poplatkov, ako sa očakávalo.

2.7. ZÁSoby

v mil. EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Vedecký materiál	58	59
Iné	26	21
Spolu	84	80

2.8. PEŇAŽNÉ PROSTRIEDKY A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY

v mil. EUR			
	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Účty v štátnych pokladniciach a centrálnych bankách		20 121	11 342
Bežné účty		453	80
Zálohové účty		8	8
Presuny (peniaze na ceste)		—	0
Bankové účty na plnenie rozpočtu	2.8.1	20 582	11 430
NGEU	2.8.2	18 027	—
Finančné nástroje	2.8.3	2 838	2 446
Pokuty	2.8.4	1 953	1 458
Ostatné inštitúcie, agentúry a orgány		1 396	1 362
Trustovými fondmi		65	46
Spolu		44 860	16 742

2.8.1. Bankové účty na plnenie rozpočtu

Tento okruh zahŕňa všetky prostriedky, ktoré má Komisia na svojich bankových účtoch v každom členskom štáte a krajine EZVO (v štátnej pokladnici alebo centrálnej banke), ako aj v komerčných bankách na bežných a zálohových účtoch a v účtoch pokladničnej hotovosti. Pokladničný zostatok na konci roka 2021 bol hlavne dôsledkom týchto prvkov:

- sumy 14,4 mld. EUR nevyčerpanej ku koncu roka, z ktorej 8,6 mld. EUR sa týka pripísaných príjmov, 1,4 mld. EUR úverov z nástroja NGEU a 4,4 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov (vrátane 1,4 mld. EUR z EPZF),
- sumy 2,2 mld. EUR nevyčerpanej do konca roka, patriacej do pokladníc agentúr, ktoré riadi Komisia,

- sumy 1,7 mld. EUR dodatočných tradičných vlastných zdrojov, ktoré boli pripísané, ale ešte neboli rozpočtované, a
- sumy 1,1 mld. EUR právoplatných pokút, ktoré ešte neboli rozpočtované.

2.8.2. NGEU

Peňažné prostriedky NGEU sú uložené na bankovom účte v Európskej centrálnej banke (ECB). Vzhľadom na vykonávanie diverzifikovanej stratégie financovania v rámci nástroja NGEU – pozri poznámku **2.11** – je zostatok peňažných prostriedkov v nástroji NGEU značný a k 31. decembru 2021 dosiahol výšku 18 mld. EUR. Tento vysoký zostatok peňažných prostriedkov sa drží s cieľom zabezpečiť, aby sumy uložené na bankovom účte NGEU postačovali na splnenie všetkých nadchádzajúcich potrieb v oblasti úhrad, zachovať stanovenú bezpečnostnú rezervu a zároveň zabrániť akýmkoľvek prebytkom.

2.8.3. Finančné nástroje

Sumy zahrnuté do tohto okruhu sa týkajú predovšetkým peňažných ekvivalentov, ktoré v mene Komisie spravujú fiduciári na účely realizácie určitých programov finančných nástrojov financovaných z rozpočtu EÚ: 1,8 mld. EUR k 31. decembru 2021, z čoho 0,6 mld. EUR sa týka nástroja na poskytovanie záruk za úvery v rámci programu COSME – pozri poznámku **4.1.3**. Zahŕňa aj peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty uložené v SRF a do konca roka neinvestované do cenných papierov (1 mld. EUR k 31. decembru 2021) a peňažné prostriedky patriace do Inovačného fondu riadeného EIB – pozri poznámku **2.4.2.1**. Tento okruh sa netýka vankúša likvidity SRF (91,6 mil. EUR k 31. decembru 2021), ktorý je uložený na účte centrálnej pokladnice Komisie. Peňažné prostriedky finančných nástrojov možno použiť len na príslušné programy.

2.8.4. Pokuty

Ide najmä o peňažné prostriedky prijaté v súvislosti s pokutami uloženými Komisiou, pričom príslušné prípady sú ešte stále otvorené. Tieto sumy sú vedené na osobitných vkladových účtoch, ktoré sa nepoužívajú na žiadny iný účel. Ak bolo podané odvolanie alebo ak nie je známe, či pokutovaná spoločnosť podá odvolanie, príslušná suma je vykázaná ako podmienený záväzok (pozri poznámku **4.2.1**). Od roku 2010 Komisia spravuje všetky neskoršie predbežne uhradené pokuty prostredníctvom fondu BUFI a investuje ich do finančných nástrojov, ktoré sú kategorizované ako nederivátové finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku **2.4.2**). Zvýšenie peňažných prostriedkov z pokút ku koncu roka 2021 je dôsledkom vyššieho zostatku peňažných prostriedkov uloženého vo fonde BUFI v porovnaní s koncom roka 2020. Treba uviesť, že po vynesení rozsudku Všeobecného súdu EÚ vo veci Intel Corporation/Komisia v januári 2022 Komisia vo februári 2022 uhradila sumu 1 060 mil. EUR predtým predbežne zaplatenú spoločnosťou Intel.

ZÁVÄZKY

2.9. DÔCHODKY A OSTATNÉ ZAMESTNANECKÉ POŽITKY

2.9.1. Čisté záväzky súvisiace so zamestnaneckými požitkami

	v mil. EUR				
	Dôchodkový systém európskych úradníkov	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	31.12.2021 Spolu	31.12.2020 Spolu
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
Aktíva plánu	<i>neuvádza sa</i>	(74)	(386)	(460)	(448)
Čisté záväzky	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Zvýšenie celkových záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami je predovšetkým dôsledkom zvýšenia čistých záväzkov v dôchodkovom systéme európskych úradníkov (PSEO), ktorý je najväčším zavedeným systémom. Tento záväzok súvisiaci s dôchodkovým systémom európskych úradníkov sa zvýšil najmä v dôsledku poisťno-matematickej straty vyplývajúcej zo zmien v základných finančných predpokladoch (pozri poznámku **2.9.4**). Tie boli vyvolané zvýšením miery inflácie, ktorá viedla k zníženiu reálnej diskontnej sadzby. Reálna diskontná sadzba zostala záporná tretí rok po sebe – čo

znamená, že každá suma v budúcnosti má vyššiu hodnotu dnes ako v budúcnosti, v ktorej sa skutočne vyskytne. Treba uviesť, že hoci pokles reálnej diskontnej sadzby ovplyvňuje veľkosť záväzku, nemení sa ňou výška dávok, ktoré sa budú v skutočnosti musieť v budúcich rokoch vyplatiť z rozpočtu EÚ prijímateľom. Okrem toho práva nadobudnuté počas roka na základe služby sú vyššie než požitky vyplatené v priebehu roka. Vyskytlo sa aj zvýšenie spôsobené ročnými úrokovými nákladmi (zúčtovanie diskontovania záväzkov), ako aj poistno-matematickými stratami z praxe.

Dôchodkový systém európskych úradníkov

Tieto záväzky súvisiace so stanovenými požitkami predstavujú súčasnú hodnotu očakávaných budúcich platieb, ktoré je EÚ povinná uskutočniť na vyrovnanie dôchodkových záväzkov vyplývajúcich zo služby zamestnancov v súčasnom i minulých obdobiach. Systém je priebežný a všetky platby, ktoré je potrebné každoročne vykonať zo systému, sú ako také zahrnuté do rozpočtu EÚ každý rok.

V súlade s článkom 83 Služobného poriadku sa dávky stanovené v dôchodkovom systéme vyplácajú z rozpočtu EÚ. Tento systém je fiktívne financovaný a členské štáty spoločne ručia za platbu týchto požitkov. Povinný dôchodkový príspevok sa odpočítava zo základných plátov aktívnych členov, v súčasnosti na úrovni 10,1 %. Tieto príspevky sa považujú za ročné rozpočtové príjmy a prispieva sa nimi k financovaniu výdavkov EÚ vo všeobecnosti, pozri tiež poznámku **3.8**.

Záväzky z dôchodkového systému boli ocenené na základe počtu zamestnancov v systéme PSEO (aktívni zamestnanci, dôchodcovia, bývalí aktívni zamestnanci, ktorí sú v súčasnosti na invalidnom dôchodku, a nezaopatrené osoby po zosnulých zamestnancoch) k 31. decembru 2021 a na základe ustanovení služobného poriadku platných k danému dátumu. Ocenenie bolo vykonané v súlade s účtovnými ustanoveniami IPSAS 39 (a teda aj v súlade s účtovným pravidlom EÚ č. 12).

Iné systémy dôchodkových dávok

Ide o záväzok súvisiaci s dôchodkovými záväzkami členov a bývalých členov Komisie, Európskeho súdneho dvora, Dvora audítorov, Rady, európskeho ombudsmana a európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Do tohto okruhu sú zahrnuté aj záväzky týkajúce sa dôchodkov poslancov Európskeho parlamentu.

Spoločný systém zdravotného poistenia

Okrem vyššie uvedených systémov dôchodkových dávok sa oceňujú odhadované záväzky EÚ, pokiaľ ide o spoločný systém zdravotného poistenia (JSIS), a to v súvislosti s nákladmi na zdravotnú starostlivosť, ktoré sa musia zaplatiť v období po odchode do dôchodku (po odpočítaní príspevkov). Ako sa uvádza v poznámke **1.5.10**, výpočet tohto záväzku zohľadňuje celé obdobie aktívnej služby, čím sa zaisťuje, aby sa dôchodkový systém, ako aj systém zdravotného poistenia plánu zamestnancov po ukončení zamestnania vykazoval konzistentne.

Vzhľadom na povinnosť poskytnúť pravdivý obraz o ekonomickej podstate východiskovej situácie, ako sa to vyžaduje tak v účtovných pravidlách EÚ, ako aj v štandardoch IPSAS, sa štandard IPSAS 39 pri pridelovaní požitkov k obdobiam služby neinterpretuje prísnejšie. Keby sa časovo úplne rozlíšili náklady na systém JSIS za obdobie 10 rokov v prípade všetkých úradníkov, a nie za obdobie aktívnej služby zamestnanca, vplyvom takéhoto prístupu by sa záväzok súvisiaci so stanovenými požitkami na konci roka zvýšil o 3,1 mld. EUR. Tento prísnejší prístup by však, ako sa už uviedlo, nebol v súlade s kvalitatívnou charakteristikou pravdivého obrazu, a teda by sa nemohol považovať za prístup poskytujúci spoľahlivé informácie v súlade s účtovným pravidlom EÚ č. 1 a koncepčným rámcom IPSAS. Tento odhad do veľkej miery závisí od vývoja administratívneho statusu súčasných zamestnancov (konkrétne od počtu členov s dočasnou pracovnou zmlouvou, o ktorých sa predpokladá, že sa v budúcnosti stanú úradníkmi).

2.9.2. Zmeny súčasnej hodnoty záväzkov súvisiacich so stanovenými zamestnaneckými požitkami

Súčasná hodnota záväzku zo stanovených požitkov je diskontovaná hodnota očakávaných budúcich platieb potrebných na vyrovnanie záväzku vyplývajúceho zo služby zamestnancov v súčasnom období i minulých obdobiach.

Analýza zmien záväzku zo stanovených požitkov v bežnom roku sa uvádza nižšie:

v mil. EUR

	Dôchodkový systém európskych úradníkov	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	Spolu
Súčasná hodnota k 31. 12. 2020	100 741	2 438	13 289	116 468
Vykázané vo výkaze finančných výsledkov				
Náklady na súčasnú službu	4 095	110	363	4 567
Úrokové náklady	401	5	66	473
Náklady na minulé služby	—	—	—	—
Vykázané v čistých aktívach				
<i>Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnanckými požitkami</i>				
<i>Poistno-matematické (zisky)/straty z praxe</i>	1 457	26	(209)	1 273
<i>Poistno-matematické (zisky)/straty z demografických predpokladov</i>	—	—	—	—
<i>Poistno-matematické (zisky)/straty z finančných predpokladov</i>	4 787	90	(2 774)	2 103
Iné				
Vyplatené požitky	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Súčasná hodnota k 31. 12. 2021	109 679	2 600	10 647	122 926

Bežné náklady týkajúce sa služby predstavujú zvýšenie súčasnej hodnoty záväzku zo stanovených požitkov vyplývajúce zo súčasnej služby členov v súčasnom roku.

Úrokové náklady sa týkajú zvýšenia súčasnej hodnoty záväzku zo stanovených požitkov v danom období, pretože ich vyrovnanie sa priblížilo o jedno obdobie.

Poistno-matematické zisky a straty z praxe sa týkajú účinkov rozdielov medzi tým, čo sa očakávalo na základe predpokladov z minulého roka pre rok 2021, a tým, čo sa v roku 2021 skutočne stalo.

Poistno-matematické zisky a straty zo zmien hodnôt poistno-matematických predpokladov (demografických premenných, ako sú fluktuácia a úmrtnosť zamestnancov, a finančných premenných, ako sú diskontné sadzby a očakávané zvýšenie plátov) vznikajú pri aktualizácii uvedených predpokladov s cieľom zohľadniť zmeny základných podmienok.

Požitky (napr. dôchodky alebo náhrada nákladov na zdravotnú starostlivosť) sa vyplácajú v priebehu roka v súlade s pravidlami systému. Tieto vyplatené požitky vedú k poklesu záväzku zo stanovených požitkov.

2.9.3. Aktíva plánu

v mil. EUR

	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	Spolu
Súčasná hodnota k 31. 12. 2020	94	354	448
Čisté zmeny v aktívach plánu	(20)	32	12

v mil. EUR

	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	Spolu
Súčasná hodnota k 31. 12. 2021	74	386	460

2.9.4. Poistno-matematické predpoklady – zamestnanecké požitky

Hlavné poistno-matematické predpoklady použité pri oceňovaní dvoch hlavných systémov zamestnaneckých požitkov v EÚ sú uvedené nižšie:

	2021	2020
Dôchodkový systém európskych úradníkov		
Nominálna diskontná sadzba	1,0 %	0,4 %
Odhadovaná miera inflácie	2,0 %	1,2 %
Reálna diskontná sadzba	(1,0) %	(0,8) %
Očakávaná miera budúceho zvýšenia plátov	1,8 %	1,8 %
Vývojová miera zdravotných nákladov	neuvádza sa	N/A
Vek odchodu do dôchodku	63/64/66	63/64/66
Spoločný systém zdravotného poistenia		
Nominálna diskontná sadzba	1,0 %	0,5 %
Odhadovaná miera inflácie	2,0 %	1,3 %
Reálna diskontná sadzba	(1,0) %	(0,8) %
Očakávaná miera budúceho zvýšenia plátov	1,9 %	1,8 %
Vývojová miera zdravotných nákladov	2,5 %	2,6 %
Vek odchodu do dôchodku	63/64/66	63/64/66

Základom údajov o úmrtnosti na rok 2021 je Tabuľka očakávanej dĺžky života zamestnancov verejných organizácií EÚ – EULT 2018.

Nominálna diskontná sadzba je stanovená ako hodnota výnosu z nulového kupónu v eurách (so splatnosťou 23 rokov od decembra 2021 pre PSEO a 25 rokov pre spoločný systém zdravotného poistenia). Použitá miera inflácie je odhadovaná miera inflácie počas zodpovedajúceho obdobia. Musí empiricky vychádzať z očakávaných hodnôt vyjadrených indexovanými dlhopismi na európskych finančných trhoch. Reálna diskontná sadzba sa vypočítava z nominálnej diskontnej sadzby a odhadovanej dlhodobej miery inflácie.

Hoci sa v roku 2021 začali nominálne sadzby spamätávať z predtým pozorovaného poklesu, vplyv ich zvyšovania bol znížený výrazným zvýšením predpokladu miery inflácie. To malo za následok celkový pokles reálnej diskontnej sadzby, čo znamenalo pokračovanie záporného trendu a prispelo k poistno-matematickej strate z finančných predpokladov počas roka.

2.9.5. Analýza citlivosti

Analýza citlivosti je založená na simuláciách, ktoré za rovnakých podmienok menia hodnotu dotknutých predpokladov.

Citlivosť dôchodkového systému európskych úradníkov

Zmena predpokladanej diskontnej sadzby o desať základných bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Zmena očakávaného zvýšenia plátov o desať základných bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Zmena v predpokladanom veku odchodu do dôchodku o jeden rok by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Citlivosť spoločného systému zdravotného poistenia

Zmena predpokladanej vývojovej miery nákladov na zdravotnú starostlivosť o desať základných bodov by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Súhrn zložiek nákladov súčasnej služby a úrokových nákladov z čistých opakovaných nákladov na zdravotnú starostlivosť po ukončení zamestnania	13	(12)	15	(14)
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	317	(307)	397	(385)

Zmena predpokladanej diskontnej sadzby o desať základných bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	(265)	274	(348)	361

Zmena očakávaného zvýšenia plátov o desať základných bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	(42)	41	(38)	37

Zmena v predpokladanom veku odchodu do dôchodku o jeden rok by mala tieto účinky:

v mil. EUR

	2021		2020	
	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok
Závazky súvisiace so stanovenými požitkami	(317)	334	(401)	421

2.10. REZERVY

v mil. EUR

	Suma k 31. 12. 2020	Revízia účtovného pravidla EÚ č. 11	Dodatočné rezervy	Nevyužitá odúčtovaná suma	Použitá suma	Presun medzi kategóriami	Zmena v odhadoch	Suma k 31. 12. 2021
Právne spory:								
Poľnohospodárstvo	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
Iné	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
Vyradovanie jadrových zariadení	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
Finančné	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
Iné	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Spolu	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Dlhodobé	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Krátkodobé	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Rezervy predstavujú spoľahlivo odhadnuté sumy vyplývajúce z minulých udalostí, ktoré budú pravdepodobne musieť byť vyplatené z rozpočtu EÚ v budúcnosti.

Právne spory

Ide o odhadované sumy, ktoré v súvislosti s viacerými prebiehajúcimi právnymi spormi budú pravdepodobne musieť byť uhradené po skončení roka. Sumy v riadku Poľnohospodárstvo sa týkajú právnych krokov členských štátov voči rozhodnutiam o overení súladu v prípade EPZF a EPFRV.

Vyraďovanie jadrových zariadení

K roku 2017 bol základ pre rezervu aktualizovaný v rámci stratégie programu JRC pre vyraďovanie z prevádzky a nakladanie s odpadom (D&WMP), aktualizovanej v roku 2017. Preskúmanie vykonávania stratégie, rozpočtu a personálnych potrieb bolo vedené v súčinnosti s nezávislou skupinou odborníkov programu pre vyraďovanie z prevádzky a nakladanie s odpadom (D&WMP). Ide o najlepší možný odhad rozpočtu a pracovníkov potrebných na dokončenie vyraďovania spoločných výskumných centier v mestách Ispra, Geel, Karlsruhe a Petten.

V súlade s účtovnými pravidlami EÚ je táto rezerva upravená o mieru inflácie a následne diskontovaná na jeho čistú súčasnú hodnotu (použitím výnosovej krivky swapu v eurách). K 31. decembru 2021 je výsledkom rezerva vo výške 2 440 mil. EUR, ktorá je rozdelená na sumy, ktorých použitie sa očakáva v roku 2022 (35 mil. EUR) a v nasledujúcich rokoch (2 405 mil. EUR).

Treba poznamenať, že vzhľadom na značnú neistotu, ktorá je spojená s dlhodobým plánovaním vyraďovania jadrových zariadení z prevádzky, by tento odhad mohol byť v budúcnosti výrazne vyšší. Táto neistota súvisí najmä s konečným stavom areálu, v ktorom dôjde k vyradeniu, s jadrovými materiálmi, s aspektmi nakladania s odpadom a jeho likvidáciou, s nevymedzenými alebo nedostatočne vymedzenými vnútroštátnymi regulačnými rámcami, so zložitými a časovo náročnými licenčnými konaniami a s budúcim vývojom trhu v oblasti vyraďovania z prevádzky.

Finančné rezervy

Do 31. decembra 2020 bola väčšina finančných záruk v závislosti od pravdepodobnosti straty považovaná za rezervy alebo vykázaná ako podmienené záväzky. Od 1. januára 2021, po nadobudnutí účinnosti finančných nástrojov v rámci revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11, boli preklasifikované na záväzky z finančnej záruky a precenené (pozri poznámky 1 a 2.11).

Zostatková hodnota k 31. decembru 2021 sa týka najmä očakávaných úverových strát z nevyčerpaných neodvolateľných záväzkov.

2.11. FINANČNÉ ZÁVÄZKY

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé			
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote	2.11.1	214 824	84 395
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	2.4.2.2	5	4
Záväzky z finančnej záruky	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Krátkodobé			
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote	2.11.1	23 501	10 559
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	2.4.2.2	—	0

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Závazky z finančnej záruky	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Spolu		246 123	95 048

2.11.1. Finančné záväzky v amortizovanej hodnote

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Pôžičky na NGEU a finančnú pomoc	2.11.1.1	236 720	93 192
Ostatné finančné záväzky	2.11.1.2	1 605	1 761
Spolu		238 325	94 954
Dlhodobé		214 824	84 395
Krátkodobé		23 501	10 559

2.11.1.1. Pôžičky na NGEU a finančnú pomoc

v mil. EUR

	NGEU	SURE	EFSM	BOP	MFA	Euratom	Spolu
Spolu k 31. 12. 2020		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
Revízia účtovného pravidla EÚ č. 11	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Nové pôžičky – v nominálnej hodnote	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Splátky	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Zmeny účtovnej hodnoty	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Spolu k 31. 12. 2021	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Dlhodobé	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Krátkodobé	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Pôžičky sa týkajú najmä dlhodobých dlhopisov na programy NGEU a finančnej pomoci, ale od roku 2021 Komisia emituje pre NGEU aj pokladničné poukážky EÚ s krátkou splatnosťou (20 mld. EUR k 31. decembru 2021).

Z pôžičiek v rámci NGEU sa financujú úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, nenávratná podpora z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a ďalšie programy VFR. V prípade NGEU si Komisia nevypožičiava len na základe zásady nadväznosti, t. j. s cieľom financovať konkrétne úvery. Má vypracovaný ročný plán vypožičiavania na

základe predpokladaných tokov v prípade úverov a nenávratnej podpory. Komisia postupuje podľa diverzifikovanej stratégie financovania a využíva rôzne nástroje dlhodobého a krátkodobého financovania. Umožňuje jej to ponúkať prijímajúcim členským štátom dlhodobé úvery za atraktívnych podmienok. Náklady na pôžičky sa potom pridelujú (na základe jednotného prístupu) prijímateľom úverov a do rozpočtu EÚ (v prípade nenávratnej podpory).

Zmeny účtovnej hodnoty zodpovedajú zmene vzniknutých úrokov a zmene prémie/diskontov (nové prémie/diskonty a amortizácia).

Za splácanie uvedených pôžičiek v konečnom dôsledku ručí rozpočet EÚ – pozri poznámku 4.1.2, a v širšom zmysle každý členský štát.

Efektívne úrokové miery pôžičiek (vyjadrené ako rozpätie úrokových mier)

	31.12.2021	31.12.2020
NGEU	(0,95) % — 0,74 %	—
SURE	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
EFSM	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
BOP	2,95 %	2,88 %
MFA	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Euratom	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

Údaje za rok 2020 sa týkajú nominálnych úrokových mier, zatiaľ čo údaje za rok 2021 sa týkajú efektívnych úrokových mier v súlade s revidovaným účtovným pravidlom EÚ č. 11.

2.11.1.2. Ostatné finančné záväzky

	v mil. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Dlhodobé		
Záväzky z finančného prenájmu	1 017	1 130
Splátky za budovy	291	346
Iné	133	136
	1 441	1 612
Krátkodobé		
Záväzky z finančného prenájmu	103	101
Splátky za budovy	54	38
Pokuty, ktoré sa majú zaplatiť	—	8
Iné	6	2
	164	149
Spolu	1 605	1 761

Závazky z finančného prenájmu

v mil. EUR

	Budúce sumy, ktoré treba uhradiť			
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Závazky spolu
Pozemky a budovy	98	471	537	1 105
Ďalší dlhodobý majetok	6	9	—	15
Spolu k 31. 12. 2021	103	480	537	1 120
Úroková zložka	41	140	94	275
Celkové budúce minimálne platby nájomného k 31. 12. 2021	145	619	631	1 395
Celkové budúce minimálne platby nájomného k 31. 12. 2020	151	636	790	1 576

Uvedené sumy súvisiace s nájomným a budovami budú musieť byť financované z budúcich rozpočtov.

2.11.2. Závazky z finančnej záruky

v mil. EUR

	31.12.2021	
	Pohľadávková časť zmlúv o finančných zárukách (poznámka 2.6.2)	Závazky z finančnej záruky
Programy rozpočtových záruk EÚ		
Záručný fond EFSI	2 917	3 618
Záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov EIB	106	2 569
Záruka EFSD	2	139
Záruka InvestEU	—	—
Záruka v rámci NDICI EÚ	—	4
	3 024	6 330
Programy finančných nástrojov EÚ		
COSME	0	780
Horizont 2020	59	410
Křížové menové swapy	—	110
Iné	32	165
	90	1 464
Spolu	3 115	7 794
Dlhodobé	2 630	146
Krátkodobé	485	7 648

V predchádzajúcich rokoch sa za záruky s trhovým spoplatňovaním považovali len zmluvy o finančnej záruke, ako sú záruka EFSI na dlhové portfólio vyplatená zo strany EIB v rámci časti EFSI pre inovácie a infraštruktúru a malá podmnožina záruky v rámci mandátu na poskytovanie vonkajších úverov obmedzená na úvery EIB vyplatená v rámci iniciatívy EIB na posilnenie odolnosti.

Uplatňovanie revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 od 1. januára 2021 viedlo k preklasifikovaniu finančných záruk, predtým považovaných za rezervy, na zmluvy o finančnej záruke. Okrem toho boli záväzky z finančnej záruky precenené v súlade s novými očakávanými úverovými stratami. Informácie o vplyve uplatňovania revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 sa nachádzajú v poznámke 1.

Od roku 2021 EÚ uplatňuje hrubý odhad na zmluvy o finančnej záruke, v rámci ktorých sa ešte neprijaté príjmy zo záruk vykazujú ako pohľadávková časť zmlúv o finančnej záruke (uvádzané v okruhu pohľadávok z výmenných transakcií – pozri poznámku 2.6.2), a záväzok zo zmlúv o finančnej záruke sa vyказuje ako záväzok EÚ na úhradu budúcich nárokov vyplývajúcich zo záruk. V minulosti sa záruky EFSI a záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov vykazovali v čistom, t. j. započítavali sa očakávané pohľadávky a záväzky vyplývajúce zo záruk.

Záruka EFSI je naďalej finančne najvýznamnejšia zo všetkých programov finančných záruk, keďže záväzok zo zmluvy o finančnej záruke je na úrovni 3 618 mil. EUR, a po nej nasleduje záruka v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov so záväzkom vo výške 2 569 mil. EUR. Zatiaľ čo za záruku EFSI je EÚ oprávnená očakávať poplatky vo výške 2 917 mil. EUR vykázané ako zmluva o finančnej záruke – pohľadávku, z ktorej sa uhradí väčšina záväzku, v prípade záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov je očakávanou pohľadávkou iba 106 mil. EUR, čiže z nej možno uhradiť iba malý zlomok záruky – je to tak z dôvodu vysokého podielu subvencovania záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov zo strany EÚ.

Väčšina zostávajúcich programov záruk EÚ, a najmä tie, ktoré sa poskytujú na financovanie MSP s vyšším rizikom alebo inovačnému sektoru, sa nespĺňajú. Ďalšie informácie o zárukách v rámci programu H2020 sa nachádzajú v poznámke 2.4.2.1 a v rámci programu COSME v poznámke 4.1.3.

2.12. SPLATNÉ ZÁVÄZKY

v mil. EUR

	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2021	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2020
Žiadosti o úhradu nákladov a prijaté faktúry od:						
<i>Členské štáty</i>						
<i>EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka</i>	30	(0)	30	17	—	17
<i>EFRR + KF</i>	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
<i>ESF</i>	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
<i>Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)</i>	19 118		19 118	—	—	—
<i>Iné</i>	663	(58)	605	792	(90)	701
<i>súkromných a verejných účtovných jednotiek</i>	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Žiadosti o úhradu nákladov a prijaté faktúry spolu	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
EPZF	15 650	neuvádza sa	15 650	16 160	neuvádza sa	16 160
Ostatné splatné záväzky	2 068	neuvádza sa	2 068	784	neuvádza sa	784
Iné	335	neuvádza sa	335	381	neuvádza sa	381

v mil. EUR

	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2021	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2020
Spolu	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Splatné záväzky zahŕňajú faktúry a žiadosti o úhradu nákladov, ktoré ale ešte neboli vyplatené ku koncu roka. Prvotne sa vykazujú v čase prijatia faktúr/žiadostí o úhradu nákladov týkajúcich sa požadovanej sumy. Splatné záväzky sa potom upravujú tak, aby sa v nich zohľadnili len sumy odsúhlasené po preskúmaní nákladov a sumy odhadované ako oprávnené. Sumy odhadované ako neoprávnené sú začlenené v stĺpci „Úpravy“. Najväčšie sumy sa týkajú štrukturálnych opatrení.

Výrazné zvýšenie v porovnaní s predchádzajúcim koncom roka je spôsobené najmä nástrojom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU), ktorý sa začal v roku 2021 a v rámci ktorého neuhradené splatné záväzky k 31. decembru 2021 dosahovali celkovú výšku 19,1 mld. EUR.

Pre programové obdobie 2014 – 2020 sa v nariadení o spoločných ustanoveniach Európskeho parlamentu a Rady č. 1303/2013⁽²²⁾ (NSU) platnom pre štrukturálne fondy (EFRR a ESF), Kohézny fond a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) stanovuje, že rozpočet EÚ bude chránený prostredníctvom systematického zadržiavania 10 % vykonaných priebežných platieb. Do februára nasledujúceho po skončení účtovného roka v súlade s NSU (od 1. júla do 30. júna) sa vykoná cyklus kontrol prostredníctvom overovania zo strany riadiacich orgánov, ako aj auditov, ktoré vykonávajú orgány auditu. Komisia preskúma dokumenty o zabezpečení a závierky predložené príslušnými orgánmi členských štátov. Úhrada/vymoženie zostatku sa vykoná až po dokončení tohto posúdenia a schválení závierok. Suma zadržaná podľa tohto ustanovenia na konci roka 2021 dosiahla celkovú výšku 10,4 mld. EUR. Časť tejto sumy (2,1 mld. EUR) sa odhaduje ako neoprávnená na základe informácií z účtov poskytnutých členskými štátmi a je uvedená v stĺpci „Úpravy“.

Celkovo sa splatné záväzky zvýšili o 14 mld. EUR, a to najmä v dôsledku začatia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) v roku 2021. Tento nárast bol čiastočne kompenzovaný znížením objemu splatných súm týkajúcich sa EFRR, ktoré bolo spôsobené najmä nižšou sumou zo žiadostí o úhradu nákladov prijatých ku koncu roka 2021 v porovnaní so situáciou v predchádzajúcom roku.

Zvýšenie rôznych záväzkov je najmä dôsledkom predbežných platieb prijatých od pokutovaných spoločností, ktoré sa majú splatiť spoločnostiam po konci roka.

Žiadosti o predbežné financovanie

Okrem uvedených súm boli ku koncu roka 2021 prijaté žiadosti o predbežné financovanie v hodnote 0,7 mld. EUR, ktoré na konci roka ešte neboli uhradené. Podľa účtovných pravidiel EÚ tieto sumy nie sú zaúčtované ako splatné záväzky.

2.1.3. ČASOVO ROZLIŠENÉ VÝDAVKY A VÝNOSY BUDÚCICH OBDOBÍ

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Časovo rozlíšené výdavky	77 819	64 383
Výnosy budúcich období	126	128
Iné	123	74
Spolu	78 068	64 584

(22) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

Rozdelenie časovo rozlíšených výdavkov je takéto:

	v mil. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	8 263	—
EPZF	25 241	24 599
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	19 245	18 622
EFRR a KF	10 710	8 766
ESF	3 499	3 009
Iné	10 859	9 386
Spolu	77 819	64 383

Časovo rozlíšené výdavky sa týkajú vykázaných výdavkov, ku ktorým ešte Únia nedostala žiadosti o úhradu nákladov. V prípade politiky súdržnosti sa zvýšenie časovo rozlíšených výdavkov na EFRR a KF týka najmä plnenia v rokoch 2014 – 2020. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) začal činnosť v roku 2021 a je hlavným dôvodom veľkého nárastu v časovom rozlíšení od konca predchádzajúceho roka.

ČISTÉ AKTÍVA

2.14. REZERVY

		v mil. EUR	
	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou	2.14.1	—	496
Rezerva Garančného fondu	2.14.2	—	3 043
Ostatné rezervy	2.14.3	1 325	1 523
Spolu		1 325	5 062

2.14.1. Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou

V súlade s predchádzajúcou verziou revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 platného do 31. decembra 2020 sa úprava finančných aktív k dispozícii na predaj na reálnu hodnotu účtovala cez oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou. Od 1. januára 2021 sa finančné aktíva k dispozícii na predaj preklasifikovali na finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – pozri poznámku **2.4**. Súvisiaci oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou bol preto uvoľnený do akumulovaných výsledkov – pozri poznámku **1**.

2.14.2. Rezerva Garančného fondu

Do 31. decembra 2020 sa cieľová suma 9 % nesplatených súm, za ktoré ručí rozpočet EÚ v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov, vykazovala ako rezerva Garančného fondu v čistých aktívach. Po revízii účtovného pravidla EÚ č. 11 sa záruka v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov krytá Garančným fondom pre vonkajšie opatrenia účtuje ako záväzok z finančnej záruky. Záväzok týkajúci sa budúcich výziev na uplatnenie záruky v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov sa preto vykázal v súvahe – pozri poznámku **2.11.2** – a rezerva Garančného fondu bola uvoľnená do akumulovaných výsledkov – pozri poznámku **1**.

2.14.3. Ostatné rezervy

Táto suma sa týka predovšetkým rezerv ESUO v likvidácii (997 mil. EUR) na aktíva Výskumného fondu pre uhlie a oceľ, ktoré boli vytvorené v súvislosti s likvidáciou ESUO.

2.15. SUMY, KTORÉ MAJÚ BYŤ VYŽIADANÉ OD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

	v mil. EUR
Sumy, ktoré mali byť vyžiadané od členských štátov k 31. decembru 2020	38 480
Vplyv revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 (pozri poznámku 1)	(1 719)
Zostatok k 1. 1. 2021	36 761
Rozpočtový výsledok za rok 2020 pripísaný členskými štátom	1 769
Zmeny v rezerve Garančného fondu	—
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	3 257
Iné	(262)
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	42 100
Celkové sumy, ktoré mali byť vyžiadané od členských štátov k 31. decembru 2021	83 624

Táto suma predstavuje tú časť výdavkov, ktoré EÚ vznikli do 31. decembra a ktoré musia byť financované z budúcich rozpočtov. Na základe pravidiel akruálneho účtovníctva sa mnohé výdavky vykazujú v roku N, hoci k ich skutočnej úhrade môže dôjsť v roku N + 1 (alebo neskôr), a teda budú musieť byť uhradené z rozpočtu na rok N + 1 (alebo neskôr). Vykázanie týchto záväzkov v účtovnej závierke a skutočnosť, že zodpovedajúce sumy sa financujú z budúcich rozpočtov, spôsobuje, že záväzky ku koncu roka značne prevyšujú aktíva. Najvýznamnejšie sumy, na ktoré treba upriamiť pozornosť, sa týkajú činností v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a zamestnaneckých požitkov.

Zároveň je potrebné poznamenať, že uvedené nemá žiadny vplyv na rozpočtový výsledok – rozpočtové príjmy by sa mali vždy rovnať rozpočtovým výdavkom alebo ich prevyšovať a akýkoľvek prebytok príjmov sa vracia členským štátom.

Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami sa týkajú poisťno-matematických ziskov a strát vyplývajúcich z poisťno-matematického ocenenia týchto záväzkov.

Významný nárast súm, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov, je najmä dôsledkom pôžičiek na nenávratnú podporu z NGEU v roku 2021.

3. POZNÁMKY K VÝKAZU FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

PRÍJMY

PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ: VLASTNÉ ZDROJE

3.1. ZDROJE ZALOŽENÉ NA HND

Príjmy z vlastných zdrojov sú hlavným prvkom operačných príjmov EÚ. Príjmy z hrubého národného dôchodku (HND) predstavujú 115 955 mil. EUR v roku 2021 (2020: 125 393 mil. EUR) a sú najvýznamnejšou zo štyroch kategórií vlastných zdrojov. Na HND každého členského štátu sa uplatňuje jednotná percentuálna sadzba. Príjmy z HND vyrovnávajú príjmy a výdavky, t. j. podporujú časť rozpočtu, ktorá nie je krytá inými zdrojmi príjmu. Zníženie príjmov z HND v rokoch 2021 a 2020 je dôsledkom zavedenia nového vlastného zdroja (založeného na nerecyklovanom odpade z plastových obalov) a zvýšenia ostatných príjmov.

3.2. TRADIČNÉ VLASTNÉ ZDROJE

Tradičné vlastné zdroje sa týkajú najmä ciel, pričom členské štáty si z nich ponechávajú 20 % na pokrytie nákladov na výber, takže uvedené sumy sa uvádzajú v čistom po ich odpočítaní. Výber ciel zostal na podobnej úrovni v porovnaní s minulým rokom.

3.3. ZDROJE ZALOŽENÉ NA DPH

Vlastné zdroje založené na DPH sa vypočítavajú podľa základov DPH členských štátov, ktoré sú na tento účel harmonizované v súlade s pravidlami EÚ. Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,30 % sa uplatňuje na celkovú výšku príjmov jednotlivých členských štátov z DPH vybranú za všetky zdaniteľné dodania tovaru alebo poskytnutia služieb vydelenú váženou priemernou sadzbou DPH. Základ DPH je obmedzený na 50 % HND každého členského štátu. Zdroj založený na DPH zostal na približne podobnej úrovni ako minulý rok.

3.4. VLASTNÉ ZDROJE ZALOŽENÉ NA ODPADĚ Z PLASTOVÝCH OBALOV

Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,80 EUR/kg sa uplatňuje na hmotnosť nerecyklovaného odpadu z plastových obalov vytvoreného v jednotlivých členských štátoch. Odpad z plastových obalov, ktorý sa v danom roku nerecykluje, sa vypočíta ako rozdiel medzi vytvoreným odpadom z plastových obalov a recyklovaným odpadom z plastových obalov v danom roku v členskom štáte. Na osobitné ročné zníženia paušálnych súm svojich príslušných príspevkov na vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov majú nárok Bulharsko, Česko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko. Ide o nový vlastný zdroj, ktorý bol zavedený v roku 2021 po nadobudnutí účinnosti nového rozhodnutia 2020/2053 o vlastných zdrojoch.

PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ: PRESUNY

3.5. POKUTY

Príjmy vo výške 1 990 mil. EUR (2020: 452 mil. EUR) súvisia s pokutami, ktoré Komisia uložila spoločnostiam za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ, a pokutami, ktoré Komisia uložila členským štátom za porušenie právnych predpisov EÚ. Komisia vykazuje príjmy z pokút po tom, ako prijme rozhodnutie o uložení pokuty a po úradnom oznámení tohto rozhodnutia adresátovi. Sumy sa týkajú najmä pokút za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže (1 762 mil. EUR). Najvýznamnejšie veci sa týkajú porušenia antitrustových pravidiel EÚ, t. j. pokút uložených spoločnostiam BMW a Volkswagen Group (Volkswagen, Audi a Porsche) v celkovej výške 875 mil. EUR za uzavretie tajnej dohody týkajúcej sa technického rozvoja v oblasti čistenia oxidov dusíka a pokút uložených spoločnostiam Nomura, UBS a UniCredit v celkovej výške 371 mil. EUR za účasť skupiny obchodníkov v karteli na primárnom a sekundárnom trhu európskych štátnych dlhopisov.

3.6. VYMÁHANIE VÝDAVKOV

	v mil. EUR	
	2021	2020
Zdieľané riadenie	1 682	1 281
Priame riadenie	61	53
Nepriame riadenie	51	21
Spolu	1 794	1 355

Tento okruh zahŕňa najmä príkazy na vymáhanie pohľadávok vydané Komisiou, ktoré sa vyberú v hotovosti alebo sa započítajú voči následným platbám vykázaným v účtovnom systéme Komisie (t. j. sa odpočítajú). Príkazy na vymáhanie sa vydávajú s cieľom vymôcť výdavky, ktoré už boli uhradené z rozpočtu EÚ. Vymáhanie je založené na kontrolách, auditoch alebo analýzach oprávnenosti, a preto tieto operácie chránia rozpočet EÚ pred výdavkami, ktoré vznikajú porušením práva.

Patria sem aj príkazy na vymáhanie vydané členskými štátmi voči prijímateľom prostriedkov z EPZF, ako aj zmeny odhadov časovo rozlíšených príjmov od konca predchádzajúceho roku do konca súčasného roku.

Sumy uvedené v tabuľke vyššie predstavujú príjmy získané na základe vydania príkazov na vymáhanie. Z tohto dôvodu tieto údaje nemôžu prezentovať a neprezentujú plný rozsah opatrení prijatých na ochranu rozpočtu EÚ, najmä v oblasti politiky súdržnosti, kde sú zavedené osobitné mechanizmy zabezpečujúce nápravu v prípade neoprávnených výdavkov, pričom vo väčšine prípadov sa nevyžaduje vydanie príkazu na vymáhanie. Uvedené nie sú sumy vymožené prostredníctvom započítania s výdavkami, sumy vymožené stiahnutím a vymáhaním súm predbežného financovania.

Vymáhanie v rámci zdieľaného riadenia sa uplatňuje najmä v týchto oblastiach:

Poľnohospodárstvo: EPZF a rozvoj vidieka

V rámci EPZF a EPFRV predstavujú sumy v tomto okruhu zaúčtované ako príjmy za rok finančné opravy z daného roka, náhrady nákladov nahlásené členskými štátmi a vymožené v priebehu roka, ako aj čisté zvýšenie nesplatených súm nahlásených členskými štátmi, ktoré sa majú vymôcť na konci roka v súvislosti s podvodmi a nezrovnalosťami.

Politika súdržnosti

Hlavné sumy týkajúce sa politiky súdržnosti súvisia s časovo rozlíšenými príjmami vo výške 0,7 mld. EUR (2020: 0,4 mld. EUR), v prípade ktorých Komisia očakáva, že ich vymôže od členských štátov. Vymáhanie sa uskutoční v nadväznosti na preskúmanie a schválenie ročnej účtovnej závierky, ktorú členské štáty predložili začiatkom roku 2022. Sumy, ktoré sa majú vymôcť, predstavujú v podstate rozdiel medzi sumami, ktoré boli pôvodne vykázané v účtovnom roku ako oprávnené, a sumami potvrdenými ako oprávnené v ročných závierkach členských štátov. Nízka suma znamená, že pri kontrolách zavedených na úrovni členských štátov sa zistili neoprávnené sumy už v raných fázach procesu.

3.7. DOHODA O VYSTÚPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVA

Tieto príjmy súvisia s čistými sumami, ktoré dlží Spojené kráľovstvo podľa dohody o vystúpení po svojom odchode z Únie v roku 2020 – pozri poznámku 2.6.1.2.

3.8. INÉ PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

	v mil. EUR	
	2021	2020
Príspevky z členských štátov do inovačného fondu	2 187	2 080
Dane a príspevky zamestnancov	1 367	1 316
Príspevky tretích krajín	1 056	1 592
Príspevky z členských štátov do nástroja IES a na vonkajšiu pomoc	199	1 073
Prevod aktív	356	317
Rozpočtové úpravy	1 245	214
Iné	326	524
Spolu	6 737	7 116

Príspevky z členských štátov do inovačného fondu tvoria najmä príjmy z predaja emisných kvót, ktoré sa majú použiť na podporu inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií.

Príjmy z daní a príspevkov zamestnancov súvisia najmä so zrážkami z platov zamestnancov. Príspevky na dôchodkové zabezpečenie a dane z príjmu predstavujú v rámci kategórie významné sumy.

Príspevky z tretích krajín tvoria najmä príspevky z krajín EZVO (460 mil. EUR), ako aj finančné príspevky tretích štátov do programu Horizont Európa (379 mil. EUR) a ERASMUS+ (119 mil. EUR).

Členské štáty prispeli sumou 166 mil. EUR na financovanie nástroja pre utečencov v Turecku.

Rozpočtové úpravy predstavujú najmä rozpočtový prebytok prenesený z predchádzajúceho roka, ktorý dosiahol výšku 1 769 mil. EUR (2020: 3 218 mil. EUR) a bol vyvážený ročnou úpravou DPH a HDN, ktorá dosiahla výšku 534 mil. EUR (2020: 3 165 mil. EUR). Ostatné príjmy z nevýmenných transakcií zahŕňajú príspevky hostiteľských a členských štátov ITER-u do spoločného podniku Fusion for Energy, Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (135 mil. EUR).

PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

3.9. FINANČNÉ PRÍJMY

	v mil. EUR	
	2021	2020
Úrokové výnosy z:		
oneskorených platieb	1 529	1 129
Úvery	1 160	1 167

	v mil. EUR	
	2021	2020
Pôžičky	220	—
Iné	10	63
Emisné áziá	2	674
Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke	987	258
Zisky z finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit:		
Nederiváty	324	—
Deriváty	815	70
Realizované zisky z finančných aktív k dispozícii na predaj	—	48
Dividendy	30	22
Iné	14	3
Spolu	5 092	3 434

Úrokové príjmy z oneskorených platieb vznikajú predovšetkým z pokút a príspevkov do vlastných zdrojov splatných a nesplatených načas. Hlavné sumy sa týkajú konaní vo veciach podhodnotenia uvedených v poznámke **2.6.1.1** (1,4 mld. EUR).

Úrokové príjmy z úverov sa vzťahujú hlavne na úvery EFSM (1 mld. EUR), ktoré majú najvyššiu efektívnu úrokovú mieru – pozri poznámku **2.4.1**. Úrokové príjmy z pôžičiek sa vzťahujú hlavne na nástroje NGEU a SURE a sú dôsledkom negatívnych efektívnych úrokových mier niektorých transakcií.

Emisné áziá sa znížili, pretože podľa revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 sa už amortizujú počas životnosti úverov pomocou metódy efektívnej úrokovej miery a nevykazujú sa priamo vo výkaze finančných výsledkov, pozri predchádzajúci odsek a poznámku **2.4.1**.

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke sa vzťahujú najmä na amortizáciu záväzkov z finančnej záruky. Možno to vykladať ako uvoľnenie EÚ zo záväzkov z finančnej záruky na obdobie, v ktorom bola EÚ pripravená kompenzovať držiteľov záruk za úverové straty. Do vykazovania príjmov z finančných záruk sa tak premieta plynutie času a zaručený objem. Amortizácia sa uplatňuje na oba druhy záruk, tie, ktoré sú spoplatnené, aj tie, za ktoré si EÚ účtuje nominálny alebo si neúčtuje žiadny poplatok (pozri poznámku **2.11.2**). Zo spoplatnených záruk je najvýznamnejšou záruka EFSI poskytovaná EIB na dlhové portfólio časti pre infraštruktúru a inovácie (pozri poznámku **4.1.1**). V roku 2021 dosiahli príjmy zo záruky EFSI na dlhové portfólio časti pre infraštruktúru a inovácie výšku 320 mil. EUR.

Príjmy zo záväzkov z finančnej záruky vo výške 987 mil. EUR sú vyrovnané stratami zo zníženia hodnoty záväzkov z finančnej záruky vo výške 947 mil. EUR, ktoré sa týkajú výziev na uplatnenie záruky bez vymáhaných súm (276 mil. EUR) a nerealizovaných strát zo zníženia hodnoty vo výške 671 mil. EUR (pozri poznámku **3.15**). Okrem toho Európska komisia subvencuje programy finančných záruk (233 mil. EUR) účtovaním poplatkov za záruku pod trhovou sadzbou alebo neúčtovaním žiadnych poplatkov za záruku (poznámka **3.15**). Celkovo je čistým výsledkom programov finančných záruk deficit vo výške 193 mil. EUR.

3.10. INÉ PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

	v mil. EUR	
	2021	2020
Príjmy z poplatkov za poskytovanie služieb (agentúry)	689	640
Kurzové zisky	299	370

	v mil. EUR	
	2021	2020
Predaj tovaru	53	48
Podiel na čistom výsledku EIF	169	38
Príjmy z poplatkov a prémie súvisiace s finančnými nástrojmi	1	34
Príjmy súvisiace s dlhodobým majetkom	2	5
Iné	284	269
Spolu	1 497	1 404

Príjmy z poplatkov za poskytovanie služieb zahŕňajú najmä poplatky za povolenie na uvedenie na trh, ktoré účtuje Európska agentúra pre lieky, a z poplatkov za ochranné známky, ktoré vyberá Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo.

VÝDAVKY

3.11. ZDIELANÉ RIADENIE

	v mil. EUR	
Vynaložené členskými štátmi	2021	2020
Európsky poľnohospodársky záručný fond	40 829	40 461
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	15 451	14 467
Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond	46 932	41 118
Európsky sociálny fond	16 727	13 677
Iné	4 835	2 701
Spolu	124 774	112 425

Zvýšenie sa týka najmä politiky súdržnosti (EFRR, KF), kde takmer všetky výdavky súvisia s pokračujúcimi činnosťami v rámci programového obdobia 2014 – 2020. Toto zvýšenie je aj výsledkom vyšších mier spolufinancovania uplatňovaných v účtovnom roku 2020 – 2021 v súvislosti s balíkom CRII+.

Ostatné výdavky zahŕňajú predovšetkým: pobrexitovú adaptačnú rezervu (1,7 mld. EUR), Fond pre azyl a migráciu (0,6 mld. EUR), Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (0,6 mld. EUR), Fond pre vnútornú bezpečnosť (0,4 mld. EUR), Fond solidarity Európskej únie (0,8 mld. EUR) a Európsky námorný a rybársky fond (0,7 mld. EUR).

3.12. PRIAME RIADENIE

	v mil. EUR	
	2021	2020
Vynaložené Komisiou	48 265	11 429
z toho z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	42 940	—
Vynaložené výkonnými agentúrami EÚ	14 232	10 029
Vynaložené trustovými fondmi	503	636
Spolu	63 000	22 094

Okrem výdavkov na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (43 mld. EUR) sa zostávajúce sumy týkajú hlavne vykonávania politiky v oblasti výskumu (8,1 mld. EUR), nástroja rozvojovej spolupráce (1,1 mld. EUR), európskej susedskej politiky (1,3 mld. EUR) a Nástroja na prepájanie Európy, spoločného fondu pre infraštruktúru na zavádzanie inteligentných sietí v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikácií (2,1 mld. EUR).

Zvýšenie výdavkov v rámci priameho riadenia vykonávaného výkonnými agentúrami EÚ vyplýva najmä z prenosu činností útvarov Komisie v oblasti výskumu na výkonné agentúry.

3.13. NEPRIAME RIADENIE

	<i>v mil. EUR</i>	
	2021	2020
Vynaložené inými agentúrami a orgánmi EÚ	3 154	3 530
Vynaložené tretími krajinami	890	559
Vynaložené medzinárodnými organizáciami	3 622	3 619
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	3 225	3 257
Spolu	10 891	10 965

Z výdavkov v rámci nepriameho riadenia sa suma 3,9 mld. EUR týka vonkajšej činnosti (najmä oblastí predstupovej pomoci, humanitárnej pomoci, medzinárodnej spolupráce a susedskej politiky). Ďalších 4,7 mld. EUR sa vynaložilo na zvyšovanie konkurencieschopnosti Európy (v oblastiach ako výskum, vesmírne programy a vzdelávanie).

3.14. NÁKLADY NA ZAMESTNANCOV A DÔCHODKY

	<i>v mil. EUR</i>	
	2021	2020
Náklady na zamestnancov	7 377	7 028
Náklady na dôchodky	5 040	4 967
Spolu	12 417	11 995

Zmeny v nákladoch na dôchodky vyplynuli sčasti z poistno-matematického ocenenia záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, ktoré nie sú vykázané v čistých aktívach. Preto nepredstavujú skutočné ročné dôchodkové platby, ktoré sú výrazne nižšie, a to na úrovni 2,2 mld. EUR.

3.15. NÁKLADY FINANCOVANIA

	<i>v mil. EUR</i>	
	2021	2020
Úrokové náklady:		
Pôžičky	1 209	1 160
Úvery	146	—
Finančný prenájom	56	62
Iné	103	24
Náklady na emisiu	—	672

	v mil. EUR	
	2021	2020
Zmluvy o finančnej záruke – subvencované poplatky	233	—
Čisté straty zo zníženia hodnoty:		
Zmluvy o finančných zárukách	947	70
Úvery a pohľadávky	1 244	110
Finančné aktíva k dispozícii na predaj	—	41
Straty z finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit:		
Nederiváty	210	—
Deriváty	40	21
Realizované straty z finančných aktív k dispozícii na predaj	—	5
Iné	13	22
Spolu	4 201	2 188

Výška úrokových nákladov spojených s pôžičkami zodpovedá najmä transakciám EFSM (1 mld. EUR), v súlade s úrokovými výnosmi z úverov (nadväzné transakcie). Úrokové náklady na úvery sa vzťahujú najmä na nástroj SURE a sú dôsledkom negatívnych efektívnych úrokových mier niektorých transakcií.

Náklady na emisiu sa znížili, pretože podľa revidovaného účtovného pravidla EÚ č. 11 sa už amortizujú počas životnosti pôžičiek pomocou metódy efektívnej úrokovej miery a nevykazujú sa priamo vo výkaze finančných výsledkov, pozri poznámku **2.4.1**.

Ďalšie podrobnosti o nákladoch na finančné záruky sa nachádzajú v poznámke **3.9**.

3.16. OSTATNÉ VÝDAVKY

	v mil. EUR	
	2021	2020
Administratívne výdavky a výdavky na IT	2 105	1 984
Úpravy rezerv	583	1 390
Výdavky súvisiace s dlhodobým majetkom	1 205	1 319
Výdavky na správu pozemkov a budov	591	661
Kurzové straty	171	578
Výdavky z operatívneho lízingu	447	423
Iné	660	593
Spolu	5 762	6 946

Celková výška výdavkov na výskum a vývoj vykázaných počas roka 2021 ako výdavky bola:

	v mil. EUR	
	2021	2020
Náklady na výskum	401	402

	<i>v mil. EUR</i>	
	2021	2020
<i>Nekapitalizované náklady na vývoj</i>	<i>122</i>	<i>118</i>
Spolu	523	520

3.17. SEGMENTOVÉ VYKAZOVANIE PODĽA OKRUHOV VIACROČNÉHO FINANČNÉHO RÁMCA (VFR)

v mil. EUR

	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	Odolnosť a hodnoty	Prírodné zdroje a životné prostredie	Migrácia a riadenie hraníc	Odolnosť, bezpečnosť a obrana	Susedstvo a svet	Európska verejná správa	Nepridelené do žiadneho z okruhov VFR (!)	Spolu
Zdroje založené na HND	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
Tradičné vlastné zdroje	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
DPH	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
Nové vlastné zdroje	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
Pokuty	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
Vymáhanie výdavkov	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
Iné	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Príjmy z nevýmenných transakcií	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
Finančné príjmy	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
Iné	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Príjmy z výmenných transakcií	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Príjmy spolu	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
Výdavky vynaložené členskými štátmi:									
EPZF	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
EFRR + KF	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
ESF	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
Iné	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	Odolnosť a hodnoty	Prírodné zdroje a životné prostredie	Migrácia a riadenie hraníc	Odolnosť, bezpečnosť a obrana	Susedstvo a svet	Európska verejná správa	Nepridelené do žiadneho z okruhov VFR ⁽¹⁾	Spolu
Vynaložené EK, výkonnými agentúrami a trustovými fondmi	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
Vynaložené inými agentúrami a orgánmi EÚ	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
Vynaložené tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
Náklady na zamestnancov a dôchodky	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
Náklady financovania	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
Ostatné výdavky	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Výdavky spolu	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

⁽¹⁾ „Nepridelené do žiadneho z okruhov VFR“ zahŕňa plnenie rozpočtu konsolidovaných účtovných jednotiek a eliminácie v rámci konsolidácie, mimorozpočtové operácie a nepridelené programy s jednotlivými zanedbateľnými sumami.

Prezentácia príjmov a výdavkov podľa okruhov VFR je založená na odhade, keďže nie všetky záväzky sú spojené s niektorým z okruhov VFR.

4. PODMIENENÉ ZÁVÄZKY A AKTÍVA

Podmienené záväzky predstavujú možné budúce platobné záväzky pre EÚ, ktoré môžu vzniknúť dôsledkom minulých udalostí, alebo právne záväzné záväzky, ktoré boli prijaté, ale závisia od budúcich udalostí, ktoré EÚ nemá úplne pod kontrolou. Súvisia najmä s poskytnutými zárukami a právnymi rizikami. **Všetky podmienené záväzky okrem tých, ktoré sa týkajú pokút, záruk a finančných nástrojov až do výšky krytej fondmi (pozri poznámku 2.4.2.1), by sa v prípade splatnosti financovali z rozpočtu EÚ (a teda členskými štátmi) v nadchádzajúcich rokoch.**

4.1. ZÁRUKY POSKYTNUTÉ Z ROZPOČTU EÚ

4.1.1. Záruky poskytnuté v rámci programov rozpočtových záruk EÚ (v nominálnej hodnote)

v mil. EUR

	31.12.2021			
	Poskytnuté záruky			Aktíva určené ako rezervy ⁽¹⁾
	Strop	Podpísané	Vyplatené	
Záruky v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov	33 026	33 026	20 835	2 700
Záručný fond EFSI	25 826	24 730	20 358	8 602
Záruka EFSD	1 391	611	535	796
Záruka pre vonkajšiu činnosť NDICI	200	200	200	—
Spolu	60 442	58 566	41 928	12 098

⁽¹⁾ Z aktív v hodnote 2,7 mld. EUR určených ako rezerva pre záruku v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov sa kryjú aj pôžičky v rámci makrofinančnej pomoci a Euratomu (pozri poznámku 4.1.2).

v mil. EUR

	31.12.2020			
	Poskytnuté záruky			Aktíva určené ako rezervy ⁽¹⁾
	Strop	Podpísané	Vyplatené	
Záruky v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov	35 372	32 530	20 050	2 813
Záručný fond EFSI	25 543	23 831	18 590	8 028
Záručný fond EFSD	1 370	438	34	804
Spolu	62 285	56 799	38 673	11 645

⁽¹⁾ Z aktív v hodnote 2,8 mld. EUR určených ako rezerva pre záruku v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov sa kryjú aj pôžičky v rámci makrofinančnej pomoci a Euratomu (pozri poznámku 4.1.2).

V predchádzajúcich tabuľkách sa zobrazuje rozsah expozície rozpočtu EÚ voči možným budúcim platbám súvisiacim so zárukami poskytnutými skupine EIB alebo iným finančným inštitúciám. Vyplatené sumy predstavujú sumy už poskytnuté konečným prijímateľom, zatiaľ čo podpísané sumy zahŕňajú tieto vyplatené peňažné prostriedky plus už podpísané dohody s prijímateľmi alebo finančnými sprostredkovateľmi, ktoré ešte neboli vyplatené (16 638 mil. EUR). Strop predstavuje celkovú záruku, ktorú sa rozpočet EÚ, teda členské štáty, zaviazali pokryť, keďže na to, aby bolo možné zverejniť

maximálnu expozíciu EÚ k 31. decembru 2021, sa musia započítať aj operácie, ktoré boli schválené na podpis, ale zatiaľ neboli podpísané (1 876 mil. EUR). Za rozpočtový rok 2020 sa sumy uvádzajú po odpočítaní finančných rezerv a finančných záväzkov vykázaných pre tieto programy.

Programy rozpočtových záruk sú kryté rezervami postupne vytváranými z rozpočtu a uloženými v spoločnom rezervnom fonde (ďalej len „SRF“) ako vankúš likvidity na krytie budúcich výziev na uplatnenie záruky (pozri poznámku 2.4.2.1). Rezervy dosahovali k 31. decembru 2021 výšku 12 098 mil. EUR. Informácie o opatreniach zavedených na zabezpečenie dostatočných rezerv na strednodobé krytie výziev na uplatnenie záruky sa uvádzajú v poznámke 6.2. Všetky straty, ktoré vznikli v rámci programov rozpočtových záruk a presahujú vyčlenené rezervy, sa budú musieť v každom prípade uhradiť z budúcich rozpočtov.

Záruky v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov

Z rozpočtu EÚ sa ručí za záruky na úvery, ktoré EIB podpísala a poskytla zo svojich vlastných zdrojov tretím krajinám. K 31. decembru 2021 dosiahla suma nesplatených úverov krytých zárukou z rozpočtu EÚ celkovú výšku 20 835 mil. EUR. Rozpočet EÚ ručí za:

- 20 268 mil. EUR prostredníctvom zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia, a
- 567 mil. EUR) priamo za úvery poskytnuté členským štátom pred prístupím.

Záruka v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov týkajúca sa úverov poskytovaných EIB je obmedzená na 65 % nesplatených zostatkov dohôd podpísaných po roku 2007 (mandáty na obdobia 2007 – 2013 a 2014 – 2021). V prípade dohôd uzavretých pred rokom 2007 sa záruka EÚ obmedzuje na percentuálny podiel stropu povolených úverových liniek, vo väčšine prípadov na 65 %, ale aj na 70 %, 75 % alebo 100 %. Ak sa strop nedosiahne, záruka EÚ kryje sumu v plnej výške.

Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/412⁽²³⁾ sa zavádza mandát na poskytovanie úverov súkromnému sektoru na projekty určené na dlhodobú ekonomickú odolnosť utečencov, migrantov, hostiteľských a tranzitných komunít v rámci iniciatívy EIB na posilnenie odolnosti (ERI). Rozpočet Únie získava protiuplnenie za riziko, ktoré podstupuje v súvislosti so zárukami poskytnutými na finančné operácie EIB v rámci mandátu ERI na poskytovanie úverov súkromnému sektoru, čím sa vysvetľuje pohľadávka z poplatku za záruku v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov, ktorá je inak nespĺnateľnou zárukou (pozri poznámku 2.11.2).

Obdobie na podpísanie nových operácií v rámci mandátu na poskytovanie vonkajších úverov na roky 2014 – 2020 uplynulo v roku 2021, čím uplynula aj platnosť dostupného stropu pre všetky nevyužité sumy v rámci záruky. Nový mandát EIB by mal byť krytý zárukou pre vonkajšiu činnosť, ktorá bola zavedená v nariadení o NDICI (pozri ďalej), zatiaľ však nebola podpísaná.

Záručné platby EÚ sa vykonávajú prostredníctvom zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia: v roku 2021 boli vyplatené výzvy na uplatnenie záruky vo výške 93 mil. EUR (2020: 52 mil. EUR).

Záruka Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI)

EFSI je iniciatíva zameraná na zvýšenie kapacity znášania rizika skupiny EIB, ktorou sa EIB umožňuje rozšíriť investície v EÚ. Cieľom EFSI je podporiť ďalšie investície v EÚ a zlepšiť prístup malých podnikov k financovaniu. Rozpočet EÚ poskytuje záruku vo výške max. 26 mld. EUR („záruka EÚ pre EFSI“) v súlade s dohodou medzi EÚ a EIB (ďalej len „dohoda o EFSI“) s cieľom chrániť EIB pred možnými stratami, ktoré môže utrpieť v dôsledku svojich finančných a investičných operácií.

Operácie EFSI sa vykonávajú v rámci dvoch častí: časti pre infraštruktúru a inovácie (IIW), ktoré vykonáva EIB (záruka EÚ pre EFSI vo výške 19 250 mld. EUR) a špecializovaného nástroja pre MSP, ktorý vykonáva EIF (záruka EÚ pre EFSI vo výške 6 750 mil. EUR), pričom obe majú dlhové portfólio a akciové portfólio. EIF pôsobí podľa dohody s EIB na základe záruky EIB, na ktorú sa vzťahuje protizáruka EÚ pre EFSI podľa dohody o EFSI.

⁽²³⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/412 zo 14. marca 2018, ktorým sa mení rozhodnutie č. 466/2014/EÚ, ktorým sa Európskej investičnej banke poskytuje záruka EÚ za straty z finančných operácií na podporu investičných projektov mimo Únie (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 30).

EÚ a EIB majú v rámci EFSI rozdielne úlohy. EFSI je zriadený v rámci EIB, ktorá financuje operácie (dlhové a kapitálové investície) a na tento účel si požičiava potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch. Skupina EIB prijíma investičné rozhodnutia nezávisle a riadi operácie v súlade so svojimi pravidlami a postupmi. Európska únia poskytuje záruku na tieto operácie a do výšky tejto záruky kryje straty, ktoré EIB utrpí.

S cieľom zaistiť, aby investície uskutočnené v rámci EFSI boli aj naďalej zamerané na konkrétny cieľ riešenia zlyhaní trhu a aby boli oprávnené na ochranu v rámci záruky EÚ, sa zaviedla špecializovaná štruktúra riadenia zahŕňajúca investičný výbor nezávislých odborníkov, ktorý preskúma každý projekt, ktorý EIB navrhne v rámci časti pre infraštruktúru a inovácie (IIW), pokiaľ ide o jeho oprávnenosť na krytie zárukou EÚ, a riadiaci výbor EFSI, ktorý zabezpečuje dohľad nad programom.

Keďže nie sú splnené kontrolné kritériá a účtovné požiadavky na konsolidáciu v súlade s účtovnými pravidlami EÚ (a IPSAS), súvisiace kryté aktíva sa nezaúčtujú do konsolidovanej ročnej účtovnej závierky EÚ.

Záruka, ktorú EÚ poskytla skupine EIB v rámci EFSI, sa účtuje ako záväzok z finančnej záruky v súvislosti s dlhovým portfóliom okna pre infraštruktúru a inovácie a dlhovým portfóliom špecializovaného nástroja pre MSP (pozri poznámku 2.11.2) a ako derivát (finančné aktívum alebo finančný záväzok v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit) pre obe akciové portfóliá (pozri poznámku 2.4.2.2). Poskytnutá záruka EFSI zahŕňa operácie programov COSME, Horizont 2020, záručného mechanizmu pre kultúrne a kreatívne sektory a programu EaSI pre časť krytú zárukou EÚ pre EFSI v rámci dlhového portfólia špecializovaného nástroja pre MSP.

Počas roka 2021 neboli zo zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond EFSI, vyplatené žiadne výzvy na uplatnenie záruky (2020: 1 mil. EUR).

Európsky fond pre udržateľný rozvoj (EFSD)

Európsky fond pre udržateľný rozvoj, zriadený nariadením o EFSD, je iniciatíva zameraná na podporu investícií v Afrike a krajinách európskeho susedstva s cieľom prispieť k dosiahnutiu udržateľného rozvoja a riešiť konkrétne základné sociálno-ekonomické príčiny migrácie. Podľa nariadenia o EFSD by EÚ mala implementujúcim partnerom poskytnúť záruky vo výške 1,5 mld. EUR (ďalej zvýšené o externé príspevky) na ich investičné a finančné operácie s cieľom znížiť investičné riziko, ktorému sú vystavení. Záruka EFSD je krytá SRF – pozri poznámku 2.4.2.1. K 31. decembru 2021 bolo účinných šesťnásť dohôd o zárukách EFSD s celkovým limitom krytia zo záruk vo výške 1 391 mil. EUR, pričom operácie podpísané protistranami a zaručené EÚ v rámci týchto dohôd dosahovali celkovú výšku 611 mil. EUR.

Záruka pre vonkajšiu činnosť NDICI

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947⁽²⁴⁾ sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (ďalej len „nástroj“), ako aj Európsky fond pre udržateľný rozvoj plus (ďalej len „EFSD+“) a záruka pre vonkajšiu činnosť, pre VFR na roky 2021 – 2027. Cieľom nariadenia o NDICI je zvýšenie súdržnosti a účinnosti vonkajšej činnosti EÚ, a tým aj zlepšenie vykonávania rôznych politík vonkajšej činnosti.

Zo záruky pre vonkajšiu činnosť sa podporujú činnosti ESFD+ kryté rozpočtovými zárukami, makrofinančná pomoc a úvery tretím krajinám.

K 31. decembru 2021 bola podpísaná jedna dohoda o rozpočtovej záruke v celkovej výške 200 mil. EUR.

⁽²⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1).

Záruka InvestEU

V nariadení o Programe InvestEU [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017 ⁽²⁵⁾] sa stanovuje záruka EÚ vo výške 26,2 mld. EUR, ktorou sa kryje financovanie a investovanie implementujúcich partnerov prispievajúce k plneniu cieľov vnútorných politik Únie v štyroch segmentoch politiky: udržateľná infraštruktúra, výskum, inovácia a digitalizácia, malé a stredné podniky a sociálne investície a zručnosti. EÚ postupne vyčleňuje finančné prostriedky („tvorba rezerv“) z rozpočtu na Program InvestEU s cieľom vytvoriť kapitálový vankúš pre výzvy na uplatnenie záruky. V nariadení o Programe InvestEU sa stanovuje miera tvorby rezerv na úrovni 40 % záruky pre zložku v zodpovednosti EÚ Program InvestEU. V súčasnosti má výšku 300 mil. EUR investovaných do SRF (pozri poznámku 2.4.2.1). Prvá dohoda o zárukách v rámci Programu InvestEU bola podpísaná v marci 2022 so skupinou EIB a stanovovala sa v nej záruka EÚ do maximálnej výšky 19,6 mld. EUR. V nariadení o Programe InvestEU sa umožňujú aj príspevky od členských štátov (v rámci zložky v zodpovednosti členských štátov) a tretích krajín.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

V súlade s článkom 143 dohody o vystúpení zodpovedá Spojené kráľovstvo vo vzťahu k Únii za svoj podiel na podmienených finančných záväzkoch súvisiacich s EFSI, EFSD a operáciami v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov schválenými k dátumu vystúpenia, t. j. k 31. januáru 2020. V článku 143 sa vyžaduje, aby bolo Spojené kráľovstvo v prípade výzvy na plnenie zo záruky v rámci finančnej operácie schválenej pred dátumom vystúpenia zodpovedné vo vzťahu k Únii za svoj podiel platieb, ktoré Únia v rámci týchto operácií uskutočnila, ak nie je prípadne krytý podielom Spojeného kráľovstva na rezervách držaných v záručnom fonde.

V prípade mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov bola k dátumu vystúpenia hodnota rozpočtovej záruky EÚ na operácie schválené do dátumu vystúpenia 33,7 mld. EUR. K 31. decembru 2021 sa zmenila na 27,6 mld. EUR. Podiel Spojeného kráľovstva na tomto podmienenom záväzku k 31. decembru 2021 teda tvoril 3,4 mld. EUR. Ako však už bolo uvedené, všetky nesplatené časti týchto úverov sa najskôr kryjú zo zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia, a Spojené kráľovstvo by sa na ich úhradu vyzývalo až vtedy, keby rezervy Spojeného kráľovstva pre tento fond vo výške 338 mil. EUR k 31. decembru 2021 neboli dostatočné.

Pokiaľ ide o operácie v rámci EFSI, k dátumu vystúpenia bola hodnota rozpočtovej záruky EÚ na operácie schválené do dátumu vystúpenia 23,5 mld. EUR. K 31. decembru 2021 sa zmenila na 18,8 mld. EUR. Podiel Spojeného kráľovstva na tomto podmienenom záväzku k 31. decembru 2021 teda tvoril 2,3 mld. EUR. Všetky výzvy na plnenie zo záruky v rámci EFSI sa najskôr kryjú zo záručného fondu EFSI (ktorý je zložkou SRF), a Spojené kráľovstvo sa na ich úhradu vyzýva až vtedy, ak rezervy Spojeného kráľovstva pre tento fond vo výške 1,1 mld. EUR k 31. decembru 2021 nie sú dostatočné.

Keďže implementujúci partneri pred dátumom vystúpenia neschválili žiadne operácie v rámci záruky EFSD, Spojené kráľovstvo nemá v tomto smere žiadne povinnosti.

Podiel Spojeného kráľovstva na platbách uskutočnených v roku 2021 týkajúcich sa operácií schválených v deň vystúpenia alebo po ňom a do 31. decembra 2021 dosiahol 47 mil. EUR (35 mil. EUR za EFSI a 12 mil. EUR za mandát na poskytovanie vonkajších úverov), čím sa v príslušnej miere znížili rezervy Spojeného kráľovstva. Suma splatná Spojenému kráľovstvu v roku 2022, konkrétne 163 mil. EUR (pozri poznámku 2.6.1.2), vyplýva z podielu Spojeného kráľovstva na vymožených prostriedkoch a čistých príjmoch vybraných v roku 2021 (70 mil. EUR), z nadmerných rezerv (92 mil. EUR), ako aj z vplyvu konečného výpočtu podielu Spojeného kráľovstva na sumách splatných v roku 2021 („dorovnanie“).

4.1.2. Záruky poskytované na krytie pôžičiek v rámci NGEU a finančnej pomoci

	v mil. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
NGEU	91 002	—
SURE	89 702	39 503
EFSM	47 270	47 396

(25) Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 30.

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
BOP	201	201
MFA	7 466	5 813
Euratom	350	279
Spolu	235 991	93 193

Sumy pôžičiek v tejto tabuľke vyjadrujú sumy v nominálnej hodnote a vzniknuté úroky. Z rozpočtu EÚ sa ručí za pôžičky Komisie na programy NGEU a finančnej pomoci. Z nesplatených pôžičiek v rámci NGEU k 31. decembru 2021 bolo 18 mld. EUR vyplatených na úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, 46,4 mld. EUR na nenávratnú podporu z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a 7,2 mld. EUR na príspevky na programy VFR, zatiaľ čo zvyšných 19,4 mld. EUR ešte nebolo vyplatených a zostáva v peňažných prostriedkoch a peňažných ekvivalentoch (pozri poznámku 2.8).

Ak by došlo k nesplácaniu niektorého z úverov, ktorý bol z týchto pôžičiek poskytnutý, rozpočet EÚ bude musieť napokon znášať náklady na nezaplatenú sumu v plnej výške:

- pôžičky v rámci NGEU a pôžičky súvisiace s EFSM, platobnou bilanciou a úvermi Euratomu členskými štátmi sú zaručené iba rozpočtom EÚ,
- pôžičky súvisiace s nástrojom SURE sú zaručené rozpočtom EÚ a podporené zárukami členských štátov vo výške 25 mld. EUR (25 % z maximálnej sumy finančnej pomoci vo výške 100 mld. EUR) a
- pôžičky v rámci makrofinančnej pomoci a Euratomu na úvery tretím krajinám sú v prvom rade kryté zo zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia (pozri poznámku 2.4.2), a potom z rozpočtu EÚ.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

V súlade s článkom 143 dohody o vystúpení zodpovedá Spojené kráľovstvo vo vzťahu k Únii za svoj podiel na podmienených finančných záväzkoch súvisiacich s úvermi na finančnú pomoc (EFSM, makrofinančná pomoc, platobná bilancia a Euratom), ktoré boli schválené alebo o ktorých sa rozhodlo k dátumu vystúpenia, t. j. k 31. januáru 2020. V článku 143 sa vyžaduje, aby bolo Spojené kráľovstvo v prípade nesplácania úveru na finančnú pomoc schváleného pred dátumom vystúpenia zodpovedné vo vzťahu k Únii za svoj podiel platieb, ktoré Únia v rámci zlyhanej operácie uskutočnila, ak nie je prípadne krytý podielom Spojeného kráľovstva na rezervách držaných v zložke SRF zodpovedajúcej Garančnému fondu pre vonkajšie opatrenia (t. j. úvery v rámci makrofinančnej pomoci a úvery Euratomu v tretích krajinách) – pozri poznámku 4.1.1.

Nesplatené podmienené záväzky EÚ týkajúce sa uvedených úverov na finančnú pomoc dosiahli k dátumu vystúpenia výšku 53,9 mld. EUR. Po splátkach dosiahla od uvedeného dátumu hodnota týchto úverov krytých zo záruk EÚ k 31. decembru 2021 výšku 53,0 mld. EUR – podiel Spojeného kráľovstva na nich tvorí 6,6 mld. EUR.

4.1.3. Záruky poskytnuté v rámci programov finančných nástrojov EÚ (v nominálnej hodnote)

v mil. EUR

	31.12.2021
Horizont 2020	2 590
Nástroj na prepájanie Európy	568
COSME	782
Iné	653
Spolu	4 593

v mil. EUR	
	31.12.2020
Horizont 2020	1 860
Nástroj na prepájanie Európy	579
Finančný nástroj s rozdelením rizika	37
Iné	49
Spolu	2 524

Ako je uvedené v článku 210 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, rozpočtové výdavky spojené s finančným nástrojom a finančný záväzok EÚ v **nijakom prípade neprekročia sumu príslušného rozpočtového záväzku, ktorý bol v súvislosti s ním vytvorený**, čím sa vylúčia podmienené záväzky rozpočtu. V praxi to znamená, že tieto záväzky majú protiváhu na strane aktív súvahy alebo sú kryté nesplatenými rozpočtovými záväzkami, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady.

Sumy k 31. decembru 2021 predstavujú nesplatené nominálne sumy záruk, zatiaľ čo podmienené záväzky k 31. decembru 2020 sa uvádzajú bez finančných rezerv a finančných záväzkov vykazovaných za tieto nástroje – pozri poznámky **2.10** a **2.11.2**.

Nástroj COSME na poskytovanie záruk za úvery pozostáva najmä z obmedzených záruk pre portfóliá rizikovejšieho dlhového financovania (najmä úvery) ponúkané finančnými sprostredkovateľmi mikropodnikom, malým a stredným podnikom. Nástroj COSME na poskytovanie záruk za úvery vykonáva EIF v mene EÚ.

Ďalšie podrobnosti o programe Horizont 2020 a Nástroji na prepájanie Európy sa nachádzajú aj v poznámke **2.4.2.1**.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

Pokiaľ ide o podmienené záväzky EÚ týkajúce sa súm schválených do dátumu vystúpenia na finančné nástroje EÚ vrátane uvedených, ak sa niektoré z nich naplnia, budú kryté z rozpočtu EÚ pomocou finančných prostriedkov držaných na zvereneckých účtoch. V zásade by sa preto od Spojeného kráľovstva nemala žiadať úhrada žiadnych súm okrem jeho podielu na nesplatených rozpočtových záväzkoch, ktorý je uvedený v článku 140 dohody o vystúpení – pozri poznámku **2.6.1.2**.

4.2. PODMIENENÉ ZÁVÄZKY SÚVISIACE S PRÁVNymi SPORMI

4.2.1. Právne spory v oblasti pokút

K 31. decembru 2021 dosiahli podmienené záväzky týkajúce sa pokút výšku 2 111 mil. EUR (2020: 2 985 mil. EUR). Tieto sumy sa týkajú najmä pokút uložených Komisiou za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, ktoré boli predbežne uhradené pokutovanými spoločnosťami a v prípade ktorých bolo podané odvolanie alebo nie je známe, či sa odvolanie podá. Podmienené záväzky sa budú vykazovať až do vydania konečného rozhodnutia Súdneho dvora alebo do uplynutia platnosti lehoty na podanie odvolania. Úrok získaný z predbežných platieb je zahrnutý v hospodárskom výsledku za rok a vykázaný ako podmienený záväzok, čo odráža neistotu, pokiaľ ide o oprávnenie Komisie na tieto sumy.

Ak EÚ prehrá niektorý z prípadov súvisiacich s uloženými pokutami, predbežne uhradené sumy sa vrátia spoločnostiam bez vplyvu na rozpočet. Suma pokút sa vykáže ako rozpočtový príjem až vtedy, keď sú pokuty definitívne (článok 107 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

4.2.2. Iné právne spory

v mil. EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Poľnohospodárstvo	79	66
Súdržnosť	210	341

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Iné	1 153	2 169
Spolu	1 443	2 576

Poľnohospodárstvo

Ide o podmienené záväzky voči členským štátom týkajúce sa rozhodnutí o súlade s právnymi predpismi o EPZF a rozvoji vidieka, ktoré sú predmetom prebiehajúceho konania na Súdnom dvore. Stanovenie konečnej sumy záväzku a rok, v ktorom bude výsledok úspešného odvolania zapísaný na ťarchu rozpočtu, závisí od dĺžky súdneho konania pred Súdny dvorom.

Súdržnosť

Ide o podmienené záväzky voči členským štátom týkajúce sa akcií v rámci politiky súdržnosti, v súvislosti s ktorými sa očakáva stanovenie dátumu pre ústne vypočutie, alebo ktoré sú predmetom prebiehajúceho konania na Súdnom dvore.

Iné právne spory

Tento okruh sa týka žalôb o náhradu škody, ktoré sú v súčasnosti vznesené proti EÚ, iných právnych sporov a odhadovaných výdavkov na právne zastupovanie. Je potrebné poznamenať, že v žalobe o náhradu škody podľa článku 340 ZFEÚ musí žalobca preukázať, že inštitúcia dostatočne závažným spôsobom porušila právny predpis, ktorého cieľom je priznať jednotlivcom práva, že žalobca utrpel skutočnú škodu a že existuje priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a škodou. Významné zníženie oproti predchádzajúcemu koncu roka súvisí najmä s nárokmi na náhradu škody voči Komisii za rozhodnutie o zákaze fúzie, ktoré bolo napokon zamietnuté súdom.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

Podľa článku 147 dohody o vystúpení zodpovedá Spojené kráľovstvo za svoj podiel na platbách vyžadovaných na vyrovnanie podmienených záväzkov Únie, ktoré sa stanú splatnými v súvislosti s právnymi spormi o finančných záujmoch Únie (ak ku skutočnostiam, ktoré tvoria predmet týchto sporov, došlo pred 31. decembrom 2020). Odhadovaná maximálna expozícia Spojeného kráľovstva je v tomto prípade 179 mil. EUR (2020: 318 mil. EUR). Pri právnych sporoch, v prípade ktorých sa považuje za pravdepodobné, že sumy sa vyplatia z rozpočtu EÚ (pozri poznámku 2.10), tvorí podiel Spojeného kráľovstva súčasť celkovej sumy splatnej Spojeným kráľovstvom – podrobnosti pozri v poznámke 2.6.1.2.

4.3. PODMIENENÉ AKTÍVA

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Prijaté záruky:		
Záruky za plnenie záväzkov	287	318
Iné záruky	8	8
Iné podmienené aktíva	98	58
Spolu	393	384

Vyžadujú sa záruky za plnenie, aby sa zabezpečilo, že prijímatelia finančných prostriedkov EÚ splnia záväzky, ktoré im vyplývajú zo zmlúv uzatvorených s EÚ.

5. ROZPOČTOVÉ A PRÁVNE ZÁVÄZKY

V tejto poznámke sa uvádzajú informácie o rozpočtovom postupe a budúcich potrebách financovania, a nie o záväzkoch existujúcich k 31. decembru 2021.

Vo viacročnom finančnom rámci (VFR), ktorý odsúhlasujú členské štáty, sa vymedzujú programy a stanovujú stropy okruhov pre viazané rozpočtové prostriedky, ako aj celková výška platobných rozpočtových prostriedkov, v rámci ktorej môže EÚ prijať rozpočtové a právne záväzky a nakoniec vykonať platby na obdobie 7 rokov – pozri tabuľku 1.1 v poznámkach k správam o plnení rozpočtu.

Právne záväzky zodpovedajú programom, projektom, dohodám alebo podpísaným zmluvám, ktoré sú teda pre EÚ záväzné. Právny záväzok je úkon, ktorým povolujujúci úradník prijíma záväzok (pre EÚ), z ktorého vyplýva zaťaženie rozpočtu, alebo taký záväzok vytvára [článok 2 ods. 37 nariadenia o rozpočtových pravidlách].

V zásade sa najskôr realizuje rozpočtový, až potom právny záväzok, ale v prípade niektorých viacročných programov/projektov je to naopak, pretože príslušné rozpočtové záväzky sa realizujú v ročných splátkach počas viacerých rokov, ak to základný akt umožňuje. V prípade politiky súdržnosti sa napríklad v článku 86 nariadenia o spoločných ustanoveniach [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ⁽²⁶⁾] stanovuje, že rozhodnutie Komisie o prijatí programu predstavuje právny záväzok v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách, ale že rozpočtové záväzky Únie, pokiaľ ide o jednotlivé programy, sa realizujú v ročných splátkach pre každý fond počas obdobia od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027. Podobné ustanovenia sa môžu nachádzať aj v iných právnych základoch. Z tohto dôvodu môžu existovať sumy, ktoré sa EÚ právne zaviazala uhradiť, ale pre ktoré sa ešte nerealizovali rozpočtové záväzky – pozri poznámku 5.2.

Ak sa vykonal rozpočtový záväzok, ale následné platby ešte nie, výška nesplateného záväzku sa nazýva „Reste à Liquider“ (RAL). Môže ísť o programy alebo projekty, často viacročné, ktoré sú podpísané a ktoré budú uhradené až v nasledujúcich rokoch. Predstavujú platobné záväzky pre budúce roky. Keďže finančné výkazy sa zostavujú na akruálnom princípe, zatiaľ čo správy o plnení rozpočtu sa vypracúvajú na základe peňažných tokov, časť celkových neuhradených súm (RAL) už bola vykázaná ako náklady a v súvahe sa vykazuje ako záväzok (pozri poznámky 2.12 a 2.13). Tieto výdavky sa vypočítavajú buď na základe žiadostí o úhradu nákladov/prijatých faktúr, alebo na základe odhadovaného vykonávania programu alebo projektu, ak do dátumu vykazovania ešte neboli EÚ doručené žiadne žiadosti – pozri poznámku 5.1. Keď sa platby súvisiace s nesplatenými záväzkami uhradia, vykázanie záväzku v súvahe sa zruší. Časť nesplatených záväzkov, ktorá ešte nie je vykázaná ako náklady, sa nezačlení do záväzkov, ale uvedie nižšie.

Uverejnené sumy tak predstavujú sumy k 31. decembru 2021, ktoré sa EÚ zaviazala uhradiť na základe plnenia zmlúv a ktoré by sa preto mali financovať z budúcich rozpočtov EÚ.

v mil. EUR

	Poznámka	31.12.2021	31.12.2020
Nesplatené rozpočtové záväzky, ktoré ešte neboli vykazané ako náklady	5.1	266 526	249 309
Významné právne záväzky	5.2	135 181	14 481
Spolu		401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

5.1. NESPLATENÉ ROZPOČTOVÉ ZÁVÄZKY, KTORÉ EŠTE NEBOLI VYKÁZANÉ AKO NÁKLADY

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Nesplatené rozpočtové záväzky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady	266 526	249 309

Uvedená suma zodpovedá rozpočtovým nesplateným záväzkom (RAL – „Reste à Liquider“) vo výške 341 634 mil. EUR (pozri tabuľku 6.4 v poznámkach k správam o plnení rozpočtu), od ktorých boli odpočítané príslušné sumy vykázané v súvahe ako záväzky a vo výkaze finančných výsledkov ako výdavky. Rozpočtové nesplatené záväzky predstavujú otvorené záväzky, ktoré ešte neboli uhradené a/alebo ktorých viazanosť nebola ešte zrušená. Ide o bežný následok existencie viacročných programov.

Treba poznamenať, že nesplatené preddavky predbežného financovania k 31. decembru 2021 dosiahli celkovú výšku 93,4 mld. EUR – pozri poznámku 2.5. Predstavujú rozpočtové záväzky, ktoré boli uhradené, čím sa znižujú nesplatené záväzky, ale pri ktorých sa zaplatené sumy stále považujú za sumy patriace EÚ, a nie prijímateľovi, a to až do splnenia relevantných zmluvných povinností. Sú preto ako uvedené nesplatené záväzky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady.

5.2. VÝZNAMNÉ PRÁVNE ZÁVÄZKY

v mil. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Záväzky týkajúce sa nenávratnej podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	99 530	—
ITER	6 121	6 837
EPFRV ⁽¹⁾	17 662	—
Vesmírne programy	4 189	—
Rybárske dohody	412	172
Horizont Európa	382	—
EURATOM	445	—
Pobrexitová adaptačná rezerva	3 072	—
Nástroj na prepájanie Európy	—	4 140
Záväzky z operatívneho lízingu	2 492	2 547
Iné zmluvné záväzky	876	785
Spolu	135 181	14 481

⁽¹⁾ ¹ Finančný rámec pre EPFRV bol rozšírený na obdobie do roku 2022 [nariadenie (EÚ) 2020/2220].

V uvedených sumách sa zohľadňujú dlhodobé právne záväzky, ktoré neboli v rozpočte na konci roka kryté viazanými rozpočtovými prostriedkami. Tieto záväzné povinnosti budú zahrnuté do rozpočtu a splatené v budúcich rokoch.

Prostredníctvom ročných splátok sa môžu v súlade s článkom 112 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách vykonávať niektoré dôležité programy (pozri ďalej). Tým sa EÚ umožní realizovať právne záväzky (podpisovať dohody o grantoch, dohody o delegovaní a verejné zákazky) v rozsahu prekračujúcom dostupné viazané rozpočtové prostriedky daného roka. Preto je možné, že významné sumy z celkových pridelených prostriedkov súčasného VFR sú už viazané. Týka sa to najmä týchto programov opísaných ďalej:

Závazky týkajúce sa nenávratnej podpory z NGEU (Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti)

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je kľúčovým programom NGEU, Nástroja EÚ na obnovu. Bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021⁽²⁷⁾. Financujú sa z neho reformy a investície v členských štátoch od začiatku pandémie koronavírusu vo februári 2020 do roku 2026. Tu vykázaná suma sa týka časti právnych záväzkov pre nenávratnú podporu z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorá nebola do konca roka 2021 uhradená z rozpočtových záväzkov. Používanie ročných splátok sa povoľuje v článku 23 nariadenia (EÚ) 2021/241.

ITER – medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor

Ide o záväzky určené na pokrytie budúcich potrieb financovania zariadení ITER do roku 2027. EÚ (Euratom) poskytuje svoje príspevky do organizácie ITER International prostredníctvom agentúry Fusion for Energy vrátane príspevkov od členských štátov a Švajčiarska. Táto suma je dôsledkom perspektívneho financovania v rámci VFR na roky 2021 – 2027 stanoveného v rozhodnutí Rady (Euratom) 2021/281⁽²⁸⁾ z 22. februára 2021, ktorým sa mení rozhodnutie 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy, v ktorom sa povoľuje používanie ročných splátok. ITER bol vytvorený s cieľom riadiť a motivovať využívanie zariadení ITER, podporovať chápanie a pozitívne vnímanie energie jadrovej syntézy zo strany verejnosti a vykonávať ostatné činnosti potrebné na dosahovanie jeho cieľa. Na projekte ITER sa podieľa EÚ a viaceré ďalšie krajiny.

EPFRV

Ide o právne záväzky, ktoré sa EÚ zaviazala uhradiť pri prijímaní programu EPFRV na obdobie 2014 – 2022 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220⁽²⁹⁾. Rozhodnutie Komisie o prijatí operačného programu predstavuje rozhodnutie o financovaní v zmysle článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách a po oznámení dotknutému členskému štátu predstavuje právny záväzok v zmysle uvedeného nariadenia.

Vesmírne programy

Vesmírny program tvoria tieto prvky: Galileo, EGNOS, Copernicus, GovaSatcom a SSA. Najvýznamnejšími sú Galileo, v rámci ktorého sa vyvíja európsky globálny navigačný satelitný systém, a Copernicus, európsky program pozorovania Zeme. Tieto záväzky sa vytvárajú na obdobie do roku 2027. Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696⁽³⁰⁾ Komisia podpísala dohody o delegovaní s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA), EUMETSAT-om, Mercatorom a Európskym centrom pre strednodobé predpovede počasia. Používanie ročných splátok sa povoľuje v článku 11,6 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Rybárske dohody

Tieto dohody predstavujú záväzky prijaté do roku 2026 vo vzťahu k tretím krajinám v súvislosti s operáciami v rámci medzinárodných rybárskych dohôd. Prijaté záväzky sú založené na rozhodnutiach Rady pre každú tretiu krajinu [napr. dohoda medzi EÚ a Seychelskou republikou a vykonávací protokol k nej (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2020)] a považujú sa za osobitné medzinárodné zmluvy, ktorými sa stranám ukladajú práva a povinnosti na obdobie niekoľkých rokov.

⁽²⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽²⁸⁾ Rozhodnutie Rady (Euratom) 2021/281 z 22. februára 2021, ktorým sa mení rozhodnutie 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 62, 23.2.2021, s. 41).

⁽²⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2220 z 23. decembra 2020, ktorým sa stanovujú určité prechodné ustanovenia týkajúce sa podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) v rokoch 2021 a 2022 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013, (EÚ) č. 1306/2013 a (EÚ) č. 1307/2013, pokiaľ ide o zdroje a uplatňovanie v rokoch 2021 a 2022, a nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o zdroje a distribúciu tejto podpory v rokoch 2021 a 2022 (Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 1).

⁽³⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69).

Horizont Európa

Ide o sumy viazané na program Horizont Európa, určené na predchádzajúce a následné činnosti v rámci rôznych prvkov vesmírneho programu. Tieto záväzky sa vytvárajú na obdobie do roku 2027. Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ⁽³¹⁾ Komisia podpísala dohodu o delegovaní s ESA a ďalšiu s Agentúrou EÚ pre vesmírny program. Používanie ročných splátok sa povoľuje v článku 12,8 nariadenia (EÚ) 2021/695.

Euratom

EUROfusion (Európske konzorcium pre vývoj energie jadrovej syntézy) je konzorcium prijímateľských laboratórií a ústavov z EÚ, ktorých hlavnou úlohou je pripraviť pôdu pre reaktory na jadrovú syntézu. S týmto cieľom konzorcium financuje výskum svojich 30 členov na základe európskeho plánu realizácie projektu energie jadrovej syntézy ako spoločný program v rámci európskeho partnerstva založeného spoločne s Euratomom. Právny základ tvorí nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 ⁽³²⁾ z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom) na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa, v ktorého článku 4 sa predpokladá využitie ročných čiastkových platieb.

Pobrexitová adaptačná rezerva

Pobrexitová adaptačná rezerva je zameraná na vyrovnanie hospodárskych a sociálnych dôsledkov vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie (EÚ) vo februári 2020. Bola zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1755 ⁽³³⁾. Vykázaná suma predstavuje právne záväzky, ktoré je ešte potrebné splniť v rámci opatrení podporovaných z pobrexitovej adaptačnej rezervy. V tomto dokumente sa vykazujú len jedna časť právnych záväzkov, a to tie, ktoré ešte nie sú kryté rozpočtovými záväzkami.

Nástroj na prepájanie Európy (NPE)

NPE poskytuje finančnú pomoc transeurópskym sieťam s cieľom podporovať projekty spoločného záujmu v sektore dopravných, telekomunikačných a energetických infraštruktúr. Právne záväzky programu NPE sa týkajú vykonávacieho obdobia od roku 2014 do roku 2024 v oblasti dopravy a do 31. decembra 2025 v oblasti energetiky. Právny základ týchto záväzkov tvorí nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013), v ktorom sa v článku 19 stanovuje používanie ročných splátok. Na konci roka 2021 sú právne záväzky v plnej miere kryté rozpočtovými záväzkami.

Záväzky z operatívneho lízingu

Minimálne vyčlenené sumy, ktoré sa majú uhradiť podľa základných zmlúv počas zostávajúceho obdobia týchto lízingových zmlúv, sú tieto:

v mil. EUR

	Minimálne platby nájomného			
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu
Budovy	414	953	1 074	2 442
IT materiál a iné zariadenie	14	27	9	50
Spolu	428	980	1 083	2 492

⁽³¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽³²⁾ Nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563 (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 81).

⁽³³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1755 zo 6. októbra 2021, ktorým sa zriaďuje pobrexitová adaptačná rezerva (Ú. v. EÚ L 357, 8.10.2021, s. 1).

V marci 2019 sa v súvislosti s oznámením Spojeného kráľovstva o jeho úmysle vystúpiť z EÚ a na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1718 ⁽³⁴⁾ zo 14. novembra 2018, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 726/2004, sídlo Európskej agentúry pre lieky (EMA) premiestnilo z Londýna do Amsterdamu. Agentúra 2. júla 2019 uzavrela dohodu s majiteľom nehnuteľnosti a odvtedy svoje priestory prenajíma podnájomníkovi za podmienok, ktoré sú v súlade s podmienkami hlavnej nájomnej zmluvy vrátane trvania podnájomu, ktoré sa predlžuje až do uplynutia platnosti hlavnej nájomnej zmluvy agentúry EMA v júni 2039.

Sumy uvedené v predchádzajúcej tabuľke zahŕňajú 383 mil. EUR, ktoré sú stále splatné podľa hlavnej nájomnej zmluvy. Rovnaká suma platieb sa očakáva na strane príjmov od podnájomníka na základe nevyhovujúceho podnájomu.

Iné zmluvné záväzky

Uvedené uverejnené sumy zodpovedajú prostriedkom, ktoré sa počas trvania zmlúv musia uhradiť. Najvýznamnejšia zahrnutá suma súvisí so zákazkou (JMO2) Komisie na nehnuteľnosti v Luxemburgu (393 mil. EUR).

6. RIADENIE FINANČNÉHO RIZIKA

Nasledujúce údaje o riadení finančného rizika EÚ sa týkajú:

- operácií vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov na účely finančnej pomoci, ktoré Komisia vykonáva prostredníctvom NGEU, EFSM, nástroja na podporu platobnej bilancie, makrofinančnej pomoci, nástroja SURE a akcií Euratomu,
- pokladničných operácií vykonávaných Komisiou s cieľom plniť rozpočet EÚ vrátane pokút,
- aktív uložených v spoločnom rezervnom fonde pre rozpočtové záruky a ESUO v likvidácii,
- finančných nástrojov financovaných z rozpočtu EÚ a
- programov rozpočtových záruk EÚ.

Na začiatku činnosti NGEU v roku 2021 Komisia vymenovala manažéra zodpovedného za riadenie rizík, určila vhodnú riadiacu štruktúru a prijala politiku v oblasti rizika pre činnosti NGEU.

6.1. DRUHY RIZIKA

Trhové riziko predstavuje riziko, že reálna hodnota alebo budúce peňažné toky finančného nástroja môžu kolísať v dôsledku zmien trhových cien. Trhové riziko prináša so sebou nielen potenciálnu stratu, ale aj potenciálny zisk. Možno ho rozdeliť na *menové riziko*, *úrokové riziko* a *iné cenové riziko* (ako je akciové riziko):

- *menové riziko* predstavuje riziko, že na operácie EÚ alebo na hodnotu jej investícií bude mať vplyv fluktuácia výmenných kurzov. Toto riziko vzniká pri zmene kurzu jednej meny voči inej mene,
- *úrokové riziko* spočíva v možnosti zníženia hodnoty cenného papiera, najmä dlhopisu, v dôsledku zvýšenia úrokovej sadzby. Vyššie úrokové sadzby spravidla vedú k nižším cenám dlhopisov s fixnou úrokovou sadzbou a naopak, a
- *iné cenové riziko* je riziko, že reálna hodnota alebo budúce peňažné toky finančného nástroja budú kolísať z dôvodu zmien trhových cien (iných ako tie, ktoré vyplývajú z úrokového rizika alebo menového rizika) bez ohľadu na to, či sú tieto zmeny spôsobené faktormi špecifickými pre individuálny finančný nástroj alebo pre jeho emitenta, alebo faktormi ovplyvňujúcimi všetky podobné finančné nástroje, s ktorými sa obchoduje na trhu.

⁽³⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1718 zo 14. novembra 2018, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 726/2004, pokiaľ ide o sídlo Európskej agentúry pre lieky (Ú. v. EÚ L 291, 16.11.2018, s. 3).

Kreditné riziko predstavuje riziko straty v dôsledku nesplácania úveru alebo inej úverovej linky (istiny, úroku alebo oboch) dlžníkom alebo v dôsledku iného neplnenia zmluvných záväzkov. Ako nesplácanie možno označiť udalosti ako oneskorené splácanie, reštrukturalizáciu splátok dlžníka a konkurz.

Riziko likvidity je riziko, že účtovná jednotka EÚ bude mať ťažkosti pri plnení záväzkov súvisiacich s finančnými záväzkami, ktoré sa vyrovnávajú dodaním hotovosti alebo iného finančného aktíva.

6.2. METÓDY RIADENIA RIZIKA

Oceňovanie finančných nástrojov

Tieto triedy finančných aktív a záväzkov sa neoceňujú reálnou hodnotou: peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty, úvery, pohľadávky z výmenných transakcií iné ako pohľadávky zo zmlúv o finančnej záruke, keď sú klasifikované ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pôžičky, zmluvy o finančnej záruke a ďalšie finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote. Účtovná hodnota týchto finančných aktív a záväzkov sa považuje za primeraný odhad ich reálnej hodnoty.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci finančnej pomoci

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov vykonáva EÚ v súlade s príslušnými nariadeniami Rady, rozhodnutiami Rady a Európskeho parlamentu a prípadne internými usmerneniami. Príslušné operačné oddelenia sa riadia vlastnými písomnými príručkami, ktoré sa vzťahujú na špecifické oblasti, ako sú pôžičky a úvery. Poskytovanie úverov iných než v rámci NGEU je financované z nadväzných pôžičiek „back-to-back“, v dôsledku čoho nevznikajú žiadne otvorené úrokové alebo menové pozície.

Na úvery poskytnuté v rámci NGEU sa nevzťahuje prístup nadväzných operácií „back-to-back“ ako v prípade iných nástrojov finančnej pomoci. Namiesto toho bola pre NGEU vypracovaná diverzifikovaná a združená stratégia financovania, v ktorej sa kombinuje široká škála nástrojov financovania. V tejto diverzifikovanej združenej stratégii sa vyžaduje vypracovanie a vykonávanie efektívnych usmernení a postupov na riadenie rizika v rámci nástroja NGEU, ktorými sa aktívne riešia každodenné súvisiace riziká.

Pokladnica

Pravidlá a zásady riadenia pokladničných operácií Komisie sú stanovené v nariadení Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 [zmenenom nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2016/804 ⁽³⁵⁾] a v nariadení o rozpočtových pravidlách.

Na základe vyššie uvedených nariadení sa uplatňujú tieto hlavné zásady:

- vlastné zdroje sú hradené členskými štátmi na účty založené na tento účel v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo národnej centrálnej banky. Komisia môže využívať vyššie uvedené účty výlučne na pokrytie požiadaviek na pokladničnú hotovosť,
- vlastné zdroje sú hradené členskými štátmi v ich vlastných národných menách, zatiaľ čo platby Komisie sú vedené väčšinou v eurách,
- pri bankových účtoch založených v mene Komisie nie je povolené prečerpanie. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na bankové účty Komisie pre vlastné zdroje v tom prípade, že dôjde k nesplácaniu úverov, ktoré boli poskytnuté alebo zaručené podľa nariadení alebo rozhodnutí Rady EÚ, a za určitých podmienok v prípade, že požiadavky týkajúce sa hotovostných potrieb prevyšujú peňažné prostriedky držané na týchto účtoch, a
- prostriedky na účtoch vedených v iných menách ako euro sa použijú buď na platby v tých istých menách, alebo sa pravidelne prevádzajú na eurá.

⁽³⁵⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2016/804 zo 17. mája 2016, ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 85).

Okrem účtov pre vlastné zdroje Komisia založila aj ďalšie bankové účty v centrálnych a komerčných bankách na účel realizácie platieb a prijímania iných prostriedkov, ako sú príspevky členských štátov do rozpočtu.

Pokladničné a platobné operácie sú vysoko automatizované a opierajú sa o moderné informačné systémy. Na zaručenie bezpečnosti systému a na zabezpečenie oddelenia funkcií, ktoré sa vyžaduje na základe nariadenia o rozpočtových pravidlách, štandardov vnútornej kontroly Komisie, ako aj na základe audítorských zásad, sa používajú osobitné postupy.

Pokladničné a platobné operácie Komisie sa riadia súborom písomných usmernení a postupov, ktorých cieľom je obmedziť operačné a finančné riziko a zabezpečiť primeranú úroveň kontroly. Tieto usmernenia a postupy sa vzťahujú na rôzne oblasti činností (napr.: realizácia platieb a správa hotovosti, prognózovanie peňažných tokov, kontinuita činnosti atď.) a ich dodržiavanie sa pravidelne kontroluje.

Pokuty

Predbežne uhradené pokuty: vklady

Sumy prijaté pred rokom 2010 zostávajú na bankových účtoch v bankách, ktoré boli osobitne vybraté na vklady predbežne uhradených pokút. Výber bánk sa uskutočňuje v súlade s postupmi verejného obstarávania podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách. Na umiestnenie finančných prostriedkov do jednotlivých bánk má vplyv vnútorná politika riadenia rizík, ktorá definuje požiadavky týkajúce sa úverového ratingu a výšku finančných prostriedkov, ktoré by sa mohli uložiť primerane k výške kapitálu protistrany. Finančné a operačné riziká sú identifikované a hodnotené a pravidelne sa kontroluje súlad s internými usmerneniami a postupmi.

Predbežne uhradené pokuty: portfólio BUFI

Od roku 2010 sú uložené a predbežne uhradené pokuty investované do osobitne vytvoreného portfólia BUFI. Hlavným cieľom portfólia je zníženie rizík spojených s finančnými trhmi a rovnaké zaobchádzanie so všetkými účtovnými jednotkami tým, že sa na nominálnu hodnotu pokút uplatňuje zaručená návratnosť vypočítaná na rovnakom základe. Spodná hranica zaručenej návratnosti uplatňovanej pre účtovné jednotky, ktorým boli uložené pokuty predtým, ako v auguste 2018 nadobudlo účinnosť nové nariadenie o rozpočtových pravidlách, je však stanovená na úrovni nula. Správu aktív v prípade predbežne uhradených pokút vykonáva Komisia v súlade s vnútornými usmerneniami pre správu aktív. Príslušné operačné oddelenia sa riadia procesnými príručkami, ktoré sa vzťahujú na špecifické oblasti, ako je napr. správa pokladnice. Finančné a operačné riziká sú identifikované a hodnotené a pravidelne sa kontroluje súlad s internými usmerneniami a postupmi.

Cieľom činností správy aktív je investovať pokuty predbežne uhradené Komisii tak, aby:

- finančné prostriedky boli v prípade potreby ľahko dostupné, a zároveň
- sa ich návratnosť za bežných okolností v priemere rovnala návratnosti referenčnej hodnoty BUFI zníženej o vzniknuté náklady pri zachovaní nominálnej výšky pokút.

Investície sú v zásade obmedzené na tieto kategórie: termínované vklady v centrálnych bankách členských štátov, nezávislých dlhových agentúrach, v bankách v úplnom vlastníctve štátu alebo so zárukou štátu, alebo nadnárodných inštitúciách a dlhopisy, dlžobné úpisy a vkladové certifikáty vydané štátnymi alebo nadnárodnými inštitúciami.

Prijaté finančné záruky

Značné záruky od finančných inštitúcií prijala Komisia v súvislosti s pokutami, ktoré boli uložené podnikom za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ – pozri poznámku **2.6.1.3**. Tieto záruky poskytujú pokutované spoločnosti ako alternatívu k predbežným platbám. Záruky sa spravujú v súlade s vnútornou politikou riadenia rizík. Finančné a operačné riziká sú identifikované a hodnotené a pravidelne sa kontroluje súlad s internými usmerneniami a postupmi.

Programy rozpočtových záruk EÚ

V hlave X nariadenia o rozpočtových pravidlách sa zakotvuje viacero záruk na ochranu rozpočtu EÚ pred finančnými rizikami, ktoré vznikajú pri využívaní rozpočtových záruk. Možno ich zoskupiť do štyroch hlavných kategórií:

1. Opatrenia na obmedzenie sumy podmienených záväzkov

Po prvé suma záruky EÚ musí byť obmedzená, a to jasne stanoveným spôsobom. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa uvádza, že finančný záväzok a súhrnné čisté platby z rozpočtu nesmú presiahnuť výšku rozpočtovej záruky, ktorá je povolená v jej základnom akte. Podmienený záväzok vyplývajúci z rozpočtovej záruky smie presiahnuť finančné aktíva poskytnuté na krytie finančného záväzku EÚ, len ak sa to stanovuje v príslušnom základnom akte a podľa osobitných podmienok, ktoré sú v ňom uvedené.

Po druhé požadovaný rizikový profil operácií/finančných produktov zabezpečených EÚ sa v čo najväčšej miere určuje *ex ante*, t. j. v čase podpisu dohôd o záruke.

2. Opatrenia týkajúce sa výberu implementujúcich partnerov

Programy rozpočtových záruk sa vykonávajú so spoľahlivými partnermi posúdenými v rámci pilierov. Zabezpečuje sa tým okrem iného spoľahlivosť účtovníctva, ako aj finančného systému a systému riadenia rizík týchto implementujúcich partnerov. Ďalej sa títo implementujúci partneri zaväzujú k použitiu vlastných zdrojov, čím sa ešte viac prepájajú ich záujmy s Úniou.

3. Opatrenia na zabezpečenie primeranej *ex ante* fiškálnej kapacity na absorpciu výziev na uplatnenie záruky

Programy rozpočtových záruk sú kryté rezervami, ktoré sú bezpečne uložené v SRF. Miera tvorby rezerv je stanovená v základnom akte každého programu na takej úrovni, aby umožňovala programovanie rozpočtových prostriedkov, ktoré budú tvoriť rezervu na absorpciu strát bez narušenia rozpočtu. Tvorba rezerv je teda dostatočná na zvládnutie očakávaných a do istej miery aj neočakávaných strát týchto rozpočtových záruk.

Následne Komisia (každoročne) zabezpečí, aby výška rezerv zodpovedala miere tvorby rezerv vymedzenej v základnom akte a bola v súlade so zásadami nariadenia o rozpočtových pravidlách a s finančným programovaním.

4. Opatrenia na riešenie realizovaných strát presahujúcich odhad *ex ante*

V nariadení o rozpočtových pravidlách sa zavádzajú dve prahové hodnoty včasného varovania (t. j. keď zostane k dispozícii 50 % a 30 % cieľových rezerv). Tieto prahové hodnoty včasného varovania umožňujú Komisii predvídať potenciálne vyčerpanie rezerv pred skončením platnosti rozpočtovej záruky a vyhodnotiť, či môže výnimočne navrhnúť dodatočnú tvorbu rezerv.

Okrem toho sa pravidelne skúma vhodnosť miery tvorby rezerv (aspoň každé tri roky). Týmto preskúmaním sa zabezpečuje primeranosť miery tvorby rezerv na základe skutočného rizikového profilu nesplatených záväzkov.

Ak sú potrebné ďalšie rezervy, sú zavedené postupy na zabezpečenie dostatočnej likvidity (prevedy medzi zložkami SRF a využitie likvidity centrálnej pokladnice) a je k dispozícii rozpočtový priestor (viazané a platobné rozpočtové prostriedky).

Okrem toho bol v roku 2020 pod dohľadom komisára pre rozpočet zriadený Riadiaci výbor pre podmienené záväzky vyplývajúce z rozpočtových záruk. Koná vo veciach týkajúcich sa rozpočtových záruk a finančnej pomoci, ktoré vytvárajú podmienené záväzky pre rozpočet vznikajúce pri vykonávaní hlavy X nariadenia o rozpočtových pravidlách, vrátane vykonávania ustanovení vnútorných pravidiel plnenia všeobecného rozpočtu Únie. Patria k nim rámec riadenia rizík, príslušné spoločné horizontálne ustanovenia štandardných dohôd a integrované podávanie správ na stanovovanie podnikových požiadaviek na udržateľné riadenie podmienených záväzkov.

Spoločný rezervný fond

Rozhodnutím Komisie C(2020) 1896 z 25. marca 2020 o usmerneniach pre správu aktív SRF (AMG) sa povinnosti a úlohy finančného správcu SRF delegovali na generálneho riaditeľa Generálneho riaditeľstva pre rozpočet (GR BUDG). SRF je oddelený od ostatných portfólií riadených GR BUDG. Fond nie je samostatným právnym subjektom.

SRF je riadený podľa usmernení pre správu aktív. Cieľom je v plnej výške a bezodkladne zabezpečiť potrebnú likviditu na krytie všetkých požadovaných tokov, akými sú výzvy na uplatnenie záruky, a zabezpečiť zachovanie kapitálu počas investičného horizontu fondu, a to na vysokej úrovni spoľahlivosti.

V záujme dosiahnutia uvedeného všeobecného cieľa finančný správca SRF spravuje aktíva v súlade s pravidlami obozretnosti a so zásadami správneho finančného riadenia, ako aj v súlade s pravidlami a postupmi stanovenými účtovníkom Komisie. Príslušné operačné oddelenia sa riadia príručkami písomných postupov, ktoré sa vzťahujú na špecifické oblasti, ako je napr. správa pokladnice. Finančné a operačné riziká sú identifikované a hodnotené a pravidelne sa kontroluje súlad s internými usmerneniami a postupmi.

Portfólio SRF sa vytvorí tak, aby sa zabezpečila vysoká miera diverzifikácie medzi oprávnenými triedami aktív, geografickými oblasťami, emitentmi a splatnosťami s cieľom vhodne riadiť výkyvy hodnoty portfólia.

V usmerneniach pre správu aktív a v rizikových a investičných stratégiách sa vymedzujú niektoré limity a obmedzenia s cieľom znížiť expozíciu portfólia voči kreditnému riziku, pričom ide o obmedzenie na investičný stupeň, okrem expozície členských štátov EÚ.

Keďže jedinou protistranou všetkých nesplatených menových forwardov k 31. decembru 2021 je Banque de France, k tomuto dátumu neexistuje žiadne zníženie kreditného rizika ako kolaterál, dohody o vzájomnom započítavaní ani záruky. Maximálna expozícia voči kreditnému riziku pre devízové deriváty s kladnou reálnou hodnotou na konci obdobia vykazovania sa rovná účtovnej hodnote v súvahe.

Programy finančných nástrojov

Plnenie rozpočtu EÚ sa už množstvo rokov odvíja od využívania programov finančných nástrojov. Viac informácií o dotknutých sumách sa nachádza v poznámke **2.4.2**.

V prípade väčšiny finančných nástrojov je plnenie na základe dohody medzi Komisiou a finančnou inštitúciou delegované buď na skupinu EIB (vrátane EIF) alebo na iné finančné inštitúcie. Dohody podpísané s týmito finančnými inštitúciami obsahujú prísne podmienky a povinnosti pre sprostredkovateľov, aby sa zabezpečilo, že prostriedky EÚ sú riadne riadené a vykazované. Keď sa vytvorí záväzok poskytnutia finančného príspevku jednému z nástrojov, prostriedky sa presunú na osobitne vytvorený bankový účet otvorený vo finančnej inštitúcii na jeho meno, ale v mene Komisie (t. j. zverenecký účet). Finančná inštitúcia môže v závislosti od daného nástroja použiť prostriedky uložené na tomto zvereneckom účte na poskytovanie úverov, emitovanie dlhových nástrojov, investovanie do kapitálových nástrojov alebo krytie výziev na uplatnenie záruky. Výnosy z finančných nástrojov sa spravidla musia vrátiť do rozpočtu EÚ.

Riziko v súvislosti s týmito finančnými nástrojmi je obmedzené stropom uvedeným v príslušných dohodách, ktorým je suma rozpočtovaná pre nástroj. Keďže Komisia často znáša „tranžu prvej straty“ a keďže nástroje sú určené na financovanie rizikovejších prijímateľov (ktorí majú ťažkosti pri získavaní finančných prostriedkov od komerčných veriteľov), je pravdepodobné, že k niektorým stratám pre rozpočet EÚ dôjde.

6.3. MENOVÉ RIZIKO

Menové riziko k 31. decembru 2021

Expozícia finančných nástrojov EÚ voči menovému riziku na konci roka – čistá pozícia

v mil. EUR

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Iné	EUR	Spolu
Finančné aktíva							
Finančné aktíva oceňované v amortizovanej hodnote (1)	63	18	—	—	7	88	176

v mil. EUR

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Iné	EUR	Spolu
<i>Finančné aktíva vykazované vo FVSD</i>							
<i>Nederiváty</i>	934	51	—	23	75	23 141	24 223
<i>Deriváty</i>	(646)	—	—	—	—	1 474	828
<i>Pohľadávky⁽²⁾</i>	109	98	108	4	88	7 372	7 780
<i>Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty</i>	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Finančné záväzky							
<i>Záväzok z finančnej záruky</i>	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
<i>Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit</i>	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Spolu	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Okrem úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) a v rámci finančnej pomoci.⁽²⁾ Okrem odložených výdavkov.

Posilnenie EUR proti ostatným menám o 10 % by malo tento účinok:

v mil. EUR

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
<i>Hospodársky výsledok</i>	46	(17)	(96)	(54)

Oslabenie EUR proti ostatným menám o 10 % by malo tento účinok:

v mil. EUR

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
<i>Hospodársky výsledok</i>	(56)	21	118	67

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Finančné aktíva a záväzky sú vyjadrené v súčasnosti len v eurách a EÚ sa teda nevystavuje účinkom menového rizika.

Pokladnica

Vlastné zdroje hradené členskými štátmi v iných menách ako euro sú vedené na účtoch pre vlastné zdroje v súlade s nariadením Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 [zmeneným nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2016/804]. Prevádzajú sa na eurá, keď sú potrebné na realizáciu platieb. Postupy na správu týchto finančných prostriedkov sú stanovené v uvedenom nariadení. V obmedzenom počte prípadov sa tieto prostriedky používajú priamo na platby, ktoré sa majú vykonať v danej mene.

Komisia vedie v komerčných bankách viacero účtov v iných menách EÚ ako euro, vrátane USD a CHF, na účely realizácie platieb denominovaných v týchto menách. Tieto účty sa dopĺňajú v závislosti od výšky platieb, ktoré sa majú vykonať, a ich zostatky preto nepredstavujú expozíciu voči menovému riziku.

Ak sa na účty pripisujú rôzne príjmy (iné ako vlastné zdroje) v iných menách ako euro, prevedú sa buď na účty Komisie vedené v rovnakých menách, ak sú potrebné na pokrytie realizácie platieb, alebo sa konvertujú na eurá a prevedú na účty vedené v eurách. Zálohové účty vedené v iných menách ako euro sa dopĺňajú v závislosti od odhadovaných krátkodobých lokálnych platobných potrieb v tých istých menách. Zostatky na týchto účtoch sa udržiavajú v rámci príslušných stropov.

Pokuty

Všetky pokuty sa ukladajú, hradia alebo sú predbežne kryté v eurách, preto nepredstavujú žiadne menové riziko, keď sú uložené vo fonde BUFI.

Rozpočtové záruky

Rozpočtové záruky sa spravidla predlžujú s maximálnym limitom vymedzeným v eurách. Niektoré východiskové operácie však môžu byť denominované v iných menách (USD alebo iných miestnych menách).

Menové riziko je jedným zo zvažovaných hľadísk pri určovaní potrieb tvorby rezerv.

Spoločný rezervný fond

Operácie v rámci SRF sa v súčasnosti vykonávajú v EUR aj USD. Menové riziko je riadené na základe uzatvárania zmlúv o derivátoch (termínovaných devízových zmlúv) zabezpečujúcich trhovú hodnotu investičného portfólia v USD. Limit pre nezabezpečenú devízovú expozíciu je stanovený na úrovni 1 % celkovej hodnoty portfólia v rámci referenčných pridelených prostriedkov a ročných strategických pridelených prostriedkov. Pohyb smerom nahor alebo nadol v trhovej hodnote investícií v USD nad alebo pod 1 % limitu by mal za následok transakciu na obnovenie rovnováhy (nový forward s rovnakým alebo opačným smerovaním), ktorou by sa zodpovedajúco upravila alebo zrušila zabezpečená pozícia.

Úvery postúpené EÚ v dôsledku čerpania z fondu v dôsledku nesplácania úveru zo strany jeho prijímateľa – pozri poznámku 2.4.1.2 – sa vykonávajú v ich pôvodnej mene, a preto vystávajú EÚ menovému riziku. V prípade postúpených úverov sa nepodnikajú žiadne kroky na účely kompenzácie kolísania cudzej meny (hedžingové operácie) vzhľadom na neistotu týkajúcu sa harmonogramu splatenia úverov.

Menové riziko k 31. decembru 2020

Expozícia finančných nástrojov EÚ voči menovému riziku na konci roka – čistá pozícia

v mil. EUR

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Iné	Spolu
Finančné aktíva							
Finančné aktíva k dispozícii na predaj	593	42	15	14	18 904	20	19 587

v mil. EUR

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Iné	Spolu
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	(417)	—	—	—	616	—	199
Úvery ⁽¹⁾	21	40	—	—	46	9	116
Pohľadávky a vymáhateľné sumy	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Finančné záväzky							
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
Splatné záväzky	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Spolu	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

⁽¹⁾ Okrem úverov back-to-back na finančnú pomoc.

Posilnenie EUR oproti ostatným menám o 10 % by malo tento účinok:

v mil. EUR

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
Hospodársky výsledok	(13)	(119)	(27)	(49)
Čisté aktíva	(17)	(4)	(1)	(1)

Oslabenie EUR oproti ostatným menám o 10 % by malo tento účinok:

v mil. EUR

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
Hospodársky výsledok	16	146	33	60
Čisté aktíva	21	5	2	2

6.4. ÚROKOVÉ RIZIKO

V nasledujúcej tabuľke je znázornená citlivosť úrokovej sadzby v prípade dlhových cenných papierov za predpokladu zmeny úrokových sadzieb na úrovni +/- 100 základných bodov (1 %).

v mil. EUR

	Zvýšenie (+)/zníženie (-) v bázičických bodoch	Hospodársky výsledok
2021: Finančné aktíva vykazované vo FVSD	+100	(622)
	-100	660
2020: Finančné aktíva k dispozícii na predaj	+100	(479)
	-100	513

Citlivosť na zmeny úrokovej sadzby určitého portfólia nástrojov peňažného trhu a dlhopisov sa zvyšuje s jeho duráciou. Durácia hlavných portfólií aktív spravovaných Komisiou je opísaná ďalej.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Vďaka povahe operácií vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov disponuje EÚ značnými úročenými aktívami a záväzkami. V prípade nástrojov finančnej pomoci okrem NGEU však neexistuje úrokové riziko, pretože prijaté pôžičky sú kompenzované úvermi poskytnutými za rovnakých podmienok (naväzná operácia „back-to-back“).

Na nástroj NGEU sa nevzťahuje prísny prístup naväznosti „back-to-back“, a preto je úrokové riziko potrebné kryť vykonávaním postupov a mechanizmov, ktorými sa zmiernuje. Základnou zásadou diverzifikovanej stratégie financovania v rámci nástroja NGEU je transparentné pridelovanie nákladov na financovanie a všetkých ostatných nákladov súvisiacich s nástrojom NGEU prijímateľom (v prípade úverov) a do rozpočtu EÚ (v prípade nenávratnej podpory). Program NGEU sa riadi zásadami plnej náhrady nákladov a neziskového fungovania. Preto EÚ postupuje finančné prostriedky, ktoré získa na trhu, čo najspravodlivejším a nákladovo najefektívnejším spôsobom na základe výpočtu denných úrokov. Tým sa zabezpečuje, že členské štáty znášajú všetky náklady na úvery, ktoré vznikli Únii.

NGEU drží peňažné prostriedky s cieľom udržať stanovenú bezpečnostnú rezervu v rámci diverzifikovanej stratégie financovania a zároveň zabrániť akýmkoľvek prebytkom. Peňažné prostriedky NGEU sú uložené v Európskej centrálnej banke. Podľa vzájomnej dohody sa na nesplatený zostatok peňažných prostriedkov nad 20 mld. EUR vzťahujú negatívne úroky na základe sadzby ECB pre jednodňové sterilizačné operácie, ktorá bola v roku 2021 na úrovni -0,5 %. Peňažné prostriedky NGEU sú uložené v ECB.

Pokladnica

Okrem pôžičiek v súvislosti s programom NGEU si Komisia nepožičiava peňažné prostriedky na financovanie svojich prevádzkových výdavkov. Nad rámec úrokovej expozície NGEU sa úroky vypočítavajú zo zostatkov na rôznych bankových účtoch. Práve z tohto dôvodu Komisia zaviedla opatrenia, pomocou ktorých sa usiluje zabezpečiť, aby sa do úrokov (kladných alebo záporných) vytváraných na jej bankových účtoch pravidelne premietali trhové úrokové sadzby a ich prípadná fluktuácia.

Účty zriadené v rámci štátnej pokladnice členských štátov, ktoré sú určené na príjem vlastných zdrojov, nie sú úročené ani spoplatnené. Na účty v rámci národných centrálnych bánk (vlastné zdroje a ostatné prostriedky) sa môže vzťahovať odplata podľa oficiálnej sadzby uplatňovanej každou inštitúciou. Vzhľadom na súčasné negatívne úrokové prostredie môžu byť niektoré odplaty uplatňované na tieto účty v súčasnosti záporné. Na minimalizáciu zostatkov na týchto účtoch sa zaviedli postupy správy hotovosti, pričom sa dodržiavajú vhodné stropy podľa bankových podmienok. Účty vlastných zdrojov sú chránené pred vplyvom negatívnych úrokov v súlade s nariadením Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 [zmeneným nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2016/804].

K jednodňovým zostatkom, ktoré sú držané na účtoch v komerčných bankách, sa každý deň pripisujú úroky. Tieto úroky vychádzajú z variabilných trhových sadzieb, na ktoré sa uplatňuje zmluvná marža (kladná alebo záporná). Sadzby uplatňované komerčnými bankami majú vo všeobecnosti stanovenú spodnú hranicu na úrovni nula pre operačné zostatky do výšky určeného stropu.

Pokuty

Predbežne uhradené pokuty sa investujú do portfólia nástrojov peňažného trhu a dlhodobých dlhopisov s priemernou duráciou portfólia 1,75 roka.

Spoločný rezervný fond

Finančné prostriedky zo SRF sa investujú do portfólia nástrojov peňažného trhu a dlhodobých dlhopisov s celkovou priemernou duráciou portfólia 3,10 roka.

ESUO v likvidácii

Sumy ESUO v likvidácii sa investujú do portfólia nástrojov peňažného trhu a dlhodobých dlhopisov s priemernou dĺžkou portfólia 3,24 roka.

6.5. KREDITNÉ RIZIKO**Kreditné riziko k 31. decembru 2021****Maximálna expozícia voči kreditnému riziku**

	v mil. EUR
	31.12.2021
Finančné aktíva	
Úvery	163 568
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	44 860
Pohľadávky z výmenných transakcií ⁽¹⁾	7 780
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – dlhové cenné papiere	19 326
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – deriváty	828
Poskytnuté záruky	
Zmluvy o finančnej záruke	55 267
Spolu k 31. 12. 2021	291 628

⁽¹⁾ Okrem odložených výdavkov.

Úvery: úverová kvalita

	v mil. EUR				
	31.12.2021				
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Úverový rating					
Najvyšší a vysoký stupeň	10 379	—	—	—	10 379
Stredný vyšší stupeň	58 991	—	—	—	58 991
Stredný nižší stupeň	79 672	—	—	—	79 672
Špekulatívny stupeň (vrátane zlyhaní)	8 819	5 965	29	48	14 860
Hrubá účtovná hodnota	157 861	5 965	29	48	163 903
Mínus opravná položka na stratu	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Čistá účtovná hodnota	157 851	5 665	3	48	163 568

Štyri vyššie uvedené rizikové kategórie sú v zásade založené na ratingových kategóriách externých ratingových agentúr a zodpovedajú:

- najvyšší a vysoký stupeň: Moody's P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA -; Fitch F1+, F1, AAA – AA- a ekvivalent,
 - stredný vyšší stupeň: Moody's P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A-; Fitch F2, A+ – A- a ekvivalent,
 - stredný nižší stupeň: Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-; Fitch F3, BBB+ – BBB- a ekvivalent,
 - špekulatívny stupeň: Moody's not prime, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D a ekvivalent.
- EÚ sa podľa týchto kategórií externých ratingových agentúr orientuje najmä v prípade finančných nástrojov a komerčných bánk, ale na základe vlastnej analýzy jednotlivých prípadov môže ponechať sumy v jednej z uvedených kategórií rizík, hoci jedna alebo viaceré z uvedených ratingových agentúr znížili ratingové hodnotenie príslušnej protistrany.

Sumy uvedené pri úveroch zaradených v špekulatívnom stupni sa týkajú predovšetkým úverov finančnej pomoci vyplatených Komisiou partnerským krajinám vo finančných ťažkostiach. Všetky úvery poskytnuté členským štátom sú vo fáze 1. Úvery POCI sú postúpené úvery z programov EFSI a mandátu na poskytovanie vonkajších úverov.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Expozícia voči kreditnému riziku sa riadi prostredníctvom získania štátnych záruk v prípade úverov Euratomu (pozri poznámku 2.4.1.1).

Úvery poskytované členským štátom z nástroja SURE sa opierajú o systém dobrovoľných záruk členských štátov vo výške 25 % maximálneho stropu dostupného na súvisiacu finančnú pomoc.

V prípade dlžníkov v omeškaní a s cieľom splatiť všetky súvisiace splatné dlhy môže Komisia čerpať aktíva uložené v SRF (na úvery na makrofinančnú pomoc a úvery Euratomu tretím krajinám) a vyzvať členské štáty na ich splatenie pri rešpektovaní stropov vlastných zdrojov (pozri poznámku 6.6).

Úvery: Pohyb opravnej položky na stratu zo zníženia hodnoty

	v mil. EUR				
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Opravná položka na stratu k 1. 1. 2021	49	6	19	—	73
Prechod do fázy 1	0	—	—	—	0
Prechod do fázy 2	(41)	41	—	—	—
Prechod do fázy 3	(0)	(1)	1	—	(0)
Nové úvery	4	69	0	—	73
Ukončenie vykazovania – splátky	(0)	(0)	(0)	—	(0)
Ukončenie vykazovania – odpisy	—	—	—	—	—
Precenenie opravnej položky na stratu	(1)	185	6	—	189
Iné	(0)	—	0	—	(0)
Opravná položka na stratu k 31. 12. 2021	10	299	26	—	336

Úvery: Posudzovanie stupňov

Ako sa uvádza v hlavných účtovných politikách, opravná položka zníženia hodnoty finančných aktív oceňovaných v amortizovanej hodnote iných ako pohľadávky závisí od fázy, v ktorej je finančné aktívum klasifikované.

Prideľovanie do fáz závisí najmä od úverového ratingu protistrany. Model fáz závisí od relatívneho posúdenia kreditného rizika, čo znamená, že EÚ môže mať uzavreté rôzne úvery s jednou protistranou s rôznymi fázami v závislosti od kreditného rizika protistrany pri vzniku úveru. EÚ vzhľadom na svoje jedinečné inštitucionálne postavenie požičiava peňažné prostriedky svojim členským štátom alebo štátom v ťažkostiach. Preto EÚ uplatňuje aj kvalitatívne posudzovanie kreditného rizika na základe monitorovania hospodárskej situácie dlžníkov v ťažkostiach.

Fáza 1 – žiadne výrazné zvýšenie kreditného rizika

Úvery poskytované protistranám s úverovým ratingom na investičnom stupni [t. j. od AAA (Aaa) do BBB– (Baa3) na ratingovej stupnici S&P/Fitch (Moody's) alebo s rovnocenným externým alebo interným ratingom] k dátumu vykázania sa považujú za úvery s nízkym kreditným rizikom, a preto sa nachádzajú vo fáze 1, čo neplatí pre prípad, ak sa s ich splatením mešká viac ako 30 dní (pozri fáza 2). Okrem toho sa všetky úvery, v prípade ktorých nedošlo k výraznému zvýšeniu kreditného rizika, ako sa vymedzuje ďalej, klasifikujú vo fáze 1. V prípade finančných aktív vo fáze 1 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni 12-mesačných očakávaných úverových strát.

Fáza 2 – výrazné zvýšenie úverového rizika

S cieľom určiť, či došlo k výraznému zvýšeniu kreditného rizika od vzniku úveru, a teda, či sa uskutoční prevod na fázu 2, EÚ uplatňuje kombináciu kvantitatívnych a kvalitatívnych posúdení.

Všetky úvery, v prípade ktorých sú zmluvné platby po splatnosti od 31 do 90 dní, sa prevedú na fázu 2.

V prípade protistrán s úverovým ratingom od AAA (Aaa) do BB– (Ba3) k dátumu prvotného vykázania: Ak nejde o prípad nízkeho rizika (vo fáze 1), zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi ratingom pri vzniku úveru a k dátumu vykázania rovná trom alebo viacerým stupňom.

V prípade protistrán s úverovým ratingom B+ (B1) alebo B (B2) k dátum prvotného vykázania: Zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a súčasným ratingom rovná dvom alebo viacerým stupňom.

V prípade protistrán s úverovým ratingom B– (B3) alebo nižším (v rozsahu CCC/Caa): Zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a súčasným ratingom k dátumu vykázania rovná jednému alebo viacerým stupňom.

Úvery, ktoré vznikli pred prechodom na revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 (t. j. k 1. januáru 2021), za ktoré nie sú k dátumu prvotného vykázania bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie, k dispozícii žiadne informácie o kreditnom riziku, sa klasifikujú vo fáze 2.

V prípade úverov vo fáze 2 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni očakávaných úverových strát počas životnosti.

Fáza 3 – úverovo znehodnotené úvery

Úvery sa klasifikujú vo fáze 3, keď sú 90 dní po splatnosti alebo keď sa vyskytne jedna či viacero udalostí po vzniku úveru, ktoré poškodzujú odhadované budúce peňažné toky daného finančného aktíva. Úver sa klasifikuje vo fáze 3 napríklad vtedy, ak:

- začína byť pravdepodobné, že dlžník vyhlási konkurz alebo inú formu finančnej reorganizácie,
- má dlžník kategóriu ratingu D, ktorú vydala externá ratingová agentúra, a
- dlžník mešká so splnením akejkoľvek finančnej povinnosti voči EÚ, alebo v prípade úverov na finančnú pomoc, ak dlžník mešká so splnením povinnosti voči akejkoľvek inej medzinárodnej organizácii financujúcej program.

V prípade úverov vo fáze 3 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni očakávaných úverových strát počas životnosti.

Kúpené alebo vzniknuté úverovo znehodnotenú aktíva („POCI“)

EÚ má aj úvery, ktoré boli „kúpené alebo vznikli ako úverovo znehodnotenú“ („POCI“). Ide o nesplatené zaručené úvery, pri ktorých EÚ vyplatila výzvu na uplatnenie záruky implementujúcemu partnerovi. V prípade týchto úverov všetky práva prešli na EÚ. EÚ ich vykazuje vo svojej súvahe v reálnej hodnote pri prvotnom zaúčtovaní. EÚ ich klasifikuje ako úvery POCI a počíta opravnú položku zníženia hodnoty na základe očakávanej úverovej straty počas celej životnosti. Na základe príslušných dohôd medzi EÚ a implementujúcimi partnermi sa konania týkajúce sa vymáhania vykonávajú v mene EÚ s cieľom vymáhať akékoľvek splatné sumy.

Úvery: Ocenenie očakávaných úverových strát

Ocenenie očakávaných úverových strát je pravdepodobnosťou vážený odhad rozdielu medzi dohodnutými peňažnými tokmi a očakávanými peňažnými tokmi. EÚ používa na tento odhad tieto parametre kreditného rizika:

- pravdepodobnosť zlyhania (PD),
- strata v prípade zlyhania (LGD) a
- expozícia pri zlyhaní (EAD).

PD je percentuálna hodnota a predstavuje pravdepodobnosť zlyhania protistrany, pokiaľ ide o jej finančné záväzky, buď počas nasledujúcich 12 mesiacov (v prípade 12-mesačných očakávaných úverových strát), alebo počas zvyšnej životnosti záväzku (v prípade očakávanej úverovej straty počas celej životnosti).

LGD je percentuálna hodnota vyjadrujúca očakávaný nedostatok hotovosti, t. j. časť expozície, ktorá bude podľa očakávaní po zlyhaní stratená, pri zohľadnení vymožených prostriedkov a zábezpek. S cieľom odhadnúť LGD v prípade vystavenia voči štátnym dlhopisom EÚ prihliada na svoje faktické postavenie prednostného veriteľa.

EAD je zostatková expozícia (suma) v čase zlyhania.

Odhadované peňažné toky počas očakávanej životnosti finančného aktíva sú diskontované efektívnou úrokovou mierou.

EÚ považuje za primerané a opodstatnené informácie zamerané na budúcnosť, ktoré sú k dispozícii bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie, a v potrebných prípadoch upraví parametre modelu.

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2021
Úverový rating	
Najvyšší a vysoký stupeň	40 716
Stredný vyšší stupeň	3 650
Stredný nižší stupeň	306
Špekulatívny stupeň	189
Hrubá účtovná hodnota	44 860
Mínus opravná položka na stratu	—
Čistá účtovná hodnota	44 860

Pokladnica

Sumy peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov uvedené v tabuľke sa týkajú najmä peňažných prostriedkov spravovaných pokladnicou Komisie. Väčšina pokladničných zdrojov Komisie je v súlade s nariadením Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 o vlastných zdrojoch (zmeneným nariadením Rady č. 804/2016) vedená na účtoch, ktoré členské štáty zriadili na účely úhrady svojich príspevkov do vlastných zdrojov (najmä HND, DPH a TVZ). Všetky tieto účty vedie štátna pokladnica alebo centrálna banka jednotlivých členských štátov. Tieto inštitúcie predstavujú pre Komisiu minimálne kreditné riziko (alebo riziko protistrany), keďže expozícia sa týka členských štátov. Tá časť pokladničných zdrojov Komisie,

ktorá je vedená na účtoch v komerčných bankách na pokrytie realizácie platieb, sa dopĺňa v momente ich potreby, čo automaticky zabezpečuje systém na správu pokladničnej hotovosti. Na každom účte sa udržiava minimálna výška hotovosti, v ktorej sa zohľadňuje priemerná výška denných platieb realizovaných z tohto účtu. V dôsledku toho je celková suma ponechaná na týchto účtoch neustále nízka (v priemere do 54 mil. EUR, rozložených približne na 25 účtoch), vďaka čomu je expozícia Komisie len obmedzená. Tieto sumy treba posudzovať so zreteľom na každodenný celkový pokladničný zostatok, ktorý sa v roku 2021 pohyboval medzi 1 mld. EUR a 38 mld. EUR, ako aj s ohľadom na celkovú výšku platieb z bankových účtov Komisie vykonaných v roku 2021, ktorá prekročila úroveň 170 mld. EUR.

Okrem toho sa v záujme ďalšieho minimalizovania rizika protistrany, ktorému je Komisia vystavená, uplatňujú pri výbere komerčných bánk osobitné usmernenia:

- všetky komerčné banky sa vyberajú prostredníctvom výziev na predkladanie ponúk. Minimálny dlhodobý úverový rating, ktorý sa požaduje na pripustenie do postupu verejného obstarávania, je S&P A- alebo ekvivalent. V osobitných a riadne odôvodnených prípadoch sa môže akceptovať nižšie hodnotenie,
- úverové ratingy komerčných bánk, v ktorých má Komisia zriadené účty, sa pravidelne monitorujú, a
- v delegáciách mimo Únie sa zálohové účty vedú v lokálnych bankách, ktoré boli vybraté v zjednodušenom postupe verejného obstarávania. Požiadavky na rating závisia od konkrétnej situácie a môžu sa v jednotlivých krajinách výrazne líšiť. Aby sa obmedzila expozícia, zostatky na týchto účtoch sa držia na najnižších možných úrovniach (berúc do úvahy operačné potreby), pravidelne sa dopĺňajú a uplatňované stropy sa revidujú raz za rok.

NGEU

V nástrojoch poskytovania úverov a vypožičiavania si prostriedkov na finančnú pomoc sa vo všeobecnosti neponechávajú žiadne nesplatené zostatky peňažných prostriedkov v dôsledku základnej zásady nadväznosti úverov finančnej pomoci. Vzhľadom na vykonávanie diverzifikovanej stratégie financovania v rámci nástroja NGEU sa však v rámci nástroja NGEU ponechávajú peňažné prostriedky s cieľom zabezpečiť, aby sumy uložené na bankovom účte NGEU postačovali na uspokojenie všetkých nadchádzajúcich potrieb v oblasti úhrad, zachovať stanovenú bezpečnostnú rezervu a zároveň zabrániť akýmkoľvek prebytkom. Peňažné prostriedky sa nachádzajú na bankovom účte v ECB, preto je kreditné riziko veľmi nízke.

Predbežne uhradené pokuty: vklady

Banky, ktoré majú v držbe predbežne uhradené pokuty spreď roka 2010, sú vybraté na základe postupu verejného obstarávania v súlade s politikou riadenia rizík, ktorá definuje požiadavky týkajúce sa úverového ratingu a výšky finančných prostriedkov, ktoré by sa mohli uložiť primerane k výške kapitálu protistrany.

Pri komerčných bankách, ktoré boli osobitne vybraté na uloženie predbežne uhradených pokút, sa spravidla vyžaduje minimálny dlhodobý rating na úrovni A- (S&P alebo ekvivalent) od dvoch ratingových agentúr. Pri znížení ratingu bánk v tejto skupine sa uplatňujú osobitné pravidlá. Okrem toho suma vložená do každej banky je obmedzená do výšky určitého percenta jej vlastného kapitálu, ktoré sa líši v závislosti od úrovne ratingu každej inštitúcie. Výpočet takýchto limitov tiež zohľadňuje sumu nesplatených záruk vydaných Komisii tou istou inštitúciou. Pri zostávajúcich vkladoch sa pravidelne posudzuje dodržiavanie príslušných požiadaviek.

Pohľadávky: úverová kvalita

v mil. EUR

31.12.2021

	Nesplatené	Po splat-	Po splat-	Po splat-	Po splat-	Spolu
		nosti	nosti	nosti	nosti	
		0 – 30 dní	31 – 90 dní	91 dní–1 rok	> 1 rok	
Hrubá účtovná hodnota	2 785	15	9	578	1 453	4 840

v mil. EUR

31.12.2021

	Nesplatené	Po splat-	Po splat-	Po splat-	Po splat-	Spolu
		nosti	nosti	nosti	nosti	
		0 – 30 dní	31 – 90 dní	91 dní–1rok	> 1 rok	
Mínus opravná položka na stratu	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Čistá účtovná hodnota	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Sumy v tejto tabuľke neobsahujú odložené výdavky a pohľadávkovú časť zmlúv o finančných zárukách ocenených v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku 2.6.2), keďže sa na ne nevzťahujú požiadavky na zníženie hodnoty.

Komisia 10. júla 2020 a 8. júla 2021 prijala rozhodnutia o zmene svojich interných ustanovení týkajúcich sa vymáhania pohľadávok s cieľom zmierniť vplyv pandémie COVID-19 na dlžníkov Komisie. Týmto rozhodnutím sa dočasne predĺžili lehoty splátok nových dlhov a umožnilo sa poskytnúť dodatočný čas na splatenie dlhov, ktoré boli nesplatené.

Finančné aktíva vykazané v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – dlhové cenné papiere: úverová kvalita

Spoločný rezervný fond

Vážený priemerný úverový rating portfólia SRF je A- (S&P alebo ekvivalent).

Predbežne uhradené pokuty: portfólio BUFI

V prípade investícií do štátnych dlhov z predbežne uhradených pokút uložených od roku 2010 sa Komisia vystavuje kreditnému riziku. Najvyššia koncentrácia expozície sa týka Španielska, ktoré predstavuje 10 % portfólia. Päť krajín s najvyššou expozíciou (Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Nemecko a Holandsko) predstavuje spoločne 30 % investičného portfólia. Väžený priemerný úverový rating portfólia je A (S&P alebo ekvivalent).

Prijaté finančné záruky

Politika riadenia rizika uplatňovaná pri prijímaní týchto záruk zabezpečuje Komisii vysokú úverovú kvalitu. Súčasťou politiky je vymedzenie maximálnej expozície voči kreditnému riziku v súvislosti s konkrétnym subjektom finančného sektora na základe jeho úverového ratingu a kapitálovej úrovne subjektu vykázané vo finančných výkazoch podľa IFRS. Pri nesplatených zaručených sumách sa pravidelne posudzuje dodržiavanie príslušných požiadaviek.

ESUO v likvidácii

V usmerneniach pre správu aktív a v rizikových a investičných stratégiách sa vymedzujú niektoré limity a obmedzenia s cieľom znížiť expozíciu portfólia voči kreditnému riziku, pričom ide o obmedzenie na investičný stupeň, okrem expozície členských štátov EÚ. Väžený priemerný úverový rating portfólia je BBB+ (S&P alebo ekvivalent).

Finančné aktíva vykazané v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – deriváty: úverová kvalita

Derivátovými aktívami sú najmä záruky na akciové portfóliá a zmluvy na menové forwardy. Kreditné riziko sa preto obmedzuje na riziko protistrany. Záruka na akciové portfólio sa dohodne s implementujúcim partnerom EÚ, skupinou EIB, ktorá má rating AAA. Keďže jedinou protistranou všetkých nesplatených menových forwardov k 31. decembru 2021 je Banque de France, k tomuto dátumu neexistuje žiadne zníženie kreditného rizika ako kolaterál, dohody o vzájomnom započítavaní ani záruky.

Zmluvy o finančnej záruke: úverová kvalita

v mil. EUR

	31.12.2021		
	Fáza 1	Fáza 2	Spolu
Dlhodobý rating			
Najvyšší a vysoký stupeň	0	1	1
Stredný vyšší stupeň	2	—	2
Stredný nižší stupeň	219	—	219
Špekulatívny stupeň	3 964	51 079	55 043
Spravované kolektívne/bez ratingu	2	—	2
Spolu	4 187	51 080	55 267

Zmluvy o finančnej záruke: pohyb opravnej položky na stratu

v mil. EUR

	Fáza 1	Fáza 2	Spolu
Opravná položka na stratu k 1. 1. 2021	859	5 143	6 002
Prechod do fázy 2	(494)	494	0
Prechod do fázy 1	—	—	—
Prírastky	8	623	630
Uvoľnenie záruk	(0)	(0)	(0)
Precenenie	112	789	900
Opravná položka na stratu k 31. 12. 2021	485	7 048	7 533
Účtovná hodnota záväzku z finančnej záruky k 31. 12. 2021	610	7 183	7 794

* Prechody do fázy 1/fázy 2 a z nich sa oceňujú v opravnej položke zníženia hodnoty počiatočného zostatku, pričom zmeny sumy vyplývajúce zo zmeny fázy (t. j. ocenenie 12-mesačných očakávaných úverových strát alebo očakávaných úverových strát počas celej životnosti) sú súčasťou precenenia.

Zmluvy o finančnej záruke: politiky určovania stupňov

Kľúčovým ukazovateľom rizika na zaradenie zmlúv o finančných zárukách do fáz je úverový rating zaručeného dlhu. V modeli stupňov sa porovnáva úverový rating pri vzniku úveru s úverovým ratingom k dátumu vykázania. V prípade portfóliových záruk sa zvažuje vážený priemerný úverový rating zaručeného portfólia.

Fáza 1 – žiadne výrazné zvýšenie kreditného rizika

Zmluvy o finančných zárukách s úverovým ratingom na investičnom stupni [t. j. od AAA (Aaa) do BBB– (Baa3) na ratingovej stupnici S&P/Fitch (Moody's) alebo s rovnocenným externým alebo interným ratingom] k dátumu vykázania sa považujú za zmluvy s nízkym kreditným rizikom bez ohľadu na počiatočný úverový rating a nachádzajú sa vo fáze 1. Okrem toho sa všetky zmluvy o finančných zárukách, v prípade ktorých nedošlo k výraznému zvýšeniu kreditného rizika, ako sa vymedzuje ďalej, klasifikujú vo fáze 1. V prípade zmlúv o finančných zárukách vo fáze 1 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni 12-mesačných očakávaných úverových strát.

Fáza 2 – výrazné zvýšenie úverového rizika

Toto zhoršenie úverového ratingu sa považuje za závažné a vedie k preklasifikovaniu zmluvy o finančnej záruke na fázu 2:

- v prípade záruk s úverovým ratingom na investičnom stupni od AAA (Aa1) do BB– (Ba3) na ratingovej stupnici S&P/Fitch (Moody's) alebo s rovnocenným externým alebo interným ratingom k dátumu pôvodného vykázania sa zhoršenie ratingu považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a ratingom k dátumu vykázania rovná trom alebo viacerým stupňom pri zárukách súvisiacich s jedným dlhovým nástrojom a dvom stupňom pri zárukách súvisiacich s dlhovým portfóliom,
- v prípade záruk s úverovým ratingom B+ (B1) až B (B2) k dátumu pôvodného vykázania sa zhoršenie ratingu považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a ratingom k dátumu vykázania rovná dvom alebo viacerým stupňom pri zárukách súvisiacich s jedným dlhovým nástrojom a jednému stupňu pri zárukách súvisiacich s dlhovým portfóliom, a
- v prípade záruk s úverovým ratingom B– (B3) alebo nižším k dátumu pôvodného vykázania sa zhoršenie ratingu považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a ratingom k dátumu vykázania rovná jednému alebo viacerým stupňom (jeden dlhový nástroj a dlhové portfólio).

Ak informácie o úverovom ratingu nie sú k dispozícii, ale odhad očakávaných ročných nárokov bol vypracovaný k dátumu pôvodného vykázania, skutočná úroveň nárokov v porovnaní s pôvodným plánom sa takisto považuje za primeraný ukazovateľ rizika pri posudzovaní významného zvýšenia kreditného rizika.

Okrem uvedených kritérií môže EÚ využiť kvalitatívne posúdenie významného zvýšenia kreditného rizika na základe dodatočných, primeraných a odôvodnených dostupných informácií.

Zmluvy o finančných zárukách, ktoré boli uzavreté pred prechodom na revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 (t. j. pred 1. januárom 2021), za ktoré nie sú k dátumu prvotného vykázania bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie, k dispozícii žiadne informácie o kreditnom riziku, sa klasifikujú vo fáze 2.

V prípade zmlúv o finančných zárukách vo fáze 2 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni očakávaných úverových strát počas životnosti.

Klasifikácia do fázy 3 a POCI sa na zmluvy o finančných zárukách neuplatňuje.

Rozpočtové záruky

Únia je vystavená kreditnému riziku najmä prostredníctvom operácií, za ktoré ručí. Ak sa úverová kvalita východiskových operácií zhorší, prípady zlyhania budú pravdepodobnejšie, a tým aj výzvy na uplatnenie záruky EÚ.

S cieľom monitorovať a riadiť toto riziko Komisia využíva model kreditného rizika na posúdenie potenciálnych strát, a to okrem iného na základe informácií od implementujúcich partnerov. Výstup týchto modelov sa interpretuje a kombinuje s odborným úsudkom na vypracovanie posúdenia rizika, ktoré zohľadňuje podstatu transakcie a príslušné hospodárske okolnosti.

Kreditné riziko k 31. decembru 2020

Analýza veku finančných aktív, ktoré nemajú zníženú hodnotu

v mil. EUR

31.12.2020					
	Spolu	Nie po splatnosti ani so zníženou hodnotou	Po splatnosti, ale nie so zníženou hodnotou		
			< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov
Úvery	93 309	93 308	0	—	—
Pohľadávky a vymáhateľné sumy	74 493	59 702	505	14 030	257
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	199	199	—	—	—
Spolu k 31. 12. 2020	168 001	153 209	505	14 030	257

Úverová kvalita finančných aktív, ktoré nie sú po splatnosti ani so zníženou hodnotou

v mil. EUR

31.12.2020						
	AFS ⁽¹⁾	Finančné aktíva vykazované vo FVSD ⁽²⁾	Úvery	Pohľadávky a vymáhateľné sumy	Peňažné prostriedky	Spolu
Protistrany s externým úverovým ratingom						
Najvyšší a vysoký stupeň	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Stredný vyšší stupeň	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Stredný nižší stupeň	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Špekulatívny stupeň	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Protistrany bez externého úverového ratingu						
Dlžníci bez zlyhaní v minulosti	—	—	126	3 318	19	3 463
Dlžníci so zlyhaniami v minulosti	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Spolu	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Finančné aktíva k dispozícii na predaj (okrem investícií do fondov peňažného trhu a nástrojov vlastného imania).

⁽²⁾ Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

6.6. RIZIKO LIKVIDITY

Riziko likvidity k 31. decembru 2021

Analýza splatnosti nederivátových finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

v mil. EUR

31.12.2021					
	Nediskontované zmluvné peňažné toky				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Pôžičky	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Splatné záväzky	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Iné	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Spolu k 31. 12. 2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Analýza splatnosti derivátových finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

v mil. EUR

31.12.2021					
	Nediskontované zmluvné peňažné toky				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Derivátová platobná časť	(646)	(5)	—	(651)	
Derivátová príjmová časť	648	—	—	648	
Čisté peňažné toky k 31. 12. 2021	2	(5)	—	(3)	(3)

Analýza splatnosti zmlúv o finančnej záruke vydaná k najskoršiemu možnému dátumu, ku ktorému možno vyzvať na úhradu záruky

v mil. EUR

31.12.2021					
	Maximálna výška záruky				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Zmluvy o finančnej záruke	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Spolu k 31. 12. 2021	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Operácie vypožičiavania si prostriedkov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Prvým krokom k splateniu pôžičiek na finančnú pomoc je včasný výber súvisiacich splátok súvisiacej finančnej pomoci a úveru NGEU. Existujú však dodatočné záruky, ktoré by sa mohli uplatniť v prípade nesplácania úverov alebo omeškaného splácania dlžníkmi.

Na úvery na makrofinančnú pomoc a úvery Euratomu tretím krajinám sa zo zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia, poskytuje rezerva likvidity. Preto sa dostupné aktíva Garančného fondu využijú najskôr na splatenie súvisiacich pôžičiek (ale až po prvotnom oslovení ručiteľov Euratomu, ktorí sú tretími stranami – pozri poznámku 6.4). Ak sa v akejkoľvek chvíli dostupné aktíva ukážu ako nedostatočné na úhradu skutočných strát, Komisia aktivuje opatrenia na zabezpečenie dodatočných zdrojov (napr. dočasné využitie likvidity pokladnice Komisie, využitie dočasných prevodov a/alebo dodatočných výdavkov z rozpočtu EÚ).

V prípade NGEU môže Komisia uplatniť aj aktívne riadenie hotovostných finančných prostriedkov a krátkodobých pôžičiek na účely splatenia dlhov EÚ, zatiaľ čo v prípade nástroja SURE môže Komisia predĺžiť súvisiace pôžičky uzavreté v mene Únie.

V prípade všetkých pôžičiek na finančnú pomoc, ako aj pôžičiek v rámci NGEU môže Komisia na splatenie dlhov EÚ využiť zdroje až do výšky dostupných rezerv vlastných zdrojov. V právnych predpisoch o vlastných zdrojoch sa stanovuje strop na krytie ročných rozpočtových prostriedkov na platby z vlastných zdrojov vo výške 1,40 % HND členských štátov plus dodatočné dočasné zvýšenie o 0,6 percentuálneho bodu v prípade NGEU. Rozpočet na rok 2021 obsahoval celkové vlastné zdroje na financovanie výdavkov vo výške 1,12 % HND. To znamená, že k 31. decembru 2021 bola na pokrytie záväzkov k dispozícii rezerva vo výške 0,88 %. Z tohto dôvodu je EÚ oprávnená vyzvať členské štáty, aby zabezpečili plnenie právnych záväzkov EÚ voči jej veriteľom.

Úvery poskytované členským štátom z nástroja SURE sa opierajú o systém dobrovoľných záruk členských štátov vo výške 25 % maximálneho stropu dostupného na súvisiacu finančnú pomoc. Od Komisie sa očakáva, že pred vyzvaním na plnenie zo záruk poskytnutých členskými štátmi preskúma rozsah čerpania z rezervy dostupnej v rámci stropu vlastných zdrojov pre platobné rozpočtové prostriedky v rozsahu, ktorý považuje Komisia za udržateľný, pričom zohľadní okrem iného celkové podmienené záväzky Únie a udržateľnosť všeobecného rozpočtu Únie. Toto preskúmanie nemá vplyv na charakter poskytnutých záruk, ktoré sú neodvolateľné, bezpodmienečné a dostupné na požiadanie.

Pokladnica

Rozpočtové zásady EÚ zabezpečujú, že celkové peňažné zdroje na daný rok vždy postačujú na realizáciu všetkých platieb. Celková výška príspevkov členských štátov spoločne s rôznymi príjmami teda zodpovedá výške platobných rozpočtových prostriedkov na daný rozpočtový rok. Zatiaľ čo členské štáty odvádzajú svoje príspevky v dvanástich mesačných splátkach počas celého roka na základe schváleného rozpočtu, platby sa realizujú podľa operačných potrieb. Okrem toho v súlade s nariadením Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 [o metódach a postupe sprístupňovania vlastných zdrojov, zmeneným nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2016/804] príspevky členských štátov súvisiace s opravnými rozpočtami schválenými v danom mesiaci (N) sa sprístupnia až buď v prvý pracovný deň mesiaca N + 1 (v prípade schválenia do 16. dňa daného mesiaca) alebo v prvý pracovný deň mesiaca N + 2 (v prípade schválenia v 16. deň daného mesiaca alebo neskôr), pričom súvisiace platobné rozpočtové prostriedky sú k dispozícii hneď.

Aby sa zabezpečilo, že budú vždy k dispozícii dostatočné pokladničné zdroje na krytie platieb, ktoré sa majú realizovať v danom mesiaci, zaviedli sa postupy, ktoré sú zamerané na pravidelné prognózovanie potreby peňažných prostriedkov. Za určitých podmienok stanovených v nariadení Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 zmeneného nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2016/804 a do určitej výšky je zároveň možné vyžiadať si v prípade potreby vopred od členských štátov vlastné zdroje alebo dodatočné financovanie. Operačné potreby a celkové rozpočtové obmedzenia v posledných rokoch mali za následok potrebu sprísniť monitorovanie realizácie platieb počas roka. Okrem toho je potrebné uviesť, že pri každodenných pokladničných operáciách Komisie sa vďaka automatickému systému na správu pokladničnej hotovosti zabezpečí, že na jednotlivých bankových účtoch Komisie sa každý deň nachádza dostatočná likvidita.

Pokuty

Fond BUFI, do ktorého sa investujú predbežne uhradené pokuty, sa spravuje podľa zásady, že aktíva sa musia vyznačovať dostatočnou mierou likvidity a mobilizácie, aby bolo možné reagovať na príslušné záväzky. Portfólio pozostáva zväčša z vysokoliquidných cenných papierov, ktoré sa môžu predať v prípade krátkodobých výdavkov peňažných prostriedkov. Okrem toho podiel peňažných prostriedkov, peňažných ekvivalentov a cenných papierov so splatnosťou do 1 roka je väčší než 50 %.

Rozpočtové záruky

Analýza splatnosti finančných záruk sa prekladá na základe obozretného prístupu, podľa ktorého sa maximálna výška danej záruky prideluje k najskoršiemu možnému dátumu, ku ktorému možno vyzvať na úhradu záruky. Vzhľadom na to, že väčšina záruk EÚ je na prvú požiadanie, sa prvému časovému pásmu prideluje významná suma. Pravdepodobnosť, že EÚ bude vyzvaná splatiť všetky záruky v plnej výške v prvom období, je však veľmi malá. Okrem toho je výška očakávanej

straty EÚ často oveľa nižšia ako strop záruky, preto sa výška rizika likvidity musí vnímať v súvislosti s účtovnou hodnotou záväzkov zo záruky.

Hlavným cieľom rámca riadenia rizika podmienených záväzkov je zabezpečiť, aby rozpočet EÚ dokázal vždy plniť svoje povinnosti bez narušenia normálneho plnenia rozpočtu. K tomu patrí aj zmiernenie rizika likvidity v súvislosti s rozpočtovými zárukami, t. j. rizika, že Únia by mala nedostatok finančných zdrojov na včasné plnenie všetkých svojich platobných záväzkov v súvislosti so zárukami (čo potom môže viesť napríklad k vytlačaniu ostatných výdavkov a odkladaniu platieb na nasledujúce rozpočtové roky).

Vzhľadom na to je každá rozpočtová záruka krytá dostatočnými rezervami vyplácanými do SRF, aby sa zabezpečilo, že bude vždy k dispozícii dostatok likvidity na včasné vyplatenie výziev na uplatnenie záruky.

EÚ pravidelne monitoruje primeranosť miery tvorby rezerv v rámci každého programu rozpočtových záruk a každoročne podáva správy⁽³⁶⁾ o svojom odhade dostatočnosti týchto súm na krytie rizika na nasledujúcich päť rokov so stanovenou úrovňou istoty.

Ďalej sú zavedené dodatočné ochranné postupy na zabezpečenie dostatočnej likvidity (dočasné prevody medzi zložkami SRF a využitie likvidity centrálnej pokladnice).

Spoločný rezervný fond

Spoločný rezervný fond sa spravuje podľa zásady, že aktíva sa musia vyznačovať dostatočnou mierou likvidity a mobilizácie, aby bolo možné reagovať na príslušné záväzky. Portfólio pozostáva z likvidných aktív, ktoré sa môžu predať v prípade potreby krátkodobých výdavkov peňažných prostriedkov. Okrem toho podiel peňažných prostriedkov, peňažných ekvivalentov a cenných papierov so splatnosťou do 1 roka je 26 %.

Zmluvy o derivátoch sa zúčtujú v hrubej výške podľa ich zmluvnej splatnosti. Obligácie sa oceňujú prostredníctvom predaja aktív denominovaných v USD a/alebo swapových transakcií, pri ktorých môže v dôsledku kurzových rozdielov dôjsť k výdavku peňažných prostriedkov. Riadenie likvidity, pokiaľ ide o požiadavky na kolaterál alebo maržové požiadavky, nie je potrebné, keďže súčasná protistrana poskytujúca zaisťovací vzťah spolupracuje s Komisiou bez požiadaviek na kolaterál resp. výzvy na dodatočné vyrovnanie.

Riziko likvidity k 31. decembru 2020

Analýza splatnosti finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

v mil. EUR

31.12.2020				
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu
Pôžičky	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Splatné záväzky	(32 408)	—	—	(32 408)
Záväzky z finančnej záruky	(90)	—	—	(90)
Ostatné finančné záväzky	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Spolu k 31. 12. 2020	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Napríklad pracovný dokument XI priložený k návrhu rozpočtu, v ktorom sa uvádza implementácia rozpočtových záruk, spoločného rezervného fondu a posúdenie udržateľnosti podmienených záväzkov vyplývajúcich z rozpočtových záruk a finančnej pomoci podľa článku 41 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Finančné nástroje vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

v mil. EUR

31.12.2020				
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu
Derivátová platobná časť	(417)	(4)	(1)	(421)
Derivátová príjmová časť	423	—	—	423
Čisté peňažné toky k 31. 12. 2020	5	(4)	(1)	1

6.7. INÉ CENOVÉ RIZIKO

K 31. decembru 2021 je EÚ vystavená iným cenovým rizikám (akciovému riziku) vyplývajúcim z nekótovaných kapitálových investícií (ako sú fondy rizikového kapitálu a iné investičné fondy), fondov peňažného trhu (ako je fond Unitary Fund EIB) a investícií do združených portfólií (pozri poznámku 2.4.2.1), ako aj prostredníctvom záruk, ktorými sa kryjú nekótované kapitálové a kvázi kapitálové investície vykazované ako deriváty v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku 2.4.2.2).

Akciové cenové riziko je riziko, že sa reálna hodnota kapitálových investícií zmení v dôsledku fluktuácií cien akcií a/alebo hodnoty jednotlivých zaručených kapitálových investícií. Vplyv 10 % zvýšenia alebo zníženia hodnoty uvedených nástrojov na prebytok alebo deficit by bol takýto:

v mil. EUR

	10 %	(10) %
Kapitálové investície	238	(238)
Fondy peňažného trhu a investície do združených portfólií	251	(251)
Záruky na akciové portfóliá ⁽¹⁾	415	(415)
Spolu k 31. 12. 2021	905	(905)

(¹) Riziko záruk na akciové portfóliá vychádza z pomyselnej hodnoty, ktorá je krytá zárukou.

EÚ investuje do nekótovaných aktív, ktorých hodnota nie je verejne prístupná, alebo za ne ručí. Väčšinu z týchto finančných nástrojov vykonávajú poverené subjekty, ktoré sú odborníkmi na danú oblasť a pravidelne tieto aktíva posudzujú a monitorujú.

7. INFORMÁCIE O SPRIAZNENÝCH OSOBÁCH**7.1. SPRIAZNENÉ OSOBY**

Spriaznenými osobami EÚ sú konsolidované účtovné jednotky EÚ, pridružené podniky a kľúčoví riadiaci pracovníci týchto subjektov. Transakcie medzi týmito účtovnými jednotkami sú súčasťou bežných operácií EÚ, čo znamená, že na základe pravidiel účtovania EÚ neexistujú žiadne osobitné požiadavky na vykazovanie týchto transakcií.

7.2. NÁROKY KĹÚČOVÝCH RIADIACICH PRACOVNÍKOV

Na účely poskytnutia informácií o transakciách spriaznených osôb týkajúcich sa kľúčových riadiacich pracovníkov EÚ sú tieto osoby uvedené v nasledujúcich piatich kategóriách:

Kategória 1: predseda Európskej rady, predseda Komisie a predseda Súdneho dvora Európskej únie.

Kategória 2: podpredseda Komisie a vysoký predstaviteľ EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ďalší podpredsedovia Komisie.

Kategória 3: generálny tajomník Rady, členovia Komisie, sudcovia a generálni advokáti Súdneho dvora Európskej únie, predseda a členovia Všeobecného súdu, ombudsman a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov.

Kategória 4: predseda a členovia Európskeho dvora audítorov.

Kategória 5: najvyššie postavení úradníci inštitúcií a agentúr.

Zhrnutie ďalších nárokov sa uvádza ďalej v texte a ďalšie informácie možno nájsť v služobnom poriadku uverejnenom na webovom sídle Európa, ktorý je oficiálnym dokumentom uvádzajúcim práva a povinnosti všetkých úradníkov EÚ. EÚ neposkytla kľúčovým riadiacim pracovníkom žiadne preferenčné úvery.

FINANČNÉ NÁROKY KĹÚČOVÝCH RIADIACICH PRACOVNÍKOV

v EUR

Nárok (na zamestnanca)	Kategória 1	Kategória 2	Kategória 3	Kategória 4	Kategória 5
Základný plat (mesačne)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Príspevok na bydlisko/expatriáciu	15 %	15 %	15 %	15 %	0 – 4 % až 16 %
Rodinné prídavky:					
Príspevok na domácnosť (% z platu)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Príspevok na nezaopatrované dieťa	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Predškolský príspevok	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Príspevok na vzdelávanie alebo na vzdelávanie mimo miesta zamestnania	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48	291,24 582,48
Príspevok pre predsedajúcich sudcov	neuvádza sa	neuvádza sa	668,22	neuvádza sa	neuvádza sa
Príspevok na reprezentáciu	1 582,67	1 017,17	668,22	neuvádza sa	neuvádza sa
Ročné cestovné náklady	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa	nahrádzané
Preloženie do iného štátu:					
Príspevok na vzdelávanie (1)	Áno	Áno	Áno	Áno	Áno
% z platu (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% z platu bez „o. k.“	max. 25 %	max. 25 %	max. 25 %	max. 25 %	max. 25 %
Výdavky na reprezentáciu	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	neuvádza sa	neuvádza sa
Pri nástupe do funkcie:					
Náklady na usídlenie (Kat. 1 – 4: dvojmesačná základná mzda)	58 410,36	52 907,93 – 55 024,27	42 326,35 – 47 617,14	45 712,46 – 48 675,31	nahrádzané
Cestovné náklady rodinných príslušníkov	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané
Náklady na sťahovanie	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané
Ukončenie pôsobenia vo funkcii:					
Náklady na presídlenie (Kat. 1 – 4: mesačná základná mzda)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	nahrádzané

v EUR

Nárok (na zamestnanca)	Katégoria 1	Katégoria 2	Katégoria 3	Katégoria 4	Katégoria 5
Cestovné náklady rodinných príslušníkov	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané
Náklady na sťahovanie	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané	nahrádzané
Prechod (% z platu) ⁽²⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	neuvádza sa
Zdravotné poistenie	zahrnuté	zahrnuté	zahrnuté	zahrnuté	zahrnuté
Dôchodky (% z platu pred zdanením)	max. 70 %	max. 70 %	max. 70 %	max. 70 %	max. 70 %
Zrážky:					
Daň Únie	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Zdravotné poistenie (% z platu)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Osobitný príspevok z platu	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Zrážka na dôchodok	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa	neuvádza sa	10,1 %
Počet osôb ku koncu roka	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ S použitím opravného koeficientu („o. k.“).

⁽²⁾ Vyplácané prvé 3 roky po odchode.

8. UDALOSTI PO DÁTUME ZOSTAVENIA SÚVAHY

K dátumu podpisu tejto účtovnej závierky, s výnimkou vysvetleného nižšie, nezaznamenal účtovník Komisie žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali samostatné uverejnenie v rámci tejto časti, ani mu žiadne takéto informácie neboli oznámené. Účtovná závierka a s ňou súvisiace poznámky boli zostavené na základe najnovších dostupných údajov, čo je zohľadnené v predložených informáciách.

Ukrajina

V súlade s účtovným pravidlom EÚ č. 19 Udalosti po dni vykázania sa vojna na Ukrajine, ktorá sa začala vo februári 2022, považuje za udalosť nevyžadujúcu si úpravu, a teda ani úpravy žiadnych súm uvedených v týchto finančných výkazoch k 31. decembru 2021. Ako sa uvádza v poznámke 2.4, EÚ má k 31. decembru 2021 nesplatené úvery (financované z pôžičiek, pozri poznámku 2.11) vo výške 4,7 mld. EUR (v nominálnej hodnote) poskytnuté Ukrajine v rámci programov makrofinančnej pomoci a Euratom.

Na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/313 z 24. februára 2022 Komisia poskytla Ukrajine ďalšie úvery vo výške 1,2 mld. EUR v rámci programu makrofinančnej pomoci, z čoho 600 mil. EUR bolo vyplatených v marci a ďalších 600 mil. EUR v máji 2022.

Okrem toho EIB poskytla Ukrajine úvery v hodnote 2,1 mld. EUR (zostatková hodnota istiny vyplatená k 31. decembru 2021) v rámci svojho mandátu na poskytovanie vonkajších úverov, za ktoré sa ručí z rozpočtu EÚ – pozri poznámku 4.1. Dotknuté sumy sa posudzujú na základe situácie na konci roka, nie v čase vypracúvania týchto finančných výkazov.

Na základe skutočností a okolností v čase vypracúvania týchto finančných výkazov, najmä vyvíjajúcej sa situácie, nie je možné spoľahlivo odhadnúť finančný vplyv vojny na Ukrajine na financie EÚ.

9. ROZSAH KONSOLIDÁCIE

A. KONTROLOVANÉ ÚČTOVNÉ JEDNOTKY (55)

1. Inštitúcie a poradné orgány (11)

Európsky parlament

Európska rada

Európska komisia

Európsky dvor audítorov
Súdny dvor Európskej únie
Európska služba pre vonkajšiu činnosť
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
Európsky hospodársky a sociálny výbor
Európsky ombudsman
Európsky výbor regiónov
Rada Európskej únie

2. Agentúry EÚ (42)

2.1. Výkonné agentúry (7)

Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA)
Výkonná agentúra pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potravinu (CHAFEA) (do 31. marca 2021)
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HaDEA) (od 1. apríla 2021)
Európska výkonná agentúra pre výskum (REA)
Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (EISMEA)
Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA)
Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA)

2.2. Decentralizované agentúry (35)

Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA)
Európska agentúra pre lieky (EMA)
Európska chemická agentúra (ECHA)
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE)
Európska environmentálna agentúra (EEA)
Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA)
Európsky podporný úrad pre azyl (EASO)
Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA)
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL)
Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA)
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust)
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC)
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (CEDEFOP)
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)
Agentúra na podporu Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (Úrad BEREC)
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (FRONTEX)
Európsky orgán práce (ELA) (od 26. mája 2021)
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA)
Železničná agentúra Európskej únie (ERA)

Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO)
Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA)
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO)
Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA)
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA)
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF)
Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound)
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA)
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (EUROPOL)
Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA)
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA)
Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT)
Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (Fusion for Energy)
Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA)
Európska prokuratúra (EPPO) (od 24. júna 2021)

3. Iné kontrolované účtovné jednotky (2)

Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii (ESUO v I.)
Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT)

B. PRIDRUŽENÉ PODNIKY (1)

Európsky investičný fond (EIF)

MALÉ ÚČTOVNÉ JEDNOTKY

Uvedené účtovné jednotky neboli konsolidované s použitím metódy vlastného imania v konsolidovaných finančných výkazoch EÚ za rok 2021 z dôvodu nevýznamnosti:

MALÉ ÚČTOVNÉ JEDNOTKY (8)

Spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (spoločný podnik CBE) (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku pre priemyselné odvetvia využívajúce biologické materiály)
Spoločný podnik pre čisté letectvo (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku Čisté nebo 2)
Spoločný podnik pre čistý vodík (spoločný podnik Čistý H2) (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku pre palivové články a vodík 2)
Spoločný podnik pre európske železnice (spoločný podnik EU-RAIL) (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku Shift2Rail)
Spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (spoločný podnik IHI) (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku pre iniciatívu pre inovačné lieky 2)
Spoločný podnik pre kľúčové digitálne technológie (spoločný podnik KDT) (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku ECSEL)
Spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (spoločný podnik SESAR 3) (právny a univerzálny nástupca spoločného podniku SESAR)
Spoločný podnik EuroHPC (EuroHPC)

Ročné účtovné závierky uvedených účtovných jednotiek sú verejne dostupné na ich príslušných webových lokalitách.

SPRÁVY O PLNENÍ ROZPOČTU A VYSVETLIVKY ⁽³⁷⁾

OBSAH

	<i>Strana</i>
1. ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK EÚ	148
2. VÝKAZY POROVNANIA ROZPOČTU A SKUTOČNÝCH SÚM	149
3. POZNÁMKY K SPRÁVAM O PLNENÍ ROZPOČTU	153
3.1. ROZPOČTOVÝ RÁMEC EÚ	153
3.2. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027	153
3.3. PODROBNÉ OKRUHY VFR (PROGRAMY)	155
3.4. NextGenerationEU	155
3.5. ROČNÝ ROZPOČET	156
3.6. PRÍJMY	157
3.7. ZOSÚHLASENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU A ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU	158
4. PLNENIE ROZPOČTU EÚ NA ROK 2021	160
5. PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ	161
5.1. SÚHRN PLNENIA ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ	161
6. PLNENIE VÝDAVKOV ROZPOČTU EÚ	162
6.1. VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	162
6.2. VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	163
6.3. VFR: PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	164
6.4. VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL)	165
6.5. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU	166
6.6. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	167
6.7. PODROBNÝ VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV ..	168
6.8. PODROBNÝ VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	178
6.9. PODROBNÝ VFR: PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	188
6.10. PODROBNÝ VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL)	198
6.11. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU	207
6.12. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	213
7. PLNENIE ROZPOČTU INŠTITÚCIAMI	222
7.1. PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV	222

⁽³⁷⁾ Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

	<i>Strana</i>
7.2. PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	224
7.3. PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV	225
8. PLNENIE ROZPOČTOV AGENTÚR	226
8.1. ROZPOČTOVÉ PRÍJMY	226
8.2. VIAZANÉ A PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY PODĽA AGENTÚRY	228

1. ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK EÚ

Poznámka	v mil. EUR	
	2021	2020
a Príjmy za rozpočtový rok	239 596	174 306
b Platby z rozpočtových prostriedkov bežného roka	(226 175)	(171 721)
c Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do roku N + 1	(4 244)	(2 086)
d Zrušenie nevyužitých rozpočtových prostriedkov prenesených z roku N – 1	265	78
e Vývoj pripísaných príjmov (B) – (A)	(6 338)	1 398
<i>Nevyužité rozpočtové prostriedky ku koncu bežného roka (A)</i>	14 032	7 694
<i>Nevyužité rozpočtové prostriedky ku koncu predchádzajúceho roka (B)</i>	7 694	9 092
f Kurzové rozdiely za daný rok	126	(207)
Rozpočtový výsledok	3 230	1 768

Rozpočtový výsledok EÚ sa vracia členským štátom v roku 2021 formou zníženia ich splatných príspevkov. Vypočíta sa v súlade s článkom 1 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 608/2014⁽³⁸⁾, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov. Ďalšie informácie sa nachádzajú v oddiele 1.5 Výpočet rozpočtového výsledku.

- a) Príjmy za rozpočtový rok: nachádzajú sa v tabuľke 5.1 „Súhrn plnenia rozpočtových príjmov EÚ“ v stĺpci 8 „Príjmy spolu“.
- b) Platby z rozpočtových prostriedkov bežného roka: nachádzajú sa v tabuľke 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“ v stĺpci 2 „Vykonané platby zo schváleného rozpočtu“ a v stĺpci 4 „Vykonané platby z pripísaných príjmov“.
- c) Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do roku N + 1: nachádzajú sa v tabuľke 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“ v stĺpci 7 „Automatické prenosy“ a v stĺpci 8 „Prenosy na základe rozhodnutia“.
- d) Zrušenie nevyužitých rozpočtových prostriedkov prenesených z roku N – 1: zohľadňuje sa v ňom výška platobných rozpočtových prostriedkov prenesených (automaticky a na základe rozhodnutia) ku koncu predchádzajúceho roka a „Vykonané platby z prenosov“ v aktuálnom roku uvedené v stĺpci 3 tabuľky 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“.
- e) Vývoj celkových rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov na konci roka: vypočíta sa rozdiel výšky rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov ku koncu predchádzajúceho roka (plus) a výšky rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov ku koncu bežného roka (ako sa uvádzajú v stĺpci 9 tabuľky 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“ – mínus) s cieľom získať čistú zmenu pripísaných príjmov v bežnom roku.
- f) V kurzových rozdieloch sú zahrnuté realizované a nerealizované kurzové rozdiely.

⁽³⁸⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 608/2014 z 26. mája 2014, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 29).

2. VÝKAZY POROVNANIA ROZPOČTU A SKUTOČNÝCH SÚM

Rozpočtové príjmy

v mil. EUR

	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Vzniknuté nároky	Príjmy
1 Vlastné zdroje	156 867	156 993	160 869	158 632
11 – Odvody z produkcie cukru	0	0	1	1
12 – Clá	17 606	17 348	21 274	19 037
13 – DPH	17 967	17 941	17 934	17 934
14 – HND	121 294	115 858	115 819	115 819
16 – Zníženie príspevku do vlastného zdroja založeného na HND poskytnuté niektorým členským štátom	0	—	11	11
17 – Odpad z plastových obalov	0	5 847	5 831	5 831
2 Prebytky, zostatky a úpravy	0	1 769	1 779	1 772
3 Administratívne príjmy	1 726	1 726	2 306	2 230
4 Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty	119	515	18 494	1 633
5 Rozpočtové záruky, operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov	0	0	55 501	55 501
6 Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie	7 348	7 008	26 114	19 827
Spolu	166 060	168 011	265 063	239 596
z toho NextGenerationEU (NGEU)	—	—	55 501	55 501

Rozpočtové výdavky: záväzky podľa okruhov viacročného finančného rámca (VFR)

v mil. EUR

Okruh VFR	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	20 817	20 817	34 960	25 683
2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	52 862	53 219	452 326	151 947
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	48 191	48 191	106 413	48 468
2b. Odolnosť a hodnoty	4 671	5 029	345 913	103 479
3 Prírodné zdroje a životné prostredie	58 569	58 574	79 377	59 723
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40 368	40 371	41 518	40 818
4 Migrácia a riadenie hraníc	2 279	2 303	2 368	1 644
5 Bezpečnosť a obrana	1 709	1 706	1 741	1 625
6 Susedstvo a svet	16 097	17 031	17 474	15 372
7 Európska verejná správa	10 448	10 443	11 404	10 930
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	4 313	4 307	4 879	4 590
O Mimo VFR	—	—	3 922	199
S Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 471	2 739	2 759	1 223
Spolu	164 251	166 833	606 331	268 345
z toho NextGenerationEU (NGEU)	—	—	421 070	143 525

Rozpočtové výdavky: platby podľa okruhov viacročného finančného rámca (VFR)

v mil. EUR

Okruh VFR	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	17 192	16 670	22 478	18 532
2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	66 154	67 614	131 414	126 454
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	61 868	63 855	79 628	75 591
2b. Odolnosť a hodnoty	4 286	3 758	51 787	50 863
3 Prírodné zdroje a životné prostredie	56 804	56 021	58 310	56 831
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40 354	40 303	41 467	40 760
4 Migrácia a riadenie hraníc	2 686	2 519	2 734	2 547
5 Bezpečnosť a obrana	671	714	726	708
6 Susedstvo a svet	10 811	11 455	12 258	10 935
7 Európska verejná správa	10 450	10 444	12 368	10 705
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	4 313	4 307	5 492	4 436
O Mimo VFR	—	—	3 931	61
S Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 293	2 574	2 593	1 223
Spolu	166 060	168 011	246 812	227 996
z toho NextGenerationEU (NGEU)	—	—	55 501	53 618

Rozpočtové výdavky: nesplatené záväzky podľa okruhov viacročného finančného rámca (VFR)

v mil. EUR

Okruh VFR	Nesplatené záväzky prenesené z roku 2020	Likvidácia nesplatených záväzkov prenesených z roku 2020	Nové nesplatené záväzky z roku 2021	Celkové nesplatené záväzky
	1	2	3	4=1+2+3
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2b. Odolnosť a hodnoty	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3 Prírodné zdroje a životné prostredie	40 860	(15 330)	18 161	43 691
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	286	(86)	133	333
4 Migrácia a riadenie hraníc	4 950	(1 872)	901	3 980
5 Bezpečnosť a obrana	1 503	(521)	1 415	2 397
6 Susedstvo a svet	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7 Európska verejná správa	981	(981)	1 075	1 076
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	627	(627)	684	684
O Mimo VFR	11	(4)	140	147
S Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	0	(0)	—	—
Spolu	303 197	(111 816)	150 194	341 575
z toho NextGenerationEU (NGEU)	—	—	89 907	89 907
z toho okrem NextGenerationEU (NGEU)	303 197	(111 816)	60 288	251 668

3. POZNÁMKY K SPRÁVAM O PLNENÍ ROZPOČTU

3.1. ROZPOČTOVÝ RÁMEC EÚ

Rozpočtové účty sa vedú v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách. Všeobecný rozpočet je nástroj, v ktorom sa každý rok stanovujú a schvaľujú príjmy a výdavky Únie v rámci stropov a iných ustanovení stanovených vo VFR v súlade s legislatívnymi aktmi, ktoré sa týkajú viacročných programov prijatých v tomto rámci.

3.2. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027

v mil. EUR
v bežných cenách

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2b. Odolnosť a hodnoty	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Migrácia a riadenie hraníc	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Bezpečnosť a obrana	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Susedstvo a svet	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Európska verejná správa	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Viazané rozpočtové prostriedky	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Platobné rozpočtové prostriedky spolu	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093⁽³⁹⁾, v ktorom sa stanovuje VFR na roky 2021 – 2027, bolo prijaté 17. decembra 2020. Komisia 18. decembra 2020 prijala oznámenie o technickej úprave viacročného finančného rámca na rok 2021⁽⁴⁰⁾. V uvedenej tabuľke sa uvádzajú stropy VFR v bežných cenách v súlade s fixným ročným deflátorom 2 % stanoveným v článku 4 ods. 2 nariadenia o VFR. Rok 2021 bol prvým rozpočtovým rokom VFR na roky 2021 – 2027. Celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2021 predstavoval 163 483 mil. EUR, zatiaľ čo zodpovedajúci strop platobných rozpočtových prostriedkov bol 166 140 mil. EUR.

⁽³⁹⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁴⁰⁾ Technická úprava finančného rámca na rok 2021 v súlade s článkom 4 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 [COM(2020) 848 final, 18. 12. 2020].

Podľa článku 312 ods. 3 ZFEÚ určuje VFR sumy ročných stropov viazaných rozpočtových prostriedkov podľa kategórie výdavkov („okruhy“) a ročných stropov platobných rozpočtových prostriedkov. Okruhy VFR zodpovedajú hlavným oblastiam činnosti Únie. Štruktúra a obsah okruhov sa v porovnaní s predchádzajúcim VFR na roky 2014 – 2020 významne zmenili. Vysvetlenie k rôznym okruhom VFR na roky 2021 – 2027 je uvedené nižšie.

VFR na roky 2021 – 2027 bude dosahovať výšku 1 211 mld. EUR (1 074 mld. EUR v cenách roku 2018) a jeho súčasťou bude Európsky rozvojový fond (ERF). Okrem toho sa z nástroja NextGenerationEU poskytne dodatočná suma 806,9 mld. EUR (750 mil. EUR v cenách roku 2018) do roku 2023 v záväzkoch a do roku 2026 v platbách.

V prípade ročného rozpočtového postupu je rozpočtová nomenklatúra ďalej štruktúrovaná na „klastre“ politik, čím sa lepšie objasňuje, ako jednotlivé výdavkové programy prispievajú k cieľom politiky Únie.

Okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika

Tento okruh obsahuje hlavné programy EÚ na podporu oblastí výskumu a inovácie, digitálnej transformácie, strategickej infraštruktúry, posilňovania jednotného trhu a strategických vesmírnych projektov. Programy v rámci tohto okruhu zahŕňajú Horizont Európa, Fond InvestEU, Nástroj na prepájanie Európy, Program pre jednotný trh, Európsky vesmírny program.

Programy, na ktoré sa prispieva z NGEU (vonkajšie pripísané príjmy) v tomto okruhu: Horizont Európa a Fond InvestEU.

Okruh 2 – Udržateľný rast: prírodné zdroje

Tento okruh je rozdelený do dvoch podokruhov. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť (2a) a Odolnosť a hodnoty (2b).

Výdavky v rámci tohto okruhu majú za cieľ posilniť odolnosť a súdržnosť medzi členskými štátmi EÚ. Finančné prostriedky prispievajú k zmierneniu rozdielov v regiónoch EÚ a členských štátoch, ako aj medzi nimi, a k podpore udržateľného územného rozvoja (Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond, Európsky sociálny fond plus). Takisto sa z nich podporuje solidarita Únie a jej spolupráca na pripravenosti a reakcii na katastrofy (Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany a rescEU). Okrem toho sa programy v rámci tohto okruhu podieľajú na budovaní väčšej odolnosti EÚ voči súčasným aj budúcim výzvam, a to tým, že sa v nich investuje do zelenej a digitálnej transformácie, mladých ľudí (Erasmus), zdravia (EU4Health) a činnosti v oblasti ochrany hodnôt EÚ (Spravodlivosť, práva a hodnoty) a podporuje kultúrna rozmanitosť (Kreatívna Európa).

Tento okruh zahŕňa Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti financovaný v období 2021 – 2023 veľkým objemom prostriedkov z NGEU. Ďalšie programy, na ktoré sa prispieva z NGEU (vonkajšie pripísané príjmy) v tomto okruhu: REACT-EU, Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU).

v mil. EUR

Program VFR	Viazané rozpočtové prostriedky	Prijaté záväzky	Platobné rozpočtové prostriedky	Vykonané platby	Nesplatené záväzky ku koncu roka 2021
Európsky fond regionálneho rozvoja (ERFR)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Európsky sociálny fond (ESF)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
Celkom balík REACT-EU	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

Okruh 3 – Prírodné zdroje a životné prostredie

Výdavky v rámci tohto okruhu sa investujú do udržateľného poľnohospodárstva (spoločná poľnohospodárska politika), rybárstva a námornej politiky (Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond), ako aj do programov týkajúcich sa ochrany životného prostredia a klímy (program LIFE, Fond na spravodlivú transformáciu).

Programy, na ktoré sa prispieva z NGEU (vonkajšie pripísané príjmy) v tomto okruhu: rozvoj vidieka, Fond na spravodlivú transformáciu.

Okruh 4 – Migrácia a riadenie hraníc

Programy (Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre integrované riadenie hraníc) a decentralizované agentúry [Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) a Agentúra Európskej únie pre azyl] financované v rámci tohto okruhu majú za cieľ riešiť výzvy spojené s migráciou a riadením vonkajších hraníc EÚ, ako aj so zabezpečením azylového systému v rámci EÚ.

Okruh 5 – Bezpečnosť a obrana

Tento okruh je venovaný potrebe zintenzívnenia spolupráce na úrovni Únie pri riešení bezpečnostných hrozieb a zvyšovaní jej strategickej autonómie. Obsahuje programy, ktorých cieľom je zlepšiť bezpečnosť a ochranu európskych občanov (Fond pre vnútornú bezpečnosť), posilniť obranné kapacity Európy (Európsky obranný fond) a poskytovať nástroje potrebné na reakciu na výzvy spojené s vnútornou aj vonkajšou bezpečnosťou.

Okruh 6 – Susedstvo a svet

Programy v rámci tohto okruhu majú za cieľ posilniť sociálno-ekonomický vplyv EÚ v jej susedstve, v rozvojových krajinách, ako aj vo zvyšku sveta. V novom nástroji NDICI – Globálna Európa sa zlučuje viacero bývalých nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti EÚ vrátane spolupráce s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami predtým financovanej z Európskeho rozvojového fondu. Okruh sa týka aj pomoci krajinám pripravujúcim sa na pristúpenie k EÚ (predstupová pomoc) a programu humanitárnej pomoci Únie.

Okruh 7 – Európska verejná správa

Tento okruh zahŕňa administratívne výdavky pre všetky inštitúcie, dôchodkový systém a európske školy.

Okruh 9 – Osobitné nástroje

Mechanizmy flexibility v rozpočte EÚ umožňujú EÚ mobilizovať potrebné finančné prostriedky, aby mohla reagovať na nepredvídané udalosti ako krízy a núdzové situácie. V ročnej rozpočtovej nomenklatúre a rozpočtovom plnení sa identifikujú v „okruhu 9“, hoci môžu byť mobilizované nad rámec výdavkových stropov VFR. Ich rozsah, pridelené finančné prostriedky a prevádzkové režimy sa uvádzajú v nariadení o VFR a medziinštitucionálnej dohode. Zabezpečujú reakciu v rámci rozpočtových zdrojov na vznikajúce priority, aby sa každé euro vynaložilo tam, kde je najpotrebnejšie.

3.3. PODROBNÉ OKRUHY VFR (PROGRAMY)

Okruhy VFR sa ďalej rozpisujú na podrobné okruhy, ktoré zodpovedajú hlavným výdavkovým programom (napr. Horizont 2020, Erasmus+ atď.). Príslušné právne základy na plnenie rozpočtu sú prijaté na tejto úrovni programov. Programy sú bežne používanou štruktúrou na podávanie správ o vykonávaní a výsledkoch. Tabuľky podľa programov sú k dispozícii v správach o plnení rozpočtu (pozri tabuľky 6.7 – 6.12 ďalej).

3.4. NextGenerationEU

S rozpočtom 421,1 mld. EUR na nenávratnú podporu (granty) má NGEU veľký vplyv na celkové ročné rozpočty EÚ na roky 2021 až 2026 a na ich plnenie. V roku 2021 bola táto suma v plnej výške pripísaná ako rozpočtové prostriedky pripísaných príjmov. Všetky záväzky týkajúce sa nenávratnej podpory sa započítajú do 31. decembra 2023 a splatia sa do 31. decembra 2026 v súlade s článkom 3 ods. 4 a ods. 9 nariadenia o EURI⁽⁴¹⁾.

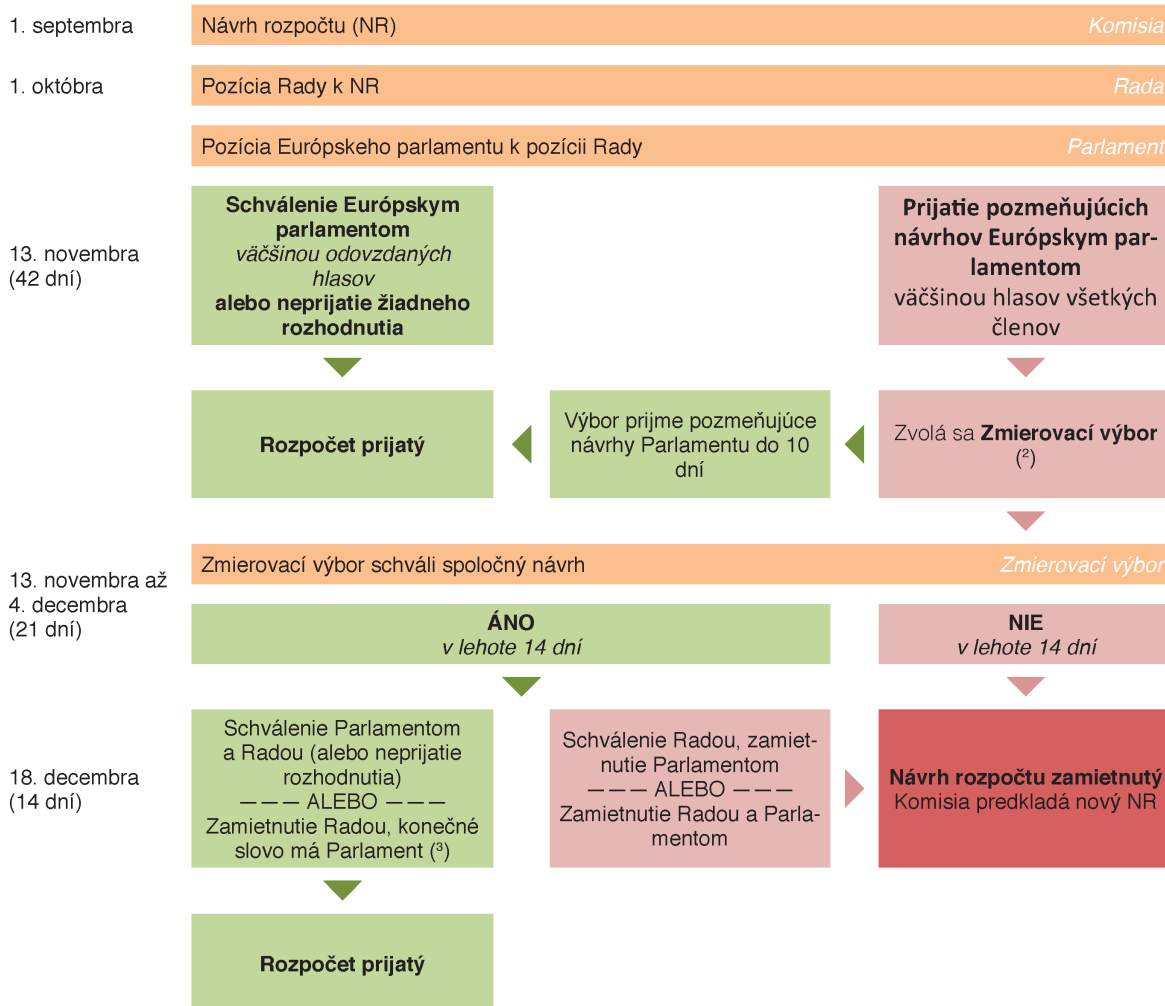
Komplexný prehľad činností NGEU sa uvádza v oddieloch 2.2 a 2.3 časti Hlavné finančné udalosti roka.

⁽⁴¹⁾ Nariadenie (EÚ) 2020/2094.

3.5. ROČNÝ ROZPOČET

Postup prijímania rozpočtu sa stanovuje v článku 314 Zmluvy o fungovaní EÚ. V nasledujúcom diagrame sa uvádzajú lehoty, ako aj jednotlivé fázy prijímania rozpočtu.

Harmonogram podľa zmluvy ⁽¹⁾

⁽¹⁾ V praxi sa tieto tri inštitúcie snažia predložiť svoje príslušné dokumenty už skôr v priebehu roka, aby sa proces uľahčil.

⁽²⁾ Zmierovací výbor sa skladá z členov Rady alebo ich zástupcov a z rovnakého počtu členov zastupujúcich Európsky parlament. Na rokovaní zmierovacieho výboru sa zúčastňuje Komisia, ktorá vyvinie všetky potrebné iniciatívy, aby zblížila pozície Parlamentu a Rady.

⁽³⁾ Európsky parlament schváli spoločný návrh a potom do 14 dní od zamietnutia Radou rozhodne (väčšinou hlasov všetkých svojich členov a trojpätinovou väčšinou odovzdaných hlasov) o potvrdení všetkých alebo niektorých pozmeňovacích návrhov.

Štruktúra rozpočtu Komisie pozostáva z administratívnych a operačných rozpočtových prostriedkov. Ostatné inštitúcie disponujú iba administratívnymi rozpočtovými prostriedkami. V rozpočte sa ďalej rozlišujú tieto dva typy rozpočtových prostriedkov: nediferencované rozpočtové prostriedky a diferencované rozpočtové prostriedky. Nediferencované rozpočtové prostriedky sa používajú na financovanie operácií ročnej povahy (v súlade so zásadou ročnej platnosti). Diferencované rozpočtové prostriedky sa používajú s cieľom zosúladiť zásadu ročnej platnosti s potrebou riadiť viacročné operácie. Diferencované rozpočtové prostriedky sa delia na viazané a platobné rozpočtové prostriedky:

- **viazané rozpočtové prostriedky:** pokrývajú celkové náklady na právne záväzky, ktoré boli prijaté na bežný rozpočtový rok v súvislosti s operáciami trvajúcimi niekoľko rokov, Rozpočtové záväzky na činnosti, ktoré prekračujú viac ako jeden rozpočtový rok, však možno rozpísať do ročných splátok na niekoľko rokov, ak sa to stanovuje v základnom akte.

- **platobné rozpočtové prostriedky:** pokrývajú výdavky vyplývajúce zo záväzkov prijatých v rámci bežného rozpočtového roka a/alebo predchádzajúcich rozpočtových rokov.

V závierke sa druhy financovania zoskupujú do dvoch hlavných prvkov:

- konečné schválené rozpočtové prostriedky a
- dodatočné rozpočtové prostriedky obsahujúce:
 - prostriedky prenesené z predchádzajúceho roka (v nariadení o rozpočtových pravidlách sa umožňuje v obmedzenom počte prípadov preniesť nepoužité sumy z predchádzajúceho do bežného roka) a
 - pripísané príjmy vyplývajúce z úhrad, príspevky od tretích strán/krajín do programov EÚ a práca vykonaná pre tretie strany; pripisujú sa priamo do zodpovedajúcich výdavkových rozpočtových riadkov a predstavujú tretí pilier financovania.

Všetky druhy financovania spoločne tvoria disponibilné rozpočtové prostriedky.

3.6. PRÍJMY

3.6.1. Príjmy z vlastných zdrojov

Prevažná väčšina príjmov pochádza z vlastných zdrojov, ktoré pozostávajú z týchto kategórií:

1. Tradičné vlastné zdroje (TVZ): predstavovali v roku 2021 približne 12 % príjmov z vlastných zdrojov.
2. Zdroje založené na dani z pridanej hodnoty (DPH): predstavovali v roku 2021 približne 11 % príjmov z vlastných zdrojov.
3. Zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov: predstavoval v roku 2021 približne 4 % príjmov z vlastných zdrojov.
4. Zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND): predstavoval v roku 2021 približne 73 % príjmov z vlastných zdrojov.

V rozhodnutí Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov EÚ (rozhodnutie o vlastných zdrojoch z roku 2020) sa stanovujú kategórie vlastných zdrojov a metódy ich výpočtu. Toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 1. júna 2021 a uplatňovalo sa retroaktívne od 1. januára 2021.

V rozhodnutí o vlastných zdrojoch z roku 2020 sa stanovuje, že celková suma vlastných zdrojov pridelených Únii na pokrytie ročných rozpočtových prostriedkov na platby neprekročí 1,40 % súčtu HND všetkých členských štátov. Okrem toho sa v uvedenom rozhodnutí Komisii udeľuje právomoc za výnimočných okolností si na kapitálových trhoch v mene Únie dočasne požičať až 750 mld. EUR v cenách roku 2018 na riešenie dôsledkov pandémie COVID-19 prostredníctvom nástroja obnovy NextGenerationEU. Strop vlastných zdrojov pre rozpočtové prostriedky na platby sa dočasne zvýši o 0,6 percentuálneho bodu na úhradu všetkých záväzkov vyplývajúcich z tejto pôžičky.

Od roku 2021 sú do ostatných príjmov rozpočtu EÚ zahrnuté aj finančné príspevky Spojeného kráľovstva na úhradu jeho záväzkov voči EÚ a záväzky EÚ voči Spojenému kráľovstvu za obdobie 2014 – 2020.

3.6.2. Tradičné vlastné zdroje (TVZ)

TVZ pozostávajú z cla ukladaného na dovoz z tretích krajín, ktoré vyberajú členské štáty v mene EÚ. Členské štáty si však ponechávajú 25 % na úhradu nákladov na ich výber. Všetky stanovené sumy TVZ sa musia zaznamenať do jedného z nasledujúcich účtovných záznamov, ktoré vedú príslušné orgány:

- do bežného účtovného záznamu podľa článku 6 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014: všetky uhradené alebo zaručené sumy,
- do samostatného účtovného záznamu uvedeného v tom istom článku: všetky sumy zatiaľ neuhradené a/alebo nezaručené; do tohto účtovného záznamu možno zapísať aj zaručené sumy, voči ktorým boli vznesené námietky.

Členské štáty musia zapísať TVZ na účet Komisie v jej pokladnici alebo v národnej centrálnej banke, a to najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikol nárok (alebo v ktorom bola pohľadávka uhradená v prípade samostatného účtu).

3.6.3. Daň z pridanej hodnoty (DPH)

Vlastné zdroje založené na DPH sa vypočítavajú podľa základov DPH členských štátov, ktoré sú na tento účel harmonizované v súlade s pravidlami EÚ. Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,30 % sa uplatňuje na celkovú výšku príjmov jednotlivých členských štátov z DPH vybranú za všetky zdaniteľné dodania tovaru alebo poskytnutia služieb vydelenú váženou priemernou sadzbou DPH. Základ DPH je obmedzený na 50 % HND každého členského štátu.

3.6.4. Nerecyklovaný odpad z plastových obalov

Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,80 EUR/kg sa uplatňuje na hmotnosť nerecyklovaného odpadu z plastových obalov vytvoreného v jednotlivých členských štátoch. Odpad z plastových obalov, ktorý sa v danom roku nerecykluje, sa vypočíta ako rozdiel medzi vytvoreným odpadom z plastových obalov a recyklovaným odpadom z plastových obalov v danom roku v členskom štáte. Na osobitné ročné zníženia paušálnych súm svojich príslušných príspevkov na vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov majú nárok Bulharsko, Česko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

3.6.5. Hrubý národný dôchodok (HND):

Zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND) sa využíva na financovanie tej časti rozpočtu, ktorá nie je krytá žiadnymi inými zdrojmi príjmov. Na HND každého členského štátu sa uplatňuje jednotná sadzba výberu, ktorá je stanovená v súlade s pravidlami EÚ.

Zdroje založené na DPH a HND sú stanovené na základe odhadov relevantných vymeriavacích základov vypracovaných v čase zostavovania návrhu rozpočtu. Tieto odhady sa následne revidujú a v priebehu príslušného rozpočtového roka aktualizujú prostredníctvom opravného rozpočtu. Rozdiely medzi sumami, ktoré majú členské štáty odvieť zo skutočných vymeriavacích základov, a sumami, ktoré členské štáty skutočne uhradili na základe (revidovaných) odhadov, či už kladné, alebo záporné, si Komisia od členských štátov vyžiada k prvému pracovnému dňu mesiaca jún v druhom roku nasledujúcom po príslušnom rozpočtovom roku. Skutočné základy DPH a HND sa môžu v priebehu nasledujúcich štyroch rokov upravovať, pokiaľ nie sú predložené výhrady. Tieto výhrady predstavujú potenciálne nároky voči členským štátom v neurčitej výške, pretože ich finančný vplyv nemožno s presnosťou odhadnúť. Ak možno stanoviť presnú sumu, príslušné zdroje založené na DPH a HND sa vyžadujú buď spoločne s výpočtami zostatkov zdrojov založených na DPH a HND, alebo formou samostatného vyžiadania finančných prostriedkov.

3.6.6. Hrubé zníženie

V období 2021 – 2027 budú výhody hrubého zníženia svojich ročných príspevkov do vlastného zdroja založeného na HND využívať tieto členské štáty: Rakúsko o 565 mil. EUR, Dánsko o 377 mil. EUR, Nemecko o 3 671 mil. EUR, Holandsko o 1 921 mil. EUR a Švédsko o 1 069 mil. EUR. Tieto hrubé zníženia sa oceňujú v cenách roku 2020 a sú financované všetkými členskými štátmi.

3.7. ZOSÚHLASENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU A ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU

v mil. EUR

	2021	2020
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	(42 100)	57 416
Príjmy		
Nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté	(7 068)	(1 295)
Nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku	64 356	3 886
Časovo rozlíšené príjmy (čisté)	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	v mil. EUR	
	2021	2020
Výdavky		
Časovo rozlíšené výdavky (čisté)	53 108	8 258
Výdavky predchádzajúceho roka uhradené v bežnom roku	(1 046)	(457)
Čistý vplyv predbežného financovania	(47 608)	(17 547)
Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do nasledujúceho roka	(4 449)	(2 268)
Platby vykonané z prenesených prostriedkov a zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov	(4 047)	3 248
Zmeny v rezervách	1 032	3 873
Iné	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Hospodársky výsledok agentúr a ESUO v I.	61	(142)
ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	3 230	1 768

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách sa hospodársky výsledok za rok vypočíta podľa zásad aktuálneho účtovníctva a účtovných pravidiel EÚ, zatiaľ čo rozpočtový výsledok je založený na upravenom princípe hotovostného účtovníctva. Keďže hospodársky výsledok a rozpočtový výsledok vyplývajú z rovnakých príslušných transakcií – výnimkou sú ostatné (mimorozpočtové) zdroje príjmov a výdavkov agentúr a ESUO v likvidácii, ktoré sú zahrnuté iba do hospodárskeho výsledku – zosúhlasenie hospodárskeho výsledku a rozpočtového výsledku za rozpočtový rok slúži ako užitočná kontrola súladu.

Vyrovnávacie položky – príjmy

Skutočné príjmy za rozpočtový rok zodpovedajú príjmom vybratým na základe nárokov vzniknutých v priebehu daného roka a sumám vybratým na základe nárokov z predchádzajúcich rokov. V záujme zosúhlasenia sa preto musia od hospodárskeho výsledku odpočítať nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté, keďže nie sú súčasťou rozpočtových príjmov. Nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku sa na účely zosúhlasenia musia naopak k hospodárskemu výsledku pripočítať.

Časovo rozlíšené príjmy pozostávajú najmä z časovo rozlíšených príjmov súvisiacich s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ, finančných opráv, vlastných zdrojov, úrokov a dividend. Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené príjmy za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené príjmy za predchádzajúci rok.

Vyrovnávacie položky – výdavky

Časovo rozlíšené výdavky súvisia predovšetkým s časovým rozlíšením uskutočneným na účely účtovného postupu na konci roka (cut-off), t. j. s oprávnenými výdavkami, ktoré vznikli prijímateľom finančných prostriedkov EÚ, ale ktoré ešte neboli Komisii nahlásené. Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené výdavky za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené výdavky za predchádzajúci rok. Platby vykonané v bežnom roku, ktoré súvisia s faktúrami registrovanými v predchádzajúcich rokoch, sú súčasťou rozpočtových výdavkov v bežnom roku, a preto sa musia pripočítať do hospodárskeho výsledku na účely zosúladenia.

Čistý vplyv predbežného financovania je súčtom 1. nových súm predbežného financovania uhradených v bežnom roku a vykázaných ako rozpočtové výdavky za daný rok a 2. zúčtovania súm predbežného financovania prostredníctvom oprávnených nákladov schválených v bežnom roku. Druhý prípad predstavuje výdavky z hľadiska časového rozlíšenia, ktoré ale nie sú vykázané v rozpočtových účtoch, pretože pôvodná platba predbežného financovania už bola zohľadnená ako rozpočtový výdavok v čase jej realizácie.

Okrem platieb vykonaných z rozpočtových prostriedkov na daný rok je pri výpočte rozpočtového výsledku za daný rok potrebné zohľadniť aj rozpočtové prostriedky na daný rok, ktoré boli prenesené do nasledujúceho roka [v súlade s článkom 1 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 608/2014]. To isté platí pre rozpočtové platby vykonané v bežnom roku z prostriedkov prenesených z predchádzajúcich rokov a pre nevyužité platobné rozpočtové prostriedky, ktoré boli zrušené.

Zmeny v rezervách súvisí s odhadmi uskutočnenými na konci roka vo finančných výkazoch (predovšetkým zamestnanecké požitky), ktoré nemajú vplyv na rozpočtové účty. Iné vyrovnávacie sumy zahŕňajú rôzne položky, ako napr. amortizáciu/odpisovanie aktív, nadobúdanie aktív, platby finančného lízingu a finančné účasti, pri ktorých sa rozpočtové účtovné postupy a účtovné postupy na základe akruálneho účtovníctva odlišujú.

Vyrovňavacia položka – hospodársky výsledok agentúr a ESUO v likvidácii

Rozpočtový výsledok za daný rok je nekonsolidovaná hodnota, ktorá nezahŕňa ostatné (mimorozpočtové) zdroje príjmov a výdavkov konsolidovaných agentúr a ESUO v l. (pozri poznámku 6). Na zosúhlasenie hospodárskeho výsledku daného roka – konsolidovanej hodnoty, ktorá zahŕňa tieto sumy – s rozpočtovým výsledkom roka sa ako vyrovnávacia položka uvádza celý konsolidovaný hospodársky výsledok agentúr a ESUO v l. za daný rok.

4. PLNENIE ROZPOČTU EÚ NA ROK 2021

Vysvetľujúce poznámky k plneniu rozpočtu na rok 2021, pokiaľ ide o príjmy a výdavky, nesplatené záväzky a rozpočtový výsledok, sa uvádzajú v časti Hlavné finančné udalosti roka v oddiele 4 Súhrn plnenia rozpočtu.

5. PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ

5.1. SÚHRN PLNENIA ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ

v mil. EUR

Hlava	Rozpočtové príjmy		Vzniknuté nároky			Príjmy			Príjmy ako % rozpočtu	Ne- splatené
	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Bežný rok	Prenesené	Spolu	Z nárokov bežného roka	Z prenesených nárokov	Spolu		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Vlastné zdroje	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 – Odvody z produkcie cukru	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 – Clá	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 – DPH	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 – HND	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 – Zníženie príspevku do vlastného zdroja založeného na HND poskytnuté niektorým členským štátom	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 – Odpady z plastových obalov	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2 Prebytky, zostatky a úpravy	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3 Administratívne príjmy	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4 Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5 Rozpočtové záruky, operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6 Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Spolu	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

6. PLNENIE VÝDAVKOV ROZPOČTU EÚ

6.1. VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Okruh VFR	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628
2b. Odolnosť a hodnoty	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787
3 Prírodné zdroje a životné prostredie	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
4 Migrácia a riadenie hraníc	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Bezpečnosť a obrana	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Susedstvo a svet	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Európska verejná správa	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
O Mimo VFR	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Spolu	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

6.2. VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Okruh VFR	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky				
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
	2b. Odolnosť a hodnoty	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4	Migrácia a riadenie hraníc	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5	Bezpečnosť a obrana	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6	Susedstvo a svet	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7	Európska verejná správa	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
O	Mimo VFR	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
	Spolu	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3. VFR: PLNENIE PLATOBŇYCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Okruh VFR	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky				
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príj- mov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
1	Jednotný trh, inovácie a digi- tálna ekonomika	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	1 314 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
	2b. Odolnosť a hodnoty	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3	Prírodné zdroje a životné pro- stredie	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4	Migrácia a riadenie hraníc	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5	Bezpečnosť a obrana	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6	Susedstvo a svet	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7	Európska verejná správa	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
O	Mimo VFR	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
	Spolu	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4. VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL)

v mil. EUR

Okruh VFR	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
2b. Odolnosť a hodnoty	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3 Prírodné zdroje a životné prostredie	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4 Migrácia a riadenie hraníc	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Bezpečnosť a obrana	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Susedstvo a svet	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Európska verejná správa	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
O Mimo VFR	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Spolu	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

6.5. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU

v mil. EUR

	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
1 Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Prírodné zdroje a životné prostredie	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4 Migrácia a riadenie hraníc	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Bezpečnosť a obrana	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6 Susedstvo a svet	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Európska verejná správa	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Mimo VFR	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spolu	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Vytvorenie novej Komisie zahŕňalo vnútornú reorganizáciu útvarov. Dôsledkom opätovného priradovania súvisiacich transakcií bol posun nesplatených súm medzi rokmi. Celková suma nesplatených záväzkov sa nezmenila.

6.6. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu	
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
	2b. Odolnosť a hodnoty	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4	Migrácia a riadenie hraníc	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5	Bezpečnosť a obrana	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6	Susedstvo a svet	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7	Európska verejná správa	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
O	Mimo VFR	—	—	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	0	—	1 223	1 223	—	—	—	—	—	—	—
	Spolu	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7. PODROBNÝ VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
1 Horizont Európa	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
Euratom	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
Iné akcie	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
Pilotné projekty a prípravné akcie	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
Fond InvestEU	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
NPE – Doprava	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
NPE – Energetika	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
NPE – Digitalizácia	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
Digitálna Európa	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
Decentralizované agentúry	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
Iné akcie	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
Pilotné projekty a prípravné akcie	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
Akcie na základe výhradných práv Komisie	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
Jednotný trh	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosi	Konečný schválený rozpočet	Prenosi	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosi	Konečný schválený rozpočet	Prenosi	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Program EÚ pre boj proti podvodom	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17
Dane	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38
Colníctvo	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100
Decentralizované agentúry	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128
Iné akcie	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7
Pilotné projekty a prípravné akcie	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9
Vesmírny program Únie	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722
Decentralizované agentúry	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44
Pilotné projekty a prípravné akcie	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—
Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2 Regionálny rozvoj (EFRR) (1)	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457
Kohézny fond	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852
Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosa	Konečný schválený rozpočet	Prenosa	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosa	Konečný schválený rozpočet	Prenosa	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Európsky sociálny fond plus (ESF+) (1)	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Podpora pre komunitu tureckých Cypčanov	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Európsky nástroj obnovy a odolnosti	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
Pericles IV	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
Nástroj EÚ na obnovu	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
RescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
EU4Health	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Decentralizované agentúry	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Akcie na základe výhradných práv Komisie	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Zamestnanosť a sociálna inovácia	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
Erasmus+	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Európsky zbor solidarity (ESC)	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Kreatívna Európa	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Spravodlivosť	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
Práva a hodnoty	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Decentralizované agentúry	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Iné akcie	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Pilotné projekty a prípravné akcie	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Akcie na základe výhradných práv Komisie	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3 Poľnohospodárske záruky	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Námorná politika a rybárstvo	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Rybárstvo (SFPA a RFMO)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Decentralizované agentúry	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenoso	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenoso	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Životné prostredie a klíma (LIFE)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Fond na spravodlivú transformáciu	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Decentralizované agentúry	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4 Azyl, migrácia a integrácia	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Decentralizované agentúry	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenoso	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenoso	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Decentralizované agentúry	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Vyraďovanie z prevádzky	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Decentralizované agentúry	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Európska obrana (výskum)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Európska obrana (mimo výskumu)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Vojenská mobilita	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosi	Konečný schválený rozpočet	Prenosi	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosi	Konečný schválený rozpočet	Prenosi	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Humanitárna pomoc (HUMA)	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Iné akcie	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Akcie na základe výhradných práv Komisie	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Predvstupová pomoc (IPA III)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosa	Konečný schválený rozpočet	Prenosa	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosa	Konečný schválený rozpočet	Prenosa	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Dôchodky zamestnancov	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Dôchodky bývalých členov) EP	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Dôchodky bývalých členov) Komisia	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) EDPS	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Európske školy	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenoso	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenoso	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Odmeňovanie externých zamestnancov	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Členovia – Platy a príspevky	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Členovia – Dočasné príspevky	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Výdavky na prijímanie zamestnancov	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Odchod zo služby	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Náklady na odbornú prípravu	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Sociálna oblasť a mobilita	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Informačné a komunikačné technológie	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Nájomné a kúpa	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Výdavky spojené s budovami	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Bezpečnosť	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Služobné cesty a reprezentácia	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Stretnutia, výbory, konferencie	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Úradný vestník	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Publikácie	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Získavanie informácií	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Štúdie a vyšetovania	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Externé jazykové služby	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Ostatné administratívne výdavky	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
O Inovačný fond (IF)	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Iné akcie	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Okruh O spolu: Mimo VFR	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenoso	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pobrexitová adaptačná rezerva	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Spolu	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) Program VFR zahŕňa doplnkové finančné krytie z nástroja NextGenerationEU pre balík REACT-EU. Pozri kapitolu 1.1 Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 v poznámkach k správam o plnení rozpočtu. V odseku o okruhu 2 sa uvádzajú podrobnosti o prispievaní tohto programu VFR k balíku REACT-EU.

6.8. PODROBNÝ VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Horizont Európa	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Euratom	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Iné akcie	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Fond InvestEU	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
NPE – Doprava	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
NPE – Energetika	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
NPE – Digitalizácia	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
Digitálna Európa	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Decentralizované agentúry	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Iné akcie	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Jednotný trh	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
Program EÚ pre boj proti podvodom	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Dane	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Colníctvo	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Decentralizované agentúry	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Iné akcie	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Vesmírny program Únie	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Decentralizované agentúry	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Regionálny rozvoj (EFRR) (1)	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Kohézny fond	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Európsky sociálny fond plus (ESF+) (1)	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Európsky nástroj obnovy a odolnosti	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pericles IV	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
Nástroj EÚ na obnovu	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
RescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
EU4Health	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Decentralizované agentúry	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné ak- cie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akcie na základe výhradných práv Komisie	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Zamestnanosť a sociálna inová- cia	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
Erasmus+	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Európsky zbor solidarity (ESC)	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
Kreatívna Európa	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Spravodlivosť	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
Práva a hodnoty	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Decentralizované agentúry	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Iné akcie	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Pilotné projekty a prípravné akcie	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3 Poľnohospodárske záruky	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Námorná politika a rybnárstvo	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Rybnárstvo (SFPa a RFMO)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Decentralizované agentúry	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Životné prostredie a klíma (LI- FE)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Fond na spravodlivú transformáciu	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Úverový nástroj v rámci Me- chanizmu spravodlivej transformácie	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizované agentúry	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4 Azyl, migrácia a integrácia	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Decentralizované agentúry	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizované agentúry	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Vyraďovanie z prevádzky	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie z prevádzky	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizované agentúry	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akcie na základe výhradných práv Komisie	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Európska obrana (výskum)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Európska obrana (mimo výskumu)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Vojenská mobilita	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Humanitárna pomoc (HUMA)	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Iné akcie	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	0
Predvstupová pomoc (IPA III)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 Dôchodky zamestnancov	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Dôchodky bývalých členov) EP	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Komisia	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) EDPS	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
Európske školy	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Odmeňovanie externých zamestnancov	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Členovia – Platy a príspevky	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Členovia – Dočasné príspevky	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Výdavky na prijímanie zamestnancov	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Odchod zo služby	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Náklady na odbornú prípravu	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Sociálna oblasť a mobilita	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Informačné a komunikačné technológie	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Nájomné a kúpa	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Výdavky spojené s budovami	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Bezpečnosť	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Služobné cesty a reprezentácia	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Stretnutia, výbory, konferencie	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Úradný vestník	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Publikácie	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Získavanie informácií	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Štúdie a vyšetovania	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Externé jazykové služby	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Ostatné administratívne výdavky	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
O Inovačný fond (IF)	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Iné akcie	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Okruh O spolu: Mimo VFR	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pobrexitová adaptačná rezerva	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Okruh S spolu: Mechanizmy soli- darity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Spolu	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) Program VFR zahŕňa doplnkové finančné krytie z nástroja NextGenerationEU pre balík REACT-EU. Pozri kapitolu 1.1 Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 v poznámkach k správam o plnení rozpočtu. V odseku o okruhu 2 sa uvádzajú podrobnosti o prispievaní tohto programu VFR k balíku REACT-EU.

6.9. PODROBNÝ VFR: PLNENIE PLATOBŇÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Horizont Európa	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Euratom	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
Termonukleárny experimen- tálny reaktor (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Iné akcie	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné ak- cie	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Fond InvestEU	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
NPE – Doprava	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
NPE – Energetika	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
NPE – Digitalizácia	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
Digitálna Európa	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Decentralizované agentúry	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Iné akcie	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné ak- cie	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Akcie na základe výhradných práv Komisie	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Jednotný trh	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
Program EÚ pre boj proti pod- vodom	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Dane	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Colníctvo	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Decentralizované agentúry	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Iné akcie	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Vesmírny program Únie	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Decentralizované agentúry	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Regionálny rozvoj (EFRR) (1)	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Kohézny fond	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Európsky sociálny fond plus (ESF+) (1)	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Európsky nástroj obnovy a odolnosti	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pericles IV	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
Nástroj EÚ na obnovu	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
RescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
EU4Health	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Decentralizované agentúry	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné ak- cie	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Zamestnanosť a sociálna inová- cia	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
Erasmus+	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Európsky zbor solidarity (ESC)	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
Kreatívna Európa	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Spravodlivosť	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
Práva a hodnoty	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Decentralizované agentúry	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Iné akcie	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3 Poľnohospodárske záruky	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Námorná politika a rybárstvo	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Rybárstvo (SFPa a RFMO)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizované agentúry	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Životné prostredie a klíma (LI- FE)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Fond na spravodlivú transformáciu	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizované agentúry	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4 Azyl, migrácia a integrácia	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Decentralizované agentúry	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Decentralizované agentúry	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Vyraďovanie z prevádzky	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie z prevádzky	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Decentralizované agentúry	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Akcie na základe výhradných práv Komisie	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Európska obrana (výskum)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Európska obrana (mimo výskumu)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Vojenská mobilita	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Humanitárna pomoc (HUMA)	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Iné akcie	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Predvstupová pomoc (IPA III)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Dôchodky zamestnancov	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Dôchodky bývalých členov) EP	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Komisia	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Dôchodky bývalých členov) EDPS	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Európske školy	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Odmeňovanie štatutárnych za- mestnancov	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Odmeňovanie externých za- mestnancov	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Členovia – Platy a príspevky	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Členovia – Dočasné príspevky	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Výdavky na prijímanie zamest- nancov	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Odchod zo služby	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Náklady na odbornú prípravu	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Sociálna oblasť a mobilita	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Informačné a komunikačné technológie	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Nájomné a kúpa	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Výdavky spojené s budovami	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Bezpečnosť	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Služobné cesty a reprezentácia	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Stretnutia, výbory, konferencie	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Úradný vestník	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Publikácie	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Získavanie informácií	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Štúdie a vyšetrovania	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Bežné zariadenie, motorové vo- zidlá, nábytok	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Externé jazykové služby	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Ostatné administratívne vý- davky	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Pilotné projekty a prípravné ak- cie	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Administratívne výdavky ostat- ných inštitúcií	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Inovačný fond (IF)	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Iné akcie	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Okruh O spolu: Mimo VFR	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pobrexitová adaptačná rezerva	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Okruh S spolu: Mechanizmy soli- darity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Spolu	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) Program VFR zahŕňa doplnkové finančné krytie z nástroja NextGenerationEU pre balík REACT-EU. Pozri kapitolu 1.1 Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 v poznámkach k správam o plnení rozpočtu. V odseku o okruhu 2 sa uvádzajú podrobnosti o prispievaní tohto programu VFR k balíku REACT-EU.

6.10. PODROBNÝ VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOV (RAL)

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúce- ho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Horizont Európa	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Euratom	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
Termonukleárny experimentálny reak- tor (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

v mil. EUR

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Iné akcie	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Pilotné projekty a prípravné akcie	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
Fond InvestEU	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
NPE – Doprava	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
NPE – Energetika	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
NPE – Digitalizácia	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
Digitálna Európa	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Decentralizované agentúry	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Iné akcie	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Akcie na základe výhradných práv Komisie	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Jednotný trh	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
Program EÚ pre boj proti podvodom	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Dane	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Colníctvo	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Decentralizované agentúry	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Iné akcie	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Pilotné projekty a prípravné akcie	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/199

v mil. EUR

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Vesmírny program Únie	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Decentralizované agentúry	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Regionálny rozvoj (EFRR) ¹	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Kohézny fond	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Pilotné projekty a prípravné akcie	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Európsky sociálny fond plus (ESF+) (1)	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Podpora pre komunitu tureckých Cyprusčanov	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Európsky nástroj obnovy a odolnosti	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
Pericles IV	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
Nástroj EÚ na obnovu	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
RescEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
EU4Health	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Decentralizované agentúry	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

v mil. EUR

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Zamestnanosť a sociálna inovácia	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
Erasmus+	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Európsky zbor solidarity (ESC)	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
Kreatívna Európa	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Spravodlivosť	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
Práva a hodnoty	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Decentralizované agentúry	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Iné akcie	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Pilotné projekty a prípravné akcie	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Akcie na základe výhradných práv Komisie	165	(2)	(104)	59	182	(54)	—	128	187
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3 Poľnohospodárske záruky	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Námorná politika a rybárstvo	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/201

v mil. EUR

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Rybárstvo (SFPa a RFMO)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Životné prostredie a klíma (LIFE)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Fond na spravodlivú transformáciu	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Decentralizované agentúry	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Pilotné projekty a prípravné akcie	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4 Azyl, migrácia a integrácia	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Decentralizované agentúry	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	—	—	—	—	135	—	—	135	135

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Decentralizované agentúry	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Vyraďovanie z prevádzky	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Decentralizované agentúry	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Európska obrana (výskum)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Európska obrana (mimo výskumu)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Vojenská mobilita	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Pilotné projekty a prípravné akcie	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Humanitárna pomoc (HUMA)	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Iné akcie	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Akcie na základe výhradných práv Komisie	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Predstupová pomoc (IPA III)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Dôchodky zamestnancov	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) EP	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Komisia	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) EDPS	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Európske školy	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

v mil. EUR

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Odmeňovanie externých zamestnancov	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Členovia – Platy a príspevky	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Členovia – Dočasné príspevky	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Výdavky na prijímanie zamestnancov	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Odchod zo služby	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Náklady na odbornú prípravu	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Sociálna oblasť a mobilita	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Informačné a komunikačné technológie	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Nájomné a kúpa	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Výdavky spojené s budovami	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Bezpečnosť	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Služobné cesty a reprezentácia	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Stretnutia, výbory, konferencie	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Úradný vestník	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Publikácie	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Získavanie informácií	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Štúdie a vyšetrovania	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Externé jazykové služby	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/205

Program	Závazky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Závazky daného roka				Závazky nesplatené ku koncu roka spolu
	Závazky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Závazky nesplatené ku koncu roka	Závazky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Závazky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Ostatné administratívne výdavky	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Pilotné projekty a prípravné akcie	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
O Inovačný fond (IF)	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Iné akcie	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Okruh O spolu: Mimo VFR	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii (EGF)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Pobrexitová adaptačná rezerva	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Spolu	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) Program VFR zahŕňa doplnkové finančné krytie z nástroja NextGenerationEU pre balík REACT-EU. Pozri kapitolu 1.1 Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 v poznámkach k správam o plnení rozpočtu. V odseku o okruhu 2 sa uvádzajú podrobnosti o prispievaní tohto programu VFR k balíku REACT-EU.

6.11. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU

		v mil. EUR							
Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
1 Horizont Európa	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Euratom	8	16	6	5	32	57	109	85	317
Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Iné akcie	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	0	0	2	6	4	10	22
Fond InvestEU	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
NPE – Doprava	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
NPE – Energetika	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
NPE – Digitalizácia	0	5	2	9	42	37	67	275	436
Digitálna Európa	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Iné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Akcie na základe výhradných práv Komisie	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Jednotný trh	21	8	10	24	44	117	213	512	950
Program EÚ pre boj proti podvodom	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Dane	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Colníctvo	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iné akcie	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	0	3	3	6	4	16

v mil. EUR

Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
Vesmírny program Únie	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Regionálny rozvoj (EFRR)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Kohézny fond	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Európsky sociálny fond plus (ESF+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Európsky nástroj obnovy a odolnosti	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
Pericles IV	—	—	—	—	—	0	0	0	1
Nástroj EÚ na obnovu	—	—	—	—	—	—	—	2	2
RescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
EU4Health	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Decentralizované agentúry	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Zamestnanosť a sociálna inovácia	1	0	1	2	7	29	52	94	187
Erasmus+	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Európsky zbor solidarity (ESC)	2	—	—	1	11	33	41	61	148

v mil. EUR

Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
Kreatívna Európa	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Spravodlivosť	—	4	6	8	8	10	13	26	75
Práva a hodnoty	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Iné akcie	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Akcie na základe výhradných práv Komisie	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Poľnohospodárske záruky	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Námorná politika a rybárstvo	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Rybárstvo (SFPa a RFMO)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Životné prostredie a klíma (LIFE)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Fond na spravodlivú transformáciu	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/209

v mil. EUR

Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
4 Azyl, migrácia a integrácia	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Vyraďovanie z prevádzky	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie z prevádzky	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Decentralizované agentúry	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Európska obrana (výskum)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Európska obrana (mimo výskumu)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Vojenská mobilita	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

v mil. EUR

Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
6 Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Humanitárna pomoc (HUMA)	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Iné akcie	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Akcie na základe výhradných práv Komisie	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Predvstupová pomoc (IPA III)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Dôchodky zamestnancov	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) EP	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Komisia	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) EDPS	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Európske školy	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Odmeňovanie externých zamestnancov	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Členovia – Platy a príspevky	—	—	—	—	—	—	—	2	2

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/211

v mil. EUR

Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
Členovia – Dočasné príspevky	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Výdavky na prijímanie zamestnancov	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Odchod zo služby	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Náklady na odbornú prípravu	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Sociálna oblasť a mobilita	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Informačné a komunikačné technológie	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Nájomné a kúpa	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Výdavky spojené s budovami	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Bezpečnosť	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Služobné cesty a reprezentácia	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Stretnutia, výbory, konferencie	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Úradný vestník	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Publikácie	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Získavanie informácií	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Štúdie a vyšetrovania	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Externé jazykové služby	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Ostatné administratívne výdavky	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Pilotné projekty a prípravné akcie	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Inovačný fond (IF)	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Iné akcie	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Okruh O spolu: Mimo VFR	—	—	—	—	—	1	6	140	147

v mil. EUR

Program	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Spolu
S Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pobrexitová adaptačná rezerva	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spolu	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Vytvorenie novej Komisie zahŕňalo vnútornú reorganizáciu útvarov. Dôsledkom opätovného priradovania súvisiacich transakcií bol posun nesplatených súm medzi rokmi. Celková suma nesplatených záväzkov sa nezmenila.

6.12. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Záväzky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonalé platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonalé platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 Horizont Európa	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Euratom	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Iné akcie	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Pilotné projekty a prípravné akcie	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
Fond InvestEU	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
NPE – Doprava	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
NPE – Energetika	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
NPE – Digitalizácia	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
Digitálna Európa	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Decentralizované agentúry	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Iné akcie	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Akcie na základe výhradných práv Komisie	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Jednotný trh	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
Program EÚ pre boj proti podvodom	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Dane	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Colníctvo	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Decentralizované agentúry	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Iné akcie	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Pilotné projekty a prípravné akcie	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Vesmírny program Únie	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

C 399/214

SK

Úradný vestník Európskej únie

17.10.2022

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizované agentúry	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2 Regionálny rozvoj (EFRR)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Kohézny fond	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Pilotné projekty a prípravné akcie	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Európsky sociálny fond plus (ESF+)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Európsky nástroj obnovy a odolnosti	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
Pericles IV	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
Nástroj EÚ na obnovu	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
RescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
EU4Health	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Decentralizované agentúry	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/215

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Akcie na základe výhradných práv Komisie	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Zamestnanosť a sociálna inovácia	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
Erasmus+	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Európsky zbor solidarity (ESC)	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
Kreatívna Európa	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Spravodlivosť	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
Práva a hodnoty	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Decentralizované agentúry	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Iné akcie	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Pilotné projekty a prípravné akcie	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Akcie na základe výhradných práv Komisie	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3 Poľnohospodárske záruky	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Námorná politika a rybnárstvo	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Rybnárstvo (SFPA a RFMO)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizované agentúry	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Pilotné projekty a prípravné akcie	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Životné prostredie a klíma (LI-FE)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Fond na spravodlivú transformáciu	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Decentralizované agentúry	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Pilotné projekty a prípravné akcie	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4 Azyl, migrácia a integrácia	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Decentralizované agentúry	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Decentralizované agentúry	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5 Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Vyraďovanie z prevádzky	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie z prevádzky	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Decentralizované agentúry	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Akcie na základe výhradných práv Komisie	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Európska obrana (výskum)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Európska obrana (mimo výskumu)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Vojenská mobilita	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Pilotné projekty a prípravné akcie	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

C 399/218

SK

Úradný vestník Európskej únie

17.10.2022

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6 Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Humanitárna pomoc (HUMA)	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Iné akcie	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Akcie na základe výhradných práv Komisie	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Predvstupová pomoc (IPA III)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7 Dôchodky zamestnancov	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Dôchodky bývalých členov) EP	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Dôchodky bývalých členov) Komisia	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/219

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Dôchodky bývalých členov) EDPS	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Európske školy	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Odmeňovanie externých zamestnancov	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Členovia – Platy a príspevky	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Členovia – Dočasné príspevky	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Výdavky na prijímanie zamestnancov	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Odchod zo služby	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Náklady na odbornú prípravu	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Sociálna oblasť a mobilita	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Informačné a komunikačné technológie	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Nájomné a kúpa	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Výdavky spojené s budovami	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Bezpečnosť	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Služobné cesty a reprezentácia	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Stretnutia, výbory, konferencie	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Úradný vestník	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Publikácie	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Získavanie informácií	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Štúdie a vyšetrovania	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Externé jazykové služby	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Ostatné administratívne výdavky	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Pilotné projekty a prípravné akcie	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
O Inovačný fond (IF)	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Iné akcie	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Okruh O spolu: Mimo VFR	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

SK

Úradný vestník Európskej únie

C 399/221

v mil. EUR

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Závazky nesplatené ku koncu roka 2021 spolu
	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Závazky prenesené z roku 2020	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Pobrexitová adaptačná rezerva	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Spolu	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. PLNENIE ROZPOČTU INŠTITÚCIAMI

7.1. PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV

v mil. EUR

Inštitúcia	Rozpočtové príjmy		Vzniknuté nároky			Príjmy			Príjmy ako % rozpočtu	Nesplatené
	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Bežný rok	Prenesené	Spolu	Z nárokov bežného roka	Z prenesených nárokov	Spolu		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Európsky parlament	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Európska rada a Rada	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Komisia	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Súdny dvor	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Dvor audítorov	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

Inštitúcia	Rozpočtové príjmy		Vzniknuté nároky			Príjmy			Príjmy ako % rozpočtu	Nesplatené
	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Bežný rok	Prenesené	Spolu	Z nárokov bežného roka	Z prenesených nárokov	Spolu		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Hospodársky a sociálny výbor	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Výbor regiónov	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Ombudsman	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Spolu	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch zahŕňajú konsolidované správy o plnení všeobecného rozpočtu EÚ údaje o plnení rozpočtu všetkých inštitúcií, pretože v rámci rozpočtu EÚ sa zostavuje samostatný rozpočet pre každú inštitúciu.

Rozpočet a plnenie zo strany agentúr nie sú konsolidované v rámci rozpočtu EÚ ani zahrnuté do správ o rozpočte EÚ. Dotácia Komisie vyplatená agentúram však je súčasťou rozpočtu EÚ. V tejto rozpočtovej časti ročnej účtovnej závierky sa zohľadňuje iba dotácia vyplatená agentúram z rozpočtu Komisie.

Je potrebné uviesť, že Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) dostáva dodatočne k svojmu rozpočtu aj príspevky od Komisie vo výške 193,6 mil. EUR (2020: 148,1 mil. EUR. V roku 2020 sa však na ERF nevzťahovali prostriedky NDICI, z čoho vyplýva nárast v roku 2021). Z pokračovania ERF a trustových fondov sa prijalo 18,7 mil. EUR (2020: 64,4 mil. EUR). Tieto príspevky pokrývajú náklady zamestnancov Komisie v delegáciách financovaných v rámci ERF a trustových fondov vrátane pripísaných príjmov v danom roku vytvorených z týchto príspevkov.

7.2. PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Inštitúcia	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schvále- ného rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Európsky parlament	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Európska rada a Rada	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Komisia	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Súdny dvor	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Dvor audítorov	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Hospodársky a sociálny výbor	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Výbor regiónov	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Ombudsman	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Spolu	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3. PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

v mil. EUR

Inštitúcia	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2022			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečné- ho schválené- ho rozpočet	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu	%	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z pripísa- ných príjmov	Spolu	z konečné- ho schválené- ho rozpočtu	z prenosov	z pripísa- ných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Európsky parlament	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Európska rada a Rada	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Komisia	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Súdny dvor	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Dvor audítorov	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Hospodársky a sociálny výbor	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Výbor regiónov	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Ombudsman	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Spolu	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

8. PLNENIE ROZPOČTOV AGENTÚR

Príjmy a výdavky agentúr uvedené ďalej v správach 8.1 a 8.2 nie sú ako také konsolidované v rámci rozpočtu EÚ. V tejto rozpočtovej časti ročnej účtovnej závierky sa zohľadňuje iba dotácia vyplatená agentúram z rozpočtu Komisie.

Správy o plnení rozpočtu EÚ v prípade potreby zahŕňajú dotáciu vyplatenú agentúram z rozpočtu EÚ ako viazané a platobné rozpočtové prostriedky.

V správach agentúr uvedených ďalej sa nachádza prehľad agentúr, a to decentralizovaných (známych aj ako tradičné agentúry), ako aj výkonných agentúr, a ich príjmov (8.1) a výdavkov (8.2).

Iné zdroje príjmov a súvisiacich výdavkov sa na rozpočtové účty EÚ nepridávajú. Každá agentúra predkladá svoje vlastné ročné účtovné závierky.

8.1. ROZPOČTOVÉ PRÍJMY

<i>v mil. EUR</i>			
Agentúra	Okruh financujúceho VFR	Konečný schválený rozpočet	Prijaté príjmy
Agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov	4	264	268
Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	1	24	24
Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie	1	7	7
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	neuvádza sa	19	19
Výkonná agentúra pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny	1, 2b	11	3
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci	2b	16	15
Európsky podporný úrad pre azyl	4	142	153
Európska agentúra pre bezpečnosť letectva	1	204	168
Európsky orgán pre bankovníctvo	1	49	50
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	4	535	545
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	2b	58	173
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania	2b	19	19
Európska chemická agentúra	1	108	115
Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie	1, 2a, 3, 5	45	45
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	2b, 6	54	54
Európska environmentálna agentúra	3	52	67
Európska agentúra pre kontrolu rybárstva	3	21	22
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín	2b	119	121
Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok	2b	22	23

<i>v mil. EUR</i>			
Agentúra	Okruh financujúceho VFR	Konečný schválený rozpočet	Prijaté príjmy
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu	1, 2b	27	27
Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP	1, 2a	49	43
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	2b	9	9
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov	1	33	33
Európsky orgán práce	2b	22	14
Európska námorná bezpečnostná agentúra	1	85	106
Európska agentúra pre lieky	2b	379	408
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť	5	17	19
Európska prokuratúra	2b	26	27
Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum	1	55	56
Európska výkonná agentúra pre výskum	1, 3	88	88
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy	1	59	61
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	2b	21	22
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach	2b	44	46
Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť	1	23	23
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva	5	178	177
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	5	10	8
Železničná agentúra Európskej únie	1	31	33
Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	1	44	1 870
Agentúra Európskej únie pre základné práva	2b	24	25
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo	neuvádza sa	534	313
Spoločný podnik Fusion for Energy	1	614	750
Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie	7	52	46
Spolu		4 195	6 092

v mil. EUR

Druh príjmov agentúr	Prijaté sumy
Dotácia Komisie	4 155
Príjem z poplatkov	842
Iný príjem	1 095
Spolu	6 092

8.2. VIAZANÉ A PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY PODĽA AGENTÚRY

v mil. EUR

Agentúra	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov	286	269	291	260
Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	24	22	27	19
Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie	7	7	10	8
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	20	18	20	17
Výkonná agentúra pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny	11	2	12	2
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci	16	16	22	15
Európsky podporný úrad pre azyl	169	139	177	136
Európska agentúra pre bezpečnosť letectva	278	183	286	149
Európsky orgán pre bankovníctvo	50	49	54	46
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	557	523	725	421
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	182	169	195	122
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania	19	19	20	19
Európska chemická agentúra	116	110	129	109
Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie	45	44	47	42

v mil. EUR

Agentúra	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	54	53	58	50
Európska environmentálna agentúra	68	61	92	64
Európska agentúra pre kontrolu rybníctva	22	21	25	18
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín	130	130	133	118
Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok	23	22	28	23
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu	27	26	27	20
Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP	45	43	48	42
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	9	9	11	8
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov	33	33	38	31
Európsky orgán práce	23	22	26	10
Európska námorná bezpečnostná agentúra	114	107	125	102
Európska agentúra pre lieky	408	386	480	365
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť	20	19	21	19
Európska prokuratúra	26	25	27	19
Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum	55	55	57	54
Európska výkonná agentúra pre výskum	88	88	96	88
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy	61	60	69	61
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	22	21	23	21
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach	60	57	57	45
Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť	23	23	29	24
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva	186	176	210	167

v mil. EUR

Agentúra	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	26	12	30	12
Železničná agentúra Európskej únie	38	37	37	33
Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	10 102	6 419	2 666	1 614
Agentúra Európskej únie pre základné práva	26	25	33	25
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo	558	286	18	282
Spoločný podnik Fusion for Energy	1 070	1 066	765	745
Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie	53	44	56	43
Spolu	15 151	10 897	7 301	5 470

v mil. EUR

Druh výdavkov	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Zamestnanci	1 749	1 478	1 417	1 462
Administratívne	472	439	498	412
Prevádzkové	12 930	8 980	5 385	3 596
Spolu	15 151	10 897	7 301	5 470

GLOSÁR

Administratívne rozpočtové prostriedky

Administratívne rozpočtové prostriedky pokrývajú prevádzkové náklady inštitúcií a účtovných jednotiek (na zamestnancov, budovy, kancelárske vybavenie).

Deriváty

Finančné nástroje, ktorých hodnota je prepojená so zmenami hodnoty iného finančného nástroja, ukazovateľa alebo komodity. Na rozdiel od držiteľa primárneho finančného nástroja (napr. štátneho dlhopisu), ktorý má bezpodmienečný nárok na získanie hotovosti (alebo inej hospodárskej výhody) v budúcnosti, má držiteľ derivátu iba podmienené právo na získanie takejto výhody. Príkladom derivátu je forward v cudzej mene.

Diskontná sadzba

Sadzba na úpravu časovej hodnoty peňazí. Diskontovanie je metóda porovnania nákladov a prínosov, ktoré sa vyskytujú v rôznych časových obdobiach.

Efektívna úroková miera

Miera, ktorou sa diskontujú odhadované budúce peňažné príjmy alebo platby počas očakávanej životnosti finančného aktíva alebo finančného záväzku na čistú účtovnú hodnotu aktíva alebo záväzku.

Finančná oprava

Účelom finančných opráv je chrániť rozpočet EÚ pred bremenom neoprávnených výdavkov. V prípade výdavkov realizovaných v rámci zdieľaného riadenia je úloha vymáhania neoprávnených platieb primárne zodpovednosťou členského štátu.

Potvrdenú finančnú opravu schválil dotknutý členský štát. Schválená finančná oprava bola prijatá rozhodnutím Komisie a vždy ide o čistú opravu, pri ktorej musí členský štát do rozpočtu EÚ uhradiť neoprávnene vyplatené prostriedky, čo má za následok definitívne zníženie krytia prideleného dotknutému členskému štátu. Potvrdené a schválené finančné opravy sa v tejto publikácii uvádzajú ako jedna kategória.

Vykonaná finančná oprava je oprava zistenej nezrovnalosti.

Finančné aktíva a záväzky v amortizovanej hodnote

Všetky finančné aktíva a záväzky, ktoré sa podľa Medzinárodného účtovného štandardu pre verejný sektor vykazujú v amortizovanej hodnote.

Finančné aktíva alebo záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

Všetky finančné aktíva alebo záväzky, ktoré sa na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor oceňujú v reálnej hodnote a v prípade ktorých sa zmeny v reálnej hodnote vykazujú v prebytku alebo deficite za dané obdobie (t. j. deriváty).

Finančné aktíva k dispozícii na predaj

Všetky finančné aktíva (okrem derivátov), ktoré sa na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor oceňujú v reálnej hodnote, a v prípade ktorých sa zmeny v reálnej hodnote vykazujú v rezerve v čistých aktívach až do ukončenia vykazovania (alebo zníženia hodnoty).

Náklady na súčasnú službu

Zvýšenie záväzkov systému vyplývajúce zo služby v bežnom rozpočtovom roku.

Nepriame riadenie

Režim plnenia rozpočtu. V rámci nepriameho riadenia Komisia zveruje úlohy plnenia rozpočtu orgánom, na ktoré sa vzťahuje právo EÚ alebo vnútroštátne právo.

Nesplatené záväzky

Ako *Reste à Liquidier (RAL)*, predstavujú sumu rozpočtového záväzku, pre ktorú sa ešte nevykonala následná platba. Ide o platobné záväzky EÚ na budúce roky, ktoré vyplývajú priamo z existencie viacročných programov a disociácie medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Nezrovnalosť

Nezrovnalosť je akt, ktorý nie je v súlade s uplatniteľnými pravidlami EÚ alebo vnútroštátnymi pravidlami a ktorý má potenciálne negatívny vplyv na finančné záujmy EÚ. Nezrovnalosti môžu byť dôsledkom správania prijímateľov žiadajúcich o finančné prostriedky alebo orgánov zodpovedných za realizáciu platieb. Pojem „nezrovnalosť“ má širší význam, nie je to len podvod ako správanie, ktoré možno považovať za trestný čin.

Opravný rozpočet

Rozhodnutie prijaté počas rozpočtového roka s cieľom zmeniť (zvýšiť, znížiť, preniesť) časti rozpočtu schváleného pre daný rok.

Platobné rozpočtové prostriedky

Platobné rozpočtové prostriedky kryjú výdavky splatné v bežnom roku, ktoré vyplývajú z právnych záväzkov prijatých v bežnom roku a/alebo v predchádzajúcich rokoch.

Poistno-matematické predpoklady

Predpoklady, na základe ktorých sa vypočítavajú náklady na budúce udalosti, ktoré ovplyvnia dôchodkový záväzok.

Poistno-matematické zisky a straty

Zmeny v poistno-matematických deficitoch alebo prebytkoch v rámci vymedzeného systému požitkov. Vyplývajú z rozdielov medzi predchádzajúcimi poistno-matematickými predpokladmi a tým, čo sa skutočne stalo, a z účinkov zmien v poistno-matematických predpokladoch.

Predbežné financovanie

Platba, ktorej účelom je poskytnúť prijímateľovi počiatočnú hotovosť. Môže byť rozdelené na niekoľko splátok podľa ustanovení základnej zmluvy, rozhodnutia, dohody alebo základného právneho aktu. Počiatočná hotovosť alebo preddavok sa počas obdobia stanoveného v dohode buď použijú na účely, na ktoré boli poskytnuté, alebo sa vrátia.

Prenos rozpočtových prostriedkov

Výnimka zo zásady ročnej platnosti, na základe ktorej sa rozpočtové prostriedky, ktoré sa už nemôžu využiť v danom rozpočtovom roku, môžu za prísnych podmienok výnimočne preniesť do ďalšieho roku.

Prepadnuté rozpočtové prostriedky

Nevyužitie rozpočtových prostriedkov, ktoré sa zrušia na konci rozpočtového roka. Prepadnutie znamená zrušenie povolenia na výdavky v plnej alebo čiastočnej výške a/alebo na vznik záväzkov, ktoré predstavujú rozpočtové prostriedky. Len v prípade spoločných podnikov možno nevyužitie rozpočtových prostriedkov podľa ich finančných pravidiel vykázať v odhade príjmov a výdavkov za až tri nasledujúce rozpočtové roky (tzv. pravidlo N+3). Prepadnuté rozpočtové prostriedky by sa tak v prípade spoločných podnikov mohli znovu aktivovať až do rozpočtového roku N+3.

Prerušenia a pozastavenia

Ak Komisia na základe vlastnej činnosti alebo informácií od orgánov auditu zistí, že členský štát nenapravil závažné nedostatky v systémoch riadenia a kontroly a/alebo neopravil neoprávnené výdavky, ktoré boli nahlásené a potvrdené, môže prerušiť alebo pozastaviť vyplácanie platieb.

Presuny (medzi rozpočtovými riadkami)

Presuny medzi rozpočtovými riadkami znamenajú premiestnenie rozpočtových prostriedkov z jedného rozpočtového riadku do iného v priebehu rozpočtového roka, a tvoria teda výnimku z rozpočtovej zásady špecifikácie. Výslovne sa však povoľujú v Zmluve o fungovaní Európskej únie za podmienok stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa identifikujú rôzne druhy presunov v závislosti od toho, či ide o presuny medzi rozpočtovými hlavami, kapitolami, článkami alebo riadkami alebo v rámci nich, a či vyžadujú iné úrovne povolenia.

Preventívne opatrenie

K preventívnym opatreniam, ktoré má Komisia k dispozícii na ochranu rozpočtu EÚ v prípade zistenia možných nedostatkov, patria pozastavenia a prerušenia platieb z rozpočtu EÚ na operačný program.

Priame riadenie

Režim plnenia rozpočtu. V rámci priameho riadenia plnia rozpočet priamo útvary Komisie, výkonné agentúry alebo trustové fondy.

Pripísané príjmy

Vyhradené príjmy získané na financovanie osobitných výdavkových položiek. Hlavným zdrojom vonkajších pripísaných príjmov sú finančné príspevky z tretích krajín na programy financované Úniou. Hlavným zdrojom vnútorných pripísaných príjmov sú príjmy od tretích strán za dodanie tovaru, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie prác na ich žiadosť; príjmy plynúce z uhradenia nenáležite vyplatených súm a príjmy z predaja publikácií a filmov.

Reste à Liquider (RAL)

Ako *nesplatené záväzky*, predstavujú sumu rozpočtového záväzku, pre ktorú sa ešte nevykonala následná platba. Ide o platobné záväzky EÚ na budúce roky, ktoré vyplývajú priamo z existencie viacročných programov a disociácie medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Rozpočtové prostriedky

Finančné prostriedky z rozpočtu. V rozpočte sa odhadujú záväzky aj platby (hotovostné alebo bankové prevody prijímateľom). Rozpočtové prostriedky na záväzky a platby sa často líšia (diferencované rozpočtové prostriedky), pretože viacročné programy a projekty sú zvyčajne v plnej výške záväzne schválené v roku, v ktorom sa o nich rozhodlo, a sú financované v priebehu viacerých rokov, v ktorých prebieha ich vykonávanie. Nediferencované rozpočtové prostriedky sa vzťahujú na administratívne výdavky, podporu poľnohospodárskeho trhu a priame platby a viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajú platobným rozpočtovým prostriedkom.

Rozpočtový riadok

Pokiaľ ide o štruktúru rozpočtu, príjmy a výdavky sa uvádzajú v rozpočte podľa záväznej nomenklatúry, v ktorej sa zohľadňuje povaha a účel každej položky, ako ich ukladá rozpočtový orgán. Formálny opis nomenklatúry sa poskytuje v jednotlivých okruhoch (hlave, kapitole, článku alebo riadku).

Schválený rozpočet

Návrh rozpočtu sa stane schváleným rozpočtom po schválení rozpočtovým orgánom a vyhlásení za definitívne prijatý predsedom Európskeho parlamentu.

Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov

Predstavujú výdavky, ktoré vznikli v období vykazovania a ktoré sa budú musieť financovať z budúcich rozpočtov, t. j. členskými štátmi EÚ. Je to dôsledok koexistencie finančných výkazov založených na časovom rozlíšení a rozpočtu založeného na peňažných prostriedkoch.

Systém s pevnou výškou dávok

Dôchodkový alebo iný systém dôchodkových dávok, v ktorom sa pravidlami systému vymedzujú dávky nezávisle od platených príspevkov a dávky priamo nesúvisia s investíciami systému. Systém môže byť financovaný alebo nefinancovaný.

Tradičné vlastné zdroje

Tradičné vlastné zdroje sa vymedzujú v platnom rozhodnutí o vlastných zdrojoch [rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053] a pozostávajú z ciel a odvodov z produkcie cukru.

Viazané rozpočtové prostriedky

Viazané rozpočtové prostriedky pokrývajú celkové náklady na právne záväzky (zmluvy, dohody o grante/ rozhodnutia), ktoré by mohli byť podpísané v bežnom rozpočtovom roku.

Vlastné zdroje

Hlavný zdroj príjmov rozpočtu EÚ. Jednotlivé vlastné zdroje sú uvedené v platnom rozhodnutí o vlastných zdrojoch [rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053] a ide o tradičné vlastné zdroje, vlastný zdroj založený na DPH, vlastný zdroj založený na HND a vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov.

Výročná správa o činnosti (AAR)

Výročná správa o činnosti obsahuje okrem iného výsledky operácií vzhľadom na stanovené ciele, súvisiace riziká a štruktúru vnútornej kontroly. Od rozpočtového roku 2001 musí Komisia a od roku 2003 všetky inštitúcie Európskej únie prostredníctvom poverujúceho úradníka vymenovaného delegovaním predkladať svojej inštitúcii výročnú správu o činnosti, ktorá obsahuje informácie o výkone jej/ich povinností, ako aj finančné informácie a informácie o riadení.

Závazok

Právne záväzný prísľub poskytnutia finančných prostriedkov za určitých podmienok. EÚ sa zaväzuje uhrádzať svoj podiel na nákladoch projektov financovaných z prostriedkov EÚ. Dnešné záväzky sú zajtrajšie platby. Dnešné platby sú včerajšie záväzky.

Zdieľané riadenie

Režim plnenia rozpočtu. V rámci zdieľaného riadenia sa úlohy súvisiace s plnením rozpočtu delegujú na členské štáty. Približne tri štvrtiny výdavkov EÚ patria do tohto režimu plnenia.

Zrušenie rozpočtových prostriedkov

Nevyužitú rozpočtovú prostriedky, ktoré sa už nemôžu využiť.

Zrušenie viazanosti

Akt, ktorým sa ruší predchádzajúci záväzok (alebo jeho časť).

ZOZNAM SKRATIEK

AAR	Výročná správa o činnosti
AC	Amortizovaná hodnota
AFS	K dispozícii na predaj
AMIF	Fond pre azyl, migráciu a integráciu
AOD	Povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním
ATM	Manažment letovej prevádzky
BOP	Platobná bilancia
CCS LGF	Záručný mechanizmus pre kultúrne a kreatívne sektory
CEF DI	Dlhový nástroj v rámci Nástroja na prepájanie Európy
CIP	Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie
COM	Európska komisia
COSME	Program pre konkurencieschopnosť podnikov a malých a stredných podnikov
COSO	Výbor sponzorských organizácií komisie Treadway
CRII+	Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus Plus
D&WM	Vyraďovanie z prevádzky a nakladanie s odpadom
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EAD	Expozícia pri zlyhaní
EAR	Účtovné pravidlo Európskej únie
EaSI	Zamestnanosť a sociálna inovácia
EBOR	Európska banka pre obnovu a rozvoj
ECA	Európsky dvor audítorov
ECB	Európska centrálna banka
ECL	Očakávané úverové straty
ECOFIN	Rada pre hospodárske a finančné záležitosti
EDIF	Záručný nástroj v rámci nástroja pre rozvoj podnikania a inovácie na západnom Balkáne
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja

EFSD	Európsky fond pre udržateľný rozvoj
EFSE	Európsky fond pre juhovýchodnú Európu
EFSF	Európsky nástroj finančnej stability
EFSI	Európsky fond pre strategické investície
EFSM	Európsky finančný stabilizačný mechanizmus
EGNOS	Európska prekryvná služba geostacionárnej navigácie
EHP	Európsky hospodársky priestor
EIB	Európska investičná banka
EIF	Európsky investičný fond
ElectriFI	Iniciatíva na financovanie elektrifikácie
ELM	Mandát na poskytovanie vonkajších úverov
EMS	Európsky mechanizmus pre stabilitu
ENEF	Fond na rozširovanie podnikov
ENIF	Fond na inováciu podnikov
ENPI	Nástroj európskeho susedstva a partnerstva
ENRF	Európsky námorný a rybársky fond
EP	Európsky parlament
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EPZF	Európsky poľnohospodársky záručný fond
ERF	Európsky rozvojový fond
ERI	Iniciatíva EIB na posilnenie odolnosti
ESA	Európska vesmírna agentúra
ESF	Európsky sociálny fond
ESUO v l.	Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii
ESVČ	Európska služba pre vonkajšiu činnosť
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy

ETF	Nástroj ETF Start up 1998
EÚ	Európska únia
EUMETSAT	Európska organizácia pre využitie meteorologických družíc
Euratom	Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
EZVO	Európske združenie voľného obchodu
FIFO	First-in, First-out
Fond BUFI	Fond rozpočtových pokút
FP7	Siedmy rámcový program v oblasti výskumu a technického rozvoja
FR	Nariadenie EÚ o rozpočtových pravidlách
FSDA	Finančný výkaz – diskusia a analýza
FVNA	Reálna hodnota vykazovaná cez čisté aktíva/vlastné imanie
FVSD	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit
GNSS	Globálny navigačný satelitný systém
HDP	Hrubý domáci produkt
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	Hrubý národný dôchodok
H2020	Horizont 2020
IF	Inovačný fond
IIW	Časť pre infraštruktúru a inovácie
IPSAS	Medzinárodný účtovný štandard pre verejný sektor
IT	Informačné technológie
ITER	Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor
JRC	Spoločné výskumné centrum
JU	Spoločný podnik
KF	Kohézny fond
LGD	Strata v prípade zlyhania
LGTT	Nástroj na poskytovanie záruk za úvery na dopravné projekty v rámci TEN-T
MAP	Viacročný program – program finančného začlenenia pre stredné podniky
MEP	Poslanec Európskeho parlamentu
MFA	Makrofinančná pomoc
MMF	Medzinárodný menový fond

MMSP	Mikropodniky, malé a stredné podniky
MSP	Malé a stredné podniky
NDICI	Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce
NGEU	NextGenerationEU
NPE	Nástroj na prepájanie Európy
NSU	Nariadenie o spoločných ustanoveniach
ORD	Rozhodnutie o vlastných zdrojoch
PBI	Iniciatíva dlhopisov na projekty
PD	Pravdepodobnosť zlyhania
PF4EE	Nástroj Súkromné financovanie energetickej efektívnosti
PGF	Účastnícky záručný fond
PPP	Verejno-súkromné partnerstvo
PSEO	Dôchodkový systém európskych úradníkov
RAL	„Reste à Liquider“ (nesplatené záväzky)
RRF	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
RSFF	Finančný nástroj s rozdelením rizika
RTD	Výskum, technologický rozvoj a demonštračné činnosti
S&P	Finančné služby agentúry Standard & Poor's
SANAD	Fond pre región MENA pre mikropodniky, malé a stredné podniky
SAPARD	Špeciálny prístupový program pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SEMED	Program finančného začlenenia pre mikropodniky, malé a stredné podniky v južnom a vo východnom Stredozemí

SICR	Výrazné zvýšenie kreditného rizika
SIUGI	Nástroj pre neobmedzené záruky v rámci iniciatívy MSP
SMEW	Špecializovaný nástroj pre MSP
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
SRF	Spoločný rezervný fond
SURE	Európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii
TRDI	Dočasný nástroj rozvoja vidieka
TVZ	Tradičné vlastné zdroje
VFR	Viacročný finančný rámec
ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie

Vyhlásenie EDA o vierohodnosti predkladané Európskemu parlamentu a Rade – správa nezávislého audítora

(2022/C 399/02)

Stanovisko

I. Kontrolovali sme:

- a) konsolidovanú účtovnú závierku Európskej únie, ktorá pozostáva z konsolidovaných finančných výkazov⁽¹⁾ a správ o plnení rozpočtu⁽²⁾ za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2021 a ktorú Komisia schválila 28. júna 2022;
- b) zákonnosť a správnosť príslušných *transakcií*, ako sa vyžaduje podľa článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Spôľahlivosť účtovnej závierky**Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky**

II. Zastávame názor, že konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie (EÚ) za rok končiaci sa 31. decembra 2021 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu EÚ k 31. decembru 2021, ako aj výsledky jej operácií, peňažné toky a zmeny v čistých aktívach za príslušný rozpočtový rok v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami vychádzajúcimi z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

Zákonnosť a správnosť príslušných transakcií**Príjmy**

Stanovisko k zákonnosti a správnosti príjmov

III. Zastávame názor, že príslušné príjmy zaznamenané v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2021 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne.

Výdavky

IV. Za rok 2021 vydávame dve samostatné stanoviská k zákonnosti a správnosti výdavkov. Odráža to skutočnosť, že *Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (RRF)* je dočasný nástroj vytvorený a financovaný úplne odlišným spôsobom ako bežné rozpočtové výdavky v rámci viacročných finančných rámcov (VFR).

Záporný výrok k zákonnosti a správnosti rozpočtových výdavkov

V. Zastávame názor, že vzhľadom na dôležitosť skutočnosti opísanej v bode týkajúcom sa základu pre vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a správnosti rozpočtových výdavkov sú rozpočtové výdavky schválené v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2021 významne ovplyvnené chybami.

⁽¹⁾ Konsolidované finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz o finančných výsledkoch, výkaz o peňažnom toku, výkaz zmien v čistých aktívach, prehľad hlavných účtovných postupov a ďalšie vysvetľujúce poznámky (vrátane vykazovania po segmentoch).

⁽²⁾ Súčasťou správ o plnení rozpočtu sú aj vysvetľujúce poznámky.

Stanovisko k zákonnosti a správosti príjmov RRF

VI. Zastávame názor, že výdavky RRF schválené v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2021 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne.

Základ pre vyjadrenie výroku

VII. Audit sme vykonali v súlade s medzinárodnými auditorskými štandardmi (ISA) Medzinárodnej federácie účtovníkov (IFAC) a etickým kódexom a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI (ISSAI). Naše povinnosti vyplývajúce z týchto štandardov a kódexov sú podrobnejšie opísané v časti tejto správy týkajúcej sa zodpovednosti audítora. V tej časti tiež poskytujeme viac informácií o základe pre naše stanovisko k príjmom (pozri bod **XXXV**) a výdavkom RRF (pozri bod **XXXVII**). Splnili sme tiež požiadavky nezávislosti a etické povinnosti v súlade s etickým kódexom účtovných odborníkov, ktorý vydala Medzinárodná rada pre etické štandardy pre účtovníkov. Sme presvedčení, že sme získali dostatočné a primerané auditorské dôkazy na vyjadrenie našich stanovísk.

Základ pre vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a správosti rozpočtových výdavkov

VIII. Náš odhad celkovej chybovosti rozpočtových výdavkov schválených v účtovnej závierke za rok končiaci sa 31. decembra 2021 je 3,0 %. Podstatná časť týchto výdavkov je významne ovplyvnená chybami. Týka sa to najmä výdavkov, ktoré vznikli na základe preplatenia nákladov, v ktorých je odhadovaná chybovosť 4,7 %. Tieto výdavky sa zvýšili v roku 2021 na 90,1 mld. EUR, čo predstavuje 63,2 % nášho kontrolovaného súboru ⁽³⁾. Účinky chýb, ktoré sme zistili, sú teda vo výdavkoch schválených za daný rok významné i rozšírené.

Hlavné záležitosti týkajúce sa auditu

Posúdili sme záväzky týkajúce sa dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov

IX. Súvaha EÚ zahŕňa záväzkov týkajúci sa dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov, ktorý bol na konci roku 2021 vo výške 122,5 mld. EUR (2020: 116,0 mld. EUR), čo predstavuje takmer jednu štvrtinu celkových záväzkov v roku 2021 vo výške 496,4 mld. EUR (2020: 313,5 mld. EUR).

X. Väčšia časť tohto záväzku týkajúceho sa dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov sa vzťahuje na systém dôchodkového zabezpečenia úradníkov a ostatných zamestnancov Európskej únie a predstavuje 109,7 mld. EUR (2020: 100,7 mld. EUR). Záväzok zaznamenaný v účtovnej závierke predstavuje odhad súčasnej hodnoty očakávaných budúcich platieb, ktoré bude EÚ povinná uhradiť, aby vyrovnala dôchodkové záväzky.

XI. Dávky uhrádzané v rámci dôchodkového systému sa účtujú na ťarchu rozpočtu EÚ. Hoci EÚ nevytvorila osobitný dôchodkový fond na pokrytie nákladov budúcich dôchodkových záväzkov, členské štáty spoločne ručia za vyplácanie dávok a úradníci prispievajú jednou tretinou nákladov na financovanie systému. Eurostat vypočítava tento záväzok každoročne v mene účtovníka Komisie s použitím parametrov, ako je vekový profil a stredná dĺžka života úradníkov EÚ a predpoklady o budúcich hospodárskych podmienkach. Tieto parametre a predpoklady posudzujú aj poisťo-matematickí poradcovia Komisie.

XII. Dôchodkový záväzok sa v roku 2021 zvýšil najmä preto, že sa znížila nominálna diskontná sadzba, ktorá je ovplyvnená znížením globálnych úrokových sadzieb ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Bližšie informácie uvádzame v bodoch 1.22 – 1.27 našej výročnej správy za rok 2021.

⁽⁴⁾ Ročná účtovná závierka EÚ za rok 2021, poznámka 2.9.

XIII. Druhá najväčšia časť záväzku týkajúceho sa dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov je odhadovaný záväzok EÚ voči spoločnému systému zdravotného poistenia, ktorý na konci roka 2021 dosiahol 10,3 mld. EUR (2020: 12,9 mld. EUR). Tento záväzok sa týka nákladov na zdravotnú starostlivosť o zamestnancov EÚ vyplácaných v období po odchode zamestnancov do dôchodku (po odpočítaní ich príspevkov).

XIV. V rámci nášho auditu posudzujeme poistno-matematické predpoklady vykonané pre tieto systémy a výsledné ocenenie. Naše hodnotenie sa zakladá na práci, ktorú vykonali externí nezávislí poistno-matematickí experti. Kontrolujeme základné údaje, na ktorých sú založené výpočty, poistno-matematické parametre a výpočet záväzku. Preskúmavame aj prezentáciu záväzkov v konsolidovanej súvahe a v poznámkach ku konsolidovanej účtovnej závierke.

XV. Dospeli sme k záveru, že odhad celkového záväzku týkajúceho sa dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov uvedený v konsolidovanej súvahe zodpovedá realite a je spoľahlivý.

Posúdili sme významné odhady na konci roka uvedené v účtovnej závierke

XVI. Na konci roka 2021 predstavovala odhadovaná hodnota vzniknutých oprávnených výdavkov, ktoré boli splatné prijímateľom, no ešte neboli požadované, výšku 129,9 mld. EUR (2020: 107,8 mld. EUR). Tieto sumy boli zaznamenané ako časovo rozlíšené náklady⁽⁵⁾.

XVII. Nárast tohto odhadu sa týka najmä RRF, ktorý je stredobodom *NextGenerationEU* (NGEU), dočasného nástroja obnovy na pomoc s nápravou bezprostredných hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandémiou COVID-19. Platby členským štátom v rámci tohto nástroja sú založené na vopred vymedzenom profile splátok do roku 2026. Na konci roka 2021 dosahovali kumulované výdavky RRF výšku 12,3 mld. EUR.

XVIII. S cieľom posúdiť tieto odhady na konci roka sme preskúmali systém, ktorý Komisia vytvorila na výpočet rozdelenia účtovných období, a preverili sme jeho správnosť a úplnosť v rámci generálnych riaditeľstiev, v ktorých vznikla väčšina výdavkov. Počas auditu vzorky faktúr a platieb v rámci predbežného financovania sme preskúmali príslušné výpočty rozdelenia účtovných období s cieľom riešiť riziko nesprávnosti časového rozlíšenia. Účtovné útvary Komisie sme požiadali o vysvetlenie všeobecnej metodiky stanovovania týchto odhadov.

XIX. Dospeli sme k záveru, že odhad celkovej sumy časovo rozlíšených nákladov a iných záloh členským štátom uvedený v konsolidovanej súvahe zodpovedá realite.

Preskúmali sme aktíva vytvorené procesom vystúpenia Spojeného kráľovstva

XX. Spojené kráľovstvo prestalo byť 1. februára 2020 členským štátom EÚ. V dohode o vystúpení sa Spojené kráľovstvo zaviazalo plniť všetky finančné záväzky prijaté v rámci predchádzajúcich VFR vyplývajúce z jeho členstva v EÚ. Počas prechodného obdobia, ktoré sa skončilo 31. decembra 2020, Spojené kráľovstvo naďalej prispievalo do rozpočtu EÚ a využívalo ho, ako keby bolo členským štátom.

XXI. Po skončení prechodného obdobia vedú ďalšie vzájomné záväzky EÚ a Spojeného kráľovstva k vzniku určitých záväzkov a pohľadávok pre EÚ. Tieto záväzky musia byť zachytené v ročnej účtovnej závierke EÚ. Komisia odhadla, že k dátumu zostavenia súvahy boli v účtovnej závierke EÚ čisté splatné pohľadávky voči Spojenému kráľovstvu vo výške 41,8 mld. EUR (2020: 47,5 mld. EUR), z ktorých podľa odhadu bude 10,9 mld. EUR splatených 12 mesiacov po dátume vykazovania.

⁽⁵⁾ Tvoria ich časovo rozlíšené náklady vo výške 77,8 mld. EUR na strane pasív v súvahe a 52,1 mld. EUR, ktoré znižujú hodnotu predbežného financovania, na strane aktív.

XXII. Platobný mechanizmus, ktorý sa má uplatňovať na vzájomné záväzky vyplývajúce z dohody o vystúpení, je stanovený v článku 148 (Platby po roku 2020) dohody. V roku 2021 dosahovala suma splatná Spojeným kráľovstvom podľa článku 136 a článkov 140 až 147 výšku 11,9 mld. EUR. Celkové platby prijaté od Spojeného kráľovstva v roku 2021 dosiahli výšku 6,8 mld. EUR. Zvyšný zostatok na konci roka vo výške 5,1 mld. EUR bol splatný v piatich rovnakých splátkach od januára do mája 2022 vrátane, v súlade s mechanizmom stanoveným v článku 148 dohody o vystúpení.

XXIII. V rámci našich bežných audítorských postupov sme s Komisiou diskutovali o načasovaní, presnosti a úplnosti zaúčtovaných aktív a uhradených platieb. Príslušné sumy sme prepočítali, zosúladiť sme ich s podkladovými záznamami a skontrolovali sme vhodnosť použitých predpokladov.

XXIV. Dospeli sme k záveru, že odhad celkových aktív uznaných v súvislosti s procesom vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke zodpovedá realite.

Posúdili sme vplyv invázie Ruska na Ukrajinu na účtovnú závierku

XXV. 24. februára 2022 Rusko napadlo Ukrajinu. Keďže EÚ poskytuje Ukrajine pomoc vo forme úverov a grantov, posúdili sme výpočty Komisie týkajúce sa súvisiacej expozície EÚ voči finančnému riziku, ako aj ich príslušnému základu s cieľom zabezpečiť, aby sa dôsledky tejto závažnej udalosti náležite zohľadnili v účtovnej závierke EÚ. Výpočty Komisie sme posúdili na základe našich vlastných údajov a existujúcich údajov o tejto záležitosti.

XXVI. Dospeli sme k záveru, že prístup k invázii Ruska na Ukrajinu ako k neupravennej udalosti po súvahe je primeraný. Vplyv bol náležite zverejnený a verne predložený v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke.

Posúdili sme vplyv opatrení spojených s pandémiou COVID-19 na účtovnú závierku

XXVII. Pandémia ochorenia COVID-19 vážne zasiahla hospodárstva a verejné financie členských štátov. Európska komisia zmobilizovala značné prostriedky na posilnenie sektorov verejného zdravia členských štátov a zmiernenie sociálno-ekonomického vplyvu pandémie v EÚ. Prijaté opatrenia zahŕňali financovanie naliehavých zdravotníckych potrieb, zavedenie väčšej flexibility pri využívaní finančnej podpory z európskych štrukturálnych a investičných fondov a poskytovanie úverov členským štátom za výhodných podmienok. Tieto iniciatívy mali významný vplyv na finančné výkazy.

XXVIII. V rámci našich bežných audítorských postupov sme kontrolovali aktíva, pasíva, príjmy a výdavky vrátane tých, ktoré sa týkajú opatrení prijatých Komisiou. Dospeli sme k záveru, že sú verne zobrazené v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke.

Ďalšie pripomienky

XXIX. Za poskytovanie „ostatných informácií“ nesie zodpovednosť vedenie. Tento termín zahŕňa „Finančné udalosti roka“, avšak konsolidovanú účtovnú závierku ani našu správu o nej už nie. Naše stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke sa na tieto ostatné informácie nevzťahuje a my k nim žiadny záver s uistením nevydávame. V súvislosti s auditom konsolidovanej účtovnej závierky je našou zodpovednosťou prečítať ostatné informácie a posúdiť, či sú vo významnej miere v rozpore s konsolidovanou účtovnou závierkou alebo s poznatkami, ktoré sme získali v priebehu auditu, alebo či vyvolávajú dojem, že sú inak významne nesprávne. Ak dospejeme k záveru, že ostatné informácie obsahujú významné nesprávnosti, sme povinní o tejto skutočnosti zodpovedajúcim spôsobom informovať. V tejto súvislosti nemáme žiadne pripomienky.

Zodpovednosť vedenia

XXX. V súlade s článkami 310 až 325 ZFEÚ a nariadením o rozpočtových pravidlách vedenie zodpovedá za vyhotovenie a predloženie konsolidovanej účtovnej závierky EÚ na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor a za zákonnosť a správnosť príslušných transakcií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie vnútorných kontrol relevantných pre zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Vedenie tiež zodpovedá za zabezpečenie toho, aby boli činnosti, finančné transakcie a informácie uvedené vo finančných výkazoch (zákony, nariadenia, zásady, pravidlá a štandardy) v súlade s orgánmi, ktoré ich spravujú. Konečnú zodpovednosť za zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, na ktorých sa zakladá účtovná závierka EÚ, nesie Komisia (článok 317 ZFEÚ).

XXXI. Pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky je vedenie zodpovedné za posúdenie schopnosti EÚ zabezpečiť nepretržitosť činnosti, za zverejnenie všetkých relevantných záležitostí a za používanie účtovníctva založeného na predpoklade nepretržitosti činnosti, ak nezamýšľa účtovnú jednotku zrušiť alebo ukončiť činnosť, alebo nemá inú reálnu možnosť, ako to uskutočniť.

XXXII. Komisia zodpovedá za dohľad nad postupom finančného výkazníctva EÚ.

XXXIII. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách (hlava XIII) je účtovník Komisie povinný predložiť konsolidovanú účtovnú závierku EÚ na audit najprv v predbežnej podobe do 31. marca nasledujúceho roka a v konečnej podobe do 31. júla. Už predbežná účtovná závierka by mala pravdivo a verne vyjadrovať finančnú situáciu EÚ. Preto je nevyhnutné, aby boli všetky položky v predbežnej účtovnej závierke uvedené ako konečné výpočty, čo nám umožní vykonať našu úlohu v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách (hlava XIII) a v stanovených lehotách. K zmenám medzi predbežnou a konečnou účtovnou závierkou by za bežných okolností malo dôjsť len v dôsledku našich pripomienok.

Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky a príslušných transakcií

XXXIV. Naším cieľom je získať primerané uistenie o tom, či sa v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ nenachádzajú významné nesprávnosti a či sú príslušné transakcie zákonné a správne, a na základe nášho auditu poskytnúť Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, nie je však zárukou, že sa pri audite odhalia všetky významné nesprávnosti či porušenie pravidiel. Môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak možno odôvodnene predpokladať, že by jednotlivito alebo súhrnne ovplyvnili ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto konsolidovanej účtovnej závierky.

XXXV. V súvislosti s príjmami sú východiskovým bodom nášho preskúmania vlastných zdrojov založených na DPH a HND súhrnné makroekonomické údaje, na základe ktorých sa vypočítava výška týchto zdrojov. Pri preskúmaní sa ďalej posudzujú systémy Komisie na spracovanie údajov až po prijatie príspevkov od členských štátov a ich zaznamenanie do konsolidovanej účtovnej závierky. Pri tradičných vlastných zdrojoch preskúmavame účtovné závierky colných úradov a analyzujeme tok cla až po prijatie súm Komisiou a ich zaznamenanie v účtovnej závierke. V prípade colných poplatkov existuje riziko, že ich dovozcovia vnútroštátnym colným orgánom buď nedeclarujú, alebo ich deklarujú nesprávne. Skutočne vybrané dovozné cla preto nedosahujú výšku, ktorá by sa teoreticky mala vybrať. Tento rozdiel je známy ako „výpadok ciel“. Tieto uniknuté sumy nie sú zachytené v účtovných systémoch TVZ členských štátov a nevzťahuje sa na ne naše auditorské stanovisko k príjmom.

XXXVI. V súvislosti s výdavkami preverujeme platobné transakcie v okamihu, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a prijaté. Toto preskúmanie sa týka všetkých kategórií platieb v momente, keď sa uhrádzajú, s výnimkou záloh. Skúmame zálohové platby, keď príjemca prostriedkov poskytol dôkazy o ich riadnom využití a príslušná inštitúcia alebo orgán tieto dôkazy schválili zúčtovaním zálohovej platby, k čomu môže dôjsť až v nasledujúcom roku.

XXXVII. Tento rok sme po prvýkrát preskúmali výdavky v rámci RRF. Na rozdiel od iných rozpočtových výdavkov, ktoré sú založené na preplatení nákladov a/alebo dodržiavaní podmienok, v rámci RRF je podmienkou platby uspokojivé dosiahnutie vopred stanovených míľnikov alebo cieľov. Preskúmali sme preto, či Komisia zhromaždila dostatočné a primerané dôkazy na podporu svojho posúdenia tejto podmienky. Súlad s inými pravidlami EÚ a vnútroštátnymi pravidlami nie je súčasťou tohto posúdenia.

XXXVIII. Uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Rovnako:

- a) identifikujeme a posudzujeme riziko významných nesprávností v konsolidovanej účtovnej závierke, ako i riziko významného porušenia požiadaviek právnych predpisov EÚ v súvislosti s príslušnými transakciami, či už z dôvodu podvodu alebo chyby. Navrhujeme a vykonávame audítorské postupy prijímané v reakcii na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré predstavujú dostatočný a primeraný základ na vyjadrenie stanoviska. Prípady významných nesprávností alebo porušenia pravidiel vyplývajúce z podvodu sa zisťujú ťažšie ako prípady, ktoré vznikli v dôsledku chýb, pretože podvod môže zahŕňať kolúziu, falšovanie, úmyselné opomenutia, skresľovanie skutočností alebo obchádzanie vnútornej kontroly. V takýchto prípadoch je preto riziko, že sa neodhalia, vyššie;
- b) oboznamujeme sa s vnútornou kontrolou, ktorá je relevantná pre audit, s cieľom navrhnúť vhodné audítorské postupy, nie však na účel vyjadrenia stanoviska k účinnosti vnútornej kontroly;
- c) hodnotíme primeranosť účtovných postupov uplatnených vedením a primeranosť účtovných odhadov vedenia a súvisiacich zverejnených informácií;
- d) vyjadrujeme záver o tom, či vedenie vhodne uplatnilo účtovníctvo založené na predpoklade nepretržitosti činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov aj o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami a podmienkami, ktorá môže vyvolať vážne pochybnosti o schopnosti účtovnej jednotky naďalej nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že takáto významná neistota existuje, sme povinní v audítorskej správe upozorniť na príslušné informácie zverejnené v konsolidovanej účtovnej závierke alebo ak tieto informácie nie sú dostatočné, vyjadriť modifikované stanovisko. Naše závery sa zakladajú na audítorských dôkazoch získaných do dátumu našej správy. Budúce udalosti či podmienky však môžu viesť k tomu, že účtovná jednotka už nebude ďalej nepretržite pokračovať v činnosti;
- e) hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah konsolidovanej účtovnej závierky, vrátane všetkých zverejnených informácií, a posudzujeme, či konsolidovaná účtovná závierka verne odráža príslušné transakcie a udalosti;
- f) získavame dostatok primeraných audítorských dôkazov, pokiaľ ide o finančné informácie o subjektoch v rámci rozsahu konsolidácie EÚ, ktoré umožnia vyjadriť stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke a k príslušným transakciám. Zodpovedáme za riadenie auditu, dohľad nad ním a jeho vykonanie a za audítorské stanovisko nesieme výhradnú zodpovednosť.

XXXIX. S vedením komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a načasovaní auditu a o významných kontrolných zisteniach vrátane zistení o prípadných závažných nedostatkoch vo vnútornej kontrole.

XL. Zo záležitostí prediskutovaných s Komisiou a inými kontrolovanými subjektmi vyberáme tie, ktoré boli pre audit konsolidovanej účtovnej závierky najvýznamnejšie a predstavujú teda hlavné záležitosti týkajúce sa auditu za príslušné obdobie. Tieto skutočnosti opisujeme v správe, ak zákon alebo právny predpis nezakazuje tieto skutočnosti zverejniť alebo keď v mimoriadne ojedinelých prípadoch určíme, že daná skutočnosť by nemala byť zverejnená v našej správe, pretože možno reálne predpokladať, že negatívne dôsledky tohto kroku prevážia nad výhodami zverejnenia pre verejný záujem.

14. júla 2022

Klaus-Heiner LEHNE

predseda

Európsky dvor audítorov
12, rue Alcide De Gasperi L-1615 Luxembourg

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK